OKRESNÝ
ÚRAD
BRATISLAVA

odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody
a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ako príslušný orgán štátnej správy podľa § 1 ods. 1 písm. b) a § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 3 písm. k) a § 55 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O
Z POSÚDENIA VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI „REKONŠTRUKCIA DEVÍNSKEJ CESTY“ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Číslo: OU-BA-OSZP1-2021/008439/ANJ/IV-EIA-r

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. č. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1 (IČO: 00603481), zastúpené splnomocneným zástupcom, príspevkovou organizáciou hl. mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Generálny investor Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5

2. Identifikačné číslo

00 698 393

3. Sídlo

Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Rekonštrukcia Devínskej cesty

2. Účel

Účelom rekonštrukcie Devínskej cesty je odstránenie havarijného stavu komunikácie z dôvodu zosúladenia charakteristík komunikácie s podmienkami pre dopravu, a to nielen pre automobilovú dopravu, ale aj pre cyklistickú a pešiu dopravu, aby sa zvýšila bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Devínska cesta je klasifikovaná ako miestna komunikácia, v zmysle STN 73 6100 je to „pozemná komunikácia, ktorá je súčasťou dopravného vybavenia určitého sídelného útvaru alebo vytvára dopravné spojenie v jeho záujmovom území“. Z hľadiska urbanisticko – dopravnej funkcie ide o miestnu komunikáciu obslužnú. Devínska cesta je miestnou komunikáciou, ktorá je v správe hlavného mesta SR Bratislavy. Ide o cestu vystavenú vysokej intenzite automobilovej a cyklistickej dopravy, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje jej kapacitné možnosti, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť dopravných kolízií. Navyše nestabilita územia, ktorým cesta prechádza, ju zaraďuje k vysoko rizikovým dopravným úsekom. Z uvedeného dôvodu je Devínska cesta predmetom záujmu inžinierskych geológov už viac ako 20 rokov. Komunikácia bola počas obdobia pred novembrom 1989 neudržiavaná, pri výstavbe kanalizačného zberača boli svahy čiastočne odstraňované nekontrolovanými zásahmi a navyše na viacerých miestach bolo kanalizačné potrubie, resp. štôlňa razená banským spôsobom, keďže podložie tvoria granitoidy. Dynamickými otrasmi boli časti horninového masívu rozvoľnené a tým sa zvýšila ich náchylnosť na prienik vôd do puklinových systémov, čím sa zvýšil vplyv exogénnych činiteľov (vplyv striedania teploty, pôsobenie ľadu, umocnené procesy zvetrávania). To všetko pôsobilo negatívne na štruktúru priľahlých svahov a umocnilo procesy rozvoľňovania a pádu skalných blokov na cestné teleso. Veľmi negatívne pôsobí na kvalitu komunikácie Devínskej cesty aj chodník Nad Sihoťou, kde v minulosti vznikli viaceré zosuvy. Z uvedených dôvodov je nevyhnutné koncepčne a komplexne riešiť rekonštrukciu Devínskej cesty so všetkými súvislosťami, pretože Devínska cesta je jedinou logickou prístupovou komunikáciou do centra mesta z mestskej časti Devín, vrátane novo vybudovaných lokalít s individuálnou výstavbou. Devínska cesta zároveň reprezentuje posledný chýbajúci úsek medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13. Vyriešením cyklodopravy v danom úseku je možné prepojiť medzinárodné cyklotrasy Eurovelo 6 a Eurovelo 13. Z uvedeného dôvodu je rekonštrukcia Devínskej cesty posudzovaná aj v kontexte dobudovania cyklotrasy.

3. Užívateľ

Hlavné mesto SR Bratislava, obyvatelia a návštevníci mesta

4. Umiestnenie

Kraj: Bratislavský
Okres: Bratislava IV
Obec: Mestská časť Bratislava – Devín, Mestská časť Bratislava – Karlova Ves
Katastrálne územie: Devín, Karlova Ves

ZOZNAM PARCIEL PRE VARIANT 1 a VARIANT 2							
k.ú. Devín						k.ú. Karlova Ves	
KN-E	KN-E	KN-E	KN-E	KN-C	KN-C	KN-E	KN-C
382	2983/1	3035/6	3241/4	982/1	1892	1149/1	1013/2
386	2983/2	3035/8		1029/50	1893/2	3134	1032
387/1	2984	3035/9		1168/1	1893/1	3135	1033
389	2985	3035/10		1204/28	1898	3148	1034/1
390	2986	3035/11		1204/24	1900/1	3236/6	1423
392	2987/1	3035/12		1207/1	1902	3236/201	1424
644/301	2987/2	3035/13		1207/2	1903	4030	1432/4
393	2987/3	3035/14		1209/1	1929	4032	1469/1
644/3	2988/1	3035/15		1209/23	1930	4033	1469/2

2988/2	2988/2	3035/16		1209/24	1935	4034	1469/6
3035/8	3014/1	3035/17		1209/25	1936	4035	1473/1
1103/1	3014/2	3035/18		1209/26	1938	4197/1	1473/3
1104/1	3014/3	3035/19		1209/28	1939	4197/2	1482
1115	3019	3035/20		1209/30	2090/5	4198	1483/3
1250	3020	3035/22		1209/32	2093/1	4199	1503/4
1251	3023/2	3035/23		1209/49	2093/2	4200/101	1504
1252/2	3023/3	3035/26		1218/8	2093/5	4200/102	1505/5
1298	3023/5	3035/27		1381/1	2093/6	4200/201	1505/6
1302	3025	3035/28		1381/42	2094	4203/2	3075/1
1408	3026	3035/30		1382/1	2095	4202	3075/2
1411	3027/10	3035/31		1382/2	2098	4204	3075/3
1412	3028/1	3035/32		1491/1	2102/43	4210	3075/15
1418/1	3029/1	3035/33		1492/2	2104	4338/1	3076
1419	3029/2	3035/34		1495/1	2107/1	4338/5	3080
1428	3029/3	3035/35		1698/1	2108	4338/6	3082
1441	3029/4	3035/36		1698/2	2110/1	4338/7	3083
1442	3029/5	3035/28		1700	2113	4338/8	3223
3241/4	3029/6	3035/33		1701/16	2114/1	4339	3345/1
3241/301	3029/7	3036/1		1702	2114/2	4340	3346
3241/302	3029/8	3236/1		1705/1	2116/1	4341/1	3646/1
2971/1	3029/9	3036/2		1705/2	2116/3	4341/2	3646/2
2971/3	3029/10	3060/1		1716/59	2116/5	4342/1	3655
2971/101	3031/1	3060/2		1743	2116/6	4342/2	3656
2971/301	3032/2	3061/5		1744	2122/1	4343/1	3654
2972/1	3033/11	3080/1		1746/2	2122/2	4343/2	3657
2972/101	3033/14	3080/2		1751	2338	4346	3722/1
2972/103	3033/15	3134/1		1757/1	2370/3	4347/1	3723
2972/104	3033/20	3135/1		1758	2399/1	4347/2	3813/1
2974/1	3033/22	3147		1771/2		4348	3814/1
2974/4	3033/24	3148/1		1798/1		4423/1	3815
2975/1	3033/26	3236/1		1798/3		4423/3	
2975/2	3033/55	3236/102		1886		4423/15	
2976/1	3033/100	3236/105		1887/1		4424	
2977/1	3033/261	3236/106		1887/2		4427	
2977/2	3035/1	3236/107		1889		4429	
2977/101	3035/2	3236/109		1888/2		4432	
2977/103	3035/4	3236/110		1888/4		4445	
2977/202	3035/5	3241/3		1890/1		4446	

ZOZNAM PARCIEL PRE VARIANT 3							
k.ú. Devín						k.ú. Karlova Ves	
KN-E	KN-E	KN-E	KN-E	KN-C	KN-C	KN-E	KN-C
382	2983/1	3035/6	3241/4	982/1	1892	1149/1	1013/2
386	2983/2	3035/8		1029/50	1929	3134	1032
387/1	2984	3035/9		1168/1	1930	3135	1033
389	2985	3035/10		1204/28	1935	3148	1034/1
390	2986	3035/11		1204/24	1936	3236/6	1423
392	2987/1	3035/12		1207/1	1938	3236/201	1424
644/301	2987/2	3035/13		1207/2	1939	4028/2	1432/4
393	2987/3	3035/14		1209/1	1971	4029	1469/1
644/3	2988/1	3035/15		1209/23	1993/7	4030	1469/2
2988/2	2988/2	3035/16		1209/24	2078/1	4032	1469/6
3035/8	3014/1	3035/17		1209/25	2090/5	4033	1473/1
1103/1	3014/2	3035/18		1209/26	2093/1	4034	1473/3

1104/1	3014/3	3035/19		1209/28	2093/2	4035	1482
1115	3019	3035/20		1209/30	2093/5	4036	1483/3
1250	3020	3035/22		1209/32	2093/6	4197/1	1503/4
1251	3023/2	3035/23		1209/49	2094	4197/2	1504
1252/2	3023/3	3035/26		1218/8	2095	4198	1505/5
1298	3023/5	3035/27		1381/1	2098	4199	1505/6
1302	3025	3035/28		1381/42	2102/43	4200/101	3075/1
1408	3026	3035/30		1382/1	2104	4200/102	3075/2
1411	3027/10	3035/31		1382/2	2107/1	4200/201	3075/3
1412	3028/1	3035/32		1491/1	2108	4203/2	3075/15
1418/1	3029/1	3035/33		1492/2	2110/1	4202	3076
1419	3029/2	3035/34		1495/1	2113	4204	3080
1428	3029/3	3035/35		1698/1	2114/1	4210	3082
1441	3029/4	3035/36		1698/2	2114/2	4338/1	3083
1442	3029/5	3035/28		1700	2116/1	4338/5	3345/1
3241/4	3029/6	3035/33		1701/16	2116/3	4338/6	3346
3241/301	3029/7	3036/1		1702	2116/5	4338/7	3646/1
3241/302	3029/8	3236/1		1705/1	2116/6	4338/8	3646/2
2971/1	3029/9	3036/2		1705/2	2122/1	4339	3654
2971/3	3029/10	3060/1		1716/59	2122/2	4340	3657
2971/101	3031/1	3060/2		1743	2338	4341/1	3722/1
2971/301	3032/2	3061/5		1744	2370/3	4341/2	3723
2972/1	3033/11	3080/1		1746/2	2396	4342/1	3813/1
2972/101	3033/14	3080/2		1751	2399/1	4342/2	3814/1
2972/103	3033/15	3134/1		1757/1		4343/1	3815
2972/104	3033/20	3135/1		1758		4343/2	
2974/1	3033/22	3147		1771/2		4346	
2974/4	3033/24	3148/1		1798/1		4347/1	
2975/1	3033/26	3236/1		1798/3		4347/2	
2975/2	3033/55	3236/102		1886		4348	
2976/1	3033/100	3236/105		1887/1		4423/1	
2977/1	3033/261	3236/106		1887/2		4423/3	
2977/2	3035/1	3236/107		1889		4423/15	
2977/101	3035/2	3236/109		1888/2		4424	
2977/103	3035/4	3236/110		1888/4		4427	
2977/202	3035/5	3241/3		1890/1		4429	
						4432	
						4445	
						4446	

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby navrhovanej činnosti: 1. štvrťrok 2021
Ukončenie výstavby navrhovanej činnosti: 2. štvrťrok 2022
Začiatok prevádzky navrhovanej činnosti: 3. štvrťrok 2022
Trvanie prevádzky nie je časovo ohraničené.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Súčastný stav – nulový variant (variant 0)

Devínska cesta je mestskou komunikáciou II. triedy. Podľa STN 73 6110 bod. 5.6 tabuľka 4 je možné cestu zaradiť do funkčnej triedy B2, kategórie MZ 8/50, v niektorých

úsekoch je povolená rýchlosť 70 km/hod. Z pohľadu šírkového usporiadania sú parametre jestvujúcej komunikácie vyhovujúce pre súčasné aj výhľadové intenzity dopravy. V celom úseku má komunikácia šírku min. 7,0 m v usporiadaní 2 x 3,0 m jazdný pruh, 2 x 0,5 odvodňovací prúžok s vyznačením vodiacim prúžkom šírky 0,25 m. Komunikácia má po mimoúrovňové križovanie s Matejkovou ul. obojstranné nespevnené krajnice. Zvyšný úsek je so zvýšenými obrubníkmi s odvodmi do dažďovej kanalizácie. V riešenom území je v súčasnosti 9 obojstranných autobusových zastávok mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“). Všetky sú vyznačené vodorovným dopravným značením v jazdných pruhoch. Dĺžka zastávok je 13 m. V posudzovanom úseku sa nenachádza žiadna trvalo svetelne riadená križovatka. V dokumentácii bolo popísané lokálne umiestnenie prenosnej cestnej svetelnej signalizácie z bezpečnostného hľadiska, ktoré umožňovalo striedavé využitie jedného cestného dopravného pruhu na prejazd účastníkov cestnej dopravy. Vozovka bola v danom úseku riadená prenosnou svetelnou signalizáciou z dôvodu ohrozenia cesty zosuvom svahu. V súčasnosti sa už prenosná svetelná signalizácia na danom úseku nenachádza. Približne vo vzdialenosti 1,5 km od začiatku posudzovaného úseku Devínskej cesty sa po oboch stranách komunikácie nachádza areál kameňolomu. V predmetnej komunikácii je uložená len dažďová kanalizácia, a to v úseku Matejkova ul. – Riviéra.

Súbežne s komunikáciou (v nespevnenej krajnici) sú uložené:

- telekomunikačné vedenia spoločnosti Slovak Telekom;
- káble spoločnosti UPC Broad band Slovakia;
- káble NN a VN spoločnosti Západoslovenská distribučná, a. s.;
- optický kábel v križovatke Karloveská – Devínska cesta (ZSE);
- Slovenský plynárenský priemysel a.s. (rozvody plynu);
- verejné osvetlenie mesta;
- vodovody a rozvody kanalizácie Bratislavskej vodárenskej spoločnosti;
- kanalizačné potrubie – dažďová kanalizácia; verejné osvetlenie, cestná svetelná signalizácia v križovatke Karloveská – Devínska cesta – infraštruktúra v správe Magistrátu hlavného mesta SR Bratislava.

Navrhovaná činnosť

Rekonštrukcia Devínskej cesty je posudzovaná v troch variantoch. Problematika rekonštrukcie Devínskej cesty vo všetkých variantoch zahŕňa riešenie nasledovných okruhov:

- rekonštrukcia komunikácie (povrch komunikácie, chodníky, odvodnenie, zastávky MHD, rekonštrukcia verejného osvetlenia);
- sanácia skalného masívu;
- sanácia a stabilizácia komunikácie z návodnej strany (od Dunaja);
- cyklotrasa v úseku od Devína po vjazd na ostrov Sihoť.

Variant č. 1

rekonštrukcia komunikácie – rekonštrukcia obrusnej a ložnej vrstvy komunikácie v celom úseku a vybudovanie novej dažďovej kanalizácie; sanácia skalného masívu technicko-ekologickými prostriedkami s prioritou ochrany Devínskej cesty a účastníkov dopravy pred svahovými zosuvmi, skalným rútením a zosuvmi splavenej zeminy a zároveň s dôrazom na záujmy ochrany prírody; stabilizácia a sanácia komunikácie z návodnej strany (od Dunaja); dobudovanie cyklotrasy v celom úseku, s využitím vedenia cyklotrasy pri Karloveskom ramene tak, aby sa posudzovaný úsek cesty stal plnohodnotnou súčasťou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13.

Variant č. 2

rekonštrukcia komunikácie – rekonštrukcia obrusnej a ložnej vrstvy cesty v celom úseku a vybudovanie novej dažďovej kanalizácie; sanácia skalného masívu technickými prostriedkami s prioritou ochrany komunikácie a účastníkov dopravy pred opadávajúcimi skalami zvetraného

horského masívu a pred zosúvaním splavenej zeminy z kontaktnej zóny skalného podložia a krajnice komunikácie; stabilizácia komunikácie z návodnej strany – okraj vozovky vpravo smerom k Dunaju; dobudovanie cyklotrasy v celom úseku, s využitím vedenia cyklotrasy pri Karloveskom ramene tak, aby sa posudzovaný úsek cesty stal plnohodnotnou súčasťou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13.

Variant č. 3

rekonštrukcia komunikácie – rekonštrukcia obrusnej a ložnej vrstvy komunikácie v celom úseku a vybudovanie novej dažďovej kanalizácie, v úseku kde dôjde k mene smerového vedenia a úprave nivelety k budovaniu novej konštrukcie vozovky; sanácia skalného masívu technicko-ekologickými prostriedkami s prioritou ochrany Devínskej cesty a účastníkov dopravy pred svahovými zosuvmi, skalným rútením a zosuvmi splavenej zeminy a zároveň s dôrazom na záujmy ochrany prírody; stabilizácia a sanácia komunikácie z návodnej strany (od Dunaja); dobudovanie cyklotrasy v celom úseku, s možným využitím vedenia cyklotrasy pri Karloveskom ramene tak, aby sa posudzovaný úsek cesty stal plnohodnotnou súčasťou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13. Celková dĺžka rekonštrukcie variantu 3 predstavuje 6,541 km.

Variant č. 3 bol navrhnutý v zmysle záverov z rozsahu hodnotenia ako požiadavky vyplývajúcej z požiadaviek dotknutých orgánov. Úprava začiatku úseku a jeho posunutie do križovatky s Kremeľskou ulicou je navrhnuté v zmysle požiadaviek Mestkej časti Bratislava - Devín a súťažných podkladov objednávateľa (Generálneho investora Bratislavy). Cieľom predĺženia rekonštrukcie je zabezpečenie bezpečného prepojenia peších ťahov z okrajovej časti Devína, ulice Pod lesostepou až k Slovanskému nábrežiu v križovatke s Kremeľskou ulicou. V km -0,303 – 0,000 bude predmetom rekonštrukcie realizácia odvodnenia Devínskej cesty, chodníkov pre peších a úprava vozovky komunikácie. Taktiež sa zrekonštruujú aj zastávky MHD „K Zlatému rohu“. V tomto úseku sa nepredpokladá zásah do chránených území ani iný negatívny vplyv na zložky životného prostredia.

Trasa Devínskej cesty vo variante č. 3 (smerové a výškové vedenie Devínskej cesty), tam kde to priestorové podmienky dovoľujú, sa odkláňa od osi existujúcej trasy Devínskej cesty, zväčša vľavo (v smere staničenia Devínskej cesty) do Karpatského masívu tak, aby cesta, aj po jej rozšírení o cyklotrasu na jej pravej strane, eliminovala záber do chránených území Prírodnej rezervácie Slovanský ostrov, Územia európskeho významu Bratislavské luhy a Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy a Chráneného areálu Sihoť aj s jeho ochrannými pásmami hygienickej ochrany vodného zdroja Sihoť.

Variant č. 3 počíta s úpravou výškového vedenia Devínskej cesty, a to nad úroveň povodňovej hladiny Q100 z roku 2013. Úpravu nivelety je možné realizovať v úsekoch km cca 2,600 – 2,800, cca km 3,700 – 4,900 a cca km 5,275 – 5,950, a to za využitia podporných inžinierskych konštrukcií (oporných múrov). Presný rozsah bude upresnený v dokumentácii na územné rozhodnutie.

Opis technického riešenia

Princíp rekonštrukčných zásahov na Devínskej ceste, ktoré zvýšia kvalitu vozovky a znížia hrozby vyplývajúce z nestability priľahlého svahu, sú pre všetky varianty riešenia rovnaké, preto pokiaľ to nie je nevyhnuté, tak sú v nasledujúcom texte návrhy riešení charakterizované spoločne pre všetky varianty riešenia. V prípade potreby sú opisy návrhov odlíšené podľa variantov riešenia.

Komunikácia

V zmysle územnoplánovacej dokumentácie (ďalej len „ÚPD“) je Devínska cesta kategorizovaná ako miestna obslužná komunikácia funkčnej triedy C1 (s MHD) v kategórii MO 9/50 a je zahrnutá do vybranej komunikačnej siete mesta (VYKOS), avšak vzhľadom na

priestorové možnosti bude vybudovaná v kategórii MO 8/50 čomu zodpovedá nasledovné šírkové usporiadanie:

- jazdný pruh 2 x 3,00 m
- vodiaci prúžok 2 x 0,25 m
- spevnená časť krajnice 2 x 0,25 m
- bezpečnostný odstup 2 x 0,50 m
- voľná šírka komunikácie 8,00 m

V úsekoch individuálnej zástavby pozdĺž Devínskej cesty a v miestach, kde je potrebné prepojiť zastávky MHD s existujúcou zástavbou, budú navrhnuté chodníky aj vľavo a to so šírkou 2,00 m.

Rozhodnutiu rozsahu rekonštrukcie komunikácie predchádzala diagnostika vozovky. Diagnostika vozovky obsahuje okrem meraní premenných parametrov aj vizuálne prehliadky. Diagnostika komunikácie preukázala v celom úseku dostatočnú únosnosť jednotlivých konštrukčných vrstiev vozovky. Rozhodujúcou pre stanovenie rozsahu rekonštrukcie bola vizuálna prehliadka, kde sú zrejmé degradačné javy v obrusnej vrstve krytu, príp. ložnej vrstve. Niektoré poruchy majú pôvod už pri výbere nevhodných materiálov, pri výrobe, rozvoze a spracúvaní asfaltových stavebných zmesí. Niektoré chyby spôsobujú užívatelia vozoviek neprimerane vysokým zaťažením.

Ďalšou základnou podmienkou zachovania únosnosti vozovky a jej životnosti je jej odvodnenie. Rovnako dôležité je spoľahlivé odvedenie povrchových dažďových vôd, ako aj odvodnenie zemnej pláne.

Na základe výsledkov diagnostiky a vizuálnej kontroly pre rozsah rekonštrukcie komunikácie, je vo všetkých variantoch riešenia navrhnutá rekonštrukcia obrusnej a ložnej vrstvy v celom posudzovanom úseku a navrhnuté je zároveň aj vybudovanie novej dažďovej kanalizácie. Pre rekonštrukciu obrusnej a ložnej vrstvy je predbežne navrhnutá napr. technológia Remix. S pridaním chýbajúcich komponentov zmesi s premiešaním zmesí a položením novej asfaltovej vrstvy sa upraví jestvujúca obrusná vrstva hr. 60 mm. Na vrstvu sa nanesie spojovací postrek a položí sa nová obrusná vrstva modifikovaného asfaltu hr. 60 mm. Do tejto novej vrstvy bude vhodné doplniť aj výstuž, napríklad sklolaminát. Navrhnutou technológiou sa minimalizuje odvoz a skladovanie ofrézovaného materiálu a zvýši sa hrúbka konštrukcie vozovky o novú asfaltovú vrstvu hr. 60 mm. Pred položením zrecyklovanej asfaltovej vrstvy budú na jestvujúcej ložnej vrstve opravené poruchy.

Zastávky MHD

Na základe záverov z pracovných rokovaní so zástupcami Dopravného podniku Bratislava (ďalej len „DPB“) budú zastávky MHD umiestnené v jazdnom pruhu. Zastávky budú jednotné podľa "dizajn manuálu" DPB. Zastávky budú opatrené prístreškom, označkovníkom zastávky a digitálnym informačným systémom. Dĺžka nástupnej hrany bude 20 m (13 m, ak to nedovoľujú priestorové možnosti). Šírka nástupnej hrany bude 2,0 m. V mieste, kde bude prístrešok, bude rozšírená zastávka na 3,30 m. Počet zastávok sa oproti súčasnosti nezmení, z pohľadu zosúladenia s riešením v zmysle STN sa zastávky prispôsobia normám a predpisom. Ich poloha bude spresnená v ďalšom stupni projektovej dokumentácie (ďalej len „PD“).

Kameňolom

Súčasťou rekonštrukcie komunikácie je aj návrh úprav napojenia areálu kameňolomu na Devínsku cestu. V zámere boli uvedené aj mimoúrovňové prepojenia, ktoré bolo možné realizovať nadjazdom nad Devínskou cestou trojpolovou estakádou dĺžky 60 m a podjazom pod Devínskou cestou dĺžky 45 m. V správe o hodnotení rekonštrukcia v tomto úseku spočíva už len v zosilnení vozovky tak, aby táto spĺňala maximálne zaťaženia od vozidiel, ktoré rozvážajú kamenivo v rámci areálu kameňolomu. Organizácia v rámci kameňolomu bude smerovaná (sústredená) do jednej brány, ktorá bude riadená cestnou svetelnou signalizáciou. Cestná svetelná signalizácia bude navrhnutá s preferenciou vozidiel MHD.

Chodníky pre peších a cyklotrasa Eurovelo 13, Devín – Karlova Ves

Rekonštrukciou komunikácie, resp. úpravou jej smerového vedenia, je v niektorých úsekoch možné vytvoriť priestorové podmienky pre vybudovanie spoločného chodníka pre chodcov a cyklistov, vedeného súbežne s komunikáciou. V úsekoch Devínskej cesty, kde nie je možné takéto úpravy realizovať (skalné bralo), budú pre vytvorenie priestoru pre chodník a cyklochodník na strane Dunajského ramena vybudované oporné múry, svahy budú vystužené tak, aby bolo možné pri ceste vytvoriť pás pre chodník, resp. cyklochodník.

Šírka spoločného chodníka pre chodcov a cyklistov so segregovaným koridormi je pri všetkých posudzovaných variantoch riešenia rekonštrukcie Devínskej cesty navrhnutá nasledovne:

V úsekoch, kde k cyklotrase bude pridružený aj chodník pre peších bude mať dopravný priestor nasledovné usporiadanie:

- bezpečnostný odstup od komunikácie 0,50 m
- chodník pre peších 1,50 m (vrátane osadenia stĺpov verejného osvetlenia [ďalej len „VO“])
- bezpečnostný odstup od chodníka 0,40 m
- jazdné pruhy na cyklotrase 2 x 1,25 m
- bezpečnostný odstup na cyklotrase vpravo 0,25 m
- celková šírka cyklochodníka 4,90 m

Šírka cyklistického pruhu v zmysle STN 736110, čl. 4.1 Tab.4 a v zmysle technických predpisov je 1,25 m, v stiesnených podmienkach 1,0 m. Vzhľadom na význam cyklotrasy odporúčame ponechať šírku cyklistického pruhu 1,25 m.

Vzhľadom na nižší pohyb chodcov, v porovnaní s cyklistami v tejto lokalite a presun chodcov medzi zastávkami, bude vhodné pás pre chodcov situovať bližšie k ceste a umiestniť v ňom stožiare pre verejné osvetlenie. V takomto usporiadaní sú navrhnuté úseky: km 0,000 – km 2,700; km 3,900 – km 4,700 (napojenie na jestvujúcu cyklotrasu).

Väčšia časť Devínskej cesty bude lemovaná len samostatnou cyklotrasou vpravo, a tá bude mať nasledovné usporiadanie.

- bezpečnostný odstup 2 x 0,50 m
- bezpečnostný odstup na cyklotrase 2 x 0,25 m (na cyklotrase vľavo aj priestor na osadenie stĺpov VO v šírke 0,25 m)
- jazdné pruhy na cyklotrase 2 x 1,25 m
- celková šírka cyklochodníka 3,50 m

Pre vedenie spoločného chodníka, nie sú dostatočne vhodné podmienky od km 1,220 po km 1,800 (v priestore kameňolomu). Situáciu by riešilo preloženie oplotenia areálu kameňolomu o 0,5 m smerom do areálu.

V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy.

Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo v správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m.

Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 09. 2012, t. j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne.

Táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť.

Sanácia svahov, oporné a zárubné múry

Spoločnosť AG&E, s.r.o. vykonala v júni 2013 Rekognoskáciu vybraných úsekov Devínskej cesty so zameraním na posúdenie potenciálnych zosuvov a odvalov za účelom návrhu geologických prác a geotechnických opatrení pre sanáciu. V závere posúdenia sa konštatuje: „... Stav svahu nad komunikáciou Devínskej cesty považujeme za havarijný, najmä v kategórii skalných úsekov, úsekov s vážnym ohrozením. Ide najmä o riziko zrútenia skál s objemom niekoľko m^3, padanie stromov spolu so zosunutím navážok a zvetraného skalného materiálu.“.

Vzhľadom na skutočnosť, že jestvujúca cesta je vedená miestami vo veľmi úzkom koridore vymedzenom ramenom Dunaja na jednej strane a horským masívom na druhej strane, bude nevyhnutné použiť umelé stavby – zárubné múry (ZM), oporné múry (OM) a konštrukcie umožňujúce optimálne trasovanie rekonštruovanej komunikácie.

Z doterajších skúseností z prevádzky na Devínskej ceste sú známe nasledovné problémy, ktorých riešenie vyžaduje použitie špeciálnych konštrukcií (pozn.: označenie vľavo a vpravo je v smere staničenia, to znamená od Devína smerom k centru mesta): opadávanie skál z postupne zvetrávaného horského masívu vľavo zosúvanie pokryvných vrstiev zemín na kontakte skalného podložia a krajnice jestvujúcej komunikácie vľavo nestabilné a málo únosné cestné teleso v šírke vedľa okraja vozovky vpravo smerom k Dunaju.

Variant č. 1

Ochrana komunikácie pred opadávajúcimi skalami je navrhnutá vo variante č. 1 pomocou pasívnej ochrany. Pasívna ochrana spočíva vo vybudovaní záchytných zariadení na kontakte s chráneným objektom a nerieši zabráneniu odtrhnutia skalného úlomku alebo celého bloku od skalného masívu. Pasívny spôsob ochrany je vo variante č. 1 navrhnutý z viacerých dôvodov. Skalné bralo, z ktorého hrozí padanie skál, je vysoké cca 20 - 40 m nad komunikáciou. Samotné bralo je v úseku cca od 0,200 km do 0,600 km súčasťou Prírodnej pamiatky Devínska lesostep (ďalej aj „PP Devínska lesostep“). Ide o významnú lokalitu spoločenstva kriticky ohrozených druhov rastlín. Vyskytujú sa tu xerotermné fytocenózy s kriticky ohrozenou rastlinou konringiou rakúskou (*Conringia austriaca*). Preto nie je vo variante č. 1 v tomto úseku uvažované s návrhom aktívnej ochrany komunikácie (kotvené systémy železobetónové, injektáže a pod.), ktorá by pozostávala z konštrukcií priamo zabraňujúcim uvoľňovaniu skál z povrchu brala. Pasívna ochrana bude navrhnutá ako sústava sietí natiahnutých medzi oceľové zalomené konzoly, ktoré budú kotvené na hornej hrane uholníkového železobetónového múru. Vo variante č. 1 pôjde v 170 m dlhom úseku od km 0,280 po km 0,450 o steny s maximálnou výškou 1,5 m nad krajnicou komunikácie. Vyššie spevňovanie svahu nie je z hľadiska záujmov ochrany prírody prípustné vzhľadom na prítomnosť stanovíšť konringie rakúskej. Rub múrov bude navrhnutý s ohľadom na zabezpečenie odvedenia zrážkovej vody a na zachytávanie opadnutých skál a splavených zemín, bude inštalovaná záchytná sieť na zabránenie opadávania nižších úlomkov. V miestach, kde je predpoklad vypadnutia väčších úlomkov, bude potrebné tieto úlomky zabezpečiť certifikovaným systémom ochrany proti padaniu skál, ktoré má samostatné kotvenie. Vzhľadom ku skutočnosti, že v súčasnosti nie je známa presná poloha stanoviska „koringie rakúskej“ bude osadenie týchto systémov predmetom ďalšieho stupňa dokumentácie, a to až po zinventarizovaní chránených druhov v predmetnom území. V prípade, že v týchto miestach nebude osadený takto certifikovaný systém bude zvýšené riziko poškodenia Devínskej cesty a ohrozenia životov účastníkov cestnej premávky.

Ochranná sieť na zachytávanie skál a splavovaných zemín je navrhnutá aj v úsekoch zárubných múrov ZM1: 0,025 - 0,105 km a ZM3 4,600 - 4,700 km. V úsekoch ZM3: 2,065-2,225 km; ZM4: 5,405 - 5,425 km a ZM4: 5,760 - 5,875 km, v ktorých je prioritou zachytávanie zosúvaných a splavovaných zemín, sú navrhnuté zárubné železobetónové múry bez ochranných sietí. Výška stien múrov sa bude pohybovať v intervale 1,5 až 2,8 m. Zárubné múry sú vo

variante č. 1 navrhnuté buď z gabionov alebo zo železobetónu, ktorého povrchová úprava je v dvoch úsekoch navrhnutá s členitým povrchom s malými otvormi na uchytenie vegetácie s cieľom vytvorenia biotopov skalnej vegetácie, a tiež s lokálne umiestnenými plochami s otvormi pre prípadné hniezdenie drobného vtáctva.

Variant č. 2

Ochranu komunikácie pred opadávajúcimi skalami rieši variant č. 2 ako kombináciu pasívnej a aktívnej ochrany. Pasívna ochrana tak, ako je to uvedené aj vo variante č. 1, spočíva vo vybudovaní záchytných zariadení, nerieši zábranu proti odtrhnutiu skalného úlomku alebo celého bloku od skalného masívu. Pasívny spôsob ochrany bude aplikovaný v úseku, kde je skalné bralo súčasťou Prírodnej pamiatky Devínska lesostep. Pasívna ochrana je navrhnutá ako sústava sietí natiahnutých medzi oceľové zalomené konzoly, ktoré budú kotvené na hornej hrane zárubných múrov. Výška a konštrukcia zárubných múrov v km 0,280 - 0,450 bez vegetačných úprav bude železobetónová alebo z gabionov a bude siahať 4 m (max.) nad krajnicu komunikácie, podľa morfológie terénu a podľa geotechnických pomerov.

Variant č. 3

Ochranu komunikácie pred padaním skál rieši variant č. 3 rovnako ako variant č. 1. Pasívna ochrana spočíva vo vybudovaní záchytných zariadení na kontakte s chráneným objektom a nerieši zabráneniu odtrhnutia skalného úlomku alebo celého bloku od skalného masívu. V miestach, kde je predpoklad vypadnutia väčších úlomkov, bude potrebné tieto zabezpečiť certifikovaným systémom ochrany proti padaniu skál, ktoré má samostatné kotvenie. Vzhľadom ku skutočnosti, že v súčasnosti nie je známa presná poloha stanoviska „koringie rakúskej“ bude osadenie týchto systémov predmetom ďalšieho stupňa dokumentácie, a to až po zinventarizovaní chránených druhov v predmetnom území. V prípade, že v týchto miestach nebude osadený takto certifikovaný systém, je zvýšené riziko poškodenia Devínskej cesty a ohrozenia životov účastníkov cestnej premávky. Vo variante č. 3 pôjde v 240 m dlhom úseku od km 0,275 po km 0,515 o múr, s maximálnou výškou 4,5 m nad krajnicou komunikácie.

Aktívna ochrana skalných brál je odporúčaná len v úseku Devínskej lesostepi v km 0,280 – 0,350, aj to len v tom prípade, že sa pred realizáciou stavby po prečistení brala od uvoľnených blokov a úlomkov preukáže opodstatnenosť tohto riešenia. Z rokovania so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ ŠOP SR“) vyplynulo, že určitý stupeň nestability tohto brala je vzhľadom na rastúce chránené druhy žiadúci.

V ostatných úsekoch budú navrhnuté zárubné múry premennej výšky.

V prípade rozšírenia v teréne, ktorý je tvorený hlinitým pokryvom budú zárubné múry riešené ako železobetónové uholníkové múry. Rub týchto múrov bude tvoriť dosypávka z nenamŕzaného materiálu tak, aby v prípade presiaknutia horninovej vody nepôsobila deštruktívne na konštrukciu, resp. budú použité uholníkové železobetónové konštrukcie.

V prípade zásahu do skalného prostredia, bude po odťažení masívu tento zabezpečený striekaným betónom, resp. kotveným železobetónovým priamym múrom, ktorý bude obložený drôtokamenými košmi, ktoré budú mať estetickú funkciu.

V úseku km 5,500 – 6,000 v miestach strmých svahov môžu byť v prípade, že budú tieto svahy do doby realizácie stavby vykazovať známky pokročilej erózie, opatrené systémami oceľových sietí, ktoré budú kotvené do strmých zárezových svahov a vo finálnej úprave budú opatrené osevom, resp. nízkou kríkovou vegetáciou. Kotvené oceľové siete budú touto vegetáciou prerastené a vo finálnom výsledku bude tento svah pokrytý vegetáciou.

Pravá strana Devínskej cesty je v styku s Karloveským ramenom zabezpečená uholníkovými konštrukciami, systémovými, resp. ako kotvené konštrukcie. Vzhľadom na priebeh nivelety budú tieto konštrukcie premennej výšky od 1,0 m – 4,0 m. Oporné konštrukcie budú podopierať rozšírené teleso Devínskej cesty a zároveň budú mať aj stabilizujúci charakter. Pre urýchlenie výstavby a minimalizovanie mokrých procesov, je odporúčané použitie prefabrikovaných systémov. Použitie týchto systémov taktiež zníži zásah do existujúceho

prostredia, keďže nebude potrebný dodatočný priestor, ktorý je potreba na vybudovanie podporných konštrukcií, debnení a pod. Výhodou tohto riešenia je možnosť zabudovania dažďovej kanalizácie, odlučovačov ropných látok a výustných objektov do priestoru chodníka, čo bude znamenať v budúcnosti menšie zásahy do samotnej komunikácie v prípade údržby, opravy a pod. Taktiež dôjde k spevneniu návodnej strany Karloveského ramena Dunaja.

V tomto prípade bude možné existujúce inžinierske siete (ďalej len „IS“) len ochrániť (pre konkrétne technické riešenie bude oslovený správca IS).

Definitívna povrchová úpravu a výška zárubných múrov bude pred schválením pri všetkých variantoch prekonzultovaná so zástupcami ŠOP SR. Vzhľadom na morfológiu terénu sa presný rozsah oporných konštrukcií (oporné a zárubné múry) stanoví až v dokumentácii na územné rozhodnutie.

Železobetónové konštrukcie

Táto konštrukcia pozostáva zo základovej dosky a steny votknutej do tejto dosky. Z hľadiska spotreby betónu ide o veľmi ekonomickú konštrukciu. Základová stena aj pažiaca stena sú konštrukcie vystužené v oboch smeroch a pri oboch povrchoch, pri zachovaní krycej vrstvy betónu 40 mm. Múr sa navrhuje zhotoviť z betónu triedy C30/37, aby mohol odolávať aj vplyvom posypových materiálov používaných pri zimnej údržbe komunikácií. Pohľadová strana steny múra môže byť riešená ako pohľadový betón s povrchovou štruktúrou vytvorenou pomocou matríc vložených do debnenia, alebo obložená kamenným obkladom.

Konštrukcie z drôtokamenných košov (gabiony)

Gabiony patria k úsporným a obľúbeným riešeniam pri realizáciách oporných múrov pri výstavbách a rekonštrukciách ciest. Čiastočne sa využívajú aj ako protihlukové steny. Špeciálne navrhnuté konštrukcie môžu slúžiť pri dobrom odvádzaní vody aj ako zábrana proti zosuvom pôdy. Konštrukcia gabionov pozostáva z drôtenej siete. Drôty sú pozinkované hrubou vrstvou zinku alebo zliatiny zinku a hliníka. Táto povrchová úprava je zárukou vyššej životnosti stavby. Na životnosť majú vplyv aj kvalitatívne vlastnosti výplňového materiálu a prípadné následné zarastenie vegetáciou.

Zvárané gabiony, rovnako ako pletené, sú vhodné na výstavbu oporných múrov. Zárubný múr zo zváraných gabionov sa montuje zo samostatných zváraných panelov. Jednotlivé panely sa pri montáži skladajú do tvaru kvádra alebo kocky pomocou montážnych prvkov (špirály alebo C-spony). Pri ukladaní výplne treba dbať na pohľadové strany konštrukcie, aby zárubný múr spĺňal nielen úžitkovú, ale aj estetickú hodnotu.

Gabionové konštrukcie vo viacerých ohľadoch predbehli kamenno-betónové konštrukcie. Gabiony sa vyznačujú možnosťou realizácie prác počas celého roka, priepustnosťou, vysokou odolnosťou, estetickosťou a sú aj environmentálne vhodné. Veľkou výhodou použitia gabionov oproti kamenno-betónovej konštrukcii je úspora nákladov. Odhadovaná úspora nákladov pri použití gabionovej konštrukcie je 20 - 30 %. Odhadovaná životnosť konštrukcie je 50 - 100 rokov. Na celkovú životnosť má vplyv viacero faktorov, ako použitý materiál či samotná realizácia.

V miestach, kde je dostatočná šírka za zárubným alebo oporným múrom, je možné realizovať gabionové čelo, múr prikotvený do svahu vodorovnými oceľovými sieťami alebo geomrežami.

Vystužené svahy

Oporné múry ako vystužené svahy sú navrhnuté z vystuženej zeminy s poddajným lícnym opevnením (certifikované systémy). Výška múru je premenná, v závislosti od morfológie terénu. Líce múru je v sklone 2,5:1 a bude vytvorené z drôteného pletiva. Zo statického hľadiska ide o oporný múr vystužený geosyntetickou výstužou. Geomreže sú výstužné plošné prvky, v ktorých je výstužné jadro tvorené vysokohúževnatými polyesterovými výstužnými vláknami (ďalej len „PET“). PET jadro je obalené tuhým nízkohustotným polyetylénovým obalom, ktorý

zabezpečuje ochranu pri inštalácii a proti chemickým vplyvom prostredia. Plošný prvok je vytvorený priečnym spojením PET pásov. Pri maximálnej výške múru cca 2,5 m budú geomreže maximálnej dĺžky 2,0 m.

Na vybraných úsekoch pravostranných oporných múroch (OM) bude pravdepodobne vhodnejšie nahradiť železobetónovú konštrukciu alebo vystužený svah poloprefabrikovanou lávkou. Nosná konštrukcia lávky zhotovená ako poloprefabrikovaná doska môže byť uložená na priečne rebrá (steny) plošne založené do dostatočne únosného podložia. Doska bude pozostávať z prefabrikátu hrúbky 120 mm a spriahnutej nadbetonávky hrúbky 80 mm. Odporúčané rozpätie lávky je 5 m. Jeden dilatačný celok – spojitú dosku bude tvoriť štyri až päť polí.

Klincované svahy

Aktívna ochrana svahov Devínskej cesty v miestach, kde nie je požadované zachovať súčasnú vegetáciu a chránené druhy rastlín, môže byť realizovaná ako klincovaný svah. Ide o zaistenie zárezového svahu v zeminách alebo aj v poloskalných resp. skalných horninách. Konštrukcia klincovaného svahu pozostáva z krátkych, spravidla oceľových, ťahových prvkov nazývaných zemné klince, zavŕtavaných do horniny a injektovaných. Líce svahu sa zaisťuje striekaným betónom so sieťovou výstužou. Môže sa ešte obložiť betónovými panelmi alebo gabionovými matracmi. Svah môže byť zabezpečený aj železobetónovými kotevnými prahmi vo vodorovnom smere alebo aj v oboch smeroch. Prahy sú kotvené do horniny zemnými kotvami. Výplň medzi prahmi môže byť striekaný betón so sieťovou výstužou alebo gabionový obklad. V prípade požiadavky zeleného svahu je možné na lícne opevnenie zo striekaného betónu ešte aplikovať systém, ktorý pozostáva z pripevnenej oceľovej mrežoviny, do ktorej sa nastrieka zemina s hydroosevom.

Ochranné siete

Ochranné vysokopevnostné siete predstavujú dynamické záchytné bariéry proti padaniu skál. Ochranné siete sú konštruované na zachytávanie padajúcich skál a chránia tým infraštruktúru, napr. cesty. Aplikovať je možné sústavu sietí natiahnutých medzi oceľové zalomené konzoly, ktoré budú kotvené na hornej hrane uholníkových železobetónových múrov. Inštalácia sietí závisí od morfológie priľahlého terénu a geotechnických pomerov. Sieťová bariéra sa po dopade a náraze telesa deformuje plasticky. Dôležitá vlastnosť bariéry je jej zostatková výška po náraze. Skôr ako bude bariéra opravená, môže byť v rýchlom slede vystavená ďalšiemu nárazu a dopadu padajúcich skál. Každá bariéra proti padaniu skál je zložená z niekoľkých komponentov: panelové záchytné pole, stĺpy, základové dosky, brzdy, laná, spony, kotvy.

Odvodnenie

Súčasťou stavby bude aj riešenie odvodnenia Devínskej cesty. Vozovka komunikácie bude odvodnená do systému kanalizácie a následne bude po prečistení vyústená do ramien Dunaja. Ako odlučovače ropných látok (ďalej len „ORL“) budú použité odlučovače s maximálnou účinnosťou, čo znamená 0,1 mg NEL/l.

Chodníky pre peších a cyklocestička vzhľadom k tomu, že vody nebudú znečistené ropnými látkami, budú odvodnené priečnym a pozdĺžnym sklonom do terénu (prípadne ramena Dunaja). Taktiež vody zo strany Karpatského masívu budú odvodnené priekopami do priepustov umiestnenými popod Devínsku cestu. Tieto budú zároveň slúžiť pre drobné a stredné cicavce na migráciu.

Ako migračné priepusty pre stredné živočíchy sa využijú existujúce priepusty popod Devínsku cestu, s tým, že ich výustné objekty sa prečistia a následne predĺžia, upravia.

Pre drobné obojživelníky budú navrhnuté nové priepusty DN 300 – 600, ktoré budú zároveň slúžiť na vypúšťanie vôd zo svahov Karpatského masívu. Pre zabránenie vstupu týchto obojživelníkov do vozovky budú vo vzdialenosti 0,5 m od vozovky umiestnené vodiace steny pre obojživelníky, ktoré tieto živočíchy navedú do priepustov.

V rámci spracovávania Správy o hodnotení bola skoordinovaná rekonštrukcia Devínskej cesty s plánovanými investíciami Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (ďalej aj „BVS, a.s.“). Vzhľadom na rôzny stupeň rozpracovanosti jednotlivých investícií budú tieto podľa možnosti a situácie postupne koordinované v rámci spracovávania ďalších stupňov projektovej dokumentácie.

Inžinierske siete

V komunikácii je uložená iba dažďová kanalizácia, a to len v úseku Matejkova ul. – Riviéra.

Súbežne s komunikáciou (v nespevnenej krajnici) sú uložené:

- telekomunikačné vedenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s.,
- káble spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o.,
- optické vedenia, nízke napätie (NN) a vysoké napätie (VN) vedenia spoločnosti Západoslovenská distribučná, a. s.,
- rozvody nízkotlakových (NTL) a strednotlakových (STL) plynovodov v správe SPP – Distribúcia, a.s.
- optický kábel v križovatke Karloveská – Devínska cesta (ZSE) Slovenský plynárenský priemysel a.s. (rozvody plynu)
- verejné osvetlenie v správe Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy (správu zabezpečuje spoločnosť Siemens, s.r.o.),
- dažďová kanalizácia v správe Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy,
- cestná svetelná signalizácia v správe Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy,
- vodovody a rozvody kanalizácie v správe BVS, a.s.,

Stavebný dvor

Lokalizácia stavebného dvora a skladu stavebných materiálov je pre všetky varianty navrhnutá juhovýchodne od kameňolomu na pozemkoch patriacich SVP, š.p., odštepný závod Povodie Dunaja.

Možnosť etapizácie výstavby

Rekonštrukciu Devínskej cesty je možné vo všetkých variantoch realizovať na 5 etáp, ktoré sú predbežne stanovené nasledovne:

1. etapa km 0,000 – 0,700
2. etapa km 0,700 – 2,700
3. etapa km 2,700 – 3,900
4. etapa km 3,900 – 4,700
5. etapa km 4,700 – 6,238.

Rekonštrukcia komunikácie je navrhnutá tak, aby prebiehala pri zachovaní automobilovej premávky. Z tohto dôvodu je navrhnuté jednotlivé etapy realizovať po úsekoch dĺžky do 300 m. Uvedené staničenia sú v tejto chvíli navrhnuté len orientačne, nakoľko v prípade budovania konštrukcií, ako sú oporné a zárubné múry, prípadne kanalizácie, bude v rámci príslušnej etapy realizovať tieto konštrukcie tak, aby boli funkčné. Doprava v rekonštruovanom úseku bude obojsmerná vo vedľajšom dopravnom pruhu a bude riadená kyvadlovou svetelnou signalizáciou.

Taktiež poradie etáp bude zvolené v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie.

V správe o hodnotení (vrátane príloh) boli zobrazené a vyhodnotené aj 4 najvýznamnejšie migračné úseky: úsek č. 1 (lokalita Gronáre – Lomnická), úsek č. 2 (lokalita Dolné Gronáre), úsek č. 3 (lokalita Mokrá Jama) a úsek č. 4 (v lokalite medzi prudkými svahmi zo strany Malých Karpát a Chráneným areálom Sihoť) z hľadiska migrácie stredných a väčších cicavcov, ktoré pretínajú cestnú komunikáciu a môžu byť potenciálnou hrozbou z hľadiska

kolízii živočíchov s vozidlami, pričom boli navrhnuté aj riešenia križovania migračných trás voľne žijúcich živočíchov s cestným telesom pomocou migračných objektov (ekoduktov).

Konečné riešenie navrhovanej činnosti, jej komplexné vyhodnotenie z hľadiska vplyvov na životné prostredie, odsúhlasený variant, ako aj preferencia ekoduktu, sú popísané v kapitolách tohto záverečného stanoviska.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny (Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja), vydaného rozhodnutím č. OU-BA-OSZP1-2016/49496-ROP zo dňa 06.07.2016, v ktorom sa konštatuje, že daná činnosť môže mať významný negatívny vplyv na Chránené vtáčie územie Dunajské luhy a Územie európskeho významu Bratislavské luhy.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia postúpil z dôvodu príslušnosti podľa § 55 ods. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní“) listom č. OU-BA-OSZP3/2018/038283/AHU/EIA-odst. dňa 05. 04. 2018, doplneným (listom č. OU-BA-OSZP3/2018/038283/AHU/EIA-dopl.odst) dňa 13. 04. 2018 podanie (list č. 458/2018/LL, doplnený na základe vrátenia zámeru druhým listom č. 586/2018/LL) navrhovateľa - Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1, zastúpeného organizáciou Generálny investor Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5, a tým doručil Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa § 22 zákona o posudzovaní zámer navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ (ďalej len „zámer“). Zámer vypracovala zodpovedná riešiteľka doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD. a kolektív riešiteľov Mgr. Stanislava Brnkaľáková, PhD., Mr. Daniel Gruľa, PhD., doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD., RNDr. Jana Ružičková, PhD. a doc. RNDr. Ján Vlčko, CSc. dňa 15. 12. 2017 v Bratislave.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, ako príslušný orgán podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 3 písm. k) a § 55 písm. d) zákona o posudzovaní a podľa § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), upovedomil listom č. OU-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ-sl zo dňa 19. 04. 2018 o začatí správneho konania vo veci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie účastníka konania, ako aj rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknuté orgány a dotknutú obec a zároveň podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní zaslal zámer povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom, dotknutej obci. Zverejnil zámer prostredníctvom webového sídla ministerstva spolu s oznámením o predložení zámeru a informáciou pre verejnosť podľa § 24 ods. 1 zákona o posudzovaní na adrese: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rekonstrukcia-devinskej-cesty a v zmysle § 24 tohto zákona bezodkladne informoval verejnosť na svojom webovom sídle a aj na svojej úradnej tabuli. Podľa § 23 ods. 3 zákona o posudzovaní, dotknutá

obec do troch pracovných dní od doručenia tohto zámeru informovala o ňom verejnosť na úradnej tabuli obce a zároveň verejnosti oznámila, kde a kedy je možné do zámeru nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zámer bol verejnosti sprístupnený najmenej po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení. Zámer obsahoval dve variantné riešenia navrhovanej činnosti (variant 1 a variant 2), ako aj nulový variant (variant 0).

V súlade s § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní a do vydania rozsahu hodnotenia doručili príslušnému orgánu svoje písomné stanoviská k predmetnému zámeru orgány štátnej správy, samosprávy, odborná organizácia ochrany prírody a krajiny a dotknutá verejnosť: Združenie domových samospráv; Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave; Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (orgán odpadového hospodárstva a orgán štátnej vodnej správy kraja) a oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (orgán ochrany prírody); Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Bratislavský samosprávy kraj; Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia; Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, pozemkový referát; Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava; Mestská časť Bratislava – Karlova Ves; Obvodný banský úrad v Bratislave; Vodohospodárska výstavba, š.p.; Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky; Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny a Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepný závod Bratislava.

Príslušný orgán odovzdal navrhovateľovi, zastúpeného splnomocnencom, všetky stanoviská (kópie), ktoré boli podkladom k vydaniu rozsahu hodnotenia.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja v súlade s § 30 zákona o posudzovaní pozval zainteresované subjekty na určenie rozsahu hodnotenia a podľa potreby aj časového harmonogramu.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „príslušný orgán“) na základe odborného posúdenia predloženého zámeru, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk k zámeru a prerokovania s navrhovateľom, zastúpeným splnomocneným zástupcom spoločnosťou Generálny investor Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5, povoľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutými orgánmi, dotknutou obcou, odbornou organizáciou ochrany prírody a krajiny (správcom chránených území), dňa 25. 07. 2018 na Okresnom úrade Bratislava, v miestnosti č. 1. R. 01 určil podľa § 30 zákona o posudzovaní rozsah hodnotenia pod č. OÚ-BA-OSZP1-2018-047363/ANJ/EIA-RH a na základe prerokovania nestanovil časový harmonogram navrhovanej činnosti. Ako ďalší variant riešenia okrem pôvodne posudzovaných (ktoré bolo potrebné dôkladne zhodnotiť) bol učený variant 3, ktorý mal v najvyššej možnej miere rešpektovať ochranné pásma vodných zdrojov a súčasne minimalizovať mieru vplyvu navrhovanej činnosti na predmet ochrany dotknutých lokalít chránených území v zmysle doručených stanovísk. V rozsahu hodnotenia bolo okrem troch všeobecných podmienok zároveň stanovených 18 špecifických požiadaviek. Príslušný orgán zverejnil rozsah hodnotenia na webovom sídle ministerstva dňa 06. 08. 2018.

Dotknutá obec informovala, že s určeným rozsahom hodnotenia sa možno oboznámiť v priestoroch Služieb občanom/FRONT OFFICE od 14. 8. 2018 do 28 . 8. 2018 na prízemí budovy Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy, Primaciálne nám. l. (v elektronickej podobe je rozsah hodnotenia k nahliadnutiu na: http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rekonstrukcia-devinskej-cesty /EIA/SEA - Informačný systém podľa zákona č. 24/2006 Z. z. časť EIA/), a že verejnosť môže predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti do 28. 08. 2018 na Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3.

Podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní, Generálny investor Bratislavy (listom č. 1494/20108/LL zo dňa 16. 08. 2018, doručeným dňa 16. 08. 2018), Andrej Shadura (listom doručeným dňa 17. 08. 2018) a občianske združenie Cyklokoalícia (listom doručeným prostredníctvom elektronickej pošty dňa 21. 08. 2018 a prostredníctvom poštovej prepravy dňa 23. 08. 2018), predložili pripomienky k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny do desiatich pracovných dní od jeho zverejnenia podľa odseku 7 príslušnému orgánu, ktorý ich po vyhodnotení doručil navrhovateľovi.

Na základe predmetného rozsahu hodnotenia spoločnosť EKOCONSULT – enviro, a.s., Miletičova 23, 821 09 Bratislava (koordinátor: RNDr. Vladimír Žúbor, spoluriešitelia: RNDr. Ľuboš Haltmar, Mgr. Peter Joniak, PhD., Mgr. Pavla Gábrišová a Ing. Mária Cíbová) vypracovala pre účely navrhovateľa Správu o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ (ďalej len „správa o hodnotení navrhovanej činnosti“ resp. „správa o hodnotení“) v decembri 2018 (dňa 13. 12. 2018). Súčasťou správy o hodnotení navrhovanej činnosti sú aj prílohy (Príloha 1 - Situácia 1:50 000, ktorú vypracoval Ing. Hrabovský (Basler & Hofmann Slovakia s.r.o.); Príloha 2 Vyhodnotenie významnosti vplyvov na územia NATURA 2000 - Doplňujúca štúdia 2.2.1 Vyhodnotenie významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na územia NATURA 2000, spracovatelia: Mgr. Mária Šibíková a Mgr. Katarína Mikulová; Príloha 3 Zhodnotenie vplyvu na chránené územia – Doplňujúca štúdia 2.2.2 Zhodnotenie vplyvu navrhovaných variantov rekonštrukcie Devínskej cesty na chránené územia národného významu a konkretizácia zmierňujúcich opatrení, spracovatelia: Mgr. Mária Šibíková, PhD., Botanický ústav CBRB SAV a Geobotany s.r.o.; Príloha 4 Zhodnotenie vplyvu na biotopy, chránené druhy rastlín a živočíchov – Doplňujúca štúdia 2.2.3 Zhodnotenie vplyvu navrhovaných variantov rekonštrukcie Devínskej cesty na biotopy, chránené druhy rastlín a živočíchov a konkretizácia zmierňujúcich opatrení, spracovatelia Mgr. Mária Šibíková, PhD., Botanický ústav CBRB SAV a Geobotany s.r.o.; Príloha 5 Konkretizácia opatrení na zmiernenie vplyvov – umiestnenie podchodov a ekoduktov pre zver - Doplňujúca štúdia 2.2.4 Konkretizácia opatrení na zmiernenie vplyvov – umiestnenie podchodov a ekoduktov pre zver, spracovatelia Bratislavské regionálne a ochranárske združenie (ďalej len „BROZ“) a Geobotany s.r.o.; Príloha 6 Šírenie inváznych rastlín a návrhy na zmiernenie rizika - Doplňujúca štúdia 2.2.5 Šírenie inváznych druhov rastlín a návrhy na zmiernenie rizika, spracovala Mgr. Katarína Mikulová (BROZ); Príloha 7 Zhodnotenie vplyvu na ÚSES – Doplňujúca štúdia 2.2.7 Zhodnotenie vplyvu navrhovaných variantov rekonštrukcie Devínskej cesty na prvky územného systému ekologickej stability a konkretizácia zmierňujúcich opatrení, spracovatelia Mgr. Mária Šibíková, PhD., Botanický ústav CBRB SAV a Geobotany s.r.o.; Príloha 8 Inventarizácia drevín - F.1 Dendrologický prieskum a projekt náhradnej výsadby vypracovala Anna Zwillingová (Basler & Hofmann Slovakia s.r.o.); Príloha 9 Inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum, zodpovedný riešiteľ: RNDr. Miroslav Jezný a riešiteľ RNDr. Kamil Kandera (Progeo spol. s r.o.); Príloha 10 - Zoznam dotknutých parciel; Príloha 11 – Záznam z rokovania (koordinačnej porady) z 21. novembra 2018 zaznamenaný Ing. Mariánom Kováčikom (Basler & Hofmann Slovakia s.r.o.); Príloha 12 – Záznam z rokovania (koordinačnej porady) z 10. decembra 2018 zaznamenaný Ing. Mariánom Kováčikom (Basler & Hofmann Slovakia s.r.o.); Príloha 13 Kvantifikácia plochy poškodených alebo zničených biotopov - Doplňujúca štúdia 2.2.6: Kvantifikácia plochy biotopov, ktoré budú činnosťou poškodené alebo zničené a návrh náhradných revitalizačných opatrení spracovala Mgr. Mária Šibíková, PhD. a Mgr. Katarína Mikulová (Geobotany s.r.o a BROZ); Príloha 14 – Priečne a pozdĺžne rezy, ktoré vypracoval Ing. Hrabovský (Basler & Hofmann Slovakia s.r.o.) a Príloha 15 Vyhodnotenie pripomienok, návrhov, požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru a k rozsahu hodnotenia.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ, Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislavy, Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1, zastúpený organizáciou Generálny investor Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5, doručil dňa 14. 12. 2018 na Okresný úrad Bratislava, odbor

starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja podľa § 31 zákona o posudzovaní správu o hodnotení činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ (spolu s prílohami) vypracovanú podľa prílohy č. 11 zákona o posudzovaní.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja zaslal listom č. OU-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ-soh zo dňa 19. 12. 2018 správu o hodnotení činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ spolu s prílohami (ďalej len „správa o hodnotení činnosti“) na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona o posudzovaní povoľujúcemu orgánu, rezortnému orgánu, dotknutým orgánom a dotknutej obci. Keďže ide o navrhovanú činnosť, ktorá môže mať vplyv samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou alebo iným strategickým dokumentom na územie sústavy chránených území a na vodný útvar aj štátnemu orgánu ochrany prírody a krajiny a orgánu štátnej vodnej správy. Príslušný orgán zaslal a doručil dotknutej verejnosti podľa § 33 ods. 3 zákona o posudzovaní zároveň všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie. V súhrne správa o hodnotení (všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie) boli zaslané v zmysle predmetného listu na zaujatie stanoviska nasledovným subjektom procesu posudzovania: Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava, zastúpenému splnomocnencom: Generálny investor Bratislavy; Združeniu domových samospráv; Cyklokoalícii; Andrejovi Shadurovi; Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava ako dotknutej obci aj ako povoľujúcemu orgánu; Mestskej časti Bratislava – Devín; Mestskej časti Bratislava – Karlova Ves; Bratislavskému samosprávnemu kraju; Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky ako rezortnému orgánu aj sekcii cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcii ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Odboru štátnej správy ochrany prírody; Krajskému pamiatkovému úradu Bratislava; Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Okresnému úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako dotknutému orgánu aj ako povoľujúcemu orgánu; Okresnému úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddeleniu ochrany a prírody a vybraných zložiek životného prostredia; Okresnému úradu Bratislava, odboru opravných prostriedkov; Okresnému úradu Bratislava, Pozemkovému a lesnému odboru; Okresnému úradu Bratislava, odboru krízového riadenia; Okresnému úradu Bratislava, odboru výstavby a bytovej politiky; Okresnému úradu Bratislava, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií,; Obvodnému banskému úradu v Bratislave; Hasičskému a záchrannému útvaru Hlavného mesta SR Bratislavy; Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave; Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava, sekcii územného plánovania, sekcii komunikácií, životného prostredia a stavebných činností; Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky; Štátnej ochrane prírody Slovenskej republiky, Správe CHKO Dunajské luhy, pracovisku Bratislava; Slovenskému vodohospodárskemu podniku, š. p., OZ Bratislava,; Vodohospodárskej výstavbe, štátnemu podniku; Mestskej časti Bratislava – Devín, stavebnému úradu a Mestskej časti Bratislava – Karlova Ves, stavebnému úradu.

Správu o hodnotení činnosti príslušný orgán zverejnil v zmysle zákona o posudzovaní dňa 20. 12. 2018 na webovom sídle ministerstva (Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) na adrese: http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rekonstrukcia-devinskej-cesty. Informáciu pre verejnosť k správe o hodnotení činnosti vyvesil príslušný orgán aj na úradnej tabuli v listinnej forme a aj elektronicky dňa 20. 12. 2018.

Príslušný orgán informoval listom č. OU-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ-soh dotknutú obec o tom, že podľa § 34 ods. 1 zákona o posudzovaní dotknutá obec do troch pracovných dní od doručenia správy o hodnotení činnosti podľa § 33. ods.1 zákona o posudzovaní alebo všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia podľa § 33 ods. 3 zákona o posudzovaní informuje o doručení správy o hodnotení činnosti verejnosť a zároveň zverejní všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie počas 30 dní na úradnej tabuli a na svojom webovom sídle, ak

ho má zriadené, a oznámi, kde a kedy možno do správy o hodnotení činnosti nahliadnuť, robiť z nej výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady vyhotoviť kópie; zároveň uvedie, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a označí miesto, kde sa môžu podávať. Príslušný orgán zároveň informoval dotknutú obec aj o jej ďalších povinnostiach v zmysle ustanovení § 34 zákona o posudzovaní.

Správa o hodnotení bola zverejnená v zmysle zákona o posudzovaní dotknutou obcou dňa 20. 12. 2018. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava v súlade s § 34 zákona o posudzovaní oznámilo verejnosti, že do správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ je možné nahliadnuť od 20. 12. 2018 do 19. 01. 2019 na prízemí budovy Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, v priestoroch Služieb občanom/FRONT OFFICE, (V elektronickej podobe je správa k nahliadnutiu na http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rekonstrukcia-devinskej-cesty /EIA/SEA - Informačný systém podľa zákona o posudzovaní časť EIA/) a že verejnosť môže svoje stanovisko doručiť do 19. 1. 2018 a označilo aj miesto, kde sa mohli pripomienky podávať.

Príslušný orgán informoval v liste č. OU-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ-soh o tom, že písomné stanovisko (ako rezortného orgánu, dotknutého orgánu, povoľujúceho orgánu a dotknutej obce) k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 1 zákona o posudzovaní (vrátane informácie o dobe a spôsobe zverejnenia všeobecne zrozumiteľného záverečného zhrnutia dotknutou obcou), žiada doručiť na adresu: Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3 najneskôr do 30 dní od jej doručenia ako aj o tom, že verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko príslušnému orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa zverejnenia záverečného zhrnutia podľa § 34 ods. 1 zákona o posudzovaní (dotknutou obcou). Podľa § 35 ods. 4 zákona o posudzovaní na stanovisko doručené po uplynutí stanovenej lehoty nemusí príslušný orgán prihliadať.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie správy o hodnotení podľa § 34 zákona o posudzovaní sa uskutočnilo v budove Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Primaciálne nám. č. 1, v Bratislave, v miestnosti č. 107 (na I. poschodí Primaciálneho paláca) dňa 16. 01. 2019 o 16:30 hod. Termín a miesto verejného prerokovania oznámila dotknutá obec pozvánkou č. MAGS OSRMT 35 035/2019-501 969 OSRMT 37/18/vl. zo dňa 21. 12. 2018 a verejnosť bola o termíne a mieste konania verejného prerokovania informovaná dňa 20. 12. 2018 spôsobom v mieste obvyklým. Podľa záznamu z verejného prerokovania správy o hodnotení navrhovanej činnosti, ktorý bol vyhotovený dňa 24. 01. 2019 a doručený príslušnému orgánu dňa 25. 01. 2019, sa na predmetnom prerokovaní zúčastnili okrem zástupcov navrhovateľa, spracovateľa správy o hodnotení, zástupcov samospráv, ústredného orgánu štátnej správy aj zástupca právnickej osoby - akciovej spoločnosti, dotknutá verejnosť a verejnosť. (*Príslušný orgán prevažne zachoval obsah - okrem úprav skratiek subjektov v úvode, ďalej nerobil úpravy textu a uviedol citáciu zo zaslaného Záznamu z verejného prerokovania správy o hodnotení „Rekonštrukcia Devínskej cesty“).*

Program verejného prerokovania:

1. Úvod + privítanie účastníkov verejného prerokovania – **Ing. Stanislav TOKOŠ** (OSRMT magistrátu Hlavného mesta SR Bratislavy)
2. Rekapitulácia doterajších krokov v procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie z polohy dotknutej obce a navrhovateľa - **Ing. Stanislav TOKOŠ**
3. Uvedenie správy o hodnotení + Vyhodnotenie požiadaviek k zámeru EIA – informácia o zapracovaní v správe o hodnotení - p. **RNDr. Vladimír ŽÚBOR**, EKOCONSULT – enviro, a.s., Miletičova 23, 821 09 Bratislava
4. Diskusia

5. Prezentácia variantu 3 – **p. Ing. Marián Kováčik,** p. **RNDr. Vladimír ŽÚBOR**
6. Záver

Ad 1. Ú v o d : Ing. Stanislav Tokoš, v zastúpení (ďalej len „vz.“) dotknutej obce Hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len „HMB“) a v zastúpení navrhovateľa Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, P.O.Box 192, 814 99 Bratislava, zastúpený org. Generálny investor Bratislavy (ďalej len „GIB“), Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5 privítal účastníkov verejného prerokovania, a predstavil kol. **Mgr. E. Igondovú, PhD.,** a **Mgr. Janu Hrabovskú,** a zástupcov:

vz. navrhovateľa – p. **Ing. Barbaru Beňovú** (techn. námestníčku) a **Ing. arch. Ľubomíra Lapšanského** – z organizácie GIB Bratislava

vz. spracovateľa správy o hodnotení – p**. RNDr. Vladimíra Žúbora z EKOCONSULT – enviro, a.s., Bratislava**, p. Ing. Mariána Kováčika z Bassler-Hofmann, Bratislava.

Proces EIA, to je aj proces posudzovania vplyvov navrhovaných činností podľa ustanovení zákona č. **24/2006 Z.z.**, to je taktiež aj verejné environmentálne posúdenie = **verejné prerokovanie**, ktorého závery – výstupy pomôžu posudkárovi a prísl. orgánu ŽP formulovať *ZÁVEREČNÉ STANOVISKO, ktorého **závery sú záväzné*** pre orgány konajúce v zmysle ustanovení napr. stavebného zákona – územné konanie a stavebné konanie; z tohto prerokovania správy o hodnotení bude vyhotovený **písomný záznam** a tiež **nahrávka** na CD-nosiči, ktoré budú do 10 dní doručené na adresu: Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „ž.p.“), odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ž.p. kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3 *(Ing. Jane Malíkovej).*

► **Účelom navrhovanej činnosti** je odstránenie havarijného stavu komunikácie z dôvodu zosúladenia charakteristík komunikácie s podmienkami pre dopravu (a to nielen pre automobilovú dopravu, ale aj pre cyklistickú a pešiu dopravu, aby sa zvýšila bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky) koncepčne a komplexne riešenou rekonštrukciou Devínskej cesty so všetkými súvislosťami.

Pre navrhovanú činnosť vydal Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja odborné stanovisko, kde uviedol, že daná činnosť môže mať významný negatívny vplyv na Chránené vtáčie územie Dunajské luhy a Územie európskeho významu Bratislavské luhy, a je predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Správa o hodnotení je spracovaná aj v zmysle stanoveného Rozsahu hodnotenia pre navrhovanú činnosť „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ č. OÚ-BA-OSZPl-2018/047363/ANJ/ElA-RH zo dňa 25.07.2018, vydaného OÚ Bratislava, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja.

► **Miestom realizácie** navrhovanej činnosti má byť Devínska cesta (čísla parciel pre varianty 1, 2 a 3 sú uvedené v Prílohe 10) v k.ú. a MČ Bratislava – Devín a Karlova Ves, územný obvod Bratislava IV. Ide o líniový objekt, ktorý sa tiahne v dĺžke 6,238 km od novo budovanej stykovej križovatky na konci múra protipovodňovej ochrany (koniec Slovanského nábrežia) v mestskej časti Devín po križovatku ciest Devínska cesta – Karloveská (cca 60 m od lokality Riviéra) v mestskej časti Karlova Ves.

V správe o hodnotení sú posudzované 3 varianty (variant 1, variant 2 a variant 3), ktoré sú porovnávané s nulovým variantom, teda so súčasným stavom.

Varianty riešenia (variant 1, variant 2) sú totožné v trase vedenia úseku Devínskej cesty, ktorý má byť rekonštruovaný. Variant 3 predstavuje úpravu trasy v kritických miestach Devínskej cesty, aby dopad na chránené územia bol po rekonštrukcii a doplnení chýbajúceho úseku cyklotrasy čo najmenší. Variant 3 taktiež počíta s úpravou výškového vedenia Devínskej cesty nad úroveň povodňovej hladiny z r. 2013, ktorá je vyššia ako vypočítaná hladina Q_{100} Dunaja. Pri variantoch 1 a 2 variantnosť spočíva v technickom a technologickom riešení

rekonštrukčných zásahov, ktoré budú vykonané v rámci rekonštrukcie Devínskej cesty. Variant 3 zohľadňuje všetky stanovené kritéria vyplývajúce z rozsahu hodnotenia a štúdií vypracovaných pre Správu o hodnotení (SOH).
Rekonštrukcia Devínskej cesty vo všetkých 3 navrhovaných variantoch rieši:

- rekonštrukciu komunikácie (povrch, chodníky, odvodnenie, zastávky MHD, rekonštrukciu verejného osvetlenia),
- sanáciu skalného masívu,
- sanáciu a stabilizáciu komunikácie z návodnej strany (od Dunaja),
- cyklotrasu v úseku od Devína po vjazd na ostrov Sihoť.

► **Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti:**

- Začiatok výstavby: **1Q/2021**
- Ukončenie výstavby: **2Q/2022**
- Začiatok prevádzky **3Q/2022**
- Trvanie prevádzky *nie je časovo ohraničené.*

Ad 2. Rekapitulácia doterajších krokov v procese EIA z polohy Hlavného mesta SR Bratislavy ako dotknutej obce a navrhovateľa – **Ing. Stanislav Tokoš:**

a/ EIA – rekapitulácia:

- **K zámeru** „Rekonštrukcia Devínskej cesty“, navrhovateľa činnosti Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne nám. 1, P.O.Box 192, 814 99 Bratislava, zastúpené Generálnym investorom Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5 zaujalo Hlavné mesto SR Bratislava stanovisko pod č. MAGS OSRMT 44232/18-319928, OSRMT 456/18, EIA č. 16 zo dňa 11.05.2018.
  V tomto stanovisku sa o.i. uvádza, že:
  - Z hľadiska regulácie funkčného využitia a intenzity využitia riešeného územia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ je v súlade s ÚPN.
  - Z hľadiska záujmov riešenia verejného dopravného vybavenia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ berieme na vedomie.
  - Za predpokladu realizácie opatrení uvedených v kap. IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie je možné dosiahnuť environmentálne akceptovateľnú realizáciu navrhovanej činnosti; preferujeme realizáciu variantu 1.
- **Rokovanie k rozsahu hodnotenia** sa uskutočnilo na OÚ Bratislava dňa 25.07.2018 o 10:00 hod. v m.č. 1.R.01 aj za účasti zástupcov Hlavného mesta SR Bratislavy.
- **Rozsah hodnotenia a časový harmonogram** navrhovanej činnosti bol zaslaný od OÚ Bratislava listom pod č. OÚ-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ/EIA-RH z 25.07.2018 (doručený na HMB dňa 8.8.2018).
  O uvedenom rozsahu hodnotenia bola informovaná verejnosť v mieste obvyklým spôsobom dňa 14.08.2018.
- **Správa o hodnotení** navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“, prišla z OÚ Bratislava s listom č. OU-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ-soh zo dňa 19.12.2018 (doručené na HMB dňa 20.12.2018).
  - Verejnosť bola o tom informovaná v mieste obvyklým spôsobom dňa 21.12.2018 s možnosťou jej pripomienkovania **do 19.1.2019.**
  - O termíne a mieste konania verejného prerokovania bola verejnosť informovaná v mieste obvyklým spôsobom dňa **20.12.2018.**

b/ Príprava verejného prerokovania – po doručení správy o hodnotení (SOH) na Magistrát HMB (20.12.2018) už toho dňa komunikovala Mgr. E. Igondová, PhD. s RNDr. Vl. Žúborom o termíne tohto verejného prerokovania a technickom zabezpečení; o osnove programu

a personálnej účasti hovoril s RNDr. Vl. Žúborom následne Ing. S. Tokoš.
Dohodli sa, že po vypracovaní konceptu osnovy verejného prerokovania tejto SOH sa budú kontaktovať – Ing. s. Tokoš zaslal koncept osnovy verejného prerokovania RNDr. Vladimírovi Žúborovi mailom dňa 07.01.2019.
RNDr. V. Žúbor zaslaný koncept osnovy verejného prerokovania prekonzultoval s GIB a doplnenú osnovu prerokovania zaslal späť Ing. S. Tokošovi dňa 11.01.2019.

c/ Pozvánky na verejné prerokovanie boli expedované zo sekretariátu OSRMT dňa **21. decembra 2018.**

Ad 3. Uvedenie správy o hodnotení + Vyhodnotenie požiadaviek k zámeru EIA – informácia o zapracovaní v správe o hodnotení – p. RNDr. Vladimír Žúbor:
V súvislosti s doručenými stanoviskami k zámeru predloženého v rámci posudzovania navrhovanej činnosti a na základe Rozsahu hodnotenia z 25.7.2018, ktorý vydal Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie bol spracovaný prehľad splnenia bodov tohto rozhodnutia formou zoznamu špecifických odkazov na kapitoly správy o hodnotení, kde sa nachádzajú relevantné informácie k jednotlivým bodom.

Všetci zúčastnení verejného prerokovania sa hlasovaním zhodli, že písomné vyhodnotenie splnenia požiadaviek bolo k dispozícii v správe o hodnotení (Príloha č. 15) a prijali túto skutočnosť ako objektívny fakt. RNDr. V. Žúbor potom temer doslovne čítal z Prílohy 15 k SOH jednotlivé pripomienky a ich vyhodnotenie, čo trvalo pomerne dlho. Potom sa dohodlo, že budú vymenované len ďalšie pripomienkujúce orgány a organizácie, a ku všetkým pripomienkam a ich vyhodnoteniu sa pristúpi v diskusii. Následne sa prešlo k diskusii k správe o hodnotení.

Ad 4. Diskusia
Otázka **– p. Mgr. Galát, MČ Bratislava - Devín**
K hodnoteniu uviedol, že bod ohľadom kameňolomu nie je zodpovedaný. Stanovisko na túto otázku nereaguje. Je tam napísané: Prehodnotenie spôsobu dopravy z nákladnej automobilovej dopravy na lodnú zníži dopravné zaťaženie na Devínskej ceste, čo sa týka intenzity dopravy, znížia sa účinky ťažkej nákladnej dopravy na vozovku, a tým sa predĺži aj jej životnosť a prevádzková výkonnosť. Podľa jeho názoru to nie je reakcia. Nevyplýva takáto kompetencia navrhovateľovi v procese EIA?

Odpoveď - **p. RNDr. Žúbor**
Stoja si za každým slovom, čo je vo vyhodnotení naformulované. Navrhovateľ nevie zaviazať prevádzkovateľa kameňolomu na kompletné preklopenie dopravy materiálu lodnou dopravou. Preto je naformulovaná odpoveď v tej podobe. Záznam z verejného prerokovania bude postúpený odbornému posudkárovi. Ak by boli zistené nedostatky – takáto vec by sa mala preklopiť do záverečného stanoviska.

Reakcia – **p. Mgr. Slávik, Združenie domových samospráv o. z.**
P. Galát smeruje k tomu, že výsledkom záverečného stanoviska majú byť záväzné podmienky. Malo by tam byť jednoznačne povedané či to bude záväznou podmienkou alebo nebude záväznou podmienkou. Vysvetľuje si, že p. RNDr. Žúbor na to odpovedal, toto sa to nedá dať ako záväzná podmienka, keďže nevyplýva takáto kompetencia navrhovateľovi v procese EIA. Je možné zadať akým spôsobom navrhovateľ odporúča orgánu riešiť danú situáciu, či sa má alebo nemá uložiť podmienka. Výsledkom procesu posudzovania bude záverečné stanovisko, ktoré sa spracuje na základe správy o hodnotení, kde sa aj pri vyhodnotení jednotlivých námietok pripomienok a ich zapracovania do výroku, resp. záverečných podmienok rozhodnutia odvoláva aj na záverečné stanovisko správy o hodnotení. P. Slávik dodal: Trochu alibisticky v tomto nechávate vyhodnotenie na príslušný orgán - ministerstvo s tým, že odborne podporujete, že je to z vecného hľadiska vhodné riešenie.

Reakcia - **p. RNDr. Žúbor**
Uviedol, že skôr ako bude spracované záverečné stanovisko sa tomu bude venovať ako prvý vybraný odborný posudzovateľ, pričom oponentský posudok je nezávislý. Ten ak zistí, že požiadavky jednotlivých MČ a reakcie boli zodpovedané nedostatočne, resp. sú podstatného charakteru, tak bude formulovať vo svojom posudku, resp. v návrhu záverečného stanoviska, aby sa táto vec preklopila v rámci návrhu záverečného stanoviska a bola záväzná aj pre ďalšie stupne projektovej dokumentácie. Z pohľadu navrhovateľa sa nedá vstupovať do správy o hodnotení. Ďalší krok je oponentský posudok a záverečné stanovisko. Budú prehodnocované v ďalších 2 krokoch oponentom a správnym orgánom. Jednotlivé požiadavky budú formované - aké podmienky vyplynú zo záverečného stanoviska pre realizáciu, monitoring a ďalšie stupne projektovej dokumentácie samotného projektu. Tieto budú musieť projektanti zohľadniť v rámci prípravy stavby pre územné rozhodnutie.

Reakcia – **p. Mgr. Slávik**
Poznamenal, že primárny je osobitný cestný zákon. Kameňolom je možné charakterizovať ako zariadenie, ktoré ma verejnoprospešný význam a môžu si nárokovať na zaradenie do cestnej premávky a tiež aby bolo vyústenie na Devínsku cestu. P. RNDr. Žúbor by musel napísať, že nie je toto možné dať ako záväznú podmienku, lebo by to bolo v rozpore so zákonom.
Doplnil, že preprava po vode bude mať síce pozitívny vplyv na Devínsku cestu, ale bude mať vzhľadom na množstvá materiálu a potrebnú prekládku vplyvy aj na inom mieste. Nemožno posúdiť len, že sa uľaví Devínskej ceste, ale niekde sa aj priťaží. Potom treba vyhodnotiť kde bude vplyv väčší, či v prístave alebo v polohe súčasného napojenia. Chýba mu potom alternatíva, to kde bude prekládka a dopravné nároky.

Doplnenie - **p. Mgr. Galát**
Viaceré zainteresované strany sú za mimoúrovňové napojenie areálu, pričom vo všetkých reakciách sa toto zamieta a navrhuje sa svetelná križovatka na Devínskej ceste. Nemá to logiku, a že sa tým obmedzí plynulosť dopravy na Devínskej ceste.

Reakcia - **p. Ing. Kolková, starostka MČ Bratislava - Devín**
Dlhodobým cieľom je vylúčiť dopravu kameňa z Devínskej cesty. Ideme rekonštruovať Devínsku cestu a vzápätí ju ďalšou prevádzkou necháme zničiť. Je tam alternatíva, ale ako bolo povedané, bude to mať vplyv na inom mieste. Podľa jej názoru prístav má byť miesto technicky pripravené na nakládky, vykládky, prekládky. Devínska cesta nie je určená na takýto pohyb vozidiel, len má smolu, že sa tam kameňolom nachádza. Vozidlá prechádzajú okolo 2 vodných zdrojov, nie vždy idú na Karlovu Ves, ale často idú okolo Slovanského ostrova, ostrova Sihoť. Všetka záťaž a znečistenie, poškodzovanie vozidlami je pre ňu neprípustná alternatíva. Nevie o alternatíve ako sa dajú vozidlá presunúť z Devínskej cesty. Ak je tu priestor v rámci procesu, je za to, aby sa vozidlá presunuli z Devínskej cesty. Už dnes pri tom objeme ťažby je problém s dopravou, keďže x-násobne zvyšujú intenzitu dopravy. Je tam aj Eurovelo 13.

Reakcia – **p. Mgr. Slávik**
Podľa jeho názoru si prevádzkovateľ kameňolomu vie prejazd po Devínskej ceste a napojenie právne vymôcť. Treba posúdiť vplyvy. Treba brať, že je tam právne riziko ak sa im zamedzí. Upozornil, že treba zámer posudzovať vo všetkých vecných súvislostiach, časových obdobiach, na jednom mieste sa uľaví a na inom sa príťaží. Poznamenal, že netvrdí že p. starostka, p. Galát a p. Trančíková nemajú pravdu. Zhrnul, že námietka viacerých účastníkov je nedostatočne vyriešená, a žiadajú aby sa jej spracovateľ venoval hlbšie.

Reakcia - **p. Mgr. Galát**
Doplnil, že 600 - 800 000 ton z kameňolomu prepravujú v blízkosti ochranného pásma, kde je naprojektované odvedenie dažďovej vody iba prepadmi. Jazdia tam staré tatrovky, z ktorých uniká nafta, olej, vozidlá nespĺňajú podmienky euronormy. Ideme robiť nový profil, ktorý neráta s touto záťažou.

Doplnenie - **p. Ing. Trančíková, BVS a.s. -** poznamenala, že by nešla v tejto problematike hlbšie.

Reakcia – **p. Mgr. Slávik**
Podľa názoru p. Slávika – záverom diskusie by malo byť, že tejto otázke treba venovať ďalšiu pozornosť a treba posúdiť dodávateľsko - odberateľské vzťahy, aká by bola alternatíva. Či sa dajú alternatívou vyriešiť dodávateľsko - odberateľské vzťahy, doprava sa presunie na lodnú prepravu a aké vplyvy budú inde. Ak je pravdou to, že sa má BA pripraviť na to, že musí urobiť dopravnú obsluhu kameňolomu, tak treba posúdiť vplyvy a aká je alternatíva.

Reakcia - **p. RNDr. Žúbor**
Jedným zo stanovísk je stanovisko Obvodného banského úradu, v ktorom sa uvádza – kameňolom je výhradné ložisko nerastu a akékoľvek povolenie stavieb v rámci areálu môže byť vykonávané iba na základe ich záväzného stanoviska a Obvodný banský úrad nedáva ďalšie špecifikácie.
Navrhovateľ nevie dosiahnuť, aby po Devínskej ceste jazdili nové nákladné vozidlá. Aby mohli nákladné vozidlá jazdiť po Devínskej ceste musia mať platnú STN.

Reakcia - **p. Ing. Trančíková**
Toto požaduje BVS v 9 rokov trvajúcej kauze vyhlásenia ochranného pásma. Ochranné pásmo 2. stupňa je medzi Karloveským ramenom a Devínskou cestou. V rámci opatrení ochranného pásma (OP) je jedna z vecí obmedziť solenie na Devínskej ceste a rešpektovať ďalšie opatrenia, ktoré by prispeli k ochrane vodárenského zdroja. Nevedia to pretlačiť cez MŽP SR a zatiaľ sú neúspešní. Toto podľa nej nemusí byť predmetom riešenia tohto procesu.

Reakcia - **p. Mgr. Galát**
Chcel poukázať na to, že táto prevádzka kameňolomu dosť zaťažuje – spôsobuje vplyvy na životné prostredie, najmä na OP, a že by to bolo asi na zváženie v rámci procesu povoľovania.

Reakcia - **p. Ing. Trančíková –** ako podporný argument by to mohlo byť. Dodala, že zásobovanie pitnou vodou a celá infraštruktúra podlieha zákonu o kritickej infraštruktúre, kde podľa spomínaného zákona existuje sektor voda a podsektor špeciálne zásobovanie pitnou vodou obyvateľstva.

Reakcia – **p. Ing. Beňová, GIB**
Chápe, že je tam vodný zdroj, 2 ochranné pásma, záujmy ŠOP. Treba si uvedomiť, že Devínska cesta tam je dnes a nepridávajú na ňu žiadne auto. Zámerom navrhovateľa a investora je zrekonštruovať túto cestu, ochrániť svahy, aby sa nezosúvali a zabrániť, aby nedošlo k podmytiu cesty. Chcú zlepšiť štandard, ktorý tam je dnes a chcú to urobiť takým spôsobom, aby nenarúšali životné prostredie. Nevie akým spôsobom je možné, aby donútili prevádzkovateľa kameňolomu, a tento spravil opatrenia na zabránenie vplyvov na životné prostredie. Zatiaľ nenašla spôsob ako mesto vie donútiť cudziu právnickú osobu, ktorá niekde ťaží.

Reakcia - **p. Ing. Trančíková –** ministerstvo neprejavilo záujem to urobiť.

Reakcia - **p. Mgr. Galát**
Chýba tu technické riešenie asi zo strany BVS, aby odkanalizovanie úseku pri ochrannom pásme nebolo vyústené do Dunaja.

Reakcia – **p. Ing. Kováčik**
V rámci celého úseku Devínskej cesty bude realizovaná dažďová kanalizácia, ktorá bude odvádzať povrchové vody z vozoviek, pred vyústením do Dunaja budú prečistené v ORL. Navrhované sú v spolupráci s BVS a SVP najúčinnejšie odlučovače ropných látok (ORL), dnes je to najlepšie dostupné riešenie.

Reakcia - **p. Mgr. Galát**
Odlučovače (ORL) negarantujú, že nebudú prepúšťať chemické látky, 100% nezabezpečia filtráciu chemických látok + soli. V diskusii chcel otvoriť otázku, či nie je na mieste vylúčiť vyústenie do Dunaja aj cez odlučovače mimo ochranného pásma. Ide o úsek 1,5 km, spadá do k.ú. Karlove Ves, Devína sa to netýka, ale berú to ako celok.
Reakcia - **p. Ing. Kľučka – národný cyklokoordinátor, MBV SR**
Ako občan a národný cyklokoordinátor požiadal diskutujúcich, aby prestali rozvádzať tému

kameňolomu, lebo sa nikdy nedostaneme ďalej v rekonštrukcii Devínskej cesty. A nikdy nebudú cyklisti po nej bezpečne jazdiť. Vie, že je to dôležitá vec, zaznelo to a nebagatelizuje to, koncepčne treba riešiť kameňolom. Netreba to dávať ako podmienku, lebo sa cesty nikdy nedožijeme. Upozornil, že je to rekonštrukcia cesty. Veľmi pozitívne vníma, že tam navrhovateľ chce zriadiť konečne preferenciu verejnej dopravy. Doplnil, že aj p. ministerka Saková (MV SR) v súvislosti s obmedzeniami v Bratislave v televízii uviedla, že ideme podporovať verejnú dopravu. Upozornime na to, že treba riešiť kameňolom, ale neklaďme to ako prekážku. Súčasné riešenie je optimálne. Ak áno, treba preferovať verejnú dopravu.

Otázka – **p. Mgr. Slávik**: chcete aby bola cyklocesta oddelená stavebne od vozovky?

Reakcia – **p. Ing. Kľučka**
Je to otázka ďalších fáz stavebnej dokumentácie. Ide o to, začať robiť ďalšie etapy. Treba apelovať, že je to dôležitá vec, ale netreba zabrzdiť rekonštrukciu Devínskej cesty. Hrozí, že Eurovelo 13 nepôjde cez BA, čo by bola obrovská hanba pre SR. Aby sa nemuseli za 4 km hanbiť, že časť trasy Eurovelo 13 – ktoré ide z Nordkappu do bulharského Careva, nebude na Slovensku vybudovaná.
Reakcia - **p. Mgr. Galát**
Nechcel, aby to vyznelo, že rieši kameňolom. Ide o potrebu riešiť strategické zdroje pitnej vody. Chcel vedieť od p. Ing. Kováčika a p. RNDr. Žúbora či dokážu, a budú zvažovať, ako v tomto najkritickejšom úseku odizolovať zvod dažďovej vody.

Reakcia – **p**. **Mgr. Slávik**: odlučovač (ORL) nie je jediný na dosiahnutie tohoto cieľa.

Otázka **– p. Ing. Brliť**
Vody budú zvedené do kanalizácie, ale kde budú vypúšťané? V mieste vodného zdroja alebo mimo? Nie je možné vyústenie realizovať mimo vodného zdroja?

Reakcia – **p. Ing. Kováčik**
Sčasti budú vypúšťané v mieste vodného zdroja, majú to prekonzultované s BVS aj s SVP. S takýmto riešením súhlasili. Dalo by sa to aj úplne mimo vodného zdroja, ale museli by robiť výtlaky, tzn. prečerpávanie.
Otázka **– p. Ing. Brliť**
Všetky stanoviská riešenia napojenia kameňolomu boli, že ich treba robiť mimoúrovňovo. Vaše riešenie je to robiť len svetelnou signalizáciou. Ako ste to zdôvodnili? Prečo navrhujete práve toto?

Odpoveď - **p. Ing. Lapšanský, GIB**
Ako povedala p. námestníčka Beňová, projekt rieši rekonštrukciu Devínskej cesty. Úloha vznikla po záplavách v r. 2013 na základe statického posudku, ktorý konštatoval, že Devínska cesta je v 60% dĺžky v ohrození od svahu aj od Dunaja, hrozí zosuv a jej podmytie. Bolo treba na to reagovať. V tomto kontexte – či dodávateľsko odberateľské vzťahy vyznie jasne, že to nie je ich úloha. Kameňolom je neuralgický bod Devínskej cesty, je ho treba riešiť sólo, aktivity treba smerovať tak, aby sa problém kameňolomu riešil nie vo vzťahu Devínska cesta áno alebo nie.

Reakcia – **p. Ing. Brliť**
Pamätá si, že keď bola vyhlásená súťaž na verejné obstarávanie, obstarávateľ požadoval, aby projektant zvážil ako napojiť kameňolom - úrovňovo alebo mimoúrovňovo. Z možných napojení kameňolomu ho riešite úrovňovo so svetelnou signalizáciou. Nechce vylúčiť dopravu z Devínskej cesty? Prečo z možných riešení napojenia kameňolomu preferujete úrovňové napojenie?

Odpoveď - **p. Ing. Lapšanský**
Nikto nepovedal, že preferujeme úrovňové napojenie. Riešenie, zodpovedá tomu, aby ako objednávateľ zohľadnili aj reálnosť celého projektu. V SOH je uvedený aj ekodukt, hneď to je navyše + 5 - 6 miliónov €. Hovorme o tom, či Devínsku cestu vôbec zrekonštruujeme. Štúdia vychádza 11 mil., s týmito vecami cena zabehne na 15 – 17 mil.€. Ešte nie je dokumentácia hotová. Mesto ani kraj to nedokáže, musela by to byť vládou sledovaná stavba. Podpílime si pod sebou konár.

Reakcia – **p. Ing. Brliť**
Poznamenal, že súhlasí s tým, čo povedal p. Ing. Lapšanský. Chýba mu však zhodnotenie v správe o hodnotení. Ako príklad zdôvodnenia uviedol, že realizácia podjazdu môže mať taký zásah do stability územia a je to nerealizovateľné. Malo by tam byť niečo uvedené.

Reakcia – **p. Mgr. Slávik**
Spýtal sa, prečo sa p. Ing. Lapšanský vyjadruje k ekonomike projektu. Projektant má projektovať podľa zadania, ekonomické otázky prináležia navrhovateľovi - Mestu Bratislava. Mesto Bratislava musí zaslať zastupiteľstvu (MsZ) podklady o tom, že jednotlivé varianty majú také plusy a mínusy, takúto cenu. Vašou úlohou je jednotlivé varianty posúdiť. Prikláňa sa k p. Ing. Brliťovi, že nezazneli argumenty z hľadiska účelu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Prečo by mal byť preferovaný odporúčaný variant ? Ten by mal skonštatovať, že napriek zhode účastníkov konania, vrátane orgánov navrhovateľa na to určených za mimoúrovňové riešenie, je odporúčaným variantom úrovňové riešenie. Týka sa to kameňolomu aj iných úsekov, a treba jednoznačne posúdiť aké sú technické možnosti, s realizáciou takých a takých opatrení. Následne majú byť varianty posúdené. Záverečné stanovisko bude, že stavba sa odporúča, variant je taký. Orgánom, ktorý o tom bude rozhodovať, že sa stavba bude realizovať je Mestské zastupiteľstvo Bratislavy. Toto vykonáva rozhodnutia Bratislavčanov na základe toho, aké dostane podklady. Záverečné stanovisko a správa o hodnotení majú byť relevantným podkladom o tom, ako sa má zastupiteľstvo rozhodnúť, ktorý variant vyberie, zároveň aby sa k tomu vedeli postaviť aj povoľujúce orgány, ktorý variant je z hľadiska sledovaných záujmov optimálny.
Záverom môže byť aj to, že dáme návrh dôkazu, aby okresný úrad požiadal mestské zastupiteľstvo, ktoré by sa vyjadrilo aké sú finančné možnosti realizácie.
Environmentálne posudzovanie je určené na environmentálne zhodnotenie projektu. V prípade rekonštrukcie je treba navrhnúť aké opatrenia sa majú urobiť na dosiahnutie environmentálnych záujmov pri súčasnom dodržiavaní účelu cesty a aký mix opatrení je potrebný na efektívnu ochranu. Keď sa bude robiť oponentský posudok, oponent zhodnotí či je odporúčaný variant dostatočný alebo nedostatočný.
Podľa p. Slávika je v tomto ohľade SOH nedostatočná, treba sa otázkam (kameňolom, cyklotrasa, varianty technického napojenia, odvádzanie dažďových vôd z vozovky, lepšie rozpracovať opatrenia zelenej infraštruktúry) hlbšie venovať. Je potrebné smerovať nielen k dopravnému riešeniu, ale má sa riešiť aj budovanie zelenej infraštruktúry. Je to vhodné, realizovateľné a vedie aj k ekonomickej efektívnosti.

Ad 5. Prezentácia variantu 3 – p. Ing. Mariánom Kováčikom a RNDr. Vladimírom Žúborom:
Vymyslieť niečo v tak úzkom koridore je dosť ťažké. Na oboch stranách Devínskej cesty je projektant obmedzený chránenými územiami rôzneho stupňa územnej ochrany. Variant 3, ktorý bol aj požiadavkou rozsahu hodnotenia stanovil, že sa majú ochrániť chránené územia. Preto sa spracovatelia projektu snažili riešiť ochranu chránených území a vyhnúť sa im úpravou smerového vedenia na niektorých úsekoch a úpravou výškového vedenia komunikácie Devínskej cesty. V prípade kritického úseku výskytu *Conringie austriaca* – nie je možný zásah do skál. Ak by sa obnažilo Devínske bralo, došlo by k nenávratnému poškodeniu biotopu. ŠOP stanovila maximálnu výšku oporného múru, ktorú môžu ~~dať~~ navrhnúť. Tam sa to viackrát prerábalo. Slovanský ostrov s 5. stupňom územnej ochrany, tu sa snažili vyhnúť výrubom v spodnej návodnej časti, preto čiastočne mierne odsunuli trasu do brala Devínskej lesostepi s tým, aby nepresiahli výšku určenú ŠOP.
K diskusii ohľadom stavebného dvora dodali, že pôvodne bol riešený v areáli polície, momentálne majú s SVP predrokované umiestnenie na ich pozemky v blízkej dostupnosti Devínskej cesty. Najväčšia zmena sa týka inundačného územia, kde pred aj za odkláňajú trasu komunikácie od návodnej strany smerom do karpatského masívu a zároveň dvíhajú niveletu nad úroveň 100r. vody (Q_{100}), km 2,5 – 2,7 je pod úrovňou Q_{100} vody, druhý úsek je od km 3,9 po Slovanský ostrov. Jediné miesto čo ostane pod hladinou Q_{100} je priestor obytnej zástavby.
Na základe jednaní s Dopravným podnikom (DPB) bolo oproti zámeru upravené: DPB upúšťa

od zastávkových ník, tieto budú v dopravnom pruhu. DPB razí túto stratégiu kvôli tomu, že pri výjazde vozidiel, ak nie je samostatný bus pruh, dochádza často ku kolíziám a nevedia ostatných účastníkov cestnej premávky dostatočne ovplyvniť, aby pri výjazde z niky dali prednosť vozidlu MHD. Devínska cesta je miestna komunikácia.

Otázka - **p. Mgr. Slávik:** Ktoré environmentálne opatrenia majúce aj charakter zelenej infraštruktúry navrhujete?

Odpoveď - **p. RNDr. Žúbor**
Bola vypracovaná Príloha č. 13 – Kvantifikácia plochy poškodených alebo zničených biotopov a kompenzačné opatrenia. Spracovatelia oslovili Botanický ústav SAV, Zoologický ústav SAV a BROZ na spracovanie štúdie. V rámci tejto prílohy je toto ich záver: Konštatujú, že v prípade variantov 1 a 2 by bolo nutné obnovenie zničeného biotopu do takej miery, čo by bolo vzhľadom k priestorovým možnostiam a špecifickosti azonálnych biotopov lužných lesov prakticky nemožné. Po zohľadnení ich požiadaviek považujú variant 3 ako priechodný, navrhované sú nasledujúce opatrenia – 1. Obnova prirodzených brehov v dĺžke 1,37 km odstránením brehového opevnenia, 2. Obnova prirodzeného vodného režimu sprietočnením ramena na ostrove Sihoť a odstránenie štrkových navážok okolo, 3. Na lokalite PP Devínska hradná skala alebo NPR Devínska Kobyla obnova xerotermných biotopov - najmä odstránením náletových a inváznych drevín, 4. Na ploche 14 820 m^2 dubovo – hrabové lesy karpatské - vyhlásiť v okolí bezzásahovosť, inštalovať búdky pre ďatle, iné dutinové hniezdiče a netopiere podľa ornitologického a chiropterologického prieskumu a doplnenia dendrologického posudku. Toto sú navrhované kompenzácie, ktoré budú najefektívnejšie.

Otázka - **p. Mgr. Slávik:** Máte k dispozícii stanovisko SVP?
Čaká sa na oficiálne stanovisko Štátnej vodnej správy, lehota je 30 dní. Bude k dispozícii oponentovi.
Otázka - **p. Mgr. Slávik:** Dôjde k výrubu cestnej zelene?

Odpoveď - **p. RNDr. Žúbor** – jedna z požiadaviek ŠOP bola bezzásahovosť.

Odpoveď - **p. Ing. Kováčik**
Technické riešenie návodnej strany buď sa bude riešiť formou konzoly, čo by predstavovalo technologicky najmenší zásah, resp. sa tam budú riešiť oporné konštrukcie zo strany návodnej strany. Všetky riešenia majú svoje pre a proti. Aj na múry môžu byť použité prefabrikáty, nemusí to byť mokrý proces. Bolo predstavené riešenie návodnej strany aj fixácia svahov. Vo variante 3 – sú vo výške kde je hladina Q_{100}. Aby cyklochodníkom nevbiehali do Karloveského ramena a nezničili izolačnú zeleň, dvihnutím cestu viac odsunuli smerom k masívu celú konštrukciu cesty. Znázornené bolo riešenie s oporným múrom, ktorý môže byť monolit alebo prefabrikovaný systém. Ďalším riešením je konzola.

Reakcia k variantu 3 - **p. RNDr. Peter Krempaský**
Prítomný je ako zástupca MČ Bratislava - Devín. MČ Devín má záujem o rekonštrukciu Devínskej cesty, uvedomujú si všetky riziká súvisiace s kameňolomom. Nie je namieste prijímať závery na verejnom prerokovaní. Štandardnou cestou sa budú vyhodnocovať stanoviská. Vo vzťahu k prírodným veciam je dokumentácia spracovaná na úrovni.

Otázka - **p. Ing. T. Kratochvílová, 1. viceprimátorka – Hlavné mesto Bratislava:** Čo by malo nasledovať?

Odpoveď - **p. RNDr. Žúbor**
Po 30 dňoch sa počká pár dní (kvôli pošte) po obdržaní stanovísk (3, 4 až 5 dní), zo zoznamu odborne spôsobilých osôb bude OÚ vybraný oponent. Ten má na prípravu oponentského posudku 60 dní, môže zo zákona požiadať o predĺženie 30 dní ak sú pripomienky zásadné, je ich veľa, resp. neboli zodpovedané v správe o hodnotení. Je možné vyhotoviť oponentský posudok za 30 – 45 dní ak sú dobré podklady a navrhovateľ komunikuje. Následne je odstúpený na OÚ, potom vzniká návrh záverečného stanoviska, pred zverejnením komunikujú Okresný úrad – p. Ing. J. Malíková s RÚVZ a až následne dôjde k zverejneniu. Záverečné stanovisko je relevantné pre územné konanie a je právne záväzné.

Otázka - **p. Ing. Kolková:** Kadiaľ je vo variante 3 vedená cyklotrasa v inundačnom území?
Odpoveď - **p. Ing. Kováčik**
Sú v dosť v stiesnených podmienkach. Táto oblasť, čo sa týka šírkových možností pre komunikáciu a pridružený dopravný priestor je priestorovo dosť limitovaná. Je tam cca 11 m, zmestí sa tam jedine komunikácia v kategórii potvrdenej mestom BA. Cyklotrasa v obytnom území nebude môcť byť v danom úseku segregovaná, máme tam viacero variantov. Alternatívne trasovanie máme prerokované s BVS a SVP po severnom brehu Karloveského ramena, výšková úprava je na existujúcom teréne, keďže nemáme povolené navyšovanie nivelety cyklotrasy. Ostane teda na súčasnej brehovej čiare ako je súčasný severný breh Karloveského ramena.

Otázka - **p. Ing. Kolková:** Snažia sa dlhodobo znížiť rýchlosť, aby na Devínskej ceste bola 50 – ka (50 km/hod.).
Odpoveď - **p. Ing. Kováčik**
Rýchlosť na Devínskej ceste –projekt bude prezentovať 50 – ku na celom úseku Devínskej cesty natrvalo. Podporný argument - ŠOP je ten, že požaduje 50 – ku vzhľadom na migračný koridor zveri cez Devínsku cestu.

Ad 6. Záver – **Ing. S. Tokoš** – poďakoval sa za aktívnu účasť na verejnom prerokovaní tejto SOH a pripomenul možnosť verejnosti posielať pripomienky na Okresný úrad Bratislava **do 19. januára 2019.**

Podľa odborne spôsobilej osoby doc. RNDr. Kataríny Pavličkovej, CSc., zapísanej v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie pod č. 157/97-OPV, určenej príslušným orgánom na základe oznámenia o určení za odborne spôsobilej osoby na vypracovanie posudku pre navrhovanú predmetnú činnosť listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–usop. zo dňa 27. 08. 2019 (ďalej len „spracovateľka odborného posudku“), bola diskusia venovaná predovšetkým otázke nákladnej dopravy spojenej s prevádzkou kameňolomu a odkanalizovania cesty. V menšej miere otázke navrhovanej cyklotrasy a samotného priebehu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Na všetky otázky bolo podľa nej zodpovedané s vysokou mierou poznania územia a projektu.

Príslušný orgán konštatuje, že verejné prerokovanie sa týkalo rekapitulácie doterajších krokov v procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, oboznámenia sa so správou o hodnotení ako aj s informáciou o zapracovaní a vyhodnotení požiadaviek k zámeru, pričom v rámci diskusie boli nastolené otázky problémového spôsobu dopravy (prehodnotenia z nákladnej automobilovej na lodnú dopravu, resp. vylúčenia dopravy) kameňolomu ako aj jeho napojenia (mimoúrovňového), navrhnuté možnosti riešenia danej situácie a vyhodnotenia námietok v tomto procese a v menšej miere sa otázky týkali aj cyklotrasy, obmedzení solenia (rešpektovania opatrení, ktoré by prispeli k ochrane vodárenského zdroja), odkanalizovania, odvádzania dažďových vôd z vozovky, lepšieho rozpracovania opatrení zelenej infraštruktúry a a aj samotného priebehu posudzovania.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Do doby vypracovania záverečného stanoviska boli na príslušný orgán doručené nasledovné písomné stanoviská k navrhovanej činnosti (uvedené v skrátenom znení):

Stanoviská k správe o hodnotení:
(uvádzame v skrátenom znení a pre prehľadnosť sú za stanoviskami na základe podkladov uvedené *kurzívou stanoviská spracovateľky odborného posudku*, ako aj *vyjadrenia Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušného orgánu*)

Združenie domových samospráv *(e-mailová komunikácia zo dňa 28. 12. 2018, potvrdená aj prostredníctvom podania do elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 31. 12. 2018)*

Združenie domových samospráv žiada príslušný orgán, **aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.**. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

a. doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti,
b. informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
c. vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami,
d. doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
e. obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Žiada uviesť výsledok konzultácie v odôvodnení vydaného rozhodnutia.

Komunikácia Združenia domových samospráv ďalej pokračovala e-mailom zo dňa 28. 04. 2018, kde konštatuje prostredníctvom vyjadrenia v procese eia k zámeru „ Rekonštrukcia Devínskej cesty“, že Združeniu domových samospráv vyplýva v zmysle §24 ods.2 zákona EIA č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie postavenie dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a postavenie účastníka následných povoľovacích konaní a stanovy Združenia domových samospráv v elektronickej podobe sú k dispozícii na prehliadanie alebo na stiahnutie na stránke: http://fxcld.net/d90bYRNZb, výpis z registra občianskych združení MV SR: http://goo.gl/OXGH6U a výpis z registra právnických osôb ŠÚ SR na stránke: http://goo.gl/Ikofe7. Zámer ako aj doplňujúca informácia pomerne podrobne a celkovo dostačujúco zdôvodňuje zámer navrhovateľa, ktorý je v tomto smere dostatočne popísaný a zámer je urobený s dostatočnou znalosťou územia a jeho pomerov. **Vzhľadom na uvedené navrhuje vydať rozhodnutie o ďalšom neposudzovaní; žiada zahrnúť do podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA resp. §20a a §37 ods.5 zákona EIA v zmysle prílohy k zákonu EIA č.12, bod VI.3 a bod VI.6 aj nasledovné podmienky**:

- Žiada aby na sanáciu kritických úsekov bol použitý variant 2, t.j. pasívne prvky záchytných sietí a zárubných stien s úpravou pre vegetáciu a hniezdenie drobného vtáctva; uvedené platí pre úseky, kde je požadovaná vysoká ochrana ekosystémov a vo vyšších stupňoch ochrany.
- Žiada, aby na sanáciu kritických úsekov boli použité aj aktívne spôsoby sanácie napríklad klincovaným svahom alebo gabionmi; uvedené platí pre úseky, kde nie je požadovaná vysoká ochrana ekosystémov a v nižších stupňoch ochrany.
- Budovanie parkovacích miest a komunikácií je potrebné navrhnúť v súlade s príslušnými normami STN technickými predpismi; v maximálnej možnej miere používať materiály zo zhodnotených odpadov s drenážnou funkcionalitou.
- Vypracovať samostatný projekt začlenenia stavby do biodiverzity územia sadovníckymi úpravami v podobe nových zelených plôch, ktoré zároveň prispejú k zvýšeniu ekologickej stability územia a ktoré budú mať charakter lokálneho parčíku vhodného pre daný typ územia a infiltračnú funkcionalitu. Súčasťou tohto projektu bude aj zapracovanie opatrení *Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy* schválený uznesením vlády SR č. 148/2014 (https://www.minzp.sk/files/oblasti/politika-zmeny-klimy/nas-sr-2014.pdf). Z hľadiska legislatívy sa jedná o tzv. cestnú zeleň podľa §14 Cestného zákona a plnia primárne funkciu odvodu dažďových vôd; sekundárne ekologické funkcie postupnej infiltrácie zachytených dažďových vôd a zároveň ochraňujú teleso cesty pred podmáčaním a následnou eróziou telesa cesty.

- Zabezpečiť ochranu existujúcej zelene, a to počas výstavby a aj prevádzky stavby.
- Mimoúrovňové napojenie kameňolomu nadjazdom, ktorý má najmenšie environmentálne vplyvy na ekosystém.
- Krajnice cesty požaduje robiť z kamennej dlažby (napr. tzv. mačacie hlavy); ktorá zároveň plní aj drenážnu funkcionalitu. Tým sa zároveň zabezpečí prevencia pred degradáciou povrchu cestu počas prevádky v dôsledku poveternostných vplyvov.
- Dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd.
- V prípade, že vody z povrchového odtoku (dažďové vody) z parkovísk budú odvádzané do verejnej kanalizácie alebo sústredene vsakovacím objektom (vsakovacou šachtou, vsakovacím vrtom) do podzemných vôd, je potrebné tieto vody prečistiť v odlučovači ropných látok.
- Vypracovať projekt zapracovania opatrení Programu odpadového hospodárstva SR ako aj zákona o odpadoch (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela).
- Žiada dôsledne rešpektovať a postupovať podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotiť vplyv na životné prostredie a jeho zložky podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode, ktorá je transponovaná do národnej legislatívy a jej slovenská transpozícia je právne záväzná (http://www.minzp.sk/oblasti/voda/implementacia-smernic-eu/). Osobitne požaduje správu o hospodárení s vodou, ktorá hodnotí aktuálny stav podzemných vôd, povrchových vôd atď., spolu s posúdením vplyvu dokončeného projektu na životné prostredie (stav vodných útvarov). Uvedené náležitosti žiada adekvátne uviesť v dokumentácii pre územné aj stavebné rozhodnutie.
- Hydraulickým výpočtom preukázať dostatočnú kapacitu a účinnosť ORL, kanalizácie a ostatných vodných stavieb.
- Realizáciou zámeru nenarušiť existujúce odtokové pomery v území.

Zároveň žiada jednotlivé body vyjadrenia v odôvodnení rozhodnutia vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky navrhuje neakceptovať nakoľko sa netýkajú správy o hodnotení, ale iluzórneho neposudzovania, t.z. nie sú k danému priebehu posudzovaniu vplyvov na životné prostredie relevantné. Okrem toho obsahujú viaceré nepresnosti, napr. zamýšľaná rekonštrukcia rozhodne nemôže byť predmetom sadovníckych úprav, jej súčasťou nie sú parkoviská, autori pripomienky žiadajú dodržiavať opatrenia Stratégiu adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy z r. 2014, keď je v súčasnosti už platná Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia, ktorá bola 17. októbra 2018 schválená uznesením vlády SR č. 478/2018.

*Vyjadrenie Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušného orgánu (ďalej len „Vyjadrenie OÚ BA“): Príslušný orgán akceptoval požiadavku Združenia domových samospráv týkajúcu sa zvolania ústneho pojednávania za účelom vykonania konzultácie a výsledok konzultácie uviedol v odôvodnení tohto rozhodnutia – záverečného stanoviska (v kapitole **VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA,** ako aj v kapitole **III.4.** v časti **„**Konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní“. Návrh vydať rozhodnutie o ďalšom neposudzovaní je bezpredmetný a nemožno ho akceptovať vzhľadom na to, že činnosť je už predmetom posudzovania podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona o posudzovaní. K dvom bodom týkajúcim sa sanácie kritických úsekov príslušný orgán uvádza, že na základe komplexných výsledkov posudzovania bol ako optimálny variant vyhodnotený a odsúhlasený variant č. 3, ktorého technické a technologické riešenie je uvedené v správe o hodnotení navrhovanej činnosti a popísané v tomto záverečnom stanovisku so zvážením preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina. Určité požiadavky týkajúce sa sanácie úsekov boli čiastočne akceptované a na základe komplexných podkladov primerane zapracované do technologických*

opatrení v kapitole ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska. K požiadavke súladu komunikácie s príslušnými normami STN technickými predpismi, ako aj v maximálnej možnej miere používania materiálov na zhodnocovanie odpadov s drenážnou funkcionalitou konštatuje, že podľa vyhodnotenia pripomienok v prílohe 15 k správe o hodnotení navrhovanej činnosti, predmetné normy budú v maximálnej miere akceptované. Parkoviská (parkovacie miesta) nie sú predmetom navrhovanej činnosti, preto všetky požiadavky týkajúce sa parkoviska a súvisiaceho s parkoviskami sú bezpredmetné, a preto ich nemožno akceptovať. Požiadavku vypracovania samostatného projektu začlenenia do biodiverzity územia sadovníckymi úpravami, v podobe nových zelených plôch, ktoré zároveň prispejú k zvýšeniu ekologickej stability územia a ktoré budú mať charakter lokálneho parčíku z dôvodu, že sa jedná o lokalitu s množstvom chránených území a na ne naviazaných druhov a biotopov nemožno považovať za relevantnú, a to najmä s ohľadom na existujúci stupeň ochrany týchto území, preto sa neakceptuje. Odborný posudkár poukazuje aj na nepresnosť v súvislosti so zapracovaním opatrení Stratégie adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy z r. 2014, keď je v súčasnosti už platná Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia, ktorá bola 17. októbra 2018 schválená uznesením vlády SR č. 478/2018. Požiadavka zabezpečenia ochrany existujúcej zelene počas výstavby aj prevádzky sa akceptuje a bola zapracovaná do opatrení a podmienok v kapitole* ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska) a aj podľa vyhodnotenia pripomienok v prílohe 15 by podmienka mala byť počas výstavby aj prevádzky v maximálnej možnej miere akceptovaná. Požiadavka na mimoúrovňové napojenie kameňolomu (resp. návrh úprav napojenia areálu kameňolomu na Devínsku cestu) bola navrhovaná a popísaná v zámere, kde boli popísané dva varianty (variant 1 a variant 2) a porovnané s nulovým variantom. Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty" podľa zákona o posudzovaní bol odsúhlasený variant v kapitole* ***VI.2.****, v ktorom nie je zahrnuté mimoúrovňové napojenie kameňolomu, ale vzhľadom na pripomienky, navrhovateľ bude v poprojektovej analýze (pozri kapitolu VI.4. tohto záverečného stanoviska) povinný sledovať a vyhodnocovať vplyvy navrhovanej činnosti aj v tomto úseku, a v prípade, že vplyvy budú nepriaznivejšie, bude povinný navrhnúť opatrenia (napr. mimoúrovňové napojenie kameňolomu v zmysle zámeru navrhovanej činnosti po preverení a vyhodnotení tejto možnosti v súčinnosti s prevádzkovateľom kameňolomu). Príslušný orgán iba čiastočne akceptuje túto podmienku. Požiadavky týkajúce sa krajnice cesty (konkrétne materiálové vyhodnotenie stavby) budú stanovené v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, kde si bude môcť uplatniť účastník konania svoje pripomienky. Požiadavka „Dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku nebezpečných látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd." sa akceptuje. Súčasťou navrhovanej činnosti bude riešenie odvodnenia Devínskej cesty. Vozovka komunikácie bude odvodnená do systému kanalizácie a následne bude po prečistení vyústená do ramien Dunaja. Ako ORL budú použité odlučovače s maximálnou účinnosťou, čo znamená 0,1 mg NEL/l. Chodníky pre peších a cyklocestička vzhľadom k tomu, že vody nebudú znečistené ropnými látkami, budú odvodnené priečnym a pozdĺžnym sklonom do terénu (prípadne ramena Dunaja). Taktiež vody zo strany Karpatského masívu budú odvodnené priekopami do priepustov, umiestnenými popod Devínsku cestu. Tieto budú zároveň slúžiť pre drobné a stredné cicavce na migráciu. Ako migračné priepusty pre stredné živočíchy sa využijú existujúce priepusty popod Devínsku cestu s tým, že ich výustné objekty sa prečistia a následne predĺžia, upravia. Príslušný orgán podmienku „zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia neznečisťovali povrchové a podzemné vody lokality a neznižovali ich kvalitu zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole* ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska. K požiadavke vypracovania projektu zapracovania opatrení Programu odpadového hospodárstva SR ako aj zákona o odpadoch (https://www.enviroportal.sk/podnikatel/odpad/povinnosti-podnikatela) v zmysle prílohy č. 15 možno uviesť, že počas prevádzky cesty sa neočakáva vznik odpadu, ktorý by súvisel bezprostredne s rekonštrukciou vozovky. Odpady vznikajú jednak z priamej údržby každého cestného telesa a ostatných objektov ale nemalú mieru na ich vzniku majú aj samotní užívatelia komunikácie. Podmienku týkajúcu sa dôsledného rešpektovania a postupovnia podľa Rámcovej smernice o vode č. 2000/60/ES; najmä vyhodnotenia vplyvu na životné prostredie a jeho zložky*

podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode neakceptuje, keďže posúdenie podľa čl. 4.7 uvedenej smernice nie je možné stotožňovať s posúdením projektu v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní. Vplyvy na stav povrchových a podzemných vôd boli vyhodnotené v rámci procesu posudzovania na základe spracovaného Inžinierskogeologického a hydrogeologického posudku (ďalej len „IGHG"), ktorý tvorí Prílohu 9 správy o hodnotení. Požiadavka týkajúca sa vypracovania správy o hospodárení s vodou, spolu s posúdením vplyvu dokončeného projektu na životné prostredie (stavu vodných útvarov) sa neakceptuje, nakoľko úroveň spracovania a využitia všetkých dostupných podkladov z realizovaných IGHG aj opatrenia navrhované odborníkmi boli dostatočné. Žiadnu ďalšiu správu o hospodárení s vodou by príslušný orgán nepovažoval za potrebné vypracovať. K podmienke „Hydraulickým výpočtom preukázať dostatočnú kapacitu a účinnosť ORL, kanalizácie a ostatných vodných stavieb" príslušný orgán konštatuje na základe prílohy 15 správy o hodnotení, že hydraulický výpočet bude doložený v rámci ďalšej projektovej prípravy a bolo to akceptované zohľadnením podmienky v kapitole ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska. Podmienka „Realizáciou zámeru nenarušiť existujúce odtokové pomery v území" bola akceptovaná, odtokové pomery v území boli vyhodnotené na základe spracovaného IGHG posudku (prieskumu), ktorý tvorí Prílohu 9 Správy o hodnotení. Príslušný orgán zároveň týmto rozhodnutím akceptoval aj požiadavku, aby jednotlivé body vyjadrenia v odôvodnení rozhodnutia boli vyhodnotené podľa §20a zákona EIA.*

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave *(číslo listu: HŽP/15824/2018 zo dňa 28. 12. 2018, doručený dňa 02. 01. 2019)*
Z hľadiska ochrany zdravia súhlasí so správou o hodnotení, pričom uvádza, že všetky varianty sú akceptovateľné. K zámeru bolo vydané záväzné stanovisko č. HŽP /4558/2018 z 02. 05. 2018. Orgán verejného zdravotníctva v ňom netrval na posudzovaní zámeru, avšak upozornil na potrebu preukázať ochranu VZ Sihoť a Slovanský ostrov počas realizácie a preukázať riešenie priľahlého obytného územia pred dopravným hlukom. Hydrogeologický posudok (Progeo s.r.o. Žilina) nepreukázal ohrozenie zdrojov pitnej vody Sihoť a Slovanský ostrov. Správa predpokladá nárast hluku počas výstavby v 5 etapách – cca 50 NA/deň. Hluk na hranici obytnej zástavby t. č. prekračuje a bude prekračovať prípustné hladiny o cca 10 dB. Protihlukové opatrenia sa nenavrhujú. Problematika hluku bude ďalej riešená v územnom/stavebnom konaní jednotlivých etáp v rámci posudzovacej činnosti orgánu verejného zdravotníctva podľa zák. NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyjadrenie OÚ BA: Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty" podľa zákona o posudzovaní bol odsúhlasený variant uvedený v kapitole ***VI.2.****, čo nie je v rozpore s konštatovaním orgánu verejného zdravotníctva ktorý uviedol, že všetky varianty sú akceptovateľné. Príslušný orgán stanovisko orgánu verejného zdravotníctva akceptuje. Ak budú potrebné opatrenia, rozhodne o nich orgán verejného zdravotníctva v územnom a stavebnom konaní.*

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP1/2019/000098/CSV zo dňa 02. 01. 2019, doručený dňa 03. 01. 2019)*
Z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie OÚ BA: Bez pripomienok. Berie na vedomie.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor cestnej infraštruktúry (*číslo listu: 06665/2019/SCDPK/00806 zo dňa 07. 01. 2019, doručený dňa 08. 01. 2019)*

Z hľadiska svojej odbornej pôsobnosti nemá zásadné pripomienky, za dodržania všetkých platných legislatívnych a normových pravidiel. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) zdôrazňuje, že je potrebné, aby pozemky súvisiace s výstavbou cyklotrasy ostali vo vlastníctve Ministerstva hospodárstva SR tak, ako to bolo dohodnuté na porade konanej dňa 26. 10. 2018 medzi Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Vyjadrenie OÚ BA: Bez zásadných pripomienok. Berie na vedomie. Rešpektovanie platných právnych predpisov je všeobecne záväzné a o premietnutí normových pravidiel môžu rozhodnúť povoľujúce orgány v konaní podľa osobitných predpisov. Ochranu vlastníctva hmotného majetku v zmysle predmetnej dohody si bude môcť zabezpečiť príslušné ministerstvo v rámci povoľujúceho konania podľa osobitného predpisu a jej riešenie presahuje etapu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava *(číslo listu: MAGS OSRMT 58840/18-501634, OSRMT 1345/18, EIA č. 47 zo dňa 09. 01. 2019, doručený dňa 24. 01. 2019) v rámci Posúdenia vzťahu k Územnému plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „ÚPN hl. m. SR Bratislavy“) rok 2007, v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03 a 05* konštatuje, že predložená správa o hodnotení obsahuje v Prílohe 15 Vyhodnotenie pripomienok doručených k zámeru - v rámci nich je na str. 3-7 vyhodnotenie Stanoviska hl. m. SR Bratislavy, kde sa principiálne konštatuje, že na základe pripomienkového konania bol vytvorený nový variant č. 3, ktorý akceptuje, zapracováva a prípadne modifikuje väčšinu nimi uplatnených pripomienok. Ako naproblematickejší sa javí bod, kde bolo v stanovisku hl. mesta podporené mimoúrovňové prepojenie areálov kameňolomu, kde bol vyhodnotený v prospech úrovňového riešenia so svetelnou signalizáciou a preferenciou vozidiel MHD. Predloženú správu o hodnotení z hľadiska urbanistického posúdenia predošlej etapy – stanovisko k zámeru berie na vedomie.
Z hľadiska dopravného inžinierstva k predloženej správe o hodnotení „Rekonštruckia Devínskej cesty“ vypracovanej podľa zákona o posudzovaní neuplatňuje pripomienky. Prípadné ďalšie požiadavky z hľadiska technického riešenia budú uplatnené v rámci Záväzného stanoviska hl. m. SR Bratislavy k investičnej činnosti.
Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry opätovne upozorňuje na potrebu výstavby splaškovej kanalizácie ako predĺženie existujúceho zberača A VIII 8 v Devínskej ceste. Bezpečné odvádzanie splaškových vôd z existujúcej zástavby v tomto území je nevyhnutné z hľadiska ochrany podzemných vôd v tesnej blízkosti VZ Sihoť. Uvedený návrh splaškovej kanalizácie je obsiahnutý v ÚPN hl. m. SR Bratislavy, rok 2017 a v Územnom genereli kanalizácie, r. 2009.
Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov, rekapituloval proces EIA

- (K zámeru „Rekonštrukcia Devínskej cesty“, navrhovateľa činnosti Hlavné mesto SR Bratislava, primaciálne nám. 1, P.O.Box 192, 814 99 Bratislava, vz Generálnym investorom Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5, zaujalo Hlavné mesto SR Bratislava stanovisko pod č. MAGS OSRMT 44232/18-319928, OSRMT 456/18, EIA č. 16 zo dňa 11. 05. 2018. V tomto stanovisku sa o. i. uvádza, že:

- Z hľadiska regulácie funkčného využitia a intenzity využitia riešeného územia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ je v súlade s ÚPN.
- Z hľadiska záujmov riešenia verejného dopravného vybavenia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ berie na vedomie.
- Za predpokladu realizácie opatrení uvedených v kap. IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie je možné dosiahnuť environmentálne akceptovateľnú realizáciu navrhovanej činnosti; preferuje realizáciu variantu 1.

- Rokovanie k rozsahu hodnotenia sa uskutočnilo na OÚ Bratislava dňa 25. 07. 2018 o 10:00 hod. v m. č. 1.R.01 aj za účasti zástupcov Hlavného mesta SR Bratislavy.

- Rozsah hodnotenia a časový harmonogram navrhovanej činnosti bol zaslaný od OÚ Bratislava listom pod č. OÚ-BA-OSZP1-2018/047363/ANJ/EIA-RH z 25. 07. 2018 (doručený na Hlavné mesto Bratislava dňa 8.8.2018).
- O uvedenom rozsahu hodnotenia bola informovaná verejnosť v mieste obvyklým spôsobom dňa 14. 08. 2018.

K správe o hodnotení „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ uvádza:
K zložkám životného prostredia:
Z hľadiska zelene a tvorby krajiny v rámci ochrany komunikácie pred padaním skál popisuje varianty a náhradnú výsadbu odporúča realizovať na pozemkoch dotknutých realizáciou tejto navrhovanej činnosti. Mimo chránených území navrhuje vysádzať druhy odolné voči materiálom, ktoré sa používajú v rámci zimnej údržby ako sú napr. *Symphoricarpos albus* - imelovník biely, *Rosa rugosa* - ruža vráskavá, *Cytisus scoparius* - prútnatec metlovitý, z ihličnatých *Juniperus chinensis* - borievka čínska. Osvedčený a často používaný v mestách je aj *Spiraea japonica* - tavoľník japonský. *Otázku náhradnej výsadby žiada riešiť aj s orgánom štátnej ochrany prírody.*
Z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ÚSES *požaduje realizáciu variantu č. 3*. Doplňujúce štúdie označujú Variant č. 3 ako najvhodnejší za predpokladu realizácie v jednotlivých uvedených navrhovaných opatrení. Je nevyhnutné sa v ďalších etapách zaoberať všetkými navrhovanými opatreniami. Doplňujúca štúdia - Konkretizácia opatrení na zmiernenie vplyvov – umiestnenie podchodov a ekoduktov pre zver (Príloha 5) vyhodnotila, že úsek č. 3 Mokrá Jama predstavuje najvhodnejšiu lokalitu na umiestnenie ekoduktu. Umiestnenie nadzemného ekoduktu v tejto oblasti by malo významný dopad na zmiernenie efektu fragmentácie pre migrujúce živočíchy. *Umiestnenie nadzemného ekoduktu odporúča zvážiť*. Podporuje realizáciu Variantu č. 3 s maximálnou možnosťou náhrady za stratu a poškodenie biotopov. Novú lokalizáciu stavebného dvora akceptuje.
Odporúča zvážiť umiestnenie nadzemného ekoduktu.
Z hľadiska ochrany vôd súhlasí s realizáciou variantu č. 3 za predpokladu splnenia požiadaviek na ochranu vôd a vodárenských zdrojov (VZ Sihoť a VZ Sedláčkov ostrov) využívaných na zásobovanie obyvateľstva hl. mesta Bratislavy pitnou vodou (uvedené v prílohách č. 11, 12) – v zmysle Záznamov z pracovného rokovania zhotoviteľa s SVP zo dňa 21. 11. 2018, a s BVS a.s. zo dňa 10. 12. 2018. Ide o nasledovné požiadavky:

1. *vybudovanie novej dažďovej kanalizácie* - vozovka komunikácie Devínskej cesty bude odvodnená do systému kanalizácie a po prečistení v ORL s maximálnou účinnosťou 0,1 mg NEL/l vyústená do Karloveského ramena. Nebude dochádzať k zmiešavaniu znečistených vôd z vozovky s vodami z Karpatského masívu, tie budú odvodnené priekopami do priepustov popod Devínsku cestu.
2. *monitoring vyúsťovaných vôd do Karloveského ramena* - v zmysle požiadavky BVS musí byť realizovaný min. 2x ročne a túto požiadavku vrátane prevádzkového poriadku dažďovej kanalizácie treba zapracovať do PD v ďalšom stupni prípravy stavby.
3. *používanie inertného posypového materiálu* počas zimnej údržby Devínskej cesty.
4. koordinácia projektov vodárenskej infraštruktúry.

Pôdy – u tejto navrhovanej činnosti dochádza aj k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesnej pôdy (LP).
Poľnohospodárska pôda: Vyňatie PP bude realizované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. (§ 17) o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. *V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti musia byť uplatňované zásady ochrany pôdy v zmysle cit. zákona č. 220/2004 Z.z.*
Lesná pôda: Ochranu LP a vyňatie lesných pozemkov upravuje *zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch* a *Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.*
Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava celkovo environmentálne zhodnotil navrhovanú činnosť(diagnostika cesty; sanácia svahov, oporné a zárubné múry; inžiniesrkogeologický

a hydrogeologický prieskum; ochrana prírody; ovzdušie; vody; pôdne pomery, pôdy; odpady, hluk; ložiská nerastných surovín; geodynamické javy; požiadavky na dopravu, kultúrne a historické pamiatky a pamätihodnosti, vplyvy na obyvateľstvo).
Ďalej uviedol, že po zohľadnení ich pripomienok, za predpokladu realizácie opatrení uvedených v kap. IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, pri realizácii opatrení uvedených v kap. VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy **je možné dosiahnuť environmentálne akceptovateľnú realizáciu navrhovanej činnosti; preferuje realizáciu Variantu 3,** ktorý zohľadňuje všetky stanovené kritéria vyplývajúce z rozsahu hodnotenia a štúdií vypracovaných pre SOH.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu.
Pripomienky z hľadiska ochrany vôd navrhuje akceptovať s tým, že dažďová kanalizácia je navrhnutá už v samotnom projekte rekonštrukcie cesty. Body 2 – 4 budú premietnuté do podmienok a opatrení.

*Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán upozornenie z hľadiska technickej infraštruktúry k potrebe a nevyhnutnosti výstavby splaškovej kanalizácie berie na vedomie, avšak požiadavku na samotnú výstavbu realizáciu splaškovej kanalizácie nie je možné akceptovať, keďže splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu, ale so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie spoločnosťou BVS, a.s.) čo nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)“ do tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Požiadavky ohľadne riešenia náhradnej výsadby s orgánom štátnej ochrany prírody akceptuje tak, že do opatrení a podmienok v kapitole **VI.3.** tohto rozhodnutia zapracoval podmienku, aby pri náhradnej výsadbe výber druhov bol konzultovaný so ŠOP SR. Požiadavku realizácie ako aj preferencie variantu č. 3 akceptuje a zvážil aj nadzemný ekodukt, keďže na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ podľa zákona o posudzovaní príslušný orgán súhlasil s realizáciou navrhovanej činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty " vo variante č. 3 uvedeného v správe o hodnotení navrhovanej činnosti a popísaného aj v tomto záverečnom stanovisku so zvážením preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina. Pripomienky z hľadiska ochrany vôd akceptuje aj na základe odporúčania spracovateľky odborného posudku s tým, že dažďová kanalizácia je navrhnutá už v samotnom projekte rekonštrukcie cesty a body 2. – 4. boli akceptované, premietnuté a zapracované v kapitolách **VI.3.** a **VI.4.** tohto záverečného stanoviska. Rešpektovanie platných právnych predpisov je všeobecne záväzné (teda aj zákona č. 220/2004 Z. z. (§ 17) o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch a Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov). Opatrenia uvedené v správe o hodnotení v kap. IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, pri realizácii opatrení uvedených v kap. VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy boli primerane korigované a čiastočne akceptované na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti a zapracované do opatrení a podmienok v kapitole **VI.3.** a do poprojektovej analýzy v kapitole **VI.4.** tohto záverečného stanoviska, čo vytvára predpoklad na ich realizáciu v ďalších stupňoch povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitného predpisu.*

Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia *(číslo listu: OU-BA-OKR1-2019/018734 zo dňa 09. 01. 2019, vytvorený a schválený dňa 11. 01. 2019)*
Správu o hodnotení z pohľadu posudzovania vplyvov na životné prostredie berie na vedomie ako informáciu o pripravovaných činnostiach na území ich obvodu, taktiež aj zmien činností na území vo vzťahu k životnému prostrediu, k chráneným územiam a pod. slúžiacu k aktualizácii svojich vlastných dokumentov.

Vyjadrenie OÚ BA: Berie na vedomie.

Vodohospodárska výstavba, š.p. *(číslo listu: 5/2100/2018 zo dňa 14. 01. 2019, doručený dňa 28. 02. 2019)*
Nemá námietky ku predloženej správe o činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty".

Vyjadrenie OÚ BA: Bez pripomienok. Berie na vedomie.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP2/2019/018124/DOK zo dňa 15. 01. 2019, doručený dňa 18. 01. 2019)*
Z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá k správe o hodnotení navrhovanej činnosti pripomienky za predpokladu, že v záverečnom stanovisku budú zohľadnené všetky pripomienky vyplývajúce z prerokovania zámeru so správnom toku – SVP, š.p. a správcom vodárenského zdroja Sihoť – BVS, a.s.

Vyjadrenie OÚ BA: Akceptuje sa, keďže pripomienky správcu toku - SVP, š.p. a správcu vodárenského zdroja Sihoť - BVS, a.s. boli prerokované v rámci rokovaní v priebehu mesiacov november a december 2018 – záznamy tvoria Prílohy 11 a 12 správy o hodnotení a závery boli zohľadnené v tomto záverečnom stanovisku.

Mestská časť Bratislava – Devín *(číslo listu: 187/153/2019/KP zo dňa 17. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019)*
Navrhovanú činnosť plne podporujú, a domnievajú sa, že pri rešpektovaní v správe o hodnotení navrhnutých opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP nebude mať významný vplyv na ŽP a zdravie. V nasledujúcich stupňoch prípravy predmetnej stavby, pri jej realizácii a prevádzke, požadujú:

1. rekonštrukciu Devínskej cesty zosúladiť (projekčne a realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie;
2. stavebné práce organizovať spôsobom, aby nebola úplne vylúčená cestná premávka;
3. v kritických úsekoch Devínskej cesty (obytná zástavba, migrácia živočíchov, ...) obmedziť celoročne rýchlosť na 50 km/hod, resp. ešte nižšiu;
4. s ohľadom na environmentálne citlivé územie, ktorým vedie Devínska cesta, preferovať v rámci MHD vozidlá s elektrickým pohonom.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky 1 až 3 navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení. Pripomienku 4 navrhuje neakceptovať. Je síce environmentálne vhodná, ale nie je úlohou navrhovateľa túto požiadavku splniť.

Vyjadrenie OÚ BA:Požiadavku 1. iba čiastočne akceptuje, keďže so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie BVS, a.s.,), pričom zosúladenie navrhovanej činnosti s vybudovaním splaškovej kanalizácie nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty

koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)" do organizačných opatrení v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Požiadavky 2. a 3. akceptuje a primerane boli zohľadnené v tomto rozhodnutí v kapitole* ***VI.3****. Požiadavka č. 4. je environmentálne vhodná, ale nemožno požadovať od navrhovateľa jej splnenie., môže mať len odporúčací charakter, čo príslušný orgán čiastočne akceptoval a zohľadnil v kapitole* ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska), kde zapracoval podmienku „s ohľadom na environmentálne citlivé územie, ktorým vedie Devínska cesta, odporúčame preferovať v rámci MHD vozidlá s elektrickým pohonom."*

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia *(číslo listu: OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 17. 01. 2019, doručený dňa 18. 01. 2019)* ako dotknutý orgán ochrany prírody okresu doručil stanovisko v ktorom konštatuje:

1. Záujmové územie sa nachádza vo viacerých stupňoch ochrany (1. – 5.) podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov pre výskyt viacerých chránených území. Z veľkoplošných chránených území je to Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty (ďalej aj „CHKO Malé Karpaty"), pre ktorej územie platí 2. stupeň ochrany.
2. Maloplošné chránené územia v kontakte s trasou Devínskej cesty: Prírodná rezervácia Slovanský ostrov (ďalej aj „PR Slovanský ostrov") s 5. stupňom ochrany, zasiahnuté je jej ochranné pásmo so 4. stupňom ochrany, účelom ochrany je zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu, druhov európskeho významu a druhov národného významu; Prírodná pamiatka Devínska lesostep so 4. stupňom ochrany (ochranné pásmo s 3. stupňom ochrany), ide o významnú lokalitu kriticky ohrozených druhov rastlín a ktorá je dôležitá z vedecko-výskumného, náučného a biologického hľadiska. Najvýznamnejším botanickým druhom je konringia rakúska (*Conringia austriaca*). Ďalej je to Prírodná rezervácia Fialková dolina (5. stupeň ochrany): zachovalé dubovo-hrabové lesy, vzácne druhy rastlín, najmä vstavačovité, ide o významú geologickú, botanickú a zoologickú lokalitu - záber v jej ochrannom pásme (4. stupeň ochrany). Chránený areál Sihoť (2., 3. st. územnej ochrany), predmet ochrany: zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu, druhov európskeho významu a druhov národného významu.
3. PR Slovanský ostrov a Chránený areál Sihoť (ďalej aj „CHA Sihoť") sú súčasťou územia európskeho významu Bratislavské luhy (SKÚEV0064) vyhláseného z dôvodu ochrany biotopov a chránené vtáčie územie SKCHVÚ007 Dunajské luhy (najmä Sihoť), ktoré bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov.
4. Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy (SAŽP, 1994) v dotyku s riešeným územím alebo priamo v záujmovom území sa nachádza 5. Provinciálne biocentrum Devínska Kobyla s lesnými, skalnými a lesostepnými spoločenstvami, pričom ide o významnú lokalitu z hľadiska ochrany prírody a z vedeckého a náučného aspektu. Ďalej je to 32. Regionálne biocentrum ostrov Sihoť – zahŕňa aj Karloveské rameno Dunaja a predstavujú ho lužné lesy a vodné spoločenstvá, 33. Regionálne biocentrum Slovanský ostrov (nazývaný aj Sedláčkov ostrov) tvorený lužnými lesmi a vodnými spoločenstvami. V blízkosti prechádza XIII. Provinciálny biokoridor Dunaj, ktorý zahŕňa vodný tok Dunaja a priľahlé mokraďové spoločenstvá a lužné lesy a priamo daným územím prechádza IV. Provinciálny biokoridor Devínska kobyla – Devín – Heinburgské kopce, ktorý predstavuje migračnú cestu xerotermofilnej bioty cez Devínsku bránu.
5. Vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť ÚSES, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispejú k jeho vytváraniu a udržiavaniu a zahrnúť ich už do projektovej dokumentácie.

6. V predloženej správe o hodnotení sa uvažuje s rozsiahlym výrubom drevín rastúcich mimo lesa.
7. Predpokladá sa priamy negatívny vplyv navrhovanej činnosti na biotopy európskeho významu v PP Devínska lesostep a biotopy ÚEV Dunajské luhy. Podrobnejšie boli posúdené rastlinné druhy jesenného aspektu, vzhľadom na botanický prieskum vykonaný v jesennom období však v správe o hodnotení absentujú podrobnejšie vyhodnotené druhy jarného aspektu (napr. konringia rakúska).

Podľa Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, dotknutého orgánu ochrany prírody okresu správa o hodnotení činnosti nie je úplná, nezodpovedá stanovenému rozsahu hodnotenia v bode 2.2.2 a 2.2.3 vo vzťahu k chráneným druhom rastlín jarných geofytov a následne v bode 2.2.4, nakoľko z neúplného botanického prieskumu nebolo možné objektívne navrhnúť a posúdiť dostatočnosť potrebných opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti. Rovnako absentuje návrh náhradných revitalizačných opatrení (bod 2.2.6), ktoré by zmiernili negatívne vplyvy činnosti v PP Devínska lesostep. Navrhované opatrenia orgánu ochrany prírody:

1. Orgánu ochrany prírody predložiť dopracovaný botanický prieskum jarných geofytov a súčasne posúdenie rozsahu pravdepodobného poškodenia alebo zničenia biotopov (a chránených rastlín) chránených území navrhovanou činnosťou.
2. Konkretizovať opatrenia pre minimalizáciu poškodenia alebo zničenia identifikovaných biotopov alebo chránených rastlín na základe doplneného prieskumu a po konzultácii so ŠOP SR.
3. Konkretizovať komplexný návrh kompenzačných opatrení v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“).
4. Sanáciu skalného masívu realizovať technicko-ekologickými prostriedkami s výškou oporného múru max. 3 m a pasívnu ochranu (v prípade ohrozenia jedincov chránenej rastliny konringie rakúskej prispôsobiť výšku múru podľa odporúčaní ŠOP SR).
5. V kritickom úseku Devínskej cesty, min. medzi PP Devínska lesostep a PR Slovanský ostrov použiť ako opornú konštrukciu ľahké lávky pre pás cyklotrasy.
6. Dodržať ostatné opatrenia navrhované v štúdiách 2.2.1 až 2.2.7.

Nakoľko bol nedostatočne zistený stav chránených druhov rastlín a živočíchov v chránených územiach (spracovateľ sám priznáva, že je potrebné zrealizovať jarné prieskumy v máji), vplyv navrhovanej činnosti na ne nemohol byť adekvátne vyhodnotený a následne komplexne navrhnuté zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Za týchto okolností nie je možné zodpovedne uprednostniť žiaden z variantov.

Z hľadiska ochrany ovzdušia orgán ochrany ovzdušia neuplatnil v zákonom stanovenej lehote žiadne pripomienky k predloženej správe o hodnotení.

Z hľadiska štátnej vodnej správy orgán štátnej vodnej správy neuplatnil v zákonom stanovenej lehote žiadne pripomienky k predloženej správe o hodnotení..

Z hľadiska odpadového hospodárstva príslušný orgán odpadového hospodárstva k predloženej správe o hodnotení podľa zákona o posudzovaní nemá pripomienky. Podmienky pre nakladanie s odpadmi určí orgán odpadového hospodárstva v povoľovacom procese stavby.

V závere konštatuje, že k predloženej správe o hodnotení podľa zákona o posudzovaní nemá pripomienky. Podmienky pre nakladanie s odpadmi určí orgán odpadového hospodárstva v povoľovacom procese stavby. V záverečnom zhrnutí Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako dotknutý, resp. povoľujúci orgán podľa zákona o posudzovaní k zverejnenej správe o hodnotení navrhovanej činnosti ukladá nasledovné podmienky:

1. Orgánu ochrany prírody predložiť dopracovaný botanický prieskum jarných geofytov a súčasne posúdenie rozsahu pravdepodobného poškodenia alebo zničenia biotopov (a chránených rastlín) chránených území navrhovanou činnosťou.
2. Konkretizovať opatrenia pre minimalizáciu poškodenia alebo zničenia identifikovaných biotopov alebo chránených rastlín na základe doplneného prieskumu a po konzultácii so ŠOP SR.

3. Konkretizovať komplexný návrh kompenzačných opatrení v spolupráci so ŠOP SR.
4. Sanáciu skalného masívu realizovať technicko-ekologickými prostriedkami s výškou oporného múru max. 3 m a pasívnu ochranu (v prípade ohrozenia jedincov chránenej rastliny konringie rakúskej prispôsobiť výšku múru podľa odporúčaní ŠOP SR).
5. V kritickom úseku Devínskej cesty, min. medzi PP Devínska lesostep a PR Slovanský ostrov použiť ako opornú konštrukciu ľahké lávky pre pás cyklotrasy.
6. Dodržať ostatné opatrenia navrhované v štúdiách 2.2.1 až 2.2.7.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky 1 až 3 už boli realizované doplňujúcimi štúdiami.
Pripomienky 4 až 5 navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení.

Vyjadrenie OÚ BA: Podmienku 1. príslušný orgán akceptoval a orgánu ochrany prírody bol predložený dopracovaný botanický prieskum jarných geofytov a súčasne posúdenie rozsahu pravdepodobného poškodenia alebo zničenia biotopov (a chránených rastlín) chránených území navrhovanou činnosťou prostredníctvom doplňujúcich štúdií 3.1 a 3.2. tak, že informáciu o nových podkladoch zaslal príslušný orgán všetkým zainteresovaným subjektom predmetného procesu posudzovania (aj orgánu ochrany prírody) prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019 a doručil aj orgánu ochrany prírody dňa 19. 06. 2019. Podmienky 2. a 3. boli akceptované prostredníctovm doplňujúcej štúdie 3.3 a aj odkonzultované so ŠOP SR. Podmienky č. 4 a 5. boli akceptované a zapracované do opatrení a podmienok v kapitole ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska. Podmienku 6 možno iba čiastočne akceptovať, keďže sa opatrenia aj na základe opodstatnených argumentov zo stanovísk zainteresovaných subjektov primerane menili v priebehu procesu posudzovania vplyvu na navrhovanej činnosti na životné prostredie, čo príslušný orgán zohľadnil aj v kapitole* ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska.*

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. *(číslo listu: 01/19/ab/6040300 zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 31. 01. 2019)*
1. Nesúhlasí s vybudovaním ekoduktu s vyústením na ostrov Sihoť, ako je uvedené v kapitole IV. bod 10.2 (Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie – technické a technologické opatrenia) a v Doplňujúcej štúdii 2.2.4, ktorá konkretizuje umiestnenie podchodov a ekoduktov pre zver. Dôvodom je, že zmienené opatrenie síce prepojí fragmentované biotopy, ale zároveň umožní nekontrolovaný vstup nežiaducich osôb do ochranného pásma I. stupňa vodárenského zdroja Sihoť, čo je priamo v rozpore so základnými zákonnými požiadavkami na ochranu vodárenského zdroja. A to so zákonom č. 364/2004 Z. z. , tzv. vodným zákonom, zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách a zákonom č. 45/2011 Z. z. o kritickej infraštruktúre a vodoprávnym rozhodnutím Krajského úradu v Bratislave č. W/82/2001-GGL. Navrhuje preto ekodukt lokalizovať tak, aby neústil na ostrov Sihoť.
2. Nesúhlasí s kompenzačnými opatreniami v podobe odstránenia súčasného brehového opevnenia, tak ako je uvedené v prílohe 13., kapitola 4.1.2. (Kompenzačné opatrenia ako náhrada za poškodené alebo zničené biotopy – kompenzačné opatrenia pri použití variantu 3). Odstránením súčasného brehového opatrenia (Slovanský ostrov, Sihoť, Karloveské rameno) môže dôjsť po dobu vytvárania pôvodného prirodzeného brehového porastu k zvýšenej erózii a ohrozeniu vodárenského zdroja, a to najmä pri vysokých vodných stavoch. Takýto zásah do súčasných brehových pomerov vodárenských zdrojov si vyžaduje hydrogeologické posúdenie vplyvu na vodárenský zdroj.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienku 1 navrhuje akceptovať (výrok rozhodnutia obsahuje návrh ekoduktu v lokalite Fialkova dolina).
Pripomienka 2 už bola realizovaná doplňujúcimi štúdiami.

Vyjadrenie OÚ BA: Pripomienku 1. akceptuje. Ekodukt je navrhnutý tak, aby neústil na ostrov Sihoť. Výrok rozhodnutia obsahuje preferenciu navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina. Pripomienku 2. príslušný orgán akceptoval a bola realizovaná doplňujúcou štúdiou 3.3., kde sa už opatrenia v podobe odstránenia súčasného brehového opevnenia neuvádzajú a nie sú uvedené ani v opatreniach v kapitole ***VI.3.*** *tohto záverečného stanoviska, t.j nebudú sa realizovať.*

Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, oddelenie pozemných komunikácií *(číslo listu: OU-BA-OCDPK2-2018/019908 zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019)*
Z hľadiska nimi sledovaných záujmov nemá žiadne pripomienky k posudzovaniu navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní, nakoľko navrhovaná činnosť nezasahuje do ciest v kompetencii tunajšieho úradu.

Vyjadrenie OÚ BA: Bez pripomienok. Berie na vedomie.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP1-2019/018410-KUK zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019)* požiadal Štátnu ochranu prírody SR, v Správe Chránenej krajinnej oblasti Dunajské luhy, pracovisko Bratislava (ďalej už len „ŠOP SR“) o stanovisko, ako príslušnú odbornú organizáciu. Tá zaujala stanovisko, v ktorom sa uvádza, že správa o hodnotení nebola dostatočne vypracovaná v bodoch:
2.2.2. Podkapitola o Prírodnej pamiatke Devínskej lesostepi nebola dostatočne vypracovaná.
2.2.3. Nebol dostatočne vyhodnotený vplyv na všetky chránené druhy rastlín a živočíchov, ako aj chránené biotopy, nakoľko spracovateľ uvádza, že prieskum bol realizovaný len v období mesiacov október - november 2017 a len v bezprostrednom koridore Devínskej cesty. Z toho vyplýva, že spracovateľ neuvádza výskyt niektorých chránených druhov.
2.2.4 Nakoľko nebol dostatočne uvedený výskyt druhov nemôžu byť dostatočne zhodnotené vplyvy a následne zodpovedne navrhnuté zmierňujúce opatrenia.
2.2.5 Opatrenia neboli konzultované s botanikom ŠOP SR pracoviska Bratislava.
2.2.6 Kvantifikácia zničených biotopov bola uvedená len pre lesné porasty, chýba kvantifikácia nelesných biotopov, opäť náhrady neboli prekonzultované so ŠOP SR pracoviskom Bratislava.
2.2.7 Za diskutabilné sa považuje vyhodnotenie (+2) prínosu rekonštrukcie Devínskej cesty na prvky ÚSES.
2.2.8 Miera nevyhnutnosti výrubu nebola prekonzultovaná so ŠOP SR pracoviskom Bratislava.
2.2.9 Návrh pasívnej a aktívnej ochrany nebol prekonzultovaný so ŠOP SR pracoviskom Bratislava.
Celkovo bol nedostatočne zistený stav chránených druhov rastlín a živočíchov, z čoho následne vyplýva, že nemohol byť adekvátne vyhodnotený vplyv na ne a následne zodpovedne navrhnuté zmierňujúce opatrenia.

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) ako dotknutý orgán ochrany prírody vydáva podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“ alebo „Zákon OPK“) a podľa zákona o posudzovaní toto stanovisko: S poukázaním na rozsah hodnotenia nebola správa o hodnotení úplná, nakoľko chýbalo spracovanie botanického a zoologického prieskumu v chránených územiach v jarnom období (správa o hodnotení sa opiera o prieskum vykonaný v mesiacoch október – november 2017). Z uvedeného vyplýva, že nebolo možné zodpovedne navrhnúť zmierňujúce a kompenzačné opatrenia v chránených územiach.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán stanovisko okresného úradu v sídle kraja akceptoval, vyzval navrhovateľa listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA-vyz s cieľom zistiť presne a úplne

skutočný stav veci podľa § 32 správneho poriadku na doplnenie podkladov pre rozhodnutie, t.j. dopracovanie primeraného posúdenia a doplnenie dôležitých informácií, čoho výsledkom boli doplňujúce štúdie 3.1, 3.2 a 3.3, ktoré boli zaslané zainteresovaným subjektom (aj okresnému úradu v sídle kraja) prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019 na zaujatie stanoviska.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky *(číslo listu: ŠOP SR / 7-004/2019 zo dňa 25. 01. 2019, doručený dňa 05. 02. 2019)*

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

Rekonštrukcia Devínskej cesty zasahuje do viacerých chránených území európskeho a národného významu: ÚEV Bratislavské luhy (SKUEV0064), CHVÚ Dunajské luhy (SKCHVU007), PR Slovanský ostrov (5. stupeň územnej ochrany), PP Devínska lesostep (4. stupeň), CHA Sihoť (2. a 3. stupeň). V ÚEV Bratislavské luhy platí 2. a 4. stupeň územnej ochrany. V CHVÚ Dunajské luhy, ktoré bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 440/2008 v znení neskorších predpisov za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, platí 1. stupeň územnej ochrany a obmedzenia vyplývajúce z Vyhlášky o CHVÚ Dunajské luhy. PP Devínska lesostep je jedinou lokalitou výskytu konringie rakúskej na Slovensku.

Dotknuté územie je súčasťou provinciálneho biokoridoru Devínska kobyla – Devín – Hainburgské kopce.

Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody

Predložená správa o hodnotení je veľmi rozsiahla, spolu s prílohami má približne 500 strán, napriek tomu v nej viaceré dôležité informácie absentujú, tiež je veľmi neprehľadná. Má aj prílohu Vyhodnotenie významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000, BROZ, 2018 (ďalej len "primerané posúdenie").

Hodnotenie vplyvov na faunu je všeobecné, nie sú uvedené ani druhy vyskytujúce sa v území, autori sa odvolávajú na údaje v zámere a dokonca upozorňujú na nedostatok informácií a potrebu ďalšieho prieskumu. Nie je splnená jej požiadavka na vyhodnotenie vplyvu na včelárika zlatého, ktorý hniezdi na skalných svahoch v PP Devínska lesostep navrhnutých na sanáciu.

Vplyv na chránené druhy rastlín a na chránené biotopy nie je dostatočne vyhodnotený, nakoľko prieskum bol realizovaný počas októbra a novembra, výskyt viacerých chránených druhov nie je uvedený.

Mnohé zmierňujúce opatrenia sú všeobecné a nekonkrétne, bez uvedenia lokalizácie a spôsobu ich realizácie (napr. vyhlásenie bezzásahovosti, minimalizácia rozsahu výrubu, výstavba ekoduktu).

Viaceré požiadavky z rozsahu hodnotenia nie sú splnené, len sú presunuté a to bez určenia adresáta. Upozorňuje, že špecifické požiadavky uvedené v rozsahu hodnotenia sa majú plniť v správe o hodnotení a nie presúvať ďalej, do inej dokumentácie a na iného spracovateľa.

Predložené primerané posúdenie nespĺňa štruktúrou ani obsahom požiadavky na štandardné primerané posúdenie. Významnosť vplyvov rekonštrukcie Devínskej cesty na územia sústavy Natura 2000 nie je vyhodnotená. Použitá stupnica významnosti vplyvov (+3 až –3) nezodpovedá štandardne používanej stupnici a nie je definovaná významnosť vplyvov. Hodnota -2 zvyčajne znamená najhorší vplyv t.j. významne negatívny vplyv, ktorý vylučuje realizáciu činnosti.

Vplyvy na predmety ochrany sú veľmi všeobecné, bez kvantifikácie, bez stanovenia podielu ovplyvnenej plochy biotopov a druhov v dotknutých územiach sústavy Natura 2000. Vplyvy na biotopy európskeho významu sú vyhodnotené z lokálneho hľadiska, nie však z pohľadu integrity celého dotknutého územia. Vplyvy jednotlivých variantov nie sú vyhodnotené na rovnakej úrovni, sami autori uvádzajú, že vplyv variantov V1 a V2 hodnotili len orientačne. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov nepokladá za správne.

Chýba grafické zobrazenie územia dotknutého rekonštrukciou Devínskej cesty a tiež dotknutých biotopov a biotopov druhov, ktoré sú predmetmi ochrany hodnotených území sústavy Natura 2000.

Zmierňujúce opatrenia sú nekonkrétne. Navrhované opatrenia na zvýšenie integrity území sústavy Natura 2000 (napr. skvalitnenie autobusovej dopravy, podpora cyklodopravy, zníženie povolenej rýchlosti) sú v predloženej podobe nerelevantné.

Pojem kompenzačné opatrenia sa používa nesprávne. V kontexte posudzovania významnosti vplyvov na územia sústavy Natura 2000 sa pod kompenzačnými opatreniami chápu opatrenia navrhnuté na kompenzáciu významných negatívnych vplyvov pri postupe podľa článku 6. 4. smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. Návrhu kompenzačných opatrení musí predchádzať stanovenie naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu (viac v § 28 zákona o ochrane prírody).

Za závažný nedostatok predloženej dokumentácie považuje, že nebola konzultovaná (najmä zmierňujúce opatrenia) so ŠOP SR napriek tomu, že takáto požiadavka je zahrnutá vo viacerých špecifických požiadavkách rozsahu hodnotenia.

<u>Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia</u>

Záujmov ochrany prírody sa týkajú špecifické požiadavky:

2.2.1. Vyhodnotiť významnosť vplyvov na územia sústavy Natura 2000, odporúčame postupovať podľa významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR 2014, ŠOP SR, 2016).

Nesplnená požiadavka, predložené primerané posúdenie má viacero nedostatkov (podrobnejšie v časti Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody), autori nepoužili odporúčanú ani inú známu metodiku.

2.2.2. Vyhodnotiť ovplyvnenie chránených území národného významu a na základe zistených vplyvov navrhnúť opatrenia.

Nesplnená požiadavka, nie je dostatočne vyhodnotený vplyv na PP Devínska lesostep.

2.2.3. Vyhodnotiť vplyvy na jednotlivé druhy chránených rastlín a živočíchov, na jednotlivé chránené biotopy a konkretizovať zmierňujúce opatrenia na základe zistených vplyvov.

Nesplnená požiadavka, nie sú vyhodnotené vplyvy na všetky chránené druhy (napr. včelárik zlatý, konringia rakúska).

2.2.4. Konkretizovať opatrenia na zmiernenie vplyvov, najmä umiestnenie podchodov pre drobné cicavce a obojživelníky a umiestnenie ekoduktu. V spolupráci so ŠOP SR (správcom chránených území) navrhnúť pri rekonštrukcii vozovky konkrétne rozmiestnenie podchodov zapracovaných priamo do cestného telesa pre migrujúce menšie živočíchy. Zhodnotiť možnosť ekoduktu v kritických zónach.

Čiastočne splnená požiadavka, opatrenia na zmiernenie vplyvov sú síce navrhnuté ale neboli prekonzultované so ŠOP SR a nie sú konkrétne (neuvádzajú sa ich parametre, pri podchodoch ani približné umiestnenie). Napr. jedno z opatrení na zmiernenie vplyvov *„Doplniť podchody pre stredné cicavce“* len presúva požiadavku ďalej (nevedno kam).

2.2.5. *Doplniť návrhy na zmiernie šírenia inváznych druhov rastlín pri budovaní cyklotrasy z návodnej strany Dunaja v spolupráci so ŠOP SR.*

Čiastočne splnená požiadavka, návrhy na zmiernenie šírenia inváznych druhov sú síce doplnené, neboli však konzultované s príslušným pracoviskom ŠOP SR.

2.2.6. *Navrhnúť možnosť náhrady zničených biotopov na základe doplnenia kvantifikácie vplyvov (plochy, ktorá bude činnosťou zničená alebo poškodená) v spolupráci so správcom chránených území (náhradné revitalizačné opatrenia).*

Čiastočne splnená požiadavka, kvantifikácia zlikvidovaných biotopov je uvedená len pre lesné porasty, chýba kvantifikácia nelesných biotopov, náhrada za zničené biotopy nebola konzultovaná so ŠOP SR.

2.2.7. Posúdiť vplyv činnosti na prvky ÚSES a chránené územia v dôsledku rekonštrukcie trasy (fragmentácie, záber územia, stresové líniové prvky) a konkretizovať opatrenia na zmiernenie vplyvov.

Čiastočne splnená požiadavka, opatrenia na zmiernenie vplyvov nie sú konkrétne.
2.2.8. Vypracovať podrobný dendrologický prieskum a uviesť rozsah nevyhnutného výrubu drevín.
Čiastočne splnená požiadavka, nevyhnutnosť výrubu nebola prekonzultovaná so ŠOP SR.
2.2.9. Definitívny návrh pasívnej a aktívnej ochrany prekonzultovať so ŠOP SR (napr. definitívnu povrchovú úpravu a výšku zárubných múrov, použitie gabiónov, atď.).
Nesplnená požiadavka, uvedený návrh nebol konzultovaný so ŠOP SR. Požiadavka je len presunutá ďalej.
Návrh riešenia a odôvodnenie

Správa o hodnotení rekonštrukcie Devínskej cesty vrátane k nej priloženého primeraného posúdenia má závažné nedostatky (uvedené vyššie), preto ju požaduje dopracovať na základe vyššie uvedených pripomienok. Podotýka, že cieľom primeraného posúdenia je vyhodnotiť, či táto činnosť bude mať nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000. Upozorňuje, že rekonštrukcia Devínskej cesty je posudzovaná podľa zákona o posudzovaní preto, lebo v zisťovacom konaní podľa § 28 zákona o ochrane prírody nebolo možné vylúčiť významný vplyv na územia sústavy Natura 2000. Primerané posúdenie požaduje prepracovať podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR 2014, ŠOP SR, 2016). Opätovne odporúča konzultácie so ŠOP SR, prípadne aj pracovné rokovanie zainteresovaných subjektov (navrhovateľ, spracovatelia dokumentácie, ŠOP SR, štátna správa).

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienka už bola realizovaná doplňujúcimi štúdiami.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán stanovisko ŠOP SR prevažne akceptoval s výnimkou požiadavky dopracovania správy o hodnotení, keďže požadovaný postup zákon o posudzovaní v tejto fáze neumožňuje. Za účelom účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci je možné ale uplatniť postup v zmysle § 32 správneho poriadku a doplniť podklad pre rozhodnutie do takej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodnutie. Na základe toho príslušný orgán v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku vyzval a požiadal navrhovateľa listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA-vyz na dopracovanie dôležitých informácií vrátane primeraného posúdenia, čoho výsledkom boli doplňujúce štúdie 3.1, 3.2 a 3.3, ktoré boli zaslané zainteresovaným subjektom (aj ŠOP SR) prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019 na zaujatie stanoviska. Príslušný orgán uskutočnil aj konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní so ŠOP SR a zainteresovanými subjektmi, ktoré prejavili záujem zúčastniť sa na rokovaní (vrátane navrhovateľa a spracovateľov dokumenácie), dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine, čím vyhovel odporúčaniu ŠOP SR.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny *(číslo listu: 2431/2019-6.3, 10573/2019 zo dňa 04. 03. 2019, doručený dňa 08. 03. 2019)* – si vyžiadalo od ŠOP SR stanovisko k Správe o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ a po preštudovaní správy o hodnotení, ako aj na základe stanoviska ŠOP SR konštatuje, že vyhodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti v predloženej správe o hodnotení z hľadiska ochrany prírody nie je dostatočné a nakoľko predložená správa o hodnotení má závažné nedostatky a významnosť vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000 ako aj chránené územia národnej sústavy nebola vyhodnotená dostatočne, nemožno vylúčiť významne negatívny vplyv navrhovanej činnosti na záujmy ochrany prírody a krajiny. K správe o hodnotení uplatňujú pripomienky a uvádzajú nedostatky podobného charakteru, ako boli uvedené v stanovisku ŠOP SR. Požadujú dopracovať uvedenú dokumentáciu tak, aby boli splnené špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia zo dňa 25. 07. 2018, a aby boli odstránené nedostatky. Z dôvodu adekvátneho dopracovania správy o hodnotení odporúčajú konzultácie s príslušným pracoviskom ŠOP SR, príp. pracovné rokovanie zainteresovaných subjektov.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienka 2 už bola realizovaná doplňujúcimi štúdiami.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) prevažne akceptoval s výnimkou požiadavky dopracovania správy o hodnotení, keďže požadovaný postup zákon o posudzovaní v tejto fáze neumožňuje. Za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci je možné ale uplatniť postup v zmysle § 32 správneho poriadku a doplniť podklad pre rozhodnutie do takej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodnutie. Na základe toho príslušný orgán v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku vyzval a požiadal navrhovateľa listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA-vyz na dopracovanie primeraného posúdenia a doplnenia dôležitých informácií, čoho výsledkom boli doplňujúce štúdie 3.1, 3.2 a 3.3, ktoré boli zaslané zainteresovaným subjektom (aj MŽP SR) prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019 na zaujatie stanoviska. Príslušný orgán uskutočnil aj konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní s MŽP SR a zainteresovanými subjektmi, ktoré prejavili záujem zúčastniť sa na rokovaní dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine, čím vyhovel odporúčaniu MŽP SR.

Poznámka príslušného orgánu: Pripomienka 2 odborného posudkára sa vzťahovala na vetu: „Požadujú dopracovať uvedenú dokumentáciu tak, aby boli splnené špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia zo dňa 25. 07. 2018, a aby boli odstránené nedostatky.“ Odchýlka v texte vznikla podrobnejším vypracovaním stanoviska príslušným orgánom.

V čase pripomienkovania správy o hodnotení navrhovanej činnosti príslušný orgán dňa 07. 01. 2019 zaslal prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) ako aj poštovej prepravy dňa 08. 01. 2019 Združeniu domových samospráv odpoveď listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ-o zo dňa 07. 01. 2019, v ktorej citoval § 32 ods. 1 a 2 (1. veta) a § 34 ods. 4 správneho poriadku a na záver uviedol, že v tomto štádiu pripomienkovania a prerokovávania predloženej správy o hodnotení pred doručením stanovísk povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu, dotknutej obce a verejnosti (dotknutej verejnosti) je vykonávanie konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní nenáležité. **Združenie domových samospráv** svoju žiadosť o konzultácie – dňa 07. 01. 2019 doplnilo prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) a potvrdilo aj cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 07. 01. 2019. V doplnení sa odvolávalo na uplatňovanie zásady lex specialis derogati lex generali, čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru č. 43/2006 Z.z., ako aj na to, že vzhľadom na skutočnosť, že správa o hodnotení okrem iného obsahuje aj odporúčanie záväzných podmienok záverečného stanoviska, pokladá práve tento okamih za efektívne naplnenia práva na konzultácie, tak, aby sa vzájomnou diskusiou dosiahla taká úroveň ochrany životného prostredia, ktorá je zároveň hospodárna. Ďalej uvádza, že žiadať o úpravu už dokončenej správy o hodnotení je nehospodárne, zároveň chce konzultáciu využiť na oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia a vzhľadom na uvedené v zmysle § 63 zákona EIA na konzultácii trvá a žiada príslušný orgán, aby jej vykonanie zabezpečil v zmysle pôvodnej žiadosti. Toto vyjadrenie ako aj spôsob akým ho úrad v rozhodovaní zohľadnil žiada uviesť v rozhodnutí.
Dňa 11. 01. 2019 **Združenie domových samospráv** zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) a potvrdilo aj cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 14. 01. 2019 ďalšiu žiadosť o konzultácie – doplnenie, v ktorej konštatuje, že dňa 07. 01. 2019 príslušný orgán zopakoval svoj názor, že okamžitá konzultácia by bola neúčelná, nakoľko stále čaká na stanoviská dotknutých orgánov. Z jeho žiadosti o konzultáciu vyplýva, že jej účelom je oboznámenie sa aj so stanoviskami zúčastnených a naopak nikde neuvádzal, že to má byť ihneď. Z uvedeného je zrejmé, že o vykonanie konzultácie žiada v tom momente, ako budú k dispozícii všetky stanoviská, ktoré tiež majú byť predmetom konzultácie. Preto na jeho žiadosti o konzultáciu trvá v zmysle následných doplnení, a to v momente, kedy bude mať úrad k dispozícii všetky podklady umožňujúce efektívne vykonanie konzultácie. Toto vyjadrenie ako aj spôsob akým ho úrad v rozhodovaní zohľadnil žiada uviesť v rozhodnutí.

<u>Vyjadrenie OÚ BA</u>: Príslušný orgán všetky vyjadrenia doplnení Združenia domových samospráv uviedol v tomto rozhodnutí, čím akceptoval jeho požiadavky. Aj ďalšie požiadavky ohľadne vykonania konzultácií v zmysle následných doplnení, a to v momente, kedy bude mať úrad k dispozícii všetky podklady umožňujúce efektívne vykonanie konzultácie akceptoval tak, že zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine, na ktorom sa zástupca Združenia domových samospráv zúčastnil.

V rámci konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ boli k správe o hodnotení doručené stanoviská Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (list č. ŠOP SR / 7-004/2019 zo dňa 25. 01. 2019), Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody, biodiverzity a krajiny (list č. 2431/2019-6.3 10573/2019 zo dňa 04. 03. 2019), Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 17. 01. 2019), Okresného úradu Bratislava odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP1-2019/018410-KUK zo dňa 18. 01. 2019), ktoré obsahovali požiadavku na dopracovanie primeraného posúdenia podľa uplatnených pripomienok a doplnenie informácií. Keďže bol nedostatočne zistený stav chránených druhov rastlín a živočíchov v chránených územiach, vplyv navrhovanej činnosti na ne nemohol byť adekvátne vyhodnotený a následne komplexne navrhnuté zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. (listom č. 01/19/ab/6040300 zo dňa 18. 01. 2019) doručila dve zásadné pripomienky, ktoré sa týkajú kompenzačných opatrení a vybudovania ekoduktu, ktoré bolo potrebné vyhodnotiť a zohľadniť. Nakoľko v rámci predmetného konania sa zistilo, že viaceré dôležité informácie absentujú, predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na predmety ochrany chránených území patriacich do sústavy Natura 2000 neboli vyhodnotené dostatočne a dôsledne podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike, s cieľom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 správneho poriadku a doplniť podklad pre rozhodnutie do tej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodnutie, v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku vyzval príslušný orgán navrhovateľa o dopracovanie primeraného posúdenia a doplnenia dôležitých informácií v zmysle požiadaviek uvedených v predmetných stanoviskách do 120 dní od doručenia výzvy č. OU-BA- OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA-vyz dňa 12. 03. 2019.

Navrhovateľ reagoval na predmetnú výzvu a doručil dňa 05. 06. 2019 príslušnému orgánu listom č. 451/2019/LL zo dňa 04. 06. 2019 tri doplňujúce štúdie:

- Doplňujúca štúdia 3.1 Správa z monitoringu druhov európskeho a národného významu v období jarného aspektu, pre účely primeraného posúdenia vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000;
- Doplňujúca štúdia 3.2 Primerané posúdenie vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000 podľa „Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územie sústavy Natura 2000 v SR“, ŠOP SR, 2014;
- Doplňujúca štúdia 3.3 Návrh konkrétnych zmierňujúcich opatrení k plánovanej rekonštrukcii Devínskej cesty.

Informáciu o nových podkladoch zaslal príslušný orgán všetkým zainteresovaným subjektom predmetného procesu posudzovania prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019, v ktorom ich žiadal o zaujatie stanoviska.

Združenie domových samospráv zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej správy zo dňa 22. 06. 2019 a doručilo aj podľa § 19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 24. 06. 2019 svoje „Vyjadrenie k podkladom a návrh nových dôkazov podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku“, v ktorom uviedlo, že v zmysle vyjadrení Štátnej ochrany prírody ako aj orgánov ochrany prírody ale aj v zmysle vyjadrenia BVS bol vyjadrený nesúhlas so spôsobom, rozsahom a formou kompenzačných opatrení; zároveň boli vyjadrené výhrady k správe o hodnotení, ktorá napriek svojmu veľkému rozsahu

neobsahuje všetky potrebné informácie. Konštatovala sa potreba doplnenia správy o hodnotení ako aj prepracovania navrhovaných kompenzačných opatrení. **Žiada príslušný orgán, aby zvolal ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácie s povoľujúcim orgánom resp. schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov podľa § 63 zákona EIA č. 24/2006 Z. z**. Predmetom konzultácie medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti by malo byť najmä:

a. doplňujúce informácie o navrhovanej činnosti,
b. informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia,
c. vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami a podkladmi rozhodnutia,
d. doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení,
e. obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

Výsledkom konzultácie by malo byť upresnenie a skoordinovanie všetkých stanovísk a požiadavok na dopracovanie, spresnenie a úpravu správy o hodnotení ako aj úpravu kompenzačných opatrení; a to tak, aby boli akceptovateľným podkladom pre spracovanie odborného posudku a následne záverečného stanoviska.

Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním úrad vysporiadal žiada uviesť v rozhodnutí.

Rozhodnutie, ako aj ostatné písomnosti žiada v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods. 1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk, listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán uviedol predmetné vyjadrenie Združenia domových samospráv v tomto rozhodnutí, čím akceptoval jeho požiadavku. OÚ BA zvolal a to v momente, kedy mal k dispozícii všetky podklady umožňujúce efektívne vykonanie konzultácie ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine (pozri Konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní), čím akceptovalo ďalšiu požiadavku Združenia domových samospráv. Predmet ako aj výsledok konzultácie sú popísané a uvedené v nasledujúcej časti Konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní. V dôsledku predmetnej konzultácie ako aj na základe jej výsledku príslušný orgán získal akceptovateľný podklad pre spracovanie záverečného stanoviska. Príslušný orgán v tom čase, ako aj v súčasnosti nebol a nie je z technických dôvodov objektívne schopný vykonávať právne úkony pri výkone verejnej moci elektronicky v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), preto nemohol vyhovieť žiadosti Združenia domových samospráv o doručenie tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska), ako aj všetkých súvisiacich písomností výhradne do elektronickej schránky tohto združenia, ale v súlade s § 17 ods. 4 zákona o e-Governmente a s ustanoveniami §§ 24 a 25 správneho poriadku bude účastníkovi správneho konania (posudzovania) – Združeniu domových samospráv oznámené písomne formou doporučenej poštovej zásielky určenej do vlastných rúk.

Konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní

(uvádzame obsahovo skoro identické so záznamom z ústneho pojednávana za účelom vykonania konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní a v skrátenom znení)

Príslušný orgán zaslal dňa 02. 07. 2019 prostredníctvom poštovej prepravy pozvánku na ústne pojednávanie (a aj elektronicky prostredníctvom e-mailu) všetkým zainteresovaným subjektom listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–poz. zo dňa 27. 06. 2019 za účelom vykonania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine, čím vyhovel predchádzajúcim požiadavkám Združenia domových samospráv, MŽP SR, ako aj odporúčaniam

ŠOP SR na konzultácie. **Prítomní:** Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (Ing. Katarína Pálková); Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie: (JUDr. Elena Jaďuďová, Mgr. Milan Ďurina, RNDr. Alena Mečiarová, Ing. Jana Malíková, Mgr. Jozef Lacko, Mgr. Diana Ficker, Mgr. Alexandra Rogánska, PhD., Ing. Beáta Hrdá, Mgr. Veronika Csanakyová, Ing. Lenka Kmeťová); Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (Ing. Stanislav Tokoš, Mgr. Jana Hrabovská); Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (Ing. Renata Žiačiková, Mgr. Radovan Michalka, RNDr. Helga Kothajová, Mgr. Ján Kaľavský); Bratislavský samosprávny kraj (Mgr. Martin Obuch, Ladislav Findl); Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava (MUDr. Jindra Holíková); Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Devín (Ing. Ľubica Kolková, PaedDr.Mgr. Romana Vojteková, JUDr. Jana Jakubkovič, Bc. Igor Prieložný, Mgr.Martin Galát); Miestny úrad mestskej časti Bratislava – Karlova Ves (Mgr. Marek Turňa, Ing. Lucia Gašparová, Mgr. Magdaléna Svoreňová); Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s.(Gustáv MÍkvy, Imrich Jarábek, Jozef Soročin, Marek Brunovský, p. Buzinkay); Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepný závod Bratislava (Ing. Boris Kováč); Generálny investor Bratislavy (Ing. arch. Ľubomír Lapšanský, Ing. Barbara Beňová); Basler & Hofmann Slovakia s.r.o. (Ing. Marián Kováčik); EKOCONSULT-enviro, a. s.(RNDr. Vladimír Žúbor); GEOBOTANY s.r.o. (Mgr. Mária Šibíková, PhD.); OZ Aliancia + MZ Devín (Ing. Zuzana Šubová); OZ Aliancia proti povodniam (Jarmila Wimmerová); Združenie domových samospráv (Marcel Slávik); Cyklokoalícia (Ing. Stanislav Skýva) a p. Jozef Ingr.

Po predložení prezenčnej listiny na podpis prítomným a úvodnom privítaní účastníkov konzultácie boli predstavení vedúci zástupcov Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie a oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja. Príslušný orgán, Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja v zastúpení Ing. Malíkovou oboznámil prítomných s doterajším priebehom konania a na koniec uviedol, že toto rokovanie (pojednávanie za účelom konzultácie) je určené k doplňujúcim štúdiám, oboznámeniu s nimi a na základe toho možno k doplňujúcim štúdiám zaslať stanovisko. V nadväznosti na to bol vyzvaný pán RNDr. Vladimír Žúbor (ďalej len „pán Žúbor“), zástupca spoločnosti EKOCONSULT-enviro, a. s., spracovateľa správy a hodnotení a príloh, ktorý povedal pár slov k správe o hodnotení a prílohám a k rozsahu hodnotenia a predstavil zástupcu navrhovateľa p. Ing. Beňovú poverenú vedením, následne p. Ing. Kováčika zo spoločnosti Basler & Hofmann Slovakia s.r.o. za projekčnú kanceláriu, p. Ing. Lapšanského z GIB (Generálny investor Bratislavy) a pani Mgr. Šíbíkovú zo spoločnosti GEOBOTANY s.r.o. V skratke sa opätovne vyjadril k zhrnutému procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, pričom upresnil niektoré termíny týkajúce sa verejného prerokovania (16. januára), kde boli odprezentované technické riešenia variantov a prebehla diskusia, v rámci ktorej boli zodpovedané všetky otázky. Následne 4. marca okresný úrad v sídle kraja vyzval navrhovateľa na vypracovanie doplňujúcich štúdií a uviedol, že predmetom tejto konzultácie v zmysle § 63 ods. 3 zákona o EIA je odprezentovanie a následná diskusia k týmto doplňujúcim štúdiám. Poprosil pani Mgr. Šibíkovú ako zástupkyňu spoločnosti GEOBOTANY za kolektív autorov, aby postupne odprezentovala všetky tri doplňujúce štúdie k správe o hodnotení.

Pani Mgr. Šibíková (ďalej len „pani Šibíková“) konštatovala, že po odovzdaní správy o hodnotení prišla požiadavka na doplňujúce štúdie z dôvodu, že predchádzajúci monitoring druhov a biotopov európskeho významu bol robený v období neskorého leta až jesene, a v tomto území nachádzame aj biotopy aj druhy, ktoré je potrebné monitorovať na jar, takže všetky tieto prezentované štúdie budú o jarnom monitoringu. Následne bolo zapracované to, čo počas

jarného monitoringu zistili do primeraného posúdenia vplyvov na sústavu NATURA 2000 a nakoniec na základe týchto nových skúseností, skutočností navrhli kompenzačné opatrenia. Uviedla, že prvou doplňujúcou štúdiou je správa z monitoringu, obsahuje podrobnú metodiku, počas jari monitorovali vegetáciu, monitorovali výskyt bezstavovcov, netopiere, ktoré neboli podchytené v predchádzajúcom monitoringu a doplnili monitoring vtákov priamo v záujmovom území. Potom uviedla výsledky. Priblížila zaujímavú metodiku - monitoring netopierov, ktorý prebiehal pomocou nahrávania na ultrazvukový bat-detektor, (bezkontaktná metóda, ktorá vie veľmi presne zaznamenať letovú aktivitu netopierov priamo v území) a územie Devínskej cesty rozdelené na jednotlivé úseky. Z hľadiska monitoringu biotopov si rozdelili územie podľa jednotlivých biotopov a v nich monitorovali rastliny. Rastliny majú priradenú aj pokryvnosť, čo pomáha odhadnúť význam konkrétnej rastliny pre biotop, prechádzala vyznačené druhy národného významu - *Bupleurum rotundifolium, Dictamnus albus, Gnaphalium luteoalbum, Iris pumila, Scilla vindobonensis*, ďalej informovala, že v území taktiež prebiehal monitoring bezstavovcov, a boli nájdené druhy národného významu *Xylocopa* a rôzne druhy čmeliakov, že monitoring netopierov prebiehal na troch úsekoch. V predchádzajúcom zámere boli údaje z literatúry a tieto doplnili, podarilo sa objaviť ďalšie druhy národného významu aj druh európskeho významu *Myotis myotis, Barbastella barbastellus* a hlavne v oblasti Devínskeho a Karloveského ramena v brehových porastoch bola zaznamenaná najvyššia aktivita. Pre zaujímavosť nasledovala ukážka z bat- detektoru, ako vyzerajú nahraté signály netopierov, a na základe týchto nahrávok sa vedia veľmi presne určiť druhy. Potom nasledoval podrobný monitoring vtákov a otázka, či k správe z monitoringu sú nejaké otázky.

Pán Žúbor podotkol, že predmetná doplňujúca štúdia bola konzultovaná so Štátnou ochrany prírody SR (ďalej len „ŠOP“) a spýtal sa, či sú nejaké otázky.

Pani RNDr. Helga Kothajová (ďalej len „pani Kothajová“) zo ŠOP poznamenala, že sú spokojní so spracovaním štúdie.

Následne pani Šibíková prešla k prezentácii druhej doplňujúcej štúdie, kde všetky informácie z monitoringu boli zaradené do primeraného posúdenia, vyjadrila sa k variantnosti. Informovala, že v tejto štúdii v skratke je uvedená dokumentácia k projektu, informácie o dotknutých územiach sústavy NATURA 2000, ale, čo je v tomto primeranom posúdení najviac dôležité sú tie tabuľky, kde je pre každé územie európskeho významu uvedený zoznam druhov národného a európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany a ktoré boli priamo zaznamenané aj s typom ovplyvnenia, aký môže vyvolať Rekonštrukcia Devínskej cesty, pričom teraz sú tabuľky doplnené o tie druhy, ktoré zistili počas jarného monitoringu. Konštatovala, že v primeranom posúdení sú veľmi podrobne spracované jednotlivé biotopy, ich rozšírenie v kontexte celého Slovenska, v kontexte Európy, potom je tam uvedené aká plocha v rámci konkrétneho územia európskeho významu, aké je percento tejto plochy v rámci Slovenska a aké bude ovplyvnené. Ku každému biotopu sú publikované mapy, zhrnula že z týchto biotopov najzávažnejší im pripadal výrub v mäkkom lužnom lese, ktorý je prioritným biotopom európskeho významu, ale práve ten sa podarilo do veľkej miery eliminovať zavedením variantu č. 3. U ostatných biotopov, ktoré máme aj inde na Slovensku, to percento nie je až také významné. Po biotopoch pokračovala kapitolami, kde sú hodnotené jednotlivé chránené druhy, ktoré boli zaznamenané. Náš najvýznamnejší druh (*Conringia austriaca*) konringia rakúska (ukázala mapky rozšírenia v rámci celej Európy a zhodnotila, že je kriticky ohrozená v rámci celej Európy a v rámci Slovenska v lokalite Devínskej lesostepi kde je najvyššia a najstabilnejšia populácia a potom v pohorí Burda, kde bol záznam). Ďalším zaujímavým druhom je *Papaver dubium* (ukázala mapky rozšírenia v rámci Európy aj v rámci Slovenska a uviedla, že týmto spôsobom sú

spracované aj všetky druhy živočíchov, bezstavovce) a na záver sú uvedené tabuľky pre každý jeden hodnotený variant, kde podľa metodiky ŠOP hodnotili významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, nulový vplyv, mierne pozitívny vplyv a významný pozitívny vplyv. Takýmto spôsobom hodnotili všetky tri varianty. Uviedla, že v metodike, v prípade, že sa objaví hodnota -2, tak to prakticky vylučuje prijatie takéhoto zámeru. Variant č. 1 je z hľadiska ochrany prírody nepriechodný, takisto variant č. 2 ktorý sa líši len zaistením skalného brala, ale výrub v lužných lesoch zostáva rovnaký, tu sa tiež objavujú tieto -2 hodnoty. A v prípade variantu 3, ktorý bol optimalizovaný v spolupráci so ŠOP sa podarilo dosiahnuť také riešenie, kedy významne negatívny vplyv teda hodnotu (-2) nemuseli dať.

Pán Žúbor doplnil pani Šibíkovú, že variant 3 bol v správe o hodnotení posunutý, aby sa eliminoval záber do chránených území (CHA Sihoť, PR Slovanský ostrov), čiže, aby čo najmenej zasiahli do brehovej vegetácie, ktorá je veľmi cenná.

Pani Šibíková to potvrdila a dodala, že tam je ten pás lužného lesa veľmi úzky a aj minimálny zásah môže znamenať zničenie celého vnútorného prostredia tohto lesa. Takže ako záverečné odporúčania uviedli, že variant 1 a 2 predstavujú natoľko negatívny zásah do biotopov, že nemôžu byť prijaté. V prípade variantu 3 ten môže byť prijatý, ale sú tam potrebné zmierňujúce a kompenzačné opatrenia, ktorými sa zaoberá posledná doplňujúca štúdia.

Pán Žúbor vyzval či k druhej štúdii sú nejaké otázky. Konštatoval, že stanovisko ŠOP je v poriadku je to odkomunikované.

Pristúpilo sa k prezentácii tretej doplňujúcej štúdie pani Šibíkovou. Informovala o obsahu tejto štúdie. (rozdelení na kapitoly, opatrenia na zmiernenie vplyvu činnosti na biotopy podľa jednotlivých biotopov, návrhy na zmiernenie vplyvu na chránené druhy rastlín a živočíchov, atď.). Začala biotopmi pričom biotop, ktorý bude ovplyvnený sú lužné lesy, síce nakoniec tým menej intenzívnym spôsobom, ale aj tak každý zásah do lužného lesa znamená napr. riziko šírenia nepôvodných druhov do jeho podrastu, preto ako zmierňujúce opatrenia navrhli v prvom rade zmapovať presný výskyt a ohniská výskytu nepôvodných druhov v oblasti ešte pred plánovaným výrubom a odstránenie týchto ložísk, aby šanca, že sa tam zanesú nepôvodné druhy bola čím menšia a navrhli následné odstraňovanie a monitoring nepôvodných druhov. Ďalšie biotopy, ktoré budú ovplyvnené sú xerotermné nelesné a lesné biotopy. Tieto biotopy sú celkovo na Slovensku ohrozené opúšťaním tradičných spôsobov hospodárenia, t. j. na týchto biotopoch sa prestáva kosiť a pásť, oni potom prirodzenou sukcesiou zarastajú, ale práve to druhové zloženie ktoré je na nich zaujímavé a vzácne sa stráca, preto pre podporu týchto biotopov navrhli pravidelné kosenie svahov na Devínskej lesostepi a taktiež blízko záujmového územia sa nachádza ÚEV Devínska hradná skala, ktoré je momentálne kosené, ale kosenie by malo by byť v rámci zmierňujúcich opatrení obnovené. Ako naozaj dôležitý druh, ktorému treba venovať pozornosť, identifikovali konringiu rakúsku, lebo jediná stabilná populácia je práve na Devínskej lesostepi, a nie je tam priestor na „vymýšľanie“ kompenzačných opatrení priamo na mieste, preto navrhli pre túto konringiu rakúsku jednak zber semien a náhradné pestovanie a taktiež získanie semien zo semennej banky v rámci iného projektu botanického ústavu na ochranu európskych endemitov, takže tieto semená budú privezené naspäť, budú kultivované v skleníkoch na botanickom ústave a potom následne po prebehnutí rekonštrukčných prác budú vysádzané tieto rastlinky naspäť na lokalitu až do stabilizácie tejto populácie. Čo sa týka chránených živočíchov, tak pri druhoch európskeho významu, druhoch bezstavovcov sa môže stať, že utrpí ich habitat, čo sú stromové dutiny, preto bolo navrhnuté orezanie niekoľkých stromov druhu javor poľný na okrajoch Devínskej lesostepi, ktoré po orezaní stromov skôr vytvoria dutiny v spodných častiach a vytvorí sa tak nový biotop pre bezstavovce. Čo sa týka zmierňujúcich opatrení pre stavovce už

v rámci zámeru bolo navrhované sfunkčnenie existujúcich ekoduktov, a taktiež je navrhovaná výstavba väčšieho ekoduktu pre stavovce. Ešte raz zhrnula všetky kompenzačné opatrenia, pre obojživelníky a cicavce sfunkčnenie existujúcich podchodov popod Devínskou cestou a pre vtáky a netopiere ktoré môžu utrpieť výrubom stromov aj v lužnom lese aj na opačnej strane v dubo-hrabovom lese, kde prebehne inštalácia búdok v tomto území. Pre biotopy to bude odstraňovanie inváznych druhov, pre xerotermné biotopy kosenie a odstraňovanie náletových drevín v NPP Devínska hradná skala a Devínska lesostep, a pre chránené druhy pestovanie ex situ, potom orez a sfunkčnenie ekoduktov a inštalácia búdok. Nechala to na poslednom slajde ak by boli otázky ku kompenzačným opatreniam.

Pani Kothajová doplnila, že konringia, ten záchranný transfer - to pestovanie semien, by sa dával aj na tie miesta, ktoré sa budú kosiť, je to v štúdii napísané a za to je vďačná, že sa to podarilo. Čo sa týka lužných lesov, tam boli navrhované v pôvodnej štúdii aj ďalšie opatrenia na zmiernenie, len problém je, že BVS mala svoje záujmy, ktoré samozrejme musia akceptovať, týmpádom tam ostali už len búdky a odstraňovanie inváznych rastlín. Čo sa týka tých inváznych rastlín, tam je to veľmi citlivá téma, lebo ich odstraňovanie minimálne 3 roky (ako sa navrhlo) nebude stačiť, pretože sa tam budú šíriť a keď si pozerala dendrologickú štúdiu, spracovateľov štúdie, boli určité problémy. ŠOP stratila možnosť komunikácie s nimi, oni tam napr. navrhli výsadbu nepôvodných druhov, pričom stále ŠOP v pripomienkach píše, že treba v celom priestore vysádzať pôvodné druhy, čiže nielen v tom kontakte s chránenými územiami, lebo vidia, že invázne druhy sa šíria zo záhrad.

Pani Šibíková: S týmto my ako botanici súhlasíme, nemáme tu spracovateľa dendrologického posudku, ale tam vieme navrhnúť výsadbu nejakých pôvodných druhov.

Pani Kothajová: Nesúhlasíme s výsadbou nepôvodných druhov ktorá je tam navrhnutá, ale navrhujeme nahradiť to pôvodnými druhmi, aj vo výsadbe, keby sa to vysádzalo, je uvedené, že v konzultácii s mestskými časťami, ale radi by boli, keby to aj SOP s nimi mohla odkonzultovať a čo sa týka inváznych rastlín zaznamenaných na dvoch miestach boli by radi, ak by sa to ešte pred začatím práce naozaj odstránilo a chcela by poprosiť prípadne aj mestské časti, teda aj magistrát, či by sa v tomto prípade ako preventívne opatrenie nedalo dať na obecné vývesky, že by si ľudia zo záhrad mohli invázne druhy odstrániť, lebo sa to veľmi šíri do chránených území. Pokiaľ nie sú upozornení tak tomu nevenujú pozornosť. Štúdia tam samozrejme ráta aj s chemickou likvidáciou inváznych druhov rastlín, bude to problém nielen čo sa týka vodného zdroja (lebo už aj keď sa to už robilo, žiadny efekt to nemalo), ale aj preto, že prípravok je na čiernej listine, treba rátať, že sa tam bude musieť viacej prihliadať na náročnejšie postreky t. j. na tie mechanické, prípadne biologický boj, pokiaľ bude možné, ale naozaj v tom preventívnom kroku by sa dalo vychytať (urobiť) veľa vecí, ktoré budú potom neskôr finančne nákladné.

Pani Šibíková: V celej štúdii je napísané, že ten monitoring by mal prebehnúť ešte pred aj to odstránenie inváznych rastlín ešte pred začatím práce.

Pani Kothajová: Áno. Sme za to, aby sa to nejak neopomenulo a tým, že tam zostali len tie búdky a iba riešenie „inváz0k“, či by nestálo za uváženie vytypovať a vyznačiť staré stromy napr. v „Pečni“ (Pečnianskom lese), ktorý je súčasťou Bratislavských luhov, ktoré by sa potom nevyrúbali (napr. pri tých nižších stupňoch ochrany, v klasickom lesnom hospodárení, že by sa vyznačili a nechali pre dutinové hniezdiče, netopiere, pre vtáky a súčasne by boli tie pôvodné staré stromy takou semennou databankou).

Pani Šibíková: Veľmi dobrý nápad.

Pani Kothajová: Bolo to tam pekne popísané v tomto prípade je naozaj najlepšie zlepšiť zdravotný stav celého toho ekosystému, keďže niektoré riešenie nejde, potom je lepšie urobiť aspoň to, čo je možné.
Ďalej sa začalo diskutovať okolo riešenia ekoduktu pre menšie živočíchy napr. pri Devínskej lesostepi.
Pán Buzinkay, Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. sa chcel spýtať, pripomienkovali ekodukt a zaujal ho hlavne ekodukt pre cicavce, či majú konkrétnu predstavu, ako to bude vyzerať a hlavne, kde bude ústiť.
Pán Ing. Kováčik: Ja sa vrátim k ekoduktom pre menšie živočíchy. V rámci Devínskej cesty sú v súčasnosti nejaké nefunkčné priepusty rôznych otvorov, ktoré sa v rámci tejto stavby sfunkčnia a upravia, s tým, že aby sa predišlo nejakému následnému zanášaniu do budúcna, tak sa doplnia o stavebné objekty ako sú lapače splavenín a podobne. To znamená, že budú ľahšie čistiteľné plus v oblasti Karloveského ramena budeme navrhovať ešte zhruba každých 50 m (sú aj v súčasnosti) obnovenie menších priepustov, čo by znamenalo, že pre drobné obojživelníky, žaby a iné živočíchy, zhruba každých 50 m budú obnovené, nakoľko sú v súčasnosti len zanesené. To sú tie menšie a čo sa týka ekoduktov pre veľké živočíchy (cicavce), resp. návrhu ekoduktu tak v rámci zámeru bolo stanovených niekoľko lokalít migračných trás. Prvá lokalita bola vytipovaná v migračnej trase medzi Devínskou lesostepou a Slovanským ostrovom. To znamená, že tam prechádzame zo štvrtého do piateho stupňa ochrany, morfológia je v smere staničenia od Devína do Bratislavy po ľavej strane od brala Devínskej lesostepi ponad Devínsku cestu do Karloveského ramena a Slovanský ostrov. Tam tá konštrukcia by bola dosť náročná. Druhá lokalita vybudovania ekoduktu je z Fialkového údolia medzi policajtami a kameňolomom. Jednalo by sa o presypaný most, to zn. že v Devínskej ceste sa vytvorí taký „kvázi“ tunel, (potom ukázal skice, pohľad kvôli predstave) a nad Devínskou cestou by sa vytvoril násyp nad presypanou konštrukciou v závislosti od cicavcov (ekodukty majú vlastné technické predpisy). Šírka ekoduktu v korune migračného ťahu je plánovaná 30 až 50 m a veľkosť ekoduktu - smerom naľavo a napravo Devínskej cesty by sa vytvorilo „kvázi“ také násypové teleso s navádzacou zeleňou v dĺžke od 20 do 40 m. Oplotením resp. oplotením z vegetácie, zo stromov by sa vytvorila navádzacia zeleň pre tieto veľké živočíchy.
Pán Žúbor doplnil, že umiestnenie bolo po pomerne dlhej analýze a komunikácie so ŠOP so zoológmi a následne potom sa brali do úvahy samotná geomorfológia, prevýšenia a podobne.
Pán Ing. Kováčik: Tretia lokalita je na začiatku ostrova Sihoť. Tretí ekodukt vychádzal v mieste, kde bol odporučený ako dosť dôležitá migračná trasa s tým, že vychádzala taká konštrukcia, že na to, aby bol vôbec funkčný by museli ekodukt navrhnúť taký, aby preklenul nielen Devínsku cestu, ale bol by napojený priamo až na ostrov Sihoť. To znamená, že prechod medzi jedným a druhým územím by nebol viacmennej vôbec kontrolovaný čo vyplývalo zo stanoviska Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s. (BVS). Toto riešenie nie je akceptovateľné, nakoľko sa jedná o významný zdroj pitnej vody a chránený areál. Potom je tu ešte jedna taká alternatíva, osadiť ho mierne bližšie, žeby vyústili ekodukt na polostrov ešte pred ostrovom Sihoť. Tam celá konštrukcia ekoduktu vzhľadom k tomu, že Devínska cesta v tomto úseku je už samotná na násype zhruba štvormetrovom, by bola podstatne vyššia a priestorové nároky by boli väčšie (jednalo by sa o celkovú dĺžku inžinierskeho objektu minimálne 70 -80 m a šírka by bola 30 – 50 m). Následne dal kolovať rez.
Po otázke, či má byť jeden ekodukt alebo štyri bolo upresnené, že bude len jeden pre veľké cicavce.

Následne bol Ing. Kováčikom odprezentovaná ešte jedna lokalita vybudovania ekoduktu, situovaného priamo do stredu ostrova Sihoť. Takisto to bolo zo strany BVS nepriechodné riešenie, to zn., že rovnako ako v predošlej lokalite by sa musela preklenúť Devínska cesta a napojenie priamo na ostrov Sihoť.
Pán Žúbor: Vrátime sa k prvým umiestneniam, po celkovom zhodnotení vychádza v rámci vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia ako preferovaný najvhodnejší variant s minimálnym dopadom a s najväčším prínosom kvôli tej migrácii v rámci alpskokarpatského migračného koridoru. (druhá lokalita). K ekoduktom dalšie otázky?
Potom na otázku, či bude jeden ekodukt a ostatné podchody, potvrdil že áno a kategóriu ekoduktu či bude kategórie B tých 30 m potvrdil p. Ing. Kováč.
Pani Ing. Žiačiková sa spýtala, či to vyplýva z návrhu kompenzačného opatrenia v správe o hodnotení. Nevyplynulo to z primeraného posúdenia, nie je to ako zmierňujúce opatrenie na predmety ochrany, ale ako kompenzácia územného systému ekologickej stability teda migrácie v území.
Odpoveď: Myslím, že áno.
Nasledovalo potvrdenie, že ekodukt bol ako kompenzačné opatrenie.
Nasledovala otázka, či bude nejaký nákres v závere návrhu; v pôvodnej správe o hodnotení chýbajú aspoň nákresy, ako to bude vyzerať, či bude prílohou nejaký náčrtok.
Odpoveď p. Ing. arch. Lapšanský: To už je technické riešenie.
Pán Ing. Kováčik: Čo sa týka konkrétneho návrhu, to bude závisieť už od konkrétneho miesta nakoľko každé miesto má iné technické riešenie, to znamená že sú tam iné dopady na plochy, na násypy, na veľkosť konštrukcie, takže je to veľmi ťažko povedať, neviem či bude postačovať len nejaký systém to znamená systém presypaného mosta dajme tomu ako ilustračný obrázok ale rozmery teraz ...
Otázka: Viete, ktorý z variantov je preferovaný, ale nie je úplne jasné, ktorý z tých 4 variantov naozaj vyberiete.
Odpoveď p. Ing. Malíková určí ho Okresný úrad (Bratislava). Vy môžete posielať stanovisko k doplnenej dokumentácii na základe listu do 26.7. 2019 (do toho piatku).
Opäť boli otázky, či sa vieme vrátiť k problematike variantov v Devínskom katastri; upresnenie trasovania najoptimálnejšieho variantu (Fialkové údolie), ktorý bol odporučený.
Pán Ing. arch. Lapšanský: Ak prejde táto poloha ekoduktu v záverečnej správe my dáme požiadavku na pokračovanie dokumentácie na územné rozhodnutie s touto polohou ekoduktu.
Pán Žúbor dodal: ...S tým odporúčaným variantom.
Ako povedala pani Malíková, ďalším krokom po dnešnom stretnutí je menovanie odborného posudkára.
Pani Ing. Malíková: uviedla, že zozbiera stanoviská (do 26. 7. 2019) a poprosila všetkých o vyjadrenie sa aj k variantom a apelovala na dôležitosť orgánov ochrany prírody. Potom oboznámila ostatných s ďalším postupom až po vydanie záverečného stanoviska.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Možno to s tým nesúvisí, ale započula som, že sa budú prečisťovať odvodňovacie kanály na Devínskej ceste a keď bola povodeň v roku 2013, tak tieto kanály boli najväčším zdrojom toho, že natiekla voda ľudom na pozemky tým spätným tlakom, lebo samozrejme tie odvodňovacie kanály sú nefunkčné, nemajú spätné klapky. Takže tam vznikla táto veľká katastrofa na tých pozemkoch za cestou a vlastne po tejto povodni v roku 2013 vznikla tá myšlienka a dovoľujem si tvrdiť, že som jedným z autorov tejto myšlienky, že by sa uvoľnili peniaze na vybudovanie štúdie na vybudovanie protipovodňovej ochrany cyklotrasy a ochrany vodného zdroja na Sihoti. Na magistráte toto bolo

odsúhlasené, poslancami mestského zastupiteľstva a bolo na to uvoľnených, nepamätám si to presne, ale nejakých 25 000 na vypracovanie tejto štúdie. Samozrejme po čase sa to zvrhlo a nazvala sa táto štúdia Rekonštrukcia Devínskej cesty. A ako toto takto počúvam ja samozrejme akceptujem všetko toto čo rozprávate, samozrejme žijeme v prírode, musíme ju akceptovať, aj sa ju snažíme akceptovať, ale ten vývoj nenormálny, čo ide z Devína - veľa ľudí, áut, ktoré tam prechádzajú dennodenne teraz tam budú prichádzať nákladné autá z kameňolomu je tam plánovaná ťažba pre D4 (necelý 1 milión ton kamenia), takže tam sú toto veľké problémy. My občania sme dali túto pripomienku keď sa robila táto štúdia, samozrejme GIB ju absolútne neakceptoval, aj napísali aj povedali ústne, že nebudú akceptovať pripomienky občanov a ja by som za občanov chcela povedať, že keď sa urobí ten priestor tým zvieratám, že by sa nejaký priestor spravil aj tým občanom tam.

Pán Mgr. Marek Turňa MČ Karlova Ves ako miestny cestný správny orgán vo svojej odpovedi zo dňa 16. 05. 2018 jasne žiada, aby dopravná obsluha kameňolomu sa výhradne riešila lodnou dopravou a nie kamiónmi.

Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Áno súhlasím. Čo sa týka kameňolomu zástupcovia SVP sa musia vyjadriť, či už sú opravené násypníky v kameňolome a či je lodná doprava v danom úseku pripravená na toto, čo hovoríte, lebo tam by mali začať, že by mali v prvom rade prečistiť to rameno, kam by násypníky mali sypať kamene. Ale keď Vás tu počúvam o týchto živočíchoch, neviem si toto predstaviť zosúladiť. Takže je tam veľa problémov.

Pán Žúbor zareagoval za spracovateľa. K pripomienkam dotknutej verejnosti v rámci konania ja môžem hovoriť len za tú druhú časť (od rozsahu hodnotenia až po ukončenie v rámci toho hodnotenia). Všetky pripomienky, ktoré prišli sme sa snažili zohľadniť rovnako aj tie, ktoré vznikli a boli zohľadnené v rámci rozsahu hodnotenia z 25. 07. 2018, ktoré vydal okresný úrad v sídle kraja, tie sme sa snažili pretaviť do správy o hodnotení, kde sme sa snažili zodpovedať a získať doplňujúce informácie. Následne správa o hodnotení bola odprezentovaná na verejnom prerokovaní, teraz sme tu opäť aby sme dovysvetlili doplňujúce informácie ktoré boli vyžiadané ŠOP SR, takže v tomto musím hájiť navrhovateľa GIB, že v rámci tohto konania, akékoľvek pripomienky sa snažíme naopak odkomunikovať zodpovedať a zohľadniť a veríme že to bude naďalej až do doby vydania záverečného stanoviska. K druhej veci - kameňolom bol komunikovaný na verejnom prerokovaní (je to aj v zápise z verejného prerokovania) kde sme aj povedali, že GIB nevie zaviazať súkromného investora, prevádzkovateľa, aby preferoval výhradne len lodnú dopravu a obmedzil mu vyťaženie kameňa z lomu lodnou dopravou, nie je na to právomoc. Tá zodpovednosť. Obraciate sa na nesprávnu organizáciu v tomto (na GIB). To už len zopakoval to, čo zaznelo 16. 01. 2019 na verejnom prerokovaní.

Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Ja nechcem spochybňovať tému ohľadne tých živočíchov, s tým absolútne súhlasím, ale čo sa týka kameňolomu musím povedať, že SVP je štátny podnik nie je súkromná firma a tvrdím, že sa kamene budú voziť po Devínskej ceste, keď to začne, ten objem áut, lebo ešte nezačali, ešte sa neťaží, neprebieha vážna ťažba, ale potom tam nastane iný „frmol“ na Devínskej ceste a ja tvrdím, možno sa zmenila situácia, to by musel zástupca SVP povedať, že v akom je stave to, čo hovoril pán vzadu, že by sa to dávalo na lodnú dopravu. Čo ja viem, nemám informácie, že by to išlo na vodu. Nie sú tam splnené podmienky a tie investície by boli pomerne vysoké a vy ochranári by ste vedeli, že by sa tam malo v prvom rade prečistiť rameno, kde sú tie násypníky, to by sa malo v prvom rade prehĺbiť.

Pani Ing. Malíková vyzvala zainteresovaných na pripomienky.

Mgr.Martin Galát, Mestská časť Bratislava - Devín: Bol odporučený variant ekoduktu umiestnený v bezprostrednej blízkosti Fialkovej doliny. Je to v tesnej blízkosti kameňolomu, prečo si myslíte že toto je najvhodnejšie umiestnenie lebo tam reálne prebieha 8 hodín ťažba, je tam hluk, prašnosť a keď cieľom je dostať cicavce cez cestu nerušene na druhú stranu, tak toto je z tých 4 variantov asi najexponovanejšia oblasť.
Pán Žúbor vytiahol zo štúdie 2.2.4 mapu záujmového územia s tými identifikovanými najvýznamnejšími úsekmi z hľadiska migrácie stredných a väčších cicavcov.
Pani Šibíková: Áno, toto bolo konzultované aj so zoológmi zo ŠOP. Na mape sú ako keby zberné lieviky kadiaľ živočíchy zbiehajú dole z Malých Karpát a snažia sa dostať dole k Dunaju a do ďalších území. Tieto 4 boli identifikované. Aj tento bol uznaný ako vhodný.
Mgr. Kaľavský zo ŠOP: Ekodukt, ktorý by bol vo variante 2, ktorý nie je síce z tých štyroch najvhodnejší ale je najpriechodnejší vzhľadom na reálne situácie, ktoré sú v každej časti. Je pravda, že prevádzka kameňolomu tam je 8 hodín nepretržitá, ale tie ekodukty majú význam hlavne v nočných hodinách, lebo zvieratá migrujú práve v noci, keď je kľud. Vtedy sa nepredpokladá, že tam bude nočná prevádzka. Zvieratá budú môcť tým pádom migrovať hlavne v noci. Cez deň je pohyb cez takéto úseky minimálny.
Odpoveď: Z technickej stránky Variant 3,4 - ostrov Sihoť tam to bolo zo strany BVS odmietnuté a ten variant 1 by znamenal významný zásah (stavebný) v piatom stupni ochrany.
Pani Šibíková: Slovanský ostrov to sú tiež biotopy európskeho významu ktoré sa snažíme chrániť a tu by sme ich zásahom kompenzačných opatrení ešte poškodili (nejakú časť).
Pani Kothajová potvrdila, že je potrebné si uvedomiť, že nie je kde sa zmestiť, ďalej poukázala na to, že Devínska lesostep je stále viac a viac izolovaná, čo je pre ňu deštruktívny zásah, čiže je veľmi dôležité, ako budú riešené vinice nad lesostepou, pokiaľ je to v územnom pláne na zastavanie - mesto by si malo zvážiť, aby Devínska lesostep nezostala izolovaná. Aj v územnom systéme ekologickej stability by to malo byť prepojené.
Pani Ing. Kolková, starostka Mestskej časti Bratislava – Devín: V územnom pláne tam sú vinice
Pán Ing. Tokoš: Je schválený Územný plán zóny Devín v 2018
Pani Ing. Kolková, starostka Mestskej časti Bratislava – Devín:...ktorý je v súlade s územným plánom mesta a určite sú tam vinice.
Pani Kothajová: Takže potom v poriadku zatiaľ.
Pani Ing. Kolková, starostka Mestskej časti Bratislava – Devín: Územný plán to zatiaľ limituje.
Pán Mgr. Obuch z Bratislavského samosprávneho kraja: Pri ekoduktoch, ako riešite navádzanie pre zver, keď teda by bol tento ekodukt v tej Fialkovej doline a ako prinútite cicavce aby nešli 10 m mimo toho ekoduktu, či je tam nejaké oplotenie ako zvádzač.
Pani Šibíková: Býva tam aj navádzacia zeleň, aj toto je už existujúce miesto.
Pán Mgr. Kaľavský zo ŠOP: Tam už nie je veľký priestor, tam prirodzene by im to malo evokovať možnosť toho prechodu aj pre nich najvhodnejšieho, tam je úzke miesto, ktoré nedáva veľký priestor na to, že by cielene išli niekde úplne inde. V tej časti 1, 3 a 4 tam budú prechádzať samozrejme aj naďalej, to neovplyvníme, čiže výstavba ekoduktu neodstráni všetky kolízie, ktoré môžu nastať, ale umožní aspoň časti populácie a možno že časom to budú stále viacej využívať, lebo tam tá informácia sa bude predávať, takže tie zvieratá to budú využívať určite potom aj častejšie.
Pán Mgr. Obuch z Bratislavského samosprávneho kraja: Lebo nad diaľnicou sú ekodukty, ktoré sú aj s navádzacou zeleňou a sú nefunkčné.

Pán Mgr. Kaľavský zo ŠOP: Áno, tu je tá navádzacia akoby zeleň samotný priestor kameňolomu a záhrad a to údolie medzi, takže to ich priamo navedie už na samotný ekodukt a budú môcť bezpečnejšie prejsť, ale samozrejme vzhľadom na podmienky to nemôžeme 100% nikdy zaručiť.
Pani Ing. Malíková opäť vyzvala prítomných na pripomienky.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Pôvodne, ja tu mám pozrite sa kopu listov, kde aj pán primátor Nesrovnal, aj predtým pán primátor, lebo boli tie myšlienky prvotné, že sa zaradí Bratislava Devínska cesta do Eurovela 13 medzinárodnej cyklotrasy a ja sa chcem konkrétne keď už sme pri tomto kameňolome opýtať, lebo doteraz sme to nevideli na papieri, ako sa budú križovať zvieratká (ten tunel tých zvieratiek) s tunelom, ktorý navrhoval niekto, lebo ja už mám pochybnosť o tom či už tam tá cyklotrasa pôjde. Cyklotrasa by mala byť pre ľudí celomestského až celoeurópskeho významu, lebo bolo podpísané memorandum viedenské o vybudovaní tejto cyklotrasy Eurovelo, takže neviem či vôbec niekto sa týmto zaoberá, tak toto by som chcela vedieť hlavne v tom kameňolome aká tam bude tá križovatka.
p. Ing. Kováčik: Čo sa týka ekoduktov, tieto budú navrhnuté ponad celý dopravný priestor, to znamená nielen samotnú komunikáciu ale aj vrátane cyklotrasy prípadne priľahlých chodníkov až v mieste zastávok alebo podobne. To znamená, že ekoduktom bude preklenutý celý dopravný priestor a čo sa týka vedenia cyklotrasy popri kameňolome, tak v tomto úseku, tak ako vlastne pozdĺž skoro celej trasy, je vedená cyklotrasa vpravo v smere staničenia to znamená, že bližšie k Dunaju ako samotná segregovaná a riešenie križovania s priestorom s prevádzkou kameňolomu bude pomocou cestnej dopravnej signalizácie s tým, že bude to sústredené len do jednej brány. Tá svetelná signalizácia samozrejme bude s preferenciu hromadnej dopravy a podobne.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Pardon, tá svetelná signalizácia bude pre autá aj cyklistov, alebo len pre cyklistov?
Pán Ing. Kováčik: Svetelná signalizácia bude pre všetkých účastníkov cestnej dopravy.
Miestny úrad Karlova Ves: Ďalej budeme trvať na dopravnom prepojení oboch prevádzkových častí kameňolomu mimoúrovňovou cestou, mimoúrovňovým cestným pripojením (lanová dráha a iné). Mimoúrovňové pripojenie prevádzkových častí kameňolomu odporúčam riešiť nadjazdom nad Devínskou cestou.
Pán Mgr. Galát, Mestská časť Bratislava - Devín: Na verejnom prerokovaní 16. 01. 2019 som ja vzniesol námietku voči umiestneniu svetelnej križovatky. Neviem, či ste s tým pracovali, lebo žiadne vyjadrenie nebolo, môžete sa mi vyjadriť? Je to prvá križovatka svetelná so svetelnou signalizáciou v katastri Devín – jediná, kvôli areálu, ktorý ma nejaké obmedzené alebo neobmedzené fungovanie, alebo ktorý má prevádzkovať dopravu vyťaženého kameňa po ceste resp. po vode. Máme blokovať týmto cyklistov, autá, aby oni mohli v kľude teraz vychádzať? Teraz fungujú bez semaforu. Kto Vám dal takéto zadanie a prečo v ňom pokračujete?
Ing. arch. Lapšanský: Zadanie pre Rekonštrukciu Devínskej cesty samozrejme nešpecifikuje, či tam máte dať alebo nemáte dať na nejakom 6 km úseku cestnú signalizáciu alebo nie a argument, že je prvá v Devíne, tak vždy niektorá musí byť prvá. Protiotázka by bola, že aký je návrh iný, keď máme prevádzku kameňolomu, ktorý nevieme ináč zastaviť, ide priečne cez cestu. Samozrejme, riešenie by bolo mimoúrovňové, ako povedal pán vzadu, ale je to aj záležitosť reálnosti ekonomickej, čiže ak dokáže mesto, alebo župa, alebo štát nejakým spôsobom ten kameňolom zaviazať alebo prinútiť k inému spôsobu prevádzky, my budeme len radi.
Pán Mgr. Galát, Mestská časť Bratislava - Devín: Ďakujem za odpoveď, zareagujem, ale tu nejde akým spôsobom šikanovať prevádzkovateľa kameňolomu, ale ja som chcel poukázať na dosť podstatnú vec, tak ako sme sa tu dneska zišli, každý má nejaké poznatky, pripomienky, prípadne

otázky, presne toto je prípad, že v januári som ja na verejnom prerokovaní žiadal o zmenu tohto riešenia a nebolo prihliadané na toto riešenie, čiže akú máme záruku, že tu dneska sedíme, že tu budete relevantne prihliadať na tieto naše pripomienky ktoré sú vecné, nie sú scestné.
Pani Ing. Malíková: Práve preto sa treba vyjadriť stanoviskom do toho 26. 07. 2019. My to potom na základe toho vyhodnotíme.
p. Ing. Kováčik: My aj v rámci dokumentácie pre územné rozhodnutie, ktorá je teraz viacmennej pozastavená, budeme pokračovať po vydaní záverečného stanoviska, aby sa do tej dokumentácie vedeli zapracovať všetky pripomienky, ktoré budú požadované v rámci záverečného stanoviska z procesu EIA, to znamená, že tak ako sa budeme zaoberať všetkými pripomienkami a podmienkami, ktoré vyplynú z EIA, tak isto sa budeme zaoberať aj myšlienkou, pokiaľ bude požadované vypustiť riešenie, čo sa týka cestnej dopravnej signalizácie. Avšak pokiaľ viem, tak aj z hľadiska bezpečnostného bolo toto požadované v rámci úvodných stanovísk k štúdii, ktorá bola vypracovaná ešte v roku 2013 to znamená, že zlepšenie zabezpečenia dopravnej situácie a zmiernenia kolízií medzi vozidlami ktoré odbočujú vľavo na Devínsku cestu.
Pán Mgr. Galát, Mestská časť Bratislava - Devín: Môžem mať ešte jednu otázku na pani Ing. Malíkovú? Kedže tu za posledné obdobie vzniká veľmi veľa otázok nedoriešenia technického projektu, chcem sa spýtať, čo sa stane v prípade, že dôjde k uzavretiu procesu EIA a vzniknú nové otázky, resp. začne sa ako keby prihliadať na naše otázky, ktoré tu už niekoľko mesiacov a rokov vznášame. Je možné do takéhoto ukončeného procesu ešte technicky zasahovať?
Pani Ing. Malíková Bude vydané záverečné stanovisko a voči záverečnému stanovisku sa možno odvolať. Neskôr sa k problematike vrátila, aby ju doplnila (pozri *).
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Ja by som ocenila, keby bol jeden záver z tej štúdie, kde by sme videli tie priestorové uloženia komunikácie, to znamená, že aká široká má byť komunikácia pre autá, to znamená nákladné autá, autobusy a osobná doprava, potom kde sa tam zmestí cyklotrasa a kde sa tam zmestia chodníky, či by jeden taký záber ste nám mohli ukázať. Nevieme sa k tomu dopracovať a veľmi radi by sme to ešte pripomienkovali, lebo stále sa rozpráva ako sa to tam zmestí a nezmestí sa to tam.
Pán Ing. Kováčik zareagoval: V rámci správy o hodnotení, ktorá bola aj zverejnená na enviroportáli, určite je priestorové usporiadanie. To priestorové usporiadanie vychádza zo záväzného stanoviska Magistrátu, ktoré akceptovalo priestorové možnosti v území a komunikáciu, ktorá je navrhnutá ako miestna zberná komunikácia. V rámci územného plánu Bratislavy, myslím že je to MZ 9 sme ju mohli modifikovať, resp. zúžiť na MZ8 to znamená, že jazdné pruhy, teda dopravný priestor pre autá v šírke 7 m to znamená, že v každom smere tri a pol metra, hovorím už aj s vodiacimi prúžkami a ...
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Prepáčte, vodiacimi prúžkami akými?
Pán Ing. Kováčik Vodorovné dopravné značenie.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Vodorovné dopravné značenie - stredový pás teda. Komunikácia má 7,5 metra šírku.
Pán Ing. Kováčik Nie, komunikácia má 7 m šírku.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: No niekde 7,5.
p. Ing. Kováčik Ja hovorím, ako bude zjednotená od Karlovej Vsi až po Devín v jednotnej šírke 7 m medzi obrubníkmi (zjednodušene) to znamená, že jazdný pruh 2 x 3 m, potom sú vodiace prúžky a odvodňovací prúžok, to znamená, že dokopy medzi obrubníkmi je to 7 m. Voľná šírka komunikácie, ktorá sa počíta ešte 0,5 m za tieto obrubníky bude 8 metrov. Potom v smere staničenia vpravo bude cyklotrasa, resp. cyklotrasa s chodníkom. Závisí teda, v ktorom mieste je

to umiestnené. Problém priestorový je v zastavenej oblasti, kde dopravný priestor, ktorý tam je medzi existujúcimi oploteniami nedovoľuje viesť segregovanú cyklotrasu, to zn., že v území pred ostrovom Sihoť, tak tam bude zmiešaný pohyb peších a cyklistov, to zn., že dva a pol metrový chodník na jednej strane a jeden a pol metrový chodník na druhej strane plus samozrejme tam, kde to priestorové možnosti dovolia medzi plotmi tam niekde bude viac, ale viacmennej takých bude úplné minimum, to zn., že tam je to vtesnané tak, že nebude možné tam viesť segregovanú cyklotrasu.

Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Ja sa opýtam za tých občanov, ktorí tam bývajú, žijú, oni ako budú vychádzať z tých garáží a domov, rovno do cyklotrasy?

Pán Ing. Kováčik Nebude tam cyklotrasa, bude to zmiešaný pohyb peších a cyklistov, to nebude cyklotrasa. Tam priestorové možnosti neumožňujú viesť segregovanú cyklotrasu.

Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Dobre. My sme ako občania všetkým komisiám predložili návrh, že by cyklotrasa viedla popri Karloveskom ramene, všetci to schválili (P. Ing. arch. Lapšanský poznamenal: To je sólo projekt.) oni to akceptovali, s týmto návrhom súhlasili a my sme chceli, aby cyklotrasa viedla popri Karloveskom ramene v úseku ...

Pani Ing. Malíková: Poprosím Vás vrátiť sa k predmetu tohto stretnutia k doplňujúcim štúdiám.

*K tomu záverečnému stanovisku, k pánu Galátovi by som chcela ešte odpovedať, že záverečné stanovisko je záväzné pre povoľujúci orgán. Keď sa vydá záverečné stanovisko a stanovia sa tam nejaké podmienky, tak sú záväzné, je to podľa § 37 zákona.(č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Pán Mgr. Galát, Mestská časť Bratislava - Devín: Čiže v prípade, že sa do 3 dní neodvoláme, voči Vášmu rozhodnutiu opodstatnenými pripomienkami....

Pani Ing. Malíková: Pozor, toto nie je záverečné stanovisko. Teraz sme vo fáze pred stanovením odborného posudkára, predtým vy dávate stanoviská k tomu, čo sme tu prejednávali, k doplňujúcim štúdiám. Toto sú len stanoviská, toto nie je odvolanie. Keď budú stanoviská zaevidujeme a dáme ich posudkárovi, ten sa s nimi vysporiada, vypracuje odborný posudok, ktorý potom doručí príslušnému orgánu a príslušný orgán ešte pred vydaním záverečného stanoviska dá možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia (Dotknutá verejnosť/účastník konania) môžu sa prísť oboznámiť s nimi a nahliadnuť do spisu a následne na to sa vydáva záverečné stanovisko a až potom sa voči nemu možno odvolať, lebo ako náhle dotknutá verejnosť dá svoje stanovisko v zmysle zákona, stáva sa účastníkom konania v následných povoľovacích konaniach a tam si môže uplatniť svoje pripomienky.

Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Naozaj tam bývajú ľudia a ja sa chcem opýtať, že môžeme teda pripomienkovať aj to, že tí ľudia tam nebudú mať ako vychádzať z garáží? Nehovorím za seba, hovorím za tých ľudí, ktorí bývajú tam, kde chcete dať 3,5 m chodník. Jednoducho sa tam nebude dať vychádzať z tých garáží. Sú to strmé nájazdy, ako to chcete riešiť?

Pani Ing. Malíková: Nech sa páči, môžete k tomu poslať stanovisko.

Mestská časť Bratislava Devín: Chcem sa spýtať, my keď sme schvaľovali legislatívu v Devíne, pred schvaľovaním sme mali taký dlhý zoznam všetkých pripomienok, ktoré posielali aj občania aj inštitúci, a vyhodnotili sme to, či bolo vyhovené alebo nevyhovené. Je také možné niečo také získať od Vás?

Pani Ing. Malíková: My to uvádzame v záverečnom stanovisku tam sa so všetkým vysporiadame.

Pán Žúbor doplnil paní Malíkovú: Čiastočne Vám odpoviem, a popísal link, na enviroportál, kde je možné vyhľadať správu o hodnotení a hneď v prvej kapitole zistiť zo zámeru a dotknutých

pripomienok a rozsahu požiadaviek na štúdie, kde a v ktorej časti správy o hodnotení a jej príloh dokumentu je to možné nájsť, aby uľahčili hľadanie. Prvý polčas posudzovania sa snažili identifikovať a uľahčiť hľadanie, kde sa to snažili zapracovať. To je tá prvá časť. A tá druhá časť, ako spomenula p. Malíková, bude uvedená v posudku a následne v záverečnom stanovisku pre Vás, ako pre dotknutú verejnosť, alebo všeobecne pre dotknuté orgány najdôležitejšia časť podmienok, ktoré sú záväzné pre nasledujúce kroky, či je to územné rozhodnutie, následne stavebné konanie atď., lebo potom treba vypracovať dokumentáciu, teda dokument, ktorý je súčasťou predloženia a je to vyhodnotenie súladu medzi procesom EIA (posudzovaním vplyvov na životné prostredie) a nasledujúcim stupňom projektovej dokumentácie toho povoľujúceho procesu. Tam vidíte, čo budú musieť projektanti vypracovať, ako sa vysporiadali s Vašimi pripomienkami, ktoré by mali byť preklopené posudkárom. Vy máte čas do 26. júla 2019 dať vaše pripomienky. Následne bude určený oponentský posudzovateľ, ktorý bude vybraný Okresným úradom (Bratislava)a ktorý zhodnotí ako oponent zatiaľ prácu celého tímu v rámci zámeru, v rámci správy o hodnotení a stanovísk, pozrie sa na vaše pripomienky a tie zohľadní a urobí návrh zapracovania záväzných podmienok do záverečného stanoviska pre ďalšie stupne povoľujúceho procesu. To je kľúčový moment pre Vás, keď sa pýtate, akú máte možnosť vy ako verejnosť priamo ovplyvniť a vstúpiť do procesu , jednať budete účastníci povoľujúceho konania a jednak vaše pripomienky by sa mali zohľadniť takýmto spôsobom.

Pani Ing. Malíková: Oboznámenie s podkladmi, môžete prísť nahliadnuť do spisu.

Mestská časť Bratislava - Devín: Mne ide hlavne o to, keď sa nevysporiada s mojou pripomienkou, tak či sa niekde dočítam, prečo to tak bolo.

Pani Ing. Malíková: To bude v odbornom posudku.

Pán Žúbor: To bude v tom odbornom oponentskom posudku. Oponent by sa mal vysporiadať, zdôvodniť prečo nezohľadnil niečo z toho, vysporiadať sa s tým a vy potom máte právo využiť opravný prostriedok, čiže bude vypracované záverečné stanovisko, ktoré sa posiela dotknutej obci, dotknutej verejnosti, zverejňuje sa záverečné stanovisko. Mimo to, že sa to zverejní na enviroportále v digitálnej podobe, bude zverejnený aj na úradnej tabuli, aj na stránke mesta po dobu 30 dní a máte možnosť zasielať tí, čo neboli identifikovaní 30 dní a čo bola verejnosť identifikovaná (účastníci) 15 dní a máte možnosť využitia opravného prostriedku, teda zasielania odvolania voči tomu, kto sa cíti dotknutý, že vaše pripomienky neboli zohľadnené v dostatočnom rozsahu. Následne, keď prídu tieto pripomienky, musí byť urobené upovedomenie o doručených pripomienkach, urobí sa žurnalizácia spisu a potom sa spis odstupuje na druhostupňový odvolací orgán na Ministerstvo životného prostredia SR, ktorý to potom rieši. Ide sa podľa správneho poriadku.

Otázka: Čiže, keď ešte teraz dajú stanovisko, ešte sa stanú účastníkmi EIA a následne sa stávajú účastníkmi celého územného a stavebného povoľovacieho konania.

Odpoveď: Samozrejme. Ale oni sú dotknutí priamo, lebo sú obyvatelia. To je jednoznačné, že budú účastníkmi konania.

Pán Ingr: Ja vystupujem tiež za dotknutú verejnosť, teraz bolo verejné zasadanie u nás v obci, tam bolo jasne povedané, že nájazdy nebudú zvyšované nepridávané nič, ...že rekonštrukcia cesty sa bude navyšovať 60 cm, bolo jasne povedané, že sa to nebude robiť, bolo jasne povedané, ako povedal pán, že bude spoločný chodník aj pre cyklistov. Ja len chcem toto kvitovať, že som za to, lebo naozaj nerobme z cyklistov niečo iné čo doteraz, my tam máme kúsok prírody, takže ja sa chcem spýtať len to, že doteraz tí cyklisti kadiaľ chodia a tí ľudia ako vychádzajú na tú cestu, ak sa tá cesta nezvýši tí cyklisti chodia aj dneska tam pani Wimmerová tam aj zajtra budú, aj pozajtra. Presne sme sa vtedy pýtali. Jedna pani tam vystúpila, že potrebuje

deliaci chodník, toto toto...ja som povedal máme spracovanú štúdiu dotaz koľko tam bolo smrteľných úrazov napríklad? Ani jeden.
Odpoveď: No to nie je pravda...Minulý týždeň bol.
Pán Ingr: Záhrady, Devín ja hovorím o zlatých schodoch...
Rozvinula sa debata medzi prítomnými.
Pani Ing. Malíková: Myslím si, že toto asi nevyriešime teraz, poprosím Vás, napíšte stanoviská, dajte k tomu tie veci, aby sa to mohlo dať posudkárovi vyhodnotiť. Potom sa obrátila na všetkých, či chcú prečítať stanoviská, ktoré došli k doplneniam.
Odpoveď: Nie.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam sa na záver opýtala, či sú tu zástupcovia SVP.
Potvrdili že sú tu.
Pani Wimmerová zastupujúca OZ Aliancia proti povodniam: Máme tu aj nejaké vyjadrenia z dávna aj nové vyjadrenia. SVP v podstate prejavilo ochotu, že by sa podieľalo či už projekčne alebo možno aj finančne, pretože ja si myslím, že sú na to prostriedky,, aby sa vybudovala protipovodňová ochrana v úseku od parkoviska pri Sihoti po Zlaté schody. Je to protipovodňová ochrana v dĺžke 800 m a to z toho dôvodu, že Devínska cesta sa jednoducho zosúva do Karloveského ramena a jedného dňa, keď sa tá komunikácia tam zrúti, tak potom sa nebude dať chodiť do Devína a hovorím to hlavne, že nebudú tam vedieť prísť záchranné zložky, autobusy, náklady z MHD budú niekoľkokrát vyššie ako vybudovanie tej protipovodňovej ochrany keď bude chodiť MHD naokolo. Keď sa začalo vôbec uvažovať o rekonštrukcii Devínskej cesty toto bola prvá myšlienka, že by sa vybudovala protipovodňová ochrana, ktorá by bránila úsek Devínskej cesty od Zlatých schodov po Sihoť a zrazu to všetko sa vyparilo, naše pripomienky sa nezapracovávajú, vôbec nikto s nami nekomunikuje o týchto pripomienkach, a to je dosť neseriózne, lebo tí občania tam bývajú, platia dane a chodia tam dennodenne, dennodenne sa stretávajú s tými cyklistami aj s nákladnými autami z kameňolomu.
Pani Ing. Malíková: Bol robený inžiniersko-geologický aj hydro-geologický prieskum, tam sa tie riziká vyhodnocovali.
Pán Ing. arch. Lapšanský: Áno, samozrejeme.
Pani Ing. Malíková: Treba spísať pripomienky, poprosím Vás, posudkár to vyhodnotí, vysporiada sa s tým, budete môcť nahliadnuť do spisu. Má niekto ešte niečo k tomu predmetu? Budeme čítať tie stanoviská? Chcete niekto?
Odpoveď: Nie.
p. Žúbor: Ešte spomínala pani Malíková do toho dátumu vrátane 26. 07. 2019, kto pošle do dátumu pripomienky automaticky sa stáva účastníkom a následne sa postupuje podľa správneho poriadku a ide celým povoľovacím konaním. Ak to bude 26. 7. 2019 potvrdené doručené do podateľne príslušného orgánu..
Pani Ing. Malíková na záver opäť vyzvala prítomných, či niekto má ešte nejaké pripomienky, a keďže nikto nemal ďalšie pripomienky poďakovala prítomným za účasť a informovala ich, že záznam bude zaslaný prostredníctvom e-mailu, ktorý uviedli do prezenčnej listiny.
Výsledkom konzultácie bolo oboznámenie prítomných s doterajším a nasledujúcim priebehom konania k navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty, predovšetkým oboznámenie s doplňujúcimi štúdiami k navrhovanej činnosti, upozornenie prítomných na možnosť podania resp. doručenia stanoviska do 26. 07. 2019 na príslušný orgán Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného

prostredia kraja a zaslanie záznamu zúčastneným subjektom prostredníctvom e-mailu uvedeného na prezenčnej listine.

Záznam z ústneho pojednávania, vyhotovený príslušným orgánom, bol zaslaný prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) všetkým zúčastneným subjektom na základe prezenčnej listiny.

Podľa spracovateľky odborného posudku diskusia v rámci uvedenej konzultácie sa týkala predovšetkým otázky druhovej ochrany a ochrany biotopov, migračných biokoridorov pre menšie živočíchy, ekoduktu, vybudovaniu protipovodňovej ochrany cyklotrasy, dopravnej obsluhy kameňolomu, svetelnej signalizácie pri kameňolome, samotného vedenia cyklotrasy a na všetky otázky bolo zodpovedané s vysokou mierou poznania územia a projektu.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán k vyjadreniu spracovateľky odborného posudku, ktorá vyhodnotila diskusiu v rámci konultácie ďalej uvádza, že v rámci konzultácií sa upresnili určité okuhy problémov, objasnili sa určité skutočnosti, navrhli sa riešenia a výsledkom konzultície bolo oboznámenie prítomných s doterajším a nasledujúcim priebehom konania k navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty, predovšetkým oboznámenie s doplňujúcimi štúdiami k navrhovanej činnosti, upozornenie prítomných na možnosť podania resp. doručenia stanoviska do 26. 07. 2019 na príslušný orgán a zaslanie záznamu zúčastneným subjektom prostredníctvom e-mailu uvedeného na prezenčnej listine.

Združenie domových samospráv zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej správy (e-mailu) dňa 26. 08. 2019 a doručilo aj elektronicky prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy dňa vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a záznamu z konzultácie, v ktorom uviedlo, že **záznam z konzultácie dokumentuje viacero sporných a nedoriešených otázok:**

1.

a. Záujem ako náhradnú výsadbu, ale aj na obnovu biodiverzity určiť výhradne pôvodné druhy drevín s prakticky ťažkou realizovateľnosťou tohto záujmu vo vzťahu k súkromným pozemkom v susedstve zámeru, a to najmä nájdením právne efektívnej ale aj možnej možnosti uloženia takejto povinnosti rozhodnutím orgánu ochrany prírody, ktorým je aj navrhovateľ, t. j. mesto Bratislava.
b. Rozpor záujmov ochrany lužných lesov so záujmami BVS a ochranou zdrojov pitnej vody. Oba záujmy sú legitímne záujmy rôznych zložiek životného prostredia a je potrebné ich vzájomne vyvážiť a zosúladiť. V tomto smere možno bude potrebné, aby BVS modifikovala svoje prístupy, podobne aj ŠOP SR. Žiadateľ ako majoritný akcionár BVS a zároveň orgán ochrany prírody môže zohrať mediačnú a koordinačnú úlohu.
c. Osobitnú pozornosť žiada venovať ochrane hmyzu, ktorá je nedostatočná a zámer sa ňou zaoberá len nedostatočne.
d. Doprava prameniaca z kameňolomu vs. užívanie zrekonštruovanej cesty. V tomto smere môže byť riešením zákaz nákladnej dopravy medzi kameňolomom a Karlovou Vsou a rekonštrukciu Devínskej cesty pojať ako rekonštrukciu, po ktorej už nebude nákladná doprava možná; to však nutne spôsobí tlak na dopravu cez Devín a Devínsku Novú Ves s nutne dlhšou trasou nákladnej dopravy a s tým spojených emisií. Úplné vylúčenie nákladnej dopravy nad 3,5 t na celej Devínskej ceste zase spôsobí potrebu zriadenia nakladacieho terminálu pre kameňolom, čo vytvorí celú sféru vyvolaných vplyvov, ktoré je potrebné posúdiť. Navrhovateľ síce nevie priamo zaviazať kameňolom k zmene dopravných preferencií; vie však rekonštrukciu Devínskej cesty ako navrhovateľ a organizáciu dopravy ako cestný správny organ regulovať tak, že výsledok bude rovnaký a to legálnymi a legitímnymi právnymi prostriedkami a z legálnych a legitímnych dôvodov ochrany prírody a krajiny. Tieto súvislosti je potrebné v SoH vyhodnotiť.

e. Nedostatočnosť kanalizácie pri protipovodňovej ochrane, ktorá môže byť nedostatočne dimenzovaná pre návalové dažde aj v súvislosti s klimatickými zmenami.
f. Nedostatočnosť územného plánu pri prepojení devínskej lesostepi s inými biotopmi a regulácia rozvoja, ktorá môže byť v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny. Riešením môže byť uloženie povinnosti spracovať zmenu územného plánu, ktorý sa tejto problematike bude venovať lepšie a bude preferovať ochranu prírody a krajiny ako aj ďalšie otázky územno-priestorovej regulácie a koordinácie, ktorá vyplynie z obsahu SoH a ktoré boli naznačené v iných bodoch tohto vyjadrenia (nakladací terminál/násypníky pre kameňolom, ochrana vôd a prírody, kanalizácia atď.).

Vzhľadom na uvedené žiada ďalšie dokazovanie na vyriešenie naznačených rozporov a nejednoznačností.

2. **Ako odporúčaný variant požaduje určiť modifikovaný variant č. 3 s dodatočnými podmienkami ochraňujúcimi lužné lesy v dotknutom území, ako aj ďalšie predmety ochrany v zmysle zákona OPK č. 543/2002 Z. z.** (napr. zabezpečiť pôvodné druhy stromov, stabilizácia a repopulácia chránenej flóry aj za použitia semennej banky, ekodukty, prechody pre migrujúce menšie živočíchy ako sú plazy a obojživelníky, vytvorenie nového habitatu napríklad ponechaním torz stromov a pod.).
3. **Žiada realizovať viacero ekoduktov či chránených trás pre migrujúce živočíchy a to diferencovane vzhľadom na druh fauny a ich typické migračné trasy.**
4. **Tieto pripomienky žiada zohľadniť v správe o hodnotení a navrhovaných opatreniach.**

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:

1. *Združenie domových samospráv sa dožaduje ďalšieho dokazovania naznačených rozporov a nejednoznačností, ktoré presahujú rámec procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v bodoch a), b), d), e). V bode 1. c) nie je konkretizované o aké druhy hmyzu sa jedná a z toho dôvodu nie je možné určiť podmienky na jeho ochranu.*
2. *Bod 2 je plne akceptovaný.*
3. *Bod 3 v zmysle viacerých ekoduktov nie je možné realizovať vzhľadom na výsledky rozsiahleho výskumu, ktorý určil ako jediný realizovateľný ekodukt Fialkova dolina. Požiadavka viacerých migračných trás pre menšie živočíchy je akceptovaná.*
4. *V tomto štádia posudzovania vplyvov už nie je možné zasahovať do správy o hodnotení a navrhovaných opatrení v nej.*

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán sa vo väčšine bodov stotožňuje so stanoviskom spracovateľky odborného posudku. Združenie domových samospráv sa dožaduje ďalšieho dokazovania naznačených rozporov a nejednoznačností, ktoré presahujú rámec procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v bodoch 1.a, 1.b, 1.d, *a aj* 1.f. *čo sa neakceptuje. K bodu* 1.f *príslušný organ ešte uvádza, že na základe podkladov nebola preukázaná nedostatočnosť územného plánu pri prepojení Devínskej lesostepi s inými biotopmi a regulácia rozvoja, ktorá môže byť v rozpore so záujmami ochrany prírody a krajiny. K bodu* 1.e *konštatuje, že nie je potrebne dalšie dokazovanie, postačujuca je podmienka príslušného orgánu "kanalizáciu nadimenzovať pre návalové dažde aj v súvislosti s klimatickými zmenami v zmysle príslušných platných predpisov na základe aktualizovaných podkladov Slovenského hydrometeorologického ústavu", ktorá bola zapracovaná do opatrení a podmienok v kapitole VI.3. tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska), preto požiadavku na ďalšie dokazovanie neakceptuje. V bode* 1.c *aj napriek tomu, že nie je konkretizovaná bližšia špecifikácia druhov hmyzu, ktorej má byť venovaná osobitná pozornosť ako aj odôvodnenie nedostatočnosti ochrany hmyzu, bezstavovce (monitoring, primerané posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti, ako aj opatrenia) boli podrobne popísané v doplňujúcich štúdiách 3.1, 3.2 a 3.3. a na základe komplexných výsledkov posudzovania túto skutočnosť príslušný orgán zohľadnil v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku) a zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole* ***VI.3****. tohto záverečného stanoviska, pričom ďalšie dokazovanie nie je potrebné - neakceptuje sa*

požiadavka ďalšieho dokazovania. Bod 2 je akceptovaný. Bod 3. - požiadavku realizovania viacerých ekoduktov (pre migráciu veľkých druhov cicavcov v území) nie je možné akceptovať, vzhľadom na komplexné výsledky posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti, na základe ktorých bola odsúhlasená preferencia jedinej navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina. Požiadavka viacerých migračných trás pre menšie živočíchy je akceptovaná. Ďalšiu požiadavku, aby boli pripomienky zohľadnené v správe o hodnotení a navrhovaných opatreniach nemožno akceptovať, keďže v tomto štádia posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti už nie je možné zasahovať do správy o hodnotení a navrhovaných opatrení v nej.

Stanoviská k doplňujúcim štúdiám

(uvádzame v skrátenom znení a pre prehľadnosť sú za stanoviskami na základe podkladov uvedené *kurzívou stanoviská spracovateľky odborného posudku*, ako aj *vyjadrenia Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušného orgánu*)

Združenie domových samospráv, ktorému bol doručený list č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019 - žiadosť o zaujatie stanoviska prostredníctvom poštovej prepravy dňa 27. 06. 2019, zaslalo dňa 27. 06. 2019 prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy a následne potvrdilo dňa 01. 07. 2019 podľa § 19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy „**Žiadosť o konzultácie podľa §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z.“**, kde uviedlo, že v zmysle vyjadrení Štátnej ochrany prírody ako aj orgánov ochrany prírody ale aj v zmysle vyjadrenia BVS bol vyjadrený nesúhlas so spôsobom, rozsahom a formou kompenzačných opatrení; zároveň boli vyjadrené výhrady k správe o hodnotení, ktorá napriek svojmu veľkému rozsahu neobsahuje všetky potrebné informácie. Konštatovala sa potreba doplnenia správy o hodnotení ako aj prepracovania navrhovaných kompenzačných opatrení. Opakovane žiada o zvolanie konzultácií v danej veci, nakoľko viaceré organizácie ochrany prírody a krajiny mali k predloženej správe o hodnotení obsahové aj odborné výhrady; podobne sa negatívne vyjadrila aj BVS. Má za to, že identifikované námietky je najefektívnejšie prejednať a vyriešiť na konzultácii zmierom a dohodou účastníkov konania podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku; tým sa zároveň zabezpečí aj adekvátne informovanie verejnosti o životnom prostredí, príčinách tohto stavu a jeho dôsledkoch a s tým spojených rizikách (čl. 44 a 45 Ústavy SR). Má za to, že teraz je zároveň na takýto procesný úkon vhodný čas, preto na zvolaní konzultácie trvá. Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním úrad vysporiadal žiada uviesť v rozhodnutí.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán uviedol predmetné vyjadrenie Združenia domových samospráv v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku), čím akceptoval požiadavku Združenia domových samospráv. OÚ BA zvolal a to v momente, kedy mal k dispozícii všetky podklady umožňujúce efektívne vykonanie konzultácie ústne pojednávanie za účelom vykonania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine (pozri Konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní), čím akceptovalo požiadavku Združenia domových samospráv.

„Vyjadrenie k podkladom a návrh nových dôkazov podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku“ Združenia domových samospráv zaslaného prostredníctvom elektronickej poštovej správy zo dňa 22. 06. 2019 a doručeného aj podľa § 19 ods.1 správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 24. 06. 2019 a spôsob akým sa s ním príslušný orgán vysporiadal, je uvedené v predchádzajúcej časti tejto písomnosti.
Vyjadrenie Združenia domových samospráv k podkladom rozhodnutia a záznamu z konzultácie zo dňa 26. 08. 2019 a spôsob akým sa s ním príslušný orgán vysporiadal, je uvedené v predchádzajúcej časti tejto písomnosti.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave *(číslo listu: HŽP/11021/2019 zo dňa 24. 06. 2019, doručený dňa 25. 06. 2019)*
Dňa 21. 06. 2019 bola na tunajší úrad doručená Vaša žiadosť o vyjadrenie k doplnkom správy o hodnotení činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty". Po preskúmaní doplnkov správy o hodnotení činnosti predkladá toto vyjadrenie: K správe o hodnotení činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty" bolo vydané súhlasné záväzné stanovisko č. HŽP/15824/2018 zo dňa 28. 12. 2018. Doplnky správy o hodnotení sa netýkajú problematiky ochrany verejného zdravia, ide výlučne o zhodnotenie dopadov na životné prostredie. Z toho dôvodu považuje horecit. záväzné stanovisko, vydané k uvedenej správe o hodnotení, naďalej za aktuálne.

Vyjadrenie OÚ BA: Akceptuje sa.

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor cestnej infraštruktúry (*číslo listu: 06665/2019/SCDPK/54224 zo dňa 01. 07. 2019, doručený dňa 04. 07. 2019)*
Z hľadiska svojej odbornej pôsobnosti k doplnenej dokumentácii nemá zásadné pripomienky, za dodržania všetkých platných legislatívnych a normových pravidiel. Ministerstvo zdôrazňuje, že je potrebné, aby pozemky súvisiace s výstavbou cyklotrasy ostali vo vlastníctve Ministerstva hospodárstva SR, tak ako bolo dohodnuté na porade konanej dňa 26. 10. 2018 medzi Ministerstva hospodárstva SR a Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Vyjadrenie OÚ BA: Bez zásadných pripomienok. Berie na vedomie. Rešpektovanie platných právnych predpisov je všeobecne záväzné a o premietnutí normových pravidiel môžu rozhodnúť povoľujúce orgány v konaní podľa osobitných predpisov. Ochranu vlastníctva hmotného majetku v zmysle predmetnej dohody si bude môcť zabezpečiť príslušné ministerstvo v rámci povoľujúceho konania podľa osobitného predpisu a jej riešenie presahuje etapu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava *(číslo listu: MAGS OSRMT 48318/19-373145, OSRMT 686/18, EIA č. 47-pokrač. zo dňa 03. 07. 2019, doručený dňa 11. 07. 2019)*
K predloženým doplňujúcim informáciám k správe o hodnotení zaujíma nasledovné stanovisko: Konštatuje, že predloženú správu o hodnotení z hľadiska urbanistického posúdenia predošlej etapy – stanoviska k zámeru berie na vedomie. V stanovisku Hlavného mesta k zámeru (z 11.05.2018) v závere uviedlo: Z hľadiska regulácie funkčného využitia a intenzity využitia riešeného územia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty" je v súlade s ÚPN.
Aktuálne predložené doplňujúce informácie z hľadiska vzťahu k ÚPN hl. m. SR Bratislavy rok 2007, v znení zmien a doplnkov 01, 02, 03 a 05 berie na vedomie.
Z hľadiska dopravného inžinierstva k predloženej správe o hodnotení neuplatňuje pripomienky. Prípadné ďalšie požiadavky z hľadiska technického riešenia budú uplatnené v rámci Záväzného stanoviska hl. mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti. Aktuálne predložené doplňujúce informácie berie na vedomie.
Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry konštatuje, že v stanovisku Hlavného mesta k správe o hodnotení uviedlo, že opätovne upozornilo na potrebu výstavby splaškovej kanalizácie ako predĺženie existujúceho zberača A VIII 8 v Devínskej ceste. Bezpečné odvádzanie splaškových vôd z existujúcej zástavby v tomto území je nevyhnutné z hľadiska ochrany podzemných vôd v tesnej blízkosti VZ Sihoť. Uvedený návrh splaškovej kanalizácie je obsiahnutý v ÚPN hl. m. SR Bratislavy, rok 2017 a v Územnom genereli kanalizácie, r. 2009. Predložené doplňujúce informácie berie na vedomie.
Z hľadiska vplyvov na životné prostredie vrátane kumulatívnych vplyvov: uviedli rekapituláciu EIA(k zámeru, k rokovaniu k rozsahu hodnotenia, k správe o hodnotení.)
K zložkám životného prostredia a k doplňujúcim informáciám - k ochrane prírody a krajiny, ÚSES konštatuje, že v zmysle stanoveného rozsahu hodnotenia a pripomienok dotknutých orgánov a verejnosti bol ako optimálny variant vyhodnotený nový variant č. 3, ktorý

rešpektuje v maximálnej možnej miere režimové podmienky ochrany chránených území, území siete NATURA 2000 a prvkov ÚSES, ktorý bol prekonzultovaný aj so ŠOP SR. Požaduje realizáciu variantu č. 3.

Vyjadrenie k predloženým doplňujúcim štúdiám: Predložené informácie z doplňujúcich štúdií berie na vedomie. Požaduje realizáciu variantu č. 3. a splnenie všetkých navrhovaných zmierňujúcich opatrení.

Z hľadiska zelene a tvorby krajiny – predložené doplňujúce štúdie 3.1, 3.2 a 3.3 a v nich obsiahnuté informácie berie na vedomie.

Ovzdušie, vody, pôdy, hluk, odpady, špecifické zložky ž.p. – bez pripomienok.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu.

*Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán konštatovanie s upozornením z hľadiska technickej infraštruktúry k potrebe a nevyhnutnosti výstavby splaškovej kanalizácie vzal na vedomie, avšak požiadavku na samotnú výstavbu splaškovej kanalizácie nie je možné akceptovať, keďže splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu, ale so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie spoločnosťou BVS, a.s.) čo nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)“ do tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Požiadavku realizácie variantu č. 3 akceptuje, keďže na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ podľa zákona o posudzovaní príslušný orgán súhlasil s realizáciou navrhovanej činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty " vo variante č. 3 uvedeného v správe o hodnotení navrhovanej činnosti a popísaného v tomto záverečnom stanovisku. Opatrenia uvedené v správe o hodnotení v kap. IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie, pri realizácii opatrení uvedených v kap. VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy spolu so zmierňujúcimi opatreniami z doplňujúcej štúdie 3.3 boli primerane korigované, a čiastočne akceptované na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti a zapracované do opatrení a podmienok v kapitole **VI.3.** a do poprojektovej analýzy v kapitole **VI.4.** tohto záverečného stanoviska. Záverečné stanovisko je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Požiadavka splnenia zmierňujúcich opatrení bude predmetom konania o povolení navhovanej činnosti podľa osobitných predpisov. Navrhovateľ je povinný zabezpečiť súlad ním predkladaného návrhu na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti s rozhodnutím (záverečným stanoviskom) vydaným podľa tohto zákona a s jeho podmienkami.*

Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., (číslo listu: 01/19/ab/6040300 zo dňa 04. 07. 2019, doručený dňa 09. 07. 2019)

Navrhovateľ v dopracovaných dokumentoch akceptoval jej pripomienky a upustil od kompenzačných opatrení v podobe odstránenia súčasného brehového opevnenia (Slovanský ostrov, Sihoť, Karloveské rameno), ako bolo uvedené v prílohe 13., kapitola 4.1.2, čo uvítala. Zároveň jej nie je z doplnených materiálov jasné, ako sa vysporiadal navrhovateľ s nesúhlasným stanoviskom k vybudovaniu ekoduktov na ostrov Sihoť v úsekoch č. 3 a 4, ako to vyplýva z Doplňujúcej štúdie, kapitoly 2.2.4. Z navrhnutých riešení sa nedá zistiť, ako budú ekodukty zrealizované a najmä, čo je pre Bratislavskú vodárenskú spoločnosť (ďalej len „BVS“) a ochranu vodárenského zdroja (VZ) Sihoť v jeho ochrannom pásme (OP) I. stupňa podstatné, kam budú ústiť. Pokiaľ len na brehy Karloveského ramena zo strany Devínskej cesty, tak záujmy ochrany vodárenského zdroja nebudú dotknuté. Pokiaľ by však ústili priamo na ostrov Sihoť, s tým BVS

nemôže súhlasiť, nakoľko by to umožnilo nekontrolovaný vstup osôb do ochranného pásma I. stupňa, čo by bolo v priamom rozpore so zákonnými požiadavkami na ochranu VZ.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienku navrhuje akceptovať (výrok rozhodnutia obsahuje návrh ekoduktu v lokalite Fialkova dolina).

Vyjadrenie OÚ BA: Akceptuje sa. V rámci konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní bola zodpovedaná a upresnená aj otázka BVS ohľadne konkrétnej predstavy a vyústenia ekoduktu pre veľké cicavce. Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ podľa zákona o posudzovaní príslušný orgán súhlasil s realizáciou navrhovanej činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty" vo variante č. 3 uvedeného v správe o hodnotení navrhovanej činnosti a popísaného v tomto záverečnom stanovisku so zvážením preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina,

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP2-2019/0080451/DOK zo dňa 08. 07. 2019, doručený dňa 10. 07. 2019)*
K predmetným štúdiám nemá pripomienky.

Vyjadrenie OÚ BA: Bez pripomienok. Berie na vedomie.

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepný závod Bratislava *(číslo listu: CS SVP OZ BA 197/2019/59/60 zo dňa 08. 07. 2019, doručený dňa 15. 07. 2019)*
1. V prípade návrhu cyklochodníka v koryte Karloveského ramena je potrebné takýto návrh samostatne prerokovať. V princípe s uvedeným návrhom SVP, š.p., OZ Bratislava súhlasí. Väčšina trasy cyklotrasy je vedená po súkromných parcelách, ktoré sú v niektorých miestach situované až k brehovej čiare Karloveského ramena. Majetkové vysporiadanie takejto cyklotrasy môže predstavovať problém vzhľadom na vysoký počet súkromných vlastníkov.
2. V prípade potreby presunu oplotenia areálu kameňolomu je možné túto alternatívu výstavby združeného cyklochodníka a chodníka pre peších realizovať na náklady investora.
3. Vzhľadom k súčasnému a aj predpokladanému trendu využitia územia a zároveň tesnej blízkosti významného vodného zdroja, je jednoznačne potrebné počas tejto stavebnej aktivity vybudovať aj splaškovú kanalizáciu v celom úseku, kde doteraz nie je vybudovaná.
4. V prípade nárastu ťažby pre potreby výstavby rýchlostnej cesty R7 a diaľničného obchvatu Bratislavy preferuje využívanie lodnej dopravy, k čomu je aj v súčasnosti prispôsobená nakládka materiálu v areáli kameňolomu – v prístave Devín.
5. Realizáciou navrhovanej aktivity nesmie dôjsť k zhoršeniu (znečisteniu) kvality povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky 1, 2 a 5 sú konštatačné.
K pripomienke 3 opätovne uvádza, že splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu.
Pripomienku 4 navrhuje neakceptovať, nie je úlohou navrhovateľa určiť spôsob dopravy vyťaženého materiálu z kameňolomu.

Vyjadrenie OÚ BA: K bodu 1.: Pripomienka je konštatačná, berie ju na vedomie. V zmysle stanoveného rozsahu hodnotenia a pripomienok dotknutých orgánov a verejnosti bol ako optimálny variant vyhodnotený nový variant č. 3, ktorý uvažuje aj s novým trasovaním cyklochodníka tak, ako je opísaný v kapitole A.II.9. správy o hodnotení a aj v tomto záverečnom stanovisku. K bodu 2: Pripomienka je konštatačná, berie ju na vedomie. K bodu 3. Tento návrh bol riešený s Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou, záznam rokovania z 10. decembra 2018 tvorí Prílohu 12 správy o hodnotení. Príslušný orgán konštatovanie k jednoznačnej potrebe vybudovania splaškovej kanalizácie berie na vedomie ale nie je možné akceptovať, aby počas tejto stavebnej aktivity bola vybudovaná aj splaškovú kanalizáciu v celom úseku, kde doteraz nie

je vybudovaná, keďže splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu, ale so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie spoločnosťou BVS, a.s.) čo nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)" do tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). K bodu 4. Berie na vedomie konštatovanie zainteresovaného subjektu k preferencii lodnej dopravy. K bodu 5. Podľa prílohy 15 správy o hodnotení stavba bude realizovaná tak, aby bola dodržaná platná legislatíva. Príslušný orgán zahrnul podmienku „zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd, ochranu ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob" do kapitoly ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Pri realizácii stavby je stavebník povinný podľa § 30 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pri činnostiach, ktoré môžu ovplyvniť stav povrchových a podzemných vôd a vodných pomerov vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu.*

Obvodný banský úrad v Bratislave *(číslo listu: 19-1532/2019 zo dňa 09. 07. 2019, doručený dňa 19. 07. 2019)*
K zámeru navrhovanej činnosti vydal príslušnému orgánu stanovisko pod č. 587-1188/2018 dňa 14. 05. 2018. Tunajší úrad v predmetnej veci opätovne oznamuje, že na časti rekonštruovanej Devínskej cesty v k. ú. Devín eviduje chránené ložiskové územie (ďalej len „CHLÚ") Devín s určeným dobývacím priestorom Devín, určené na ochranu a využitie výhradného ložiska granodioritu toho času pre organizáciu SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Odštepný závod Bratislava. Obvodný banský úrad (ďalej len „OBÚ v Bratislave") opätovne upozorňuje na § 18 a § 19 banského zákona v tom, že povolenie stavieb a zariadení v CHLÚ, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska môže vydať príslušný orgán len na základe záväzného stanoviska OBÚ v Bratislave.
Vyjadrenie OÚ BA: Berie na vedomie. Rešpektovanie všeobecne platného právneho prepisu t.j zákona č. 44/1988 Zb o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov je všeobecne záväzné.

Aliancia proti povodniam občianske združenie *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)* – požiadalo o zaradenie ich pripomienok do správy – konania k navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty". Zároveň žiada byť zaradené do konania ako účastník. Rekonštrukcia Devínskej cesty má zabezpečiť:

- trvalú dostupnosť pre obyvateľov Devína a pre zásobovanie obyvateľstva
- zabezpečiť garantovanú dostupnosť pre všetky zložky integrovaného záchranného systému
- staticky zabezpečiť povodňami namáhanú a už v súčasnosti nevyhovujúcu časť komunikácie
- vyriešiť bezpečnú cyklotrasu v tomto území

preto žiada:

1. Vybudovanie protipovodňovej ochrany v úseku Sihoť – Zlaté schody, ktorá by zároveň zastabilizovala zosúvajúci sa svah. Úsek cca 800 m dlhý, na ktorom vedie komunikácia Devínska cesta nemá dostatočne pevné podložie v prípade enormného nárastu ťažby pre potreby výstavby rýchlostnej komunikácie R7 a diaľničného obchvatu Bratislavy, vrátane premostnenia Dunaja. Po povodni v roku 2013 sa asfaltový povrch komunikácie v úseku Zlaté schody – Kadlečík odtrhol, čo môže mať za následok odtrhnutie celého svahu a tým zastaviť akúkoľvek dopravu v úseku Karlova Ves – Devín – Devínska Nová Ves. Komunikácia

Devínska cesta v úseku Sihoť – Hájovňa v žiadnom prípade nemôže tvoriť protipovodňovú ochranu daného územia, nakoľko pod komunikáciou sú zabudované lesné odvodňovacie kanály, ktorými v prípade zvýšenej hladiny toku Dunaja sa týmito kanálmi voda vracia späť do územia a zaplavuje dané územie. V žiadnom prípade nesúhlasí s navýšením komunikácie cca 0,60 cm, lebo vlastníci nehnuteľností na Devínskej ceste budú mať obmedzený vjazd do garáží a dvorov pri domoch.

2. Vybudovanie protipovodňovej ochrany v úseku Zlaté schody - Hájovňa popri Karloveskom ramene. Táto protipovodňová ochrana bude zapustená do zeme zabudovanou stenou a v prípade zvýšenia hladiny Dunaja by slúžila ako podklad pre montovanú protipovodňovú ochranu. Dňa 26. 06. 2014 v Uznesení č. 1615/2014 schválilo Mestské zastupiteľstvo návrh poslanca Ing. Koleka, tento návrh zapracovať zo Zmien a doplnkov UPN hlavného mesta Bratislavy.
3. Vybudovanie bezpečnej cyklotrasy v úseku Sihoť – Zlaté schody v telese medzi komunikáciou Devínska cesta a protipovodňovej ochrany.
4. Vybudovanie bezpečnej cyklotrasy na vybudovanie protipovodňovej ochrane popri Karloveskom ramene.
5. Vybudovanie bezpečnej cyklotrasy v súčinnosti s SVP popri rieke Dunaj v úseku Hájovňa – Kameňolom. V Kameňolome riešiť úsek lávkou ponad násypníky.
   Cyklotrasa v medzinárodnom – európskom ponímaní musí spĺňať prísne technické a najmä bezpečnostné parametre, ak má byť táto cyklotrasa napojená na Eurovelo.
6. Nesúhlasí s vybudovaním cyklotrasy na Devínskej ceste popri komunikácii Devínska cesta vpravo (v smere do mesta), nakoľko po skolaudovanej cyklotrase je neprípustné, aby chodili chodci, ktorí musia byť na toto upozornení dopravnými značkami. V úseku Zlaté schody – Hájovňa nie je priestor na vybudovanie cyklotrasy a chodníka vedľa 7 m širokej komunikácie.
7. Vybudovať v obytných zónach na Devínskej ceste chodníky a v mieste zastávok MHD prechody pre chodcov.
8. Žiada, aby všetky požiadavky v bode 1-7 boli zapracované do doplnenej dokumentácie Rekonštrukcia Devínskej cesty v prísnom súlade s požiadavkami ochrany prírody a v úzkej spolupráci s SVP.

K stanovisku boli priložené tri fotodokumentácie z určitých úsekov Devínskej cesty; kópia listu č. 1012/2017/233 Generálneho investora Bratislavy zo dňa 15. 06. 2019 s názvom „Protipovodňová ochrana a cyklotrasa v úseku Sihoť – Zlaté schody – kameňolom – žiadosť o stanovisko, odpoveď.“ v ktorej sa konštatuje, že Štúdia riešenia rekonštrukcie Devínskej cesty je ukončená a nie je možné ju meniť ani dopĺňať; kópia listu bez príloh Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja s názvom „Postúpenie petície – odpoveď“ zo dňa 24. 04. 2019, kde konštatuje, že nie je príslušným orgánom verejnej moci na priame vybavenie petície, je podľa § 61 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov príslušný na vydanie povolenia vodnej stavby na žiadosť stavebníka pričom v sprievodnom liste bolo uvedené, že Mestská časť Bratislava – Devín petíciu postúpila dňa 15. 02. 2017 aj na Magistrát hlavného mesta SR Bratislava, SVP š.p. OZ Bratislava a BVS a po preštudovaní spisového materiálu Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja oznamuje, že podľa § 5a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve ak vznikne spor o príslušnom vybavenia petície, orgán verejnej moci, ktorý petíciu prijal – čiže MČ Bratislava – Devín ju do desiatich pracovných dní odo dňa, keď sa o spore dozvedel, postúpi na rozhodnutie Úradu vlády Slovenskej republiky; kópia Uznesenia č. 1615/2014; kópia zo Zasadnutia Mestského zastupiteľstva hl. m. SR Bratislavy zo dňa 26. 06. 2014 - 80. hlasovanie - Vybrané podnety s potenciálom na zapracovanie do zmien a doplnkov UPN hlavného mesta SR Bratislavy, bod 7.; kópia listu SVP š.p, OZ Bratislava č. CSSVPOZBA 1195/2017/1 zo dňa 31. 05. 2017 odpoveď na žiadosť „Protipovodňová ochrana v úseku Sihoť – Zlaté schody – kameňolom“, kde bolo konštatované, že na základe pokynu vedenia SVP, š.p. OZ Bratislava bolo zaradené vypracovanie predmetnej štúdie do plánu technického úseku na tento rok a Zápisnica zo zasadnutia Komisie pre školstvo, vzdelávanie

a šport MsZ zo dňa 23. 03 2016, v ktorej sa v bode 3 uvádza Informácia o príprave rekonštrukcie Devínskej cesty a s tým súvisiaceho vybudovania chýbajúcej cyklotrasy Karlova Ves - Devín, kde komisia prijala uznesenie: zapracovať návrh zástupcu občianskeho združenia Aliancia proti povodniam na doplnenie chýbajúceho úseku cyklotrasy v úseku ostrova Sihoť po Kameňolom do štúdie Rekonštrukcie Devínskej cesty.
Následne dokladá ako pripomienku listom zo dňa 25. 07. 2019 doručeným dňa 26. 07. 2019 právoplatný rozsudok Krajského súdu Sp. Zn. .6S/221/2014 - 204 zo dňa 31. 01. 2019, v právnej veci žalobcu o preskúmanie zákonnosti Vyhlášky Okresného úradu Bratislava zo dňa 23. 06. 2014, ktorou sa určuje rozsah inundačného územia v lokalite „Ostrov Sihoť“ a Devínska cesta pri vodnom toku Dunaj v rkm 1872,300 – 1876,700“, v ktorom sú označené povinnosti orgánov verejnej správy konajúcich vo verejnom záujme.
Stanovy doložilo predmetné občianske združenie po výzve príslušného orgánu.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:

Pripomienky týkajúce sa protipovodňovej ochrany navrhuje neakceptovať, nakoľko táto nie je súčasťou projektu.
Pripomienky týkajúce sa cyklotrasy navrhuje neakceptovať, nakoľko táto je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón.
Pripomienku týkajúcu sa prechodov pre chodcov navrhuje akceptovať.
Predmetný rozsudok nie je relevantný v kontexte posudzovanej činnosti.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán požiadavku zaradenia pripomienok Aliancie proti povodniam občianskeho združenia do správy nemohol akceptovať, keďže správu o hodnotení už nemožno v tomto štádiu v zmysle zákona o posudzovaní doplňať, ale na základe komplexných podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a dostupných informácií jednotlivé podmienky vyhodnotil a vysporiadal sa s nimi tak, ako je uvedené následne v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku). Ďalšiu požiadavku týkajúcu sa zaradenia do konania ako účastník konania akceptoval v súvislosti so správnym poriadkom a je zohľadnená aj v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku). Požiadavky v bode č. 1. a č. 2., týkajúce sa vybudovania protipovodňovej ochrany neakceptuje, keďže protipovodňová ochrana nie je súčasťou projektu. Navrhovaná činnosť je predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona o posudzovaní to znamená, že sa jedná o navrhovanú činnosť, alebo jej zmenu neuvedenú v prísmenách a) až f) alebo v odseku 2 zákona o posudzovaní, ktorá podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území, pričom objekty protipovodňovej ochrany bez limitu podliehajú zisťovaciemu konaniu v zmysle § 18 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní. Informáciu o povodni, situácii a nesúhlas s navýšením komunikácie cca 0,60 cm berie na vedomie. Rozhodnutiu rozsahu rekonštrukcie komunikácie predchádzala diagnostika vozovky. Diagnostika komunikácie preukázala v celom úseku dostatočnú únosnosť jednotlivých konštrukčných vrstiev vozovky. Bol vykonaný aj inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum. Stupeň ohrozenia pádom skalných blokov bol v jednotlivých úsekoch Devínskej cesty vyhodnotený v zámere v Tab. č. 13 a vyznačený aj v prílohách zámeru. Podľa správy o hodnotení úpravu nivelety je možné realizovať v úsekoch km cca 2,600 – 2,800, cca km 3,700 – 4,900 a cca km 5,275 – 5,950. Presný rozsah bude upresnený v dokumentácii na územné rozhodnutie. Účastníci konania si budú môcť uplatniť svoje pripomienky v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, kde budú upresnené technické riešenia komunikácie a v prípade, že si budú vyžadovať aj úpravy vjazdov, môžu požadovať, aby tieto boli súčasťou stavby. Požiadavky v bode č. 3. až 6., týkajúce sa cyklotrasy neakceptuje na základe komplexných výsledkov posudzovania navrhovanej činnosti, keďže cyklotrasa je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón. Problematika cyklotrasy je riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne

riešenie cyklotrasy a bola akceptovaná a vyhodnotená na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ nasledovne: V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy. Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy ale a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m. Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 9. 2012, t.j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne. Navyše táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť. Požiadavku v bode č. 7., t. j. neakceptovanie vybudovania chodníkov v obytnej zóne odôvodnil príslušný orgán v predchádzajúcom vyjadrení k požiadavkám v bode č. 3. až 6. a druhú časť požiadavky, t. j. vybudovanie prechodov pre chodcov v mieste zastávok MHD akceptoval a zapracoval ju do opatrení a podmienok v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Predmetný právoplatný rozsudok Krajského súdu Sp. Zn. .6S/221/2014 - 204 zo dňa 31. 01. 2019 sa týka preskúmania zákonnosti Vyhlášky Okresného úradu Bratislava zo dňa 23. 06. 2014, ktorou sa určuje rozsah inundačného územia v lokalite „Ostrov Sihoť“ a Devínska cesta pri vodnom toku Dunaj v rkm 1872,300 – 1876,700*“, *nie je relevantný v kontexte posudzovanej činnosti. Požiadavku č. 8 už nebolo možné zapracovať do doplnenej dokumentácie, ale na základe komplexných podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a dostupných informácií jednotlivé podmienky 1. - 7. príslušný orgán vyhodnotil, podľa toho zohľadnil v tomto rozhodnutí a vysporiadal sa s nimi tak, ako je uvedené v predchádzajúcich vyjadreniach k požiadavkám v bode č. 1. až 7. Aliancie proti povodniam občianskeho združenia.*

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky *(číslo listu: ŠOP SR /7-011/2019 zo dňa 24. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019 a 31. 07. 2019)*

Na základe žiadosti doručenej 21. júna 2019 posiela požadované stanovisko k doplňujúcim informáciám k Správe o hodnotení Rekonštrukcia Devínskej cesty vypracovanej podľa zákona o posudzovaní. ŠOP SR zaslala k správe o hodnotení stanovisko č. ŠOP SR/7-005-012/2019 zo dňa 25. 1. 2019. V stanovisku žiadala dopracovanie primeraného posúdenia podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ďalej len „metodika primeraného posúdenia“), doplnenie vyhodnotenia vplyvov na jednotlivé chránené druhy a konkretizovanie navrhovaných opatrení na zmiernenie vplyvov. V doplnení správy o hodnotení boli viaceré jej požiadavky splnené, naďalej však zostali niektoré metodické nedostatky:

- Nesprávne používanie pojmu kompenzačné opatrenie vo vzťahu k primeranému posúdeniu. V primeranom posúdení, v kapitole Záverečné odporúčania sa pri variante 3, kde nie je predpoklad významne negatívneho vplyvu na územia sústavy Natura 2000, uvádza potreba kompenzačných a zmierňujúcich opatrení. V zmysle metodiky primeraného posúdenia a § 28 od. 6 zákona o ochrane prírody sa pojem kompenzačné opatrenia spája len s významne negatívnymi vplyvmi.
- V doplňujúcej štúdii sú zmierňujúce opatrenia definované v zmysle metodiky primeraného posúdenia, ale navrhované sú aj pre druhy a biotopy národného významu. Primerané posúdenie sa má venovať len druhom a biotopom európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000. Priestor pre hodnotenie vplyvov a návrhy

zmierňujúcich opatrení pre druhy a biotopy národného významu je v príslušných kapitolách správy o hodnotení.

Predložené doplnenie informácií správy o hodnotení Rekonštrukcie Devínskej cesty akceptuje, na ďalšom dopracovaní správy o hodnotení a primeraného posúdenia netrvá. Do záverečného stanoviska odporúča zaradiť nasledujúce opatrenia na zmiernenie vplyvov na dotknuté záujmy ochrany prírody:

1. Pri náhradnej výsadbe a sadovníckych úpravách vysádzať stanovištne pôvodné druhy miestnej proveniencie. Výber druhov odporúča konzultovať so ŠOP SR.
2. V prípade, že bude potvrdené hniezdenie výra skalného v PP Devínska lesostep, realizovať práce súvisiace so sanáciou skalného masívu mimo jeho hniezdnej sezóny (február až jún). Aktuálny stav hniezdenia bude potvrdený pracovníkmi ŠOP SR.
3. Pri príprave navrhovaného ekoduktu spolupracovať so ŠOP SR a rešpektovať TP 04/2013 MDVaRR SR o migračných objektoch pre voľne žijúce živočíchy.
4. Ponechanie starých stromov v lesných porastoch v ÚEV Bratislavské luhy alebo ÚEV Devínska kobyla. Konkretizované v spolupráci so ŠOP SR.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení.

Vyjadrenie OÚ BA:Príslušný orgán stanovisko Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky akceptuje, zohľadnil ho v tomto rozhodnutí a pripomienky zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska).*

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia *(číslo listu: OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 26. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*

Ako dotknutý orgán ochrany prírody okresu na základe doplnených podkladov vydáva podľa § 9 ods. 2 zákona o ochrane prírody a podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní toto **stanovisko, ktorým dopĺňa a mení stanovisko č. OÚ-BA-OSZP3-2019/020724/HRB zo dňa 16.1.2019 takto:**

Body č. 1 až 6 platia rovnako.

7. Predpokladá sa **priamy negatívny vplyv** navrhovanej činnosti najmä **na biotopy európskeho významu v PP Devínska lesostep a biotopy ÚEV Bratislavské luhy**. Doplneným jarným prieskumom bol v okolí devínskej cesty zistený výskyt mnohých chránených druhov rastlín a živočíchov. V biotopoch Devínskej lesostepi a na území lužných lesov bol zistený výskyt chránených druhov rastlín, z toho 6 druhov národného významu (NV) a jeden druh európskeho významu (EV). Zo živočíšnej ríše bolo nájdených 7 druhov NV a 3 druhy EV bezstavovcov, z netopierov bolo zistených 9 druhov (zvukovým detektorom) a možno predpokladať, na základe údajov zo zimovísk, výskyt ďalších 3 druhov, z vtákov bolo v blízkosti celého úseku devínskej cesty zaznamenaných 54 druhov, z toho 4 druhy EV a 3 druhy NV. Priamo budú negatívne dotknuté napr. niektoré chránené druhy hmyzu odstránením stromov s uvoľnenou kôrou alebo dutinami (likvidácia biotopu výrubom), rovnako bude dotknutý aj bobor vodný (aj vplyv na jeho migračné trasy). Všetky druhy netopierov môžu byť tiež dotknuté odstránením stromov, nakoľko tieto živočíchy v letnom období preferujú lesné prostredie, v ktorom lovia a využívajú úkryty v dutinách stromov alebo štrbinách pod odlupujúcou kôrou. Rozširovaním devínskej cesty budú priamo dotknuté biotopy európskeho významu Bratislavských luhov (91F0, 91E0) a to najmä výrubom drevín a následným šírením inváznych druhov. Na území PP Devínska lesostep ide o priamy vplyv stavby oporných múrov a kotvením pasívnej ochrany svahu na biotopy európskeho významu (plocha ovplyvneného biotopu (kód: 6210 – 0,6 ha, 40A0 – 0,65 ha, 91H0 – 0,5 ha, 6110 – 0,6 ha). Biotopy lužných lesov (kód: 91E0, 91F0), nachádzajúce sa prakticky v celom úseku devínskej cesty, tvoria rôzne široké porasty medzi cestou a Karloveským a Devínskym ramenom, v niektorých úsekoch so šírkou len pár metrov, takže akýkoľvek zásah do nich

môže spôsobiť fragmenáciu až zánik tohto biotopu (plocha ovplyvneného biotopu 91E0: variant 1 a 2 - 250 ha, variant 3 – 0,2 ha, biotopu 91F0: variant 1 a 2 – 20 ha, variant 3 – 0,1 ha). Biotop národného významu dubovo-hrabových lesov (Ls 2.1), nachádzajúci sa na severnej strane devínskej cesty, kde nie je svah príliš strmý a skalnatý, bude dotknutý na ploche 1,2 ha.

8. Predpokladaný výskyt konringie rakúskej (*Conringia austriaca*) sa vykonaným botanickým prieskumom (apríl 2019) nepotvrdil. V posledných rokoch bol jej výskyt zaznamenaný len sporadicky a jej populácia na Devínskej lesostepi sa postupným zarastaním svahu inými druhmi zmenšuje. Predpokladá sa vplyv na celú (a možno jedinú na Slovensku) populáciu tejto chránenej rastliny rastúcej na skalnatom brale PP Devínska lesostep. Podobne závažný negatívny vplyv môže mať stavba aj na kriticky ohrozený druh mak pochybný (*Papaver dubium ssp. dubium).*
9. Nakoľko navrhovanou činnosťou môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo biotopov národného významu, na uskutočnenie tejto činnosti je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody (okresný úrad).
10. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ochrane prírody chránenú rastlinu je zakázané úmyselne trhať, zbierať, rezať, vykopávať alebo ničiť v jej prirodzenom areáli vo voľnej prírode, rovnako aj držať a prepravovať. Podľa § 35 ods. 1 a 2 zákona o ochrane prírody je zakázané chráneného živočícha úmyselne odchytávať, zraňovať alebo usmrcovať a rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie, ďalej zbierať alebo úmyselne poškodzovať alebo ničiť vajcia, hniezda, miesta rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha v jeho prirodzenom areáli. Povoliť výnimku zo zakázaných činností podľa § 40 zákona o ochrane prírody, ak ide o chránené druhy, môže v odôvodnených prípadoch povoliť iba orgán ochrany prírody v pôsobnosti Ministerstva životného prostredia SR.
11. Na výrub drevín rastúcich mimo lesa sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody (obec) podľa ods. 3 a následných ods. § 47 zákona OPK.
12. Na územiach s druhým až piatym stupňom ochrany na niektoré činnosti platia zákazy alebo sa vyžaduje na ich vykonávanie súhlas v zmysle §§ 12 až 16 zákona OPK.

<u>Navrhované opatrenia orgánu ochrany prírody:</u>

1. Pred začiatkom odstraňovania porastov identifikovať a zabezpečiť odstránenie hlavných ohnísk výskytu nepôvodných druhov rastlín (inváznych alebo invázne sa správajúcich) v záujmovom území, teda pozdĺž celej trasy rekonštruovaného úseku Devínskej cesty. V odstraňovaní týchto druhov pokračovať aj počas a po ukončení rekonštrukcie, pričom je potrebné na uvoľnené miesta bezprostredne dosádzať stanovištne pôvodné druhy – konzultácia so ŠOP SR. Prípadný chemický spôsob odstraňovania skonzultovať kvôli vodnému zdroju.
2. Odporúča, aby investor prostredníctvom obce uskutočnil celoplošnú kampaň obyvateľov v záujmovom území s výzvou na odstraňovanie inváznych druhov rastlín na svojich pozemkoch v zmysle zákona OPK, prípadne iných osobitných predpisov.
3. Pravidelné kosenie travinno - bylinných biotopov a odstraňovanie náletových drevín na území PP Devínska lesostep a NPP Devínska hradná skala zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej osoby a v súlade s § 29 písm. b) zákona OPK, príp. obnoviť pasenie kôz v týchto územiach podľa odporúčaní ŠOP SR (v rámci kompenzačných opatrení po zásahu do biotopov Devínskej lesostepi).
4. Zabezpečiť náhradné pestovanie chráneného druhu rastliny Conringia austriaca prostredníctvom špecializovanej organizácie (semená konringie sú uskladnené v semennej banke MSB Kew, Veľká Británia) a po ukončení stavebných prác po dohode so ŠOP SR prostredníctvom odborne spôsobilých osôb vysadiť časť rastlín naspäť na lokalitu a časť vysiať (získané semená z pestovania v kultúre). V prípade priaznivých podmienok na lokalite NPP Devínska hradná skala, príp. v pohorí Burda (konzultovať so

ŠOP SR), založiť populáciu konringie aj tam. Zabezpečiť pravidelný monitoring populácie a dosádzanie rastlín až do dosiahnutia stabilizácie populácie.

5. Výrub drevín realizovať mimo hniezdneho obdobia.
6. Pri náhradnej výsadbe drevín a sadových úpravách použiť iba geograficky pôvodné druhy miestnej proveniencie – konzultovať so ŠOP SR.
7. Vytypovať a ponechať staré stromy na dožitie (s ponechaním aj po odumretí) najmä v chránených územiach lokality Devínskej cesty v maximálnej možnej miere ako opatrenie na zmiernenie negatívneho vplyvu navrhovanej činnosti na druhy a biotopy európskeho a národného významu (najmä pre hmyz, vtáky, netopiere) – napr. vyhlásením bezzásahovej zóny. Z rovnakého dôvodu bolo v záujmovom území navrhnuté osadenie búdok pre vtáky a netopiere, ktorých počet a rozmiestnenie určí ŠOP SR.
8. Sfunkčniť existujúce podchody pre obojživelníky a drobné cicavce, vybudovať nové podchody pre malé a stredné cicavce, napr. pri CHA Sihoť.
9. Vybudovať ekodukt pre migráciu aj veľkých druhov cicavcov nad Devínskou cestou, prípravné práce konzultovať so ŠOP SR. Po pripomienkovaní iných dotknutých subjektov sa ako najprijateľnejšie javí umiestnenie pri PR Fialková dolina.
10. Sanáciu skalného masívu realizovať technicko-ekologickými prostriedkami (napr. panely s perforáciou na uchytenie rastlín) a s výškou oporného múru max. 3 m a pasívnu ochranu.
11. V kritickom úseku Devínskej cesty, medzi PP Devínska lesostep a PR Slovanský ostrov pre pás cyklotrasy zvážiť použitie konštrukcie ľahkej kovovej lávky.
12. Stavebné práce realizovať z cesty, bez zbytočného vstupovania mechanizmov do porastu.
13. Z predložených variantov sa ako najvhodnejší z hľadiska ochrany prírody a krajiny javí nulový variant, teda bez akéhokoľvek nového záberu prírodných plôch. Za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení považuje orgán ochrany prírody realizovateľný variant č. 3.

Orgán ochrany ovzdušia a orgán štátnej vodnej správy neuplatnili v zákonom stanovenej lehote žiadne pripomienky k predloženým doplňujúcim informáciám. Orgán odpadového hospodárstva neuplatnil v zákonom stanovenej lehote žiadne pripomienky k predloženým doplňujúcim informáciám.

V záverečnom zhrnutí Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, ako dotknutý, resp. povoľujúci orgán podľa zákona o posudzovaní žiada plne rešpektovať podmienky, ktoré vyplynuli zo stanoviska orgánu ochrany prírody, listu č. OU-BA-OSZP3-2019/020724-4/HRB zo dňa 24. 07. 2019.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení.

Vyjadrenie OÚ BA: Stanovisko Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia akceptuje, zohľadnil ho v tomto rozhodnutí a návrh opatrení orgánu ochrany prírody zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia. Ostatné ako konštatácia „Po pripomienkovaní iných dotknutých subjektov sa ako najprijateľnejšie javí umiestnenie pri PR Fialková dolina“ bola akceptovaná a zohľadnená v tomto rozhodnutí. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia považoval za najvhodnejší z hľadiska ochrany prírody a krajiny nulový variant, ale za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení považuje orgán ochrany prírody aj realizovateľný variant č. 3 čo je akceptované a zohľadnené v tomto rozhodnutí.*

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP1-2019/077862-LAJ zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*

Ako dotknutý orgán ochrany prírody na základe stanoviska ŠOP SR č. CHKODL-BA 003-007/2019 zo dňa 25. 07. 2019 vydáva podľa § 9 ods. 2 zákona o ochrane prírody a podľa zákona o posudzovaní toto stanovisko:
Predmetom činnosti je rekonštrukcia (odstránenie havarijného stavu) miestnej komunikácie spájajúcej MČ Bratislava – Karlova Ves s MČ Bratislava – Devín z dôvodu zosúladenia, zvýšenia bezpečnosti a plynulosti automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy.

Mestská komunikácia Devínska cesta je situovaná medzi MČ Bratislava – Devín a MČ Bratislava – Karlova Ves, k. ú. Devín a k. ú. Karlova Ves, okres Bratislava IV, kraj Bratislavský. Rekonštrukcia mestskej komunikácie Devínska cesta pozostáva s nasledovných samostatných činností: samotnej rekonštrukcie komunikácie, sanácie skalného masívu, sanácie a stabilizácie komunikácie z návodnej strany (od Dunaja) a cyklotrasy v úseku Devín – vjazd na ostrov Sihoť. Predmetom rekonštrukcie je úsek dĺžky 6,238 km. Z hľadiska ochrany prírody a krajiny trasa Devínskej cesty je v kontakte s viacerými chránenými územiami národného a európskeho významu. V smere od MČ Bratislava – Devín sú to:

- PR Slovanský ostrov (5. stupeň ochrany v zmysle zákona) v kontakte s konštrukciami: OM1 (km 0,018 - 0,105), OM1 (km 0,345 – 0,445), OM2 (km 0,595 – 0,615),
- PP Devínska lesostep (4. stupeň ochrany v zmysle zákona) v kontakte s konštrukciami: ZM2 (km 0,280 – 0,450)
- CHA Sihoť (2. a 3. stupeň ochrany v zmysle zákona) v kontakte s konštrukciami: OM2 (km 2,470 – 2,705), OM3 (km 3,895 – 3,965), OM2 (km 4,015 – 4,225), OM3 (km 4,265 – 4,705).

PR Slovanský ostrov a CHA Sihoť sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0064 Bratislavské luhy a CHA Sihoť aj chráneného vtáčieho územia SKCHVU007 Dunajské luhy (vyhláška MŽP SR č. 440/2008 Z. z. z 24. 10. 2008).

Dôvodom ochrany v území európskeho významu SKUEV064 Bratislavské luhy sú biotopy lužného lesa: Ls 1.1 vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (prioritný biotop európskeho významu 91E0), Ls 1.2 dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (biotop európskeho významu 91F0) a Vo 2 prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150) a na nich viazané rastlinné a živočíšne druhy národného a európskeho významu.

PP Devínska lesostep je významná lokalita spoločenstva kriticky ohrozených druhov rastlín, ktoré sú viazané na biotopy Kr 6 Xerotermné kroviny (*40A0), Pi 5 Pionierske porasty zväzu Alysso-Sedion albi na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (*6110) a Tr 1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210). Je dôležitá z vedecko-výskumného, náučného a biologického hľadiska. Najvýznamnejším botanickým druhom je konringia rakúska (*Conringia austrica*), ďalšie chránené druhy na lokalite sú: vstavač purpurový (*Orchis purpurea),* vstavač vojenský *(Orchis militaris),*vstavač obyčajný *(Orchis. morio),* vstvač počerný *(Orchis ustulata),* jasenec biely *(Dictamnus albus),* kosatec nízky *(Iris pumila),* poniklec veľkokvetý *(Pulsatilla grandis)* (príloha č. 4 a 5 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.).

K navrhovaným opatreniam uvedeným už v správe o hodnotení má okresný úrad v sídle kraja v spolupráci so ŠOP SR tieto **doplňujúce pripomienky:**

- naďalej požaduje vybudovať navrhovaný ekodukt pre migráciu veľkých druhov cicavcov v území. Pri jeho návrhu je potrebné vychádzať z TP 04/2013 MDVaRR SR o migračných objektoch pre voľne žijúce živočíchy. Ďalšie prípravné práce súvisiace s jeho výstavbou požaduje konzultovať so ŠOP SR. Z predložených možných umiestnení ekoduktu po spripomienkovaní inými dotknutými subjektmi vychádza ako najprijateľnejšie umiestnenie v lokalite č. 2,
- pri náhradnej výsadbe a sadových úpravách nesúhlasí s navrhovaným vysádzaním nepôvodných druhov a trvá na požiadavke, že je potrebné vysádzať stanovištne pôvodné druhy z miestnej proveniencie po dohode so ŠOP SR vo všetkých lokalitách uvažovanej náhradnej výsadby,
- hoci doplňujúca štúdia 2.2.5: Šírenie inváznych druhov rastlín a návrhy na zmiernenie rizika je spracovaná veľmi podrobne a dôkladne, upozorňuje, že bude problematické využívať

chemické spôsoby eradikácie kvôli vodnému zdroju a kvôli problematickosti chemickej látke glyfosát. Monitoring aj eradikáciu rastlín bude potrebné vykonávať dlhodobo (nebudú stačiť 3 roky) a na uvoľnené miesta požaduje bezprostredne dosádzať stanovištne pôvodné druhy miestnej proveniencie po konzultácii so ŠOP SR podľa daných podmienok a možností prednostne na uvoľnenú brehovú líniu pozdĺž plánovanej rekonštrukcie cesty, kde bolo identifikované najväčšie riziko. Ako preventívne opatrenie navrhuje Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a MČ Bratislava – Devín upozorniť občanov s príslušným vysvetlením, aby si odstránili zo svojich pozemkov inváznе druhy a osobitne upozorniť na druhy beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*) a budleja Dávidova (*Buddleia davidii*), aby sa predišlo ich šíreniu do okolitej voľnej krajiny (ušetrí finančné prostriedky v budúcnosti). Zvážiť podľa odporúčania doplňujúcej štúdie zapojenie verejnosti do projektov Citizen science (napr. Visitor). Existujúce štúdiou a monitoringom identifikované dve ohniská výskytu budleji dávidovej čo najrýchlejšie odstrániť.

Predložené doplňujúce štúdie 3.1 a 3.3 boli podrobne spracované a požadované nedostatky zo strany ŠOP SR boli odstránené. Bol doplnený výskyt chránených druhov a vplyv zámeru na ne, boli konkretizované zmierňujúce opatrenia atď., s ktorými súhlasí;

- vzhľadom na potvrdený výskyt výra skalného v území PP Devínska lesostep zdôrazňujeme požiadavku realizovať práce súvisiace so sanáciou skalného masívu mimo jeho hniezdnej sezóny (február až jún). Aktuálny stav hniezdenia bude potvrdený pracovníkmi ŠOP SR.
- vzhľadom na skutočnosť, že niektoré navrhované zmierňujúce opatrenia (napr. zrušenie brehového opevnenia) nebudú realizované kvôli záujmov iných dotknutých subjektov, navrhujeme doplniť zmierňujúce opatrenia o nový návrh: Identifikovať a vyznačiť (po konzultácii so ŠOP SR) 100 ks starých stromov (prednostne s dutinami) v nižších stupňoch ochrany v SKUEV0064 Bratislavské luhy, prípadne v priľahlých lesoch Devínskych Karpát (za zabraté biotopy lesov a výrub stromov a pre podporu živočíchov – dutinových hniezdičov), ktoré budú ponechané na dožitie a potom ako mŕtve drevo v lese.

Z predložených variantov okresný úrad v sídle kraja **preferuje variant č. 3**, ktorý je z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny najprijateľnejší, čo potvrdili aj vyššie uvedené doplňujúce štúdie; za predpokladu dodržania zmierňujúcich opatrení všetkých predložených štúdií a materiálov doplnených o požiadavky ŠOP SR.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:

Pripomienky navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení.

*Vyjadrenie OÚ BA: Stanovisko Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja akceptuje, zohľadnil ho v tomto rozhodnutí, doplňujúce pripomienky vyhodnotil na základe komplexných výsledkov posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a všetkých podkladov a na základe toho zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole **VI.3**. a do požadovaného rozsahu poprojektovej analýzy v kapitole **VI.4** tohto rozhodnutia. Z predložených možných umiestnení ekoduktu, po vyhodnotení pripomienok uplatnených zainteresovanými subjektmi k ekoduktom, vychádza na základe podkladov ako najprijateľnejšie umiestnenie v lokalite (úseku) č. 2, čo príslušný organ akceptoval a zohľadnil v tomto rozhodnutí. Okresný úrad v sídle kraja preferuje variant č. 3, ktorý je z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny najprijateľnejší, čo potvrdili aj vyššie uvedené doplňujúce štúdie; za predpokladu dodržania zmierňujúcich opatrení všetkých predložených štúdií a materiálov doplnených o požiadavky ŠOP SR, čo je na základe komplexných výsledkov posudzovania vyhodnotené a akceptované.*

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny *(číslo listu: 2431/2019-6.3 zo dňa 26. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019 a 01. 08. 2019)*

Predložené doplnenie správy o hodnotení navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ akceptuje, dopracovanie primeraného posúdenia považuje za dostatočné. Do záverečného stanoviska z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona o posudzovaní požaduje z hľadiska ochrany prírody a krajiny zaradiť nasledujúce opatrenia na zmiernenie vplyvov:

1. Pri náhradnej výsadbe a sadovníckych úpravách vysádzať stanovištne pôvodné druhy miestnej proveniencie. Výber druhov konzultovať so ŠOP SR.
2. V prípade, že bude potvrdené hniezdenie výra skalného v PP Devínska lesostep, realizovať práce súvisiace so sanáciou skalného masívu mimo jeho hniezdnej sezóny (hniezdna sezóna pre druh výr skalný je v mesiacoch február až jún). Aktuálny stav hniezdenia bude potvrdený pracovníkmi ŠOP SR.
3. Pri príprave navrhovaného ekoduktu spolupracovať so ŠOP SR a rešpektovať „Technické podmienky 04/2013 – Migračné objekty pre voľne žijúce živočíchy (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2013)“.
4. Ponechanie starých stromov v lesných porastoch v ÚEV Bratislavské luhy (SKUEV0064) alebo v ÚEV Devínska kobyla (SKUEV0280), konkretizované v spolupráci so ŠOP SR.

Zároveň si dovoľuje upozorniť na metodické nedostatky doplnených informácií správy o hodnotení:

- Nesprávne používanie pojmu kompenzačné opatrenie vo vzťahu k primeranému posúdeniu. V primeranom posúdení, v kapitole č. 7 (Záverečné odporúčania) sa pri variante č. 3, pri ktorom nie je predpoklad významne negatívneho vplyvu na územia sústavy Natura 2000, uvádza potreba kompenzačných a zmierňujúcich opatrení. V zmysle metodiky primeraného posúdenia a § 28 od. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa pojem kompenzačné opatrenia spája len s významne negatívnymi vplyvmi.
- V doplňujúcej štúdii sú zmierňujúce opatrenia definované v zmysle metodiky primeraného posúdenia, ale navrhované sú aj pre druhy a biotopy národného významu. Primerané posúdenie sa má venovať len druhom a biotopom európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000. Priestor pre hodnotenie vplyvov a návrhy zmierňujúcich opatrení pre druhy a biotopy národného významu je v príslušných kapitolách správy o hodnotení.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky navrhuje akceptovať, budú premietnuté do podmienok a opatrení.

Vyjadrenie OÚ BA:Príslušný orgán stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcie ochrany prírody, biodiverzity a krajiny akceptuje, zohľadnil ho v tomto rozhodnutí a pripomienky zapracoval do opatrení a podmienok v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia.*

Mgr. Martin Galát *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*
Žiada doplniť správu o hodnotení o nasledovné body:

1. Žiada o vybudovanie splaškovej kanalizácie s napojením smerom z Karlovej Vsi v zastavanom úseku Devínskej cesty v lokalite Zlaté schody (km 2,900 – 6,200), ako aj splaškovú kanalizáciu smerom z Devína po lokalitu Dolné koruny (km 0,000 – 1,000) z dôvodu nutnosti odkanalizovania týchto obývaných zón a elimináciu prípadného úniku splaškových vôd do chránených území.
2. Žiada umiestnenie dažďovej kanalizácie v celom profile Devínskej cesty v obvyklom technologickom vyhotovení, ako aj v napojení oblasti Mokrá jama na Devínsku cestu. Zároveň žiada o technologicky špeciálne riešenie tejto dažďovej kanalizácie pozdĺž chráneného územia Sihoť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek možnému vniknutiu nebezpečných látok a posypových solí do ramena Dunaja a podzemných vôd.

3. Žiada o zaviazanie stavebníka, aby následne zaviazal Rozhodnutím Primátora Dopravný podnik Bratislava, a.s. prevádzkovať všetky pravidelné linky mestskej hromadnej dopravy po Devínskej ceste výhradne elektrobusmi.
4. Žiada o zaviazanie stavebníka, aby zabezpečil maximálne možné opatrenia proti vzniku akejkoľvek environmentálnej záťaže na mieste umiestnenia stavebného dvora, ako aj jeho absolútnu likvidáciu po dokončení stavby.
5. Žiada prioritu lodnej dopravy vyťaženého kameňa pred prepravou nákladnými vozidlami tak, aby bola zaistená bezpečnosť cestnej premávky a aby nedochádzalo k zaťažovaniu zrekonštruovanej Devínskej cesty. Zároveň žiada o úplné vypustenie svetelnej križovatky v lokalite napojenia areálu kameňolomu v úseku 1,400 – 1,800, nakoľko tento považuje za bezpredmetný a jej prípadné fungovanie by spôsobovalo znečisťovanie ovzdušia čakajúcimi a znova sa rozbiehajúcimi motorovými vozidlami na Devínskej ceste.
6. Žiada aj o vyhodnotenie možnosti realizácie alternatívneho variantu vedenia cyklotrasy v lokalite Zlaté schody pozdĺž ramena Dunaja znázorneného na výkresoch Dokumentácie pre územné rozhodnutie v úseku km 2,625 – 4,000.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky už nie je možné zapracovať do Správy o hodnotení.
Pripomienku 1 navrhuje neakceptovať, splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu.
Pripomienku 3 navrhuje neakceptovať. Je síce environmentálne vhodná, ale nie je úlohou navrhovateľa túto požiadavku splniť.
Pripomienku 4 (poznámka príslušného úradu: vzhľadom na iné poradie spísania a zohľadnenia bodov spracovateľkou odborného posudku vznikol rozdiel - správne má byť „Pripomienku 5“) navrhuje neakceptovať, nie je úlohou navrhovateľa určiť spôsob dopravy vyťaženého materiálu z kameňolomu.
Pripomienku 5 navrhuje neakceptovať, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska.
Pripomienka 6 je riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy.

*Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán požiadavku Mgr. Martina Galáta týkajúcu sa doplnenia správy no hodnotení nemohol akceptovať, keďže správu o hodnotení už nemožno v tomto štádiu v zmysle zákona o posudzovaní doplňať, ale na základe komplexných podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti vyhodnotil a vysporiadal sa s jednotlivými bodmi (požiadavkami) tak, ako je následne uvedené v tomto rozhodnutí. K bodu 1.: Požiadavku vybudovania splaškovej kanalizácie v požadovaných úsekoch nie je možné akceptovať, keďže splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu, ale so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie spoločnosťou BVS, a.s.) čo nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)“ do organizačných opatrení v kapitole **VI.3.** tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Prvá požiadavka v bode 2. na umiestnenie dažďovej kanalizácie v celom profile Devínskej cesty v obvyklom technologickom vyhotovení, ako aj v napojení oblasti Mokrá jama na Devínsku cestu sa akceptuje. V rámci celého úseku Devínskej cesty bude realizovaná dažďová kanalizácia, ktorá bude odvádzať povrchové vody z vozoviek, pred vyústením do Dunaja budú prečistené v ORL. Navrhované sú v spolupráci s BVS, a.s. a SVP najúčinnejšie odlučovače ropných látok (ORL)). Druhá požiadavku (v bode 2.) na technologicky špeciálne riešenie tejto dažďovej kanalizácie pozdĺž chráneného územia Sihoť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek možnému vniknutiu nebezpečných látok a posypových solí do ramena Dunaja a podzemných vôd nekaceptoval vzhľadom na to, že dažďové vody budú vypúšťané v mieste vodného zdroja a podľa Ing. Kováčika to majú*

prekonzultované so správcom vodného zdroja BVS, a. s. ako aj so správcom toku SVP š.p. OZ Bratislava, ktorí s takýmto riešením súhlasili. Pri možnosti odvádzania dažďových vôd mimo vodného zdroja, by sa museli robiť výtlaky, tzn. prečerpávanie. Všetky vody pochádzajúce z vozoviek budú prečistené v ORL, ktoré sú navrhnuté tak, aby spĺňali kritériá v zmysle platných právnych predpisov. Otázky všeobecného zabezpečenia ochrany povrchových a podzemných vôd, preukázania dostatočnej kapacity a účinnosti ORL, ako aj posypového materiálu boli zohľadnené v technických opatreniach v kapitole ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska) a monitoringu vyúsťovaných vôd do Karloveského ramena aj v požadovanom rozsahu poprojektovej analýzy v kapitole* ***VI.4.*** *tohto rozhodnutia. Požiadavka v bode 3. je environmentálne vhodná, ale nemožno požadovať od navrhovateľa jej splnenie, môže mať len odporúčací charakter, čo príslušný orgán čiastočne akceptuje a zohľadnil to v kapitole* ***VI.3.*** *tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska), kde zapracoval podmienku „s ohľadom na environmentálne citlivé územie, ktorým vedie Devínska cesta, odporúčame preferovať v rámci MHD vozidlá s elektrickým pohonom.“ Požiadavka v bode 4. sa neakceptuje. Stavebný dvor by mal byť zriadený v priestoroch, ktoré sú aj v súčasnosti technicky využívané a z pohľadu ochrany krajiny nebola vznesená špeciálna požiadavka na zriadenie staveniska (ako odkanalizovanie dvora a pod). V správe o hodnotení je uvedené, že po ukončení výstavby sa dôsledne zrekultivujú všetky plochy dočasných záberov, stavebných dvorov a depónií. Prvá požiadavka v bode 5. ohľadne prirority lodnej dopravy sa neakceptuje, nie je úlohou navrhovateľa určiť spôsob dopravy vyťaženého materiálu z kameňolomu. Druhá požiadavka v bode 5. sa neakceptuje, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska. Požiadavka v bode 6. je riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy a bola akceptovaná a vyhodnotená na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ nasledovne: V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy. Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy ale a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m. Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 9. 2012, t.j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne. Navyše táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť.*

Ing. Zuzana Šubová *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*
Žiada o zapracovanie pripomienok do Správy o hodnotení k navrhovanej činnosti Rekonštrukcia Devínskej cesty. Ďalej žiada o zaradenie ako účastník konania.

1. Vybudovanie protipovodňovej ochrany v úseku Sihoť – Kameňolom, ktorá by zároveň zastabilizovala zosúvajúci sa svah.
2. Vybudovanie cyklotrasy v úseku Sihoť – Kameňolom popri Karloveskom ramene.
3. Komunikácia Devínska cesta nemá dostatočne pevné podložie na premávku – prevoz ťažkých nákladných áut zabezpečujúcich kamenný materiál z miestneho kameňolomu pre bratislavský obchvat D4, R7.

4. Zosúladiť s SVP umiestnenie cyklotrasy od Hájovne po kameňolom popri Dunaji, nakoľko je zrejmé, že prehĺbenie Dunaja v tomto úseku pre lodnú dopravu kameňa nie je z časového aj finančného hľadiska možné. Násypníky sú tiež mimo prevádzky.
5. Umiestnenie semaforu pri ceste v úseku Kameňolom je nedôvodné, ak cyklotrasa bude vedená z bezpečnostných dôvodov popri vode. Priestor je pre všetky autá dostatočne prehľadný.
6. Cyklotrasa v žiadnom prípade nemôže viesť popri komunikácii Devínska cesta z priestorových dôvodov. Obyvatelia by mali obmedzený prístup autami na svoje pozemky.

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky už nie je možné zapracovať do Správy o hodnotení.
Pripomienku 1 týkajúcu sa protipovodňovej ochrany navrhuje neakceptovať, nakoľko táto nie je súčasťou projektu.
Pripomienky týkajúce sa cyklotrasy 2, 3 a 5 (poznámka príslušného úradu: vzhľadom na iné poradie spísania a zohľadnenia bodov spracovateľkou odborného posudku vznikol rozdiel správne má byť 2, 4 a 6) navrhuje neakceptovať, nakoľko táto je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón.
Pripomienku 4 (poznámka príslušného úradu: vzhľadom na iné poradie spísania a zohľadnenia bodov spracovateľkou odborného posudku vznikol rozdiel správne má byť 5) navrhuje neakceptovať, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska.

Vyjadrenie OÚ BA: Príslušný orgán požiadavku Ing. Zuzany Šubovej týkajúcu zapracovania pripomienok do Správy o hodnotení k navrhovanej činnosti Rekonštrukcia Devínskej cesty nemohol akceptovať, keďže správu o hodnotení už nemožno v tomto štádiu v zmysle zákona o posudzovaní dopĺňať, ale na základe komplexných podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a dostupných informácií vyhodnotil a vysporiadal sa s jednotlivými pripomienkami tak, ako je následne uvedené v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku). Ďalšiu požiadavku týkajúcu sa zaradenia do konania ako účastník konania akceptoval v súvislosti so správnym poriadkom a je zohľadnená aj v tomto rozhodnutí. Požiadavku č. 1 týkajúcu sa vybudovania protipovodňovej ochrany neakceptuje, keďže protipovodňová ochrana nie je súčasťou projektu. Navrhovaná činnosť je zaradená v zmysle § 18 ods. 1 písm. g) zákona o posudzovaní to znamená, že sa jedná o navrhovanú činnosť, alebo jej zmenu neuvedenú v prísmenách a) až f) alebo v odseku 2 zákona o posudzovaní, pričom objekty protipovodňovej ochrany bez limitu podliehajú zisťovaciemu konaniu v zmysle § 18 ods. 2 písm. b.) zákona o posudzovaní. Požiadavky týkajúce sa cyklotrasy (2, 4 a 6) sa neakceptujú, nakoľko táto je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón. Problematika cyklotrasy je podrobne riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy a bola akceptovaná a vyhodnotená na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty" nasledovne: V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy. Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy ale a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m. Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 9. 2012, t.j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo

*náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne. Navyše táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť. Požiadavku č. 3 berieme na vedomie, podľa predloženej správy o hodnotení rekonštrukcia v tomto úseku spočíva v zosilnení vozovky tak, aby táto spĺňala maximálne zaťaženia od vozidiel ktoré rozvážajú kamenivo v rámci areálu kameňolomu. Rozhodnutiu rozsahu rekonštrukcie komunikácie predchádzala diagnostika vozovky. Diagnostika komunikácie preukázala v celom úseku dostatočnú únosnosť jednotlivých konštrukčných vrstiev vozovky. Podložie vozovky a vozovka budú navrhnuté na zaťaženie v zmysle platných právnych predpisov. Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty" podľa zákona o posudzovaní bol odsúhlasený variant v kapitole **VI.2.**, v ktorom nie je zahrnuté mimoúrovňové napojenie kameňolomu, ale navrhovateľ bude v poprojektovej analýze (pozri kapitolu **VI.4.** tohto záverečného stanoviska) povinný sledovať a vyhodnocovať vplyvy navrhovanej činnosti aj v tomto úseku, a v prípade, že vplyvy budú nepriaznivejšie, bude povinný navrhnúť opatrenia (napr. mimoúrovňové napojenie kameňolomu v zmysle zámeru navrhovanej činnosti po preverení a vyhodnotení tejto možnosti v súčinnosti s prevádzkovateľom kameňolomu). Pripomienku č. 5 neakceptuje na základe komplexných výsledkov posudzovania navrhovanej činnosti, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska.*

DEVÍNSKA CESTA, o.z. *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*
Žiada doplniť pripomienky do Správy o hodnotení o nasledovné:
1/ Žiada zabezpečiť protipovodňovú ochranu komunikácie Devínska cesta a priľahlých pozemkov, na ktorých stoja rodinné domy, vybudovaním protipovodňovej hrádze pri Karloveskom ramene. Týmto spôsobom v zmysle rozsudku Krajského súdu v Bratislave, ktorým bola zrušená vyhláška Okresného úradu Bratislava zo dňa 23. 06. 2014, ktorou sa určuje rozsah inundačného územia v lokalite ostrov Sihoť a Devínska cesta pri vodnom toku Dunaj v rkm 1872,300-1876,700, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. 3. 2019 zaplniť „medzeru" a jediný nepokrytý úsek v protipovodňovej línii vybudovanej v rámci projektu protipovodňovej ochrany mesta Bratislava.
2/ Žiada zabezpečiť vybudovanie cyklotrasy pozdĺž Karloveského ramena na pozemkoch SVP š.p. v lokalite „ostrov Sihoť a Devínska cesta" a doplniť tak chýbajúci úsek medzinárodnej cyklistickej cesty Eurovelo 13. Návrh na vybudovanie plnohodnotnej cyklotrasy priamo pozdĺž komunikácie Devínska cesta v oblasti kde stoja rodinné domy nie je realizovateľný, vzhľadom na existujúcu zástavbu rodinných domov a skutočnosť, že na viacerých úsekoch nie je dostatočný priestor pre umiestnenie cyklotrasy. Okrem toho premávka na cyklotrase by bola v tomto úseku ohrozená križujúcimi autami obyvateľov Devínskej cesty vychádzajúcimi z ich pozemkov. Zároveň žiadajú aby občianske združenie Devínska cesta o.z. bolo zaradené do tohto konania a do rozdeľovníka na zasielanie informácií a prizvané ku všetkým rokovaniam, ktoré sa týkajú devínskej cesty.
Stanovy doložilo predmetné občianske združenie po výzve príslušného orgánu.

<u>Stanovisko spracovateľky odborného posudku:</u>

Pripomienky už nie je možné zapracovať do Správy o hodnotení.
Pripomienku 1 týkajúcu sa protipovodňovej ochrany navrhuje neakceptovať, nakoľko táto nie je súčasťou projektu.
Pripomienku 2 týkajúcu sa cyklotrasy navrhuje neakceptovať, nakoľko táto je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón.

<u>Vyjadrenie OÚ BA</u>*: Príslušný orgán požiadavku doplnenia pripomienok združenia DEVÍNSKA CESTA, o.z. do správy nemohol akceptovať, keďže správu o hodnotení už nemožno v tomto*

štádiu v zmysle zákona o posudzovaní dopĺňať, ale na základe komplexných podkladov podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a dostupných informácií jednotlivé podmienky vyhodnotil a vysporiadal sa s nimi tak, ako je uvedené následne v tomto rozhodnutí (záverečnom stanovisku). Požiadavka 1/ týkajúca sa zabezpečenia protipovodňovej ochrany komunikácie Devínska cesta a priľahlých pozemkov, na ktorých stoja rodinné domy, vybudovaním protipovodňovej hrádze pri Karloveskom ramene sa *neakceptuje, keďže protipovodňová ochrana nie je súčasťou projektu. Navrhovaná činnosť je zaradená v zmysle § 18 ods. 1 písm. g) zákona o posudzovaní to znamená, že sa jedná o navrhovanú činnosť, alebo jej zmenu neuvedenú v prísmenách a) až f) alebo v odseku 2 zákona o posudzovaní, pričom objekty protipovodňovej ochrany bez limitu podliehajú zisťovaciemu konaniu v zmysle § 18 ods. 2 písm. b) zákona o posudzovaní. Predmetný právoplatný rozsudok Krajského súdu nie je relevantný v kontexte posudzovanej činnosti. Požiadavka č. 2/, týkajúca sa zabezpečenia vybudovania cyklotrasy pozdĺž Karloveského ramena na pozemkoch SVP š.p. v lokalite „ostrov Sihoť a Devínska cesta“ sa neakceptuje na základe komplexných výsledkov posudzovania navrhovanej činnosti, keďže cyklotrasa je projektovaná v intenciách poznania terénu a v alternatívnom riešení, v miestach, kde nie je možné vybudovať segregované vedenie cyklotrasy a chodníka pre peších, t.z. vrátane obytných zón.. Problematika cyklotrasy je podrobne riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy a bola akceptovaná a vyhodnotená na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ nasledovne: V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy. Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy ale a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m. Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 9. 2012, t.j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne. Navyše táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť. Ďalšiu požiadavku, aby občianske združenie Devínska cesta o.z. bolo zaradené do tohto konania a do rozdeľovníka na zasielanie informácií a prizvané ku všetkým rokovaniam, ktoré sa týkajú devínskej cesty akceptoval v súvislosti so správnym poriadkom, priznal mu postavenie účastníka konania v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, a je zohľadnená aj v tomto rozhodnutí.*

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja *(číslo listu: OU-BA-OSZP1/2019/082860/CSV zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 29. 07. 2019)* - z hľadiska prevencie závažných priemyselných havárií konštatuje, že vydal k správe o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ na životné prostredie súhlasné záväzné stanovisko pod č. OU-BA-OSZP1/2019/000098/CSV zo dňa 02.01.2019. Predložené doplňujúce štúdie „Správa z monitoringu druhov európskeho a národného významu v období jarného aspektu, pre účely primeraného posúdenia vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000“, „Primerané posúdenie vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000 podľa metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike“ a „Návrh konkrétnych zmierňujúcich opatrení k plánovanej rekonštrukcii Devínskej cesty“ sa netýkajú problematiky záujmov prevencie závažných

priemyselných havárii. Z toho dôvodu považujte horecit. záväzné stanovisko vydané k uvedenej správe o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie za aktuálne.

Vyjadrenie OÚ BA: Akceptuje sa.

Mestská časť Bratislava – Devín *(číslo listu: 130/2336/2019/Vo zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 29. 07. 2019)*

Žiada doplniť správu o hodnotení o nasledovné body:

1. Žiada o vybudovanie splaškovej kanalizácie s napojením smerom z Karlovej Vsi v zastavanom úseku Devínskej cesty v lokalite Zlaté schody (km 2,900 – 6,200), ako aj splaškovú kanalizáciu smerom z Devína po lokalitu Dolné koruny (km 0,000 – 1,000) z dôvodu nutnosti odkanalizovania týchto obytných zón a elimináciu prípadného úniku splaškových vôd do chránených území.
2. Žiada umiestnenie dažďovej kanalizácie v celom profile Devínskej cesty v obvyklom technologickom vyhotovení, ako aj v napojení oblasti Mokrá jama na Devínsku cestu. Zároveň žiada o technologicky špeciálne riešenie tejto dažďovej kanalizácie pozdĺž chráneného územia Sihoť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek možnému vniknutiu nebezpečných látok a posypových solí do ramena Dunaja a podzemných vôd.
3. Žiada o zaviazanie stavebníka, aby následne zaviazal Rozhodnutím Primátora Dopravný podnik Bratislava, a.s. prevádzkovať všetky pravidelné linky mestskej hromadnej dopravy po Devínskej ceste výhradne elektrobusmi.
4. Žiada o zaviazanie stavebníka, aby zabezpečil maximálne možné opatrenia proti vzniku akejkoľvek environmentálnej záťaže na mieste umiestnenia stavebného dvora, ako aj jeho absolútnu likvidáciu po dokončení stavby.
5. Žiada prioritu lodnej dopravy vyťaženého kameňa pred prepravou nákladnými vozidlami tak, aby bola zaistená bezpečnosť cestnej premávky a aby nedochádzalo k zaťažovaniu zrekonštruovanej Devínskej cesty. Zároveň žiada o úplné vypustenie svetelnej križovatky v lokalite napojenia areálu kameňolomu v úseku 1,400 – 1,800, nakoľko túto považuje za bezpredmetnú a jej prípadné fungovanie by spôsobovalo znečisťovanie ovzdušia čakajúcimi a znova sa rozbiehajúcimi motorovými vozidlami na Devínskej ceste.
6. Žiada aj o vyhodnotenie možnosti realizácie alternatívneho variantu vedenia cyklotrasy v lokalite Zlaté schody pozdĺž ramena Dunaja znázorneného na výkresoch Dokumentácie pre územné rozhodnutie v úseku km 2,625 – 4,000.

V prílohe je doložený list č. CS SVP OZ BA 13/2019/24 správcu vodného toku Dunaj Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., OZ Bratislava zo dňa 08. 07. 2019 s názvom „Žiadosť o vydanie predbežného súhlasu“ – predbežný súhlas, v ktorom predbežne súhlasí, s umiestnením cyklotrasy na pozemkoch SVP – pobrežných pozemkoch (parc. č. KN-C 2108 v k. ú. Devín), s umiestnením cyklotrasy na zatiaľ nešpecifikovaných pozemkoch SVP, pozdĺž areálu kameňolomu s predpokladaným presunutím súčasného oplotenia tohto areálu, so spoločným postupom pri hľadaní technického riešenia napojenia a prepojenia existujúcich areálov kameňolomu cez devínsku cestu, pričom nebude obmedzovaná preprava materiálu na lodnú nakládku a s umiestnením stavebného dvora pre účely rekonštrukcie devínskej cesty (v oblasti parc. č. KN-C 2972/2 v k. ú. Devín).

Stanovisko spracovateľky odborného posudku:
Pripomienky už nie je možné zapracovať do Správy o hodnotení.
Pripomienku 1 navrhuje neakceptovať, splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu.
Pripomienku 3 navrhuje neakceptovať. Je síce environmentálne vhodná, ale nie je úlohou navrhovateľa túto požiadavku splniť.
Pripomienku 4 (poznámka príslušného úradu: vzhľadom na iné poradie spísania a zohľadnenia bodov spracovateľkou odborného posudku vznikol rozdiel - správne má byť „Pripomienku 5“) navrhuje neakceptovať, nie je úlohou navrhovateľa určiť spôsob dopravy vyťaženého materiálu z kameňolomu.

Pripomienku 5 navrhuje neakceptovať, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska.
Pripomienka 6 je riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy.

*<u>Vyjadrenie OÚ BA</u>: Príslušný orgán požiadavku Mestskej časti Bratislava – Devín, týkajúcu sa doplnenia správy no hodnotení nemohol akceptovať, keďže správu o hodnotení už nemožno v tomto štádiu v zmysle zákona o posudzovaní doplňať, ale na základe komplexných podkladov z procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti vyhodnotil a vysporiadal sa s jednotlivými bodmi (požiadavkami) tak, ako je následne uvedené v tomto rozhodnutí. K bodu 1.: Požiadavku vybudovania splaškovej kanalizácie v požadovaných úsekoch nie je možné akceptovať, keďže splašková kanalizácia nie je súčasťou projektu, ale so splaškovou kanalizáciou sa uvažuje len ako s priestorovou rezervou a vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb (Rekonštrukcie Devínskej cesty a Výstavby splaškovej kanalizácie spoločnosťou BVS, a.s.) čo nie je možné garantovať a zaručiť, zahrnul podmienku „vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.)“ do organizačných opatrení v kapitole **VI.3.** tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska). Prvá požiadavka v bode 2. na umiestnenie dažďovej kanalizácie v celom profile Devínskej cesty v obvyklom technologickom vyhotovení, ako aj v napojení oblasti Mokrá jama na Devínsku cestu sa akceptuje. V rámci celého úseku Devínskej cesty bude realizovaná dažďová kanalizácia, ktorá bude odvádzať povrchové vody z vozoviek, pred vyústením do Dunaja budú prečistené v ORL. Navrhované sú v spolupráci s BVS, a.s. a SVP najúčinnejšie odlučovače ropných látok (ORL)). Druhá požiadavku (v bode 2.) na technologicky špeciálne riešenie tejto dažďovej kanalizácie pozdĺž chráneného územia Sihoť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek možnému vniknutiu nebezpečných látok a posypových solí do ramena Dunaja a podzemných vôd nekaceptoval vzhľadom na to, že dažďové vody budú vypúšťané v mieste vodného zdroja a podľa Ing. Kováčika to majú prekonzultované so správcom vodného zdroja BVS, a. s. ako aj so správcom toku SVP š.p. OZ Bratislava, ktorí s takýmto riešením súhlasili. Pri možnosti odvádzania dažďových vôd mimo vodného zdroja, by sa museli robiť výtlaky, tzn. prečerpávanie. Všetky vody pochádzajúce z vozoviek budú prečistené v ORL, ktoré sú navrhnuté tak, aby spĺňali kritériá v zmysle platných právnych predpisov. Otázky všeobecného zabezpečenia ochrany povrchových a podzemných vôd, preukázania dostatočnej kapacity a účinnosti ORL, ako aj posypového materiálu boli zohľadnené v technických opatreniach v kapitole **VI.3.** tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska) a monitoringu vyúsťovaných vôd do Karloveského ramena aj v požadovanom rozsahu poprojektovej analýzy v kapitole **VI.4.** tohto rozhodnutia. Požiadavka v bode 3. je environmentálne vhodná, ale nemožno požadovať od navrhovateľa jej splnenie, môže mať len odporúčací charakter, čo príslušný orgán čiastočne akceptuje a zohľadnil to v kapitole **VI.3.** tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska), kde zapracoval podmienku „s ohľadom na environmentálne citlivé územie, ktorým vedie Devínska cesta, odporúčame preferovať v rámci MHD vozidlá s elektrickým pohonom.“ Požiadavka v bode 4. sa neakceptuje. Stavebný dvor by mal byť zriadený v priestoroch, ktoré sú aj v súčasnosti technicky využívané a z pohľadu ochrany krajiny nebola vznesená špeciálna požiadavka na zriadenie staveniska (ako odkanalizovanie dvora a pod). V správe o hodnotení je uvedené, že po ukončení výstavby sa dôsledne zrekultivujú všetky plochy dočasných záberov, stavebných dvorov a depónií. Prvá požiadavka v bode 5. ohľadne prirority lodnej dopravy sa neakceptuje, nie je úlohou navrhovateľa určiť spôsob dopravy vyťaženého materiálu z kameňolomu. Druhá požiadavka v bode 5. sa neakceptuje, nakoľko predmetná svetelná križovatka je dôležitá nielen z hľadiska plynulosti dopravy (prednosť MHD), ale aj z bezpečnostného hľadiska. Požiadavka v bode 6. je riešená v samotnom projekte, ktorý v uvedenom úseku cesty navrhuje alternatívne riešenie cyklotrasy a bola akceptovaná a vyhodnotená na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti*

„Rekonštrukcia Devínskej cesty“ nasledovne: V úseku od km 2,700 po km 3,900, t. j. v úseku zastavanom rodinnými domami, priestorové podmienky neumožňujú vedenie samostatnej segregovanej cyklotrasy. Vedenie cyklistov v tomto priestore bolo správe o hodnotení činnosti navrhnuté viacerými spôsobmi, ale v odbornom posudku bola uvedená jediná možnosť: súbežne bude vybudovaný chodník pre peších vľavo šírky 1,50 m. Chodník vpravo bude pokračovaním cyklotrasy ale a bude riešený ako združený chodník pre peších a cyklistov. Jeho šírka bude 2,50 m. Situovanie cyklotrasy v uvedenom úseku je možné aj v súlade s trasou schválenou mestským zastupiteľstvom zo dňa 27. 9. 2012, t.j. popri severnom brehu inundačného územia Karloveského ramena, medzi záhradami - teda mimo Devínskej cesty. Výškové vedenie cyklotrasy v tomto prípade by kopírovalo existujúci terén okrem začiatku a konca úseku, kde by bolo potrebné pomocou inžinierskych konštrukcií (oporné múry) vybudovať napojenie na Devínsku cestu. Pri tomto situovaní cyklotrasy sa predpokladá, aj vzhľadom na zložité majetkovoprávne pomery v území, časovo náročný legislatívny proces. Z toho dôvodu je to možné považovať len ako výhľadové riešenie, ktoré by bolo možné realizovať aj samostatne. Navyše táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave *(číslo listu: HŽP/11528/2019 zo dňa 24. 07. 2019, doručený dňa 25. 07. 2019)* na základe žiadosti doručenej dňa 02. 07. 2019 a rokovania na OÚ Bratislava dňa 23. 07. 2019 oznamuje nasledovné: Prezentované 3 doplnky dokumentácie sa týkali výlučne environmentálneho hodnotenia možných dopadov realizácie činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ na okolie stavby. V žiadnom z nich neboli riešené možné vplyvy na verejné zdravie a ich negatívny vplyv sa ani nepredpokladá. Na základe uvedeného predkladá vyjadrenie: Z hľadiska ochrany verejného zdravia t. č. nie je dôvod na zmenu záväzného stanoviska č. HŽP/15824/2018 zo dňa 28. 12. 2018, vydaného k správe o hodnotení uvedenej činnosti.

<u>*Vyjadrenie OUBA*</u>: *Akceptuje sa.*

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona o posudzovaní

Odborný posudok k navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ vypracovala na základe oznámenia o určení za odborne spôsobilej osoby na vypracovanie posudku listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–usop., zo dňa 27. 08. 2019, zaslaného príslušným orgánom, odborne spôsobilá osoba doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky MŽP SR č. 52/1995 Z. z. na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie pod č. 157/97-OPV dňa 29. 10. 2019. Príslušný orgán zároveň oznámil navrhovateľovi listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–osop, zo dňa 27. 08. 2019, určenie spracovateľa odborného posudku .

K spracovaniu posudku boli k dispozícii tieto dokumenty a podklady:

1. zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ vypracovaný spoločnosťou EPIS s.r.o., Bratislava v decembri 2017;
2. stanoviská k zámeru na základe § 23 zákona o posudzovaní vrátane verejnosti;
3. rozsah hodnotenia zo dňa 25. 07. 2018 pod č. OÚ-BA-OSZP1-2018-047363/ANJ/EIA-RH;
4. Správa o hodnotení „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ vypracovaná spoločnosťou EKOCONSULT – enviro, a. s., Bratislava v decembri 2018;
5. stanoviská subjektov posudzovania vplyvov na základe § 35 zákona o posudzovaní vrátane verejnosti;
6. záznam z verejného prerokovania správy o hodnotení zo dňa 16. 01. 2019;
7. doplňujúce štúdie vypracované spoločnosťou Geobotany v máji 2019:

- Doplňujúca štúdia 3.1 „Správa z monitoringu druhov európskeho a národného významu v období jarného aspektu pre účely primeraného posúdenia vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000“;
- Doplňujúca štúdia 3.2 „Primerané posúdenie vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000 podľa „Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územie sústavy Natura 2000 v SR“, ŠOP SR, 2014“;
- Doplňujúca štúdia 3.3 „Návrh konkrétnych zmierňujúcich opatrení k plánovanej rekonštrukcii Devínskej cesty“;

8. stanoviská subjektov posudzovania vplyvov k doplňujúcim štúdiám vrátane verejnosti;
9. záznam z konzultácie k podkladom rozhodnutia zo dňa 23. 07. 2019.

Posudok bol ďalej vypracovaný na základe osobných skúseností posudzovateľky, terénnej obhliadky záujmového územia, oboznámenia sa s technickými parametrami navrhovaných variantov a na základe ďalších domácich a zahraničných podkladov, metodických pokynov a príslušných právnych predpisov v danej problematike.

Spracovateľka odborného posudku vyhodnotila v odbornom posudku najmä úplnosť správy o hodnotení, stanoviská podľa § 35 zákona o posudzovaní a verejné prerokovanie správy o hodnotení, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií, návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia, varianty riešenia navrhovanej činnosti a návrh opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu navrhovanej činnosti, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny.

Úplnosť správy o hodnotení bola hodnotená z hľadiska naplnenia požiadaviek zákona o posudzovaní osobitne podľa prílohy č. 11, ktorá predstavuje všeobecný rámec pre štruktúru správy. Ďalším kritériom pre posúdenie úplnosti správy bolo porovnanie správy s požiadavkami stanovenými príslušným orgánom v rozsahu hodnotenia.

Rozsah hodnotenia zo dňa 25. 07. 2018 pod č. OÚ-BA-OSZP1-2018-047363/ANJ/EIA-RH; stanovil riešiť v správe o hodnotení nasledovné varianty:

- nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila);
- varianty uvedené v zámere:
  variant č. 1;
  variant č. 2;
- ako aj nový variant č. 3, ktorý bude v najvyššej možnej miere rešpektovať ochranné pásma vodných zdrojov a súčasne minimalizovať mieru vplyvu navrhovanej činnosti na predmet ochrany dotknutých lokalít chránených území v zmysle doručených stanovísk.

Zo stanovísk doručených k predmetnému zámeru vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné špecifické okruhy:

1. Vyhodnotiť významnosť vplyvov na územia sústavy Natura 2000, odporúčanie postupovať podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike (ŠOP SR, 2014, aktualizované znenie 2016).
2. Vyhodnotiť ovplyvnenie chránených území národného významu a na základe zistených jednotlivých vplyvov navrhnúť opatrenia na ich zmiernenie.
3. Vyhodnotiť vplyvy na jednotlivé druhy chránených rastlín a živočíchov, na jednotlivé chránené biotopy a konkretizovať zmierňujúce opatrenia na základe zistených vplyvov.
4. Konkretizovať opatrenia na zmiernenie vplyvov, najmä umiestnenie podchodov pre drobné cicavce a obojživelníky a umiestnenie ekoduktu. V spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (správcom chránených území) navrhnúť pri rekonštrukcii vozovky konkrétne rozmiestnenie podchodov zapracovaných priamo do cestného telesa pre migrujúce menšie živočíchy (cicavce, obojživelníky); zhodnotiť možnosť ekoduktu v kritických zónach trasy.
5. Doplniť návrhy na zmiernenie šírenia inváznych druhov rastlín pri budovaní cyklotrasy z

návodnej strany Dunaja v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky.

6. Navrhnúť možnosť náhrady zničených biotopov na základe doplnenia kvantifikácie vplyvov (plochy, ktorá bude činnosťou poškodená alebo zničená) v spolupráci so správcom chránených území (náhradné revitalizačné opatrenia).
7. Posúdiť vplyv činností na prvky územného systému ekologickej stability – ÚSES a chránené územia v dôsledku rekonštrukcie trasy (fragmentácia, záber územia, stresové líniové prvky, zvýšený hluk, prašnosť počas výstavby a pod.) a konkretizovať zmierňujúce opatrenia na zmiernenie vplyvov.
8. Vypracovať podrobný dendrologický prieskum a uviesť rozsah nevyhnutného výrubu drevín.
9. Definitívny návrh pasívnej a aktívnej ochrany prekonzultovať so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky (napr. definitívnu povrchovú úpravu a výšku zárubných múrov, použitie gabiónov, atď.).
10. Doplniť možnosti zabezpečenia proti úniku znečisťujúcich látok do vodného toku Dunaja, vrátane jeho Karloveského ramena.
11. Doplniť stanoviská správcu vodárenského zdroja Sihoť - Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., rešpektovať jeho podmienky. Skoordinovať projektovú prípravu a realizáciu rekonštrukcie Devínskej cesty, najmä návrh dažďovej kanalizácie, s prípravou a realizáciou splaškovej kanalizácie v Devínskej ceste, t. j. s projektom, ktorý zabezpečuje Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.
12. Podrobne posúdiť možný vplyv cyklotrasy v úseku vedenom popri severnom brehu Karloveského ramena na stav povrchových a podzemných vôd, nakoľko táto trasa je navrhnutá a vedená v inundácii Dunaja a súčasne v priamom dotyku s pásmom hygienickej ochrany (PH0-1) veľkokapacitného vodárenského zdroja Sihoť.
13. V prípade návrhu cyklochodníka v koryte Karloveského ramena je potrebné takýto návrh prerokovať so Slovenským vodohospodárskym podnikom, štátnym podnikom, Odštepným závodom Bratislava, orgánom štátnej vodnej správy kraja a so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky, najmä s ohľadom na výškové usporiadanie trasy.
14. Doplniť podrobný inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum, ktorý zhodnotí vplyvy na podzemné a povrchové vody a odporučí najvhodnejší variant realizácie oporných a zárubných múrov (po konzultácii so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky).
15. Umiestnenie stavebného dvora pri areáli polície prekonzultovať so správcom chráneného územia vzhľadom na to, že lokalita je v kontakte s ochranným pásmom prírodnej pamiatky Devínska lesostep a z hľadiska urbanisticko-dopravného riešenia územia odporúčame preveriť aj alternatívne umiestnenie stavebného dvora, keďže navrhované situovanie pri resp. čiastočne aj v areáli polície, negatívne ovplyvní prístup do areálu polície aj do obytnej zóny Dolné koruny.
16. Upresniť, či zámer uvažuje so záberom poľnohospodárskej pôdy. Presne špecifikovať záber pôdy.
17. Odporúčame navrhnúť optimálne dopravné riešenie v kontexte s prevádzkou kameňolomu vo vzťahu k Devínskej ceste.
18. Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie všetkých návrhov, požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru a zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu pre navrhovanú činnosť. Opatrenia, ktoré z tohto hodnotenia vyplynú, uviesť v kapitole IV. správy o hodnotení „Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie".

Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že špecifické podmienky uvedené v rozsahu hodnotenia boli v správe o hodnotení a jej doplňujúcich štúdiách rozpracované v intenciách súčasných poznatkov z domácich, zahraničných zdrojov ako aj vlastného výskumu.

Po preskúmaní posudzovanej správy o hodnotení a jej doplňujúcich štúdií možno konštatovať, že po obsahovej a formálnej stránke zodpovedá požiadavkám špecifikovaným

prílohou č. 11 zákona o posudzovaní. Jej nedostatkom je obrovský rozsah prílohovej časti, ktorý nenapĺňa jeden zo základných princípov posudzovania vplyvov na životné prostredie, a síce zrozumiteľniť dokumentácie.

Čo sa týka kvality grafických príloh, mapy tvoria neoddeliteľnú súčasť dokumentácie a ich výpovedná hodnota je veľmi dobrá.

Nasledovne spracovateľka odborného posudku uvádza hodnotenie dokumentácie podľa jednotlivých kapitol so zdôraznením podkapitol, v ktorých upozorňuje na určité nedostatky.

Časť A Správy o hodnotení – Základné údaje o navrhovateľovi a o navrhovanej činnosti

Táto časť je spracovaná spolu s mapovými prílohami na dobrej výpovednej úrovni. Sú v nej uvedené hlavné informácie týkajúce sa dôvodu rekonštrukcie, technických parametrov, hlavných vyvolaných investíci a pod. Táto skutočnosť dáva čitateľovi predstavu o zamýšľanej rekonštrukcii.

Časť B Správy o hodnotení – Údaje o priamych vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdraviu

Táto časť je spracovaná stručne, ale na dostatočnej výpovednej úrovni s prihliadnutím na súčasný stav prípravy činnosti.

Časť C Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie

Ide o obsahovo najväčšiu časť správy o hodnotení, ktorá zachytáva základnú charakteristiku životného prostredia, opis predpokladaných vplyvov, opatrení na ich elimináciu, resp. minimalizáciu a ďalšie povinné súčasti správy o hodnotení. Využívajú sa v nej všetky vypracované prílohy ku správe, ktoré v plnej miere odrážajú poznanie územia a daného projektu.

Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia je spracovaná na dobrej úrovni s využitím vlastných poznatkov z územia. Toto konštatovanie je dané aj vzhľadom na doplňujúce štúdie.

Vplyvy na životné prostredie sú rozpracované podľa zložiek životného prostredia, a to počas výstavby aj prevádzky, čo je správne. Autori pri nich využili poznatky získané nielen z literárnych zdrojov, ale aj z reálnych terénnych výskumov. Vplyvy počas likvidácie nie sú v správe o hodnotení uvedené, ale vzhľadom na charakter stavby a jej umiestnenie, by to bolo kontraproduktívne, a z toho dôvodu nepokladá ich absenciu za výrazné negatívum správy o hodnotení. V tejto časti správy o hodnotení absentuje hodnotenie kumulatívnych vplyvov. Za jej ďalší nedostatok považuje to, že sa priamo do textovej časti správy o hodnotení nepremietli podrobné hodnotenia z hľadiska dopadov rekonštrukcie Devínskej cesty na flóru, faunu, biotopy a chránené územia tak, ako sú uvedené v prílohách správy o hodnotení.

Priestorová syntéza vplyvov je textovo obdobne veľmi stručná, ale na druhej strane veľmi dobre a výstižne načrtnutá.

Návrh opatrení je veľmi podrobne rozpísaný a obšírny.

Porovnanie variantov je robené iba v slovnej rovine, čím sa znižuje jeho výpovedná hodnota.

Prílohy

Prílohy sú spracované v intenciách poznania problematiky a projektu a veľmi vhodne dopĺňajú samotný text správy o hodnotení. Doplňujúce štúdie zvýšili kvalitu poznatkov a boli veľmi dobrým vodítkom pre návrh ďalších opatrení. Vyskytli sa v nich niektoré metodické chyby týkajúce sa tzv. primeraného hodnotenia:

- Nesprávne používanie pojmu „kompenzačné opatrenie“ vo vzťahu k primeranému posúdeniu. V primeranom posúdení, v kapitole č. 7 (Záverečné odporúčania) sa pri variante č. 3, pri ktorom nie je predpoklad významne negatívneho vplyvu na územia sústavy Natura 2000, uvádza potreba kompenzačných a zmierňujúcich opatrení. V

zmysle metodiky primeraného posúdenia a § 28 ods. 6 zákona o ochrane prírody sa pojem „kompenzačné opatrenia“ spája len s významne negatívnymi vplyvmi.

- V doplňujúcej štúdii sú zmierňujúce opatrenia definované v zmysle metodiky primeraného posúdenia, ale navrhované sú aj pre druhy a biotopy národného významu. Primerané posúdenie sa má venovať len druhom a biotopom európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území sústavy Natura 2000. Priestor pre hodnotenie vplyvov a návrhy zmierňujúcich opatrení pre druhy a biotopy národného významu, je vyčlenený v príslušných kapitolách správy hodnotení.

Záver: Z posúdenia predmetnej správy o hodnotení, stanovísk, verejného prerokovania a vlastného zisťovania nevyplýva žiaden zásadný problémový okruh, ktorý by limitoval odsúhlasenie navrhovanej činnosti. Predpokladané negatívne vplyvy sú pre preferovaný variant č. 3 zmierniteľné, vhodne navrhnutými environmentálnymi opatreniami.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je najvhodnejší nulový variant, teda súčasný stav nepodporujúci aktivity, ktoré majú negatívne dopady na záujmy ochrany prírody, t. j. neovplyvňujú negatívne chránené územia, prvky ÚSES, vzácne druhy organizmov, neatakujú predmety ochrany v lokalitách patriacich do európskej sústavy chránených území (Natura 2000).

Nulový variant však nie je vhodný z hľadiska spoločenského záujmu rozvoja územia. Degradácia vozovky Devínskej cesty tvorí spolu s vysokou nestabilitou priľahlého svahu veľmi rizikovú, až životy ohrozujúcu zónu, najmä z pohľadu obyvateľov dotknutých mestských častí, ktorí využívajú Devínsku cestu ako hlavnú prístupovú komunikáciu k obydliam, resp. k rekreačným objektom, ale aj z hľadiska cyklistov, ktorí tiež intenzívne využívajú Devínsku cestu a v neposlednom rade aj z aspektu návštevníkov, ktorí po Devínskej ceste smerujú k atraktívnym prírodným, turistickým, historickým a vzdelávacím lokalitám a objektom v Devíne a v Devínskej Novej Vsi.

Dôležitou súčasťou celkového hodnotenia je aj vyhodnotenie došlých stanovísk. Spracovateľka odborného posudku konštatuje, že žiaden subjekt posudzovania vplyvov na životné prostredie nevyslovoval nesúhlas s rekonštrukciou Devínskej cesty, pripomienky sa týkali konkrétnych návrhov na jeho dopracovanie, resp. na podmienky realizácie činnosti.

Ako environmentálne vhodný sa javí variant č. 3, ktorý rieši rekonštrukciu Devínskej cesty vrátane stabilizácie svahu a dobudovania cyklotrasy tak, aby boli aplikované technické a technologické postupy zabezpečujúce ochranu obyvateľov, vytvoria podmienky pre kvalitnú a bezpečnú automobilovú cyklistickú a aj pešiu dopravu a minimalizujú negatívne dopady na prírodné prostredie a na predmety ochrany prírody v chránených územiach. Ak sa pozrieme na samotný proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorý bol uskutočnený na základe predpokladaných významných negatívnych vplyvov na územia sústavy Natury 2000 a predmetov jej ochrany vrátane chránených území národného významu, práve variant č. 3 predstavuje pre prírodu najmenšie riziko. Neboli pri ňom na rozdiel od ďalších dvoch variantov identifikované tak významné negatívne vplyvy, ktoré by stavbu znemožnili. Záverom spracovateľka odborného posudku navrhuje výrok v znení: súhlasíme s realizáciou navrhovanej činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty " vo variante č. 3 so zvážením preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI. a VII. záverečného stanoviska.

Navrhovateľ dňa 30. 10. 2019 predložil na príslušný orgán odborný posudok „Rekonštrukcia Devínskej cesty vypracovaný v zmysle § 36 zákona o posudzovaní.

Vzhľadom na zložitosť prípadu (komplikovaný proces, rozsiahla dokumentácia s množstvom pripomienok a požiadaviek od orgánov štátnej správy, samosprávy, organizácií ako aj dotknutej verejnosti, s ktorými bude potrebné sa podrobne zaoberať a komplexne ich vyhodnotiť v rozhodnutí - záverečnom stanovisku) príslušný orgán požiadal listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ-p Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky o primerané predĺženie lehoty (o 90 dní) pre rozhodnutie v predmetnej veci v zmysle ustanovenia § 49 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Dňa 29. 11. 2019 bol doručený list. č. 12315/2019-1.7/bd 60343/2019 z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo dňa 20. 11. 2019, v ktorom MŽP SR oznámilo príslušnému orgánu, že žiadosti o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia v konaní vo veci navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ nemôže vyhovieť.

Dňa 29. 01. 2020 spracovateľka odborného posudku na dotaz príslušného orgánu upresnila svoj názor k stanovisku Združenia domových samospráv.

Konajúci príslušný orgán štátnej správy listom č. OU-BA-OSZP1-2020/007937-097 zo dňa 31. 01. 2020 účastníkom konania a zúčastneným osobám vo veci „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku týmto poskytol možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, na čo im určil lehotu **7 pracovných dní odo dňa doručenia tejto písomnosti**. Za týmto účelom mohli využiť práva účastníkov konania a ich zástupcov a zúčastnených osôb v zmysle ustanovení § 23 správneho poriadku nazerať na Okresnom úrade Bratislava, odbore starostlivosti o životné prostredie, oddelení ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava do spisu v predmetnej veci, robiť si z neho výpisy, odpisy a dostať kópie spisu. Okrem upovedomenia o podkladoch rozhodnutia v liste príslušný orgán uviedol, že v záverečnom stanovisku príslušný orgán podrobnejšie vyhodnotí proces posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti (vrátane doručených stanovísk).

Na predmetné upovedomenie o podkladoch rozhodnutia a možnosti sa k nim vyjadriť nereagoval žiaden z účastníkov konania. Právo nahliadania do spisu, ako aj vyjadrenia sa k podkladom rozhodnutia, nevyužil ani jeden z účastníkov konania.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania nasledovne:

VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO A HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Dotknuté územie patrí podľa mapy radónového rizika SR (Čížek, P., Smolárová, H. Gluch, A., in Atlas Krajiny SR 2002) medzi územia s nízkym radónovým rizikom. Radónové alebo iné žiarenie sa nepredpokladá počas výstavby (rekonštrukcie) a ani počas prevádzky predmetnej komunikácie.

Počas výstavby budú najviac dotknutí účastníci dopravy a cyklisti. Dočasným zvýšením počtu dopravnej a stavebnej techniky (stavebných mechanizmov) v jednotlivých úsekoch Devínskej cesty (hluk, prašnosť, vibrácie, otrasy) bude znížená pohoda života, ale vzhľadom na nízky počet bytových domov v dotknutom území, sa očakáva vo všetkých variantoch málo významný vplyv na obyvateľstvo. Zároveň ide o lokalitu, ktorá je aj v súčasnosti zaťažená hlukom a emisiami z dopravy, čo momentálne významne negatívne vplýva na ovzdušie a v konečnom dôsledku na obyvateľstvo. Príspevok negatívneho dopadu na obyvateľov a na aktivity obyvateľov, vyplývajúci z používania stavebnej techniky, prepravy materiálov a z pracovných aktivít súvisiacich s rekonštrukciou cesty nebude veľmi významný. Uvedené predpokladané vplyvy sú len dočasné. Počas rekonštrukcie navrhovanej činnosti bude potrebné dodržiavať ustanovenia vyhlášky č. 147/2013 Z. z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky z 5. júna 2013, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko a zákona č. 596/2002 Z.z. o ochrane zdravia ľudí, ako aj iné interné predpisy bezpečnosti a organizácie práce.

Rekonštrukcia cesty môže potenciálne ovplyvniť už existujúcu infraštruktúru a inžinierske siete. Vplyv je málo významný. V súbehu alebo križovaní cesty s inžinierskymi

sieťami sa bude postupovať podľa STN 73 6005. V prípade odhalenia inžinierskych sietí je potrebné tieto predpísaným spôsobom zabezpečiť proti ich poškodeniu.

Počas prevádzky cesty sa negatívne vplyvy na obyvateľov, infraštruktúru a kultúrnohistorické hodnoty územia neočakávajú. Predpokladajú sa pozitívne vplyvy, ktoré súvisia s ochranou zdravia ľudí – účastníkov dopravy, a ktoré vyplývajú zo sanácie skalného masívu, zo zabezpečenia svahu proti samovoľnému opadávaniu skál a zo sanácie a stabilizácie komunikácie z návodnej strany (od Dunaja). V prípade dobudovania chýbajúceho úseku medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13 by sa zásadným spôsobom zvýšila bezpečnosť cyklistov a podporil sa rozvoj cyklodopravy na území Bratislavy. Tento vplyv je hodnotený ako významný pozitívny vplyv.

V ustálenej prevádzke nebude Devínska cesta predstavovať hrozbu z hľadiska zdravia užívateľov cesty. Komunikácia nebude zdrojom produkcie žiarenia, tepla, vibrácií, nebezpečného odpadu (určité odpady môžu vznikať pri opravách alebo pri údržbe cesty) a iných negatívnych prejavov, ktoré by mali dopad na zdravie užívateľov cesty.

Bodovým zdrojom hluku je v hodnotenom území kameňolom, ktorý je v prevádzke. Líniovým zdrojom hluku v sledovanom území je automobilová doprava na Devínskej ceste a nadväzujúcej Karloveskej ulice. Na účely environmentálneho posudzovania bytových objektov v Karlovej Vsi nad Devínskou cestou bola v januári 2017 vyhotovená akustická štúdia (AUREKA s.r.o., 2017), ktorá v rámci pomocných meraní zahŕňala úsek Devínskej cesty. Hlukové mapy zachytávajú iba časť z posudzovaného územia týkajúceho sa rekonštrukcie Devínskej cesty, ale na základe tohto zistenia je možné predpokladať, že intenzita automobilovej dopravy spôsobujúca daný hluk, je veľmi podobná aj v ostatnej časti posudzovaného územia. Hodnotené územie možno zaradiť do kategórie územia III (v zmysle vyhlášky č. 549/2007 Z. z. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí), pre ktorú sú stanovené prípustné hodnoty hluku z pozemnej dopravy 60 dB cez deň a večer a 50 dB v noci. Prípustná hodnota hluku z iných zdrojov je stanovená na 50 dB cez deň a večer a na 45 dB v noci. Z hlukových máp vyhotovených pre dennú a nočnú dobu, zostavených z výsledkov nameraných hodnôt ekvivalentnej hladiny akustického tlaku, získaných reálnym meraním vo vonkajšom prostredí a z údajov o rozložení intenzity dopravy počas referenčných intervalov, možno konštatovať, že v súčasnom stave posudzované hodnoty ekvivalentnej hladiny hluku v predmetnom území prekračujú najvyššie prípustné hodnoty. Doprava na komunikácii bude zdrojom hluku, tento vplyv je vyhodnotený počas prevádzky ako negatívny, málo významný v porovnaní s nulovým variantom. Orgán ochrany vereného zdravia v stanovisku k zámeru konštatoval, že činnosť je vo verejnom záujme a nebude predstavovať ohrozovanie verejného zdravia, avšak upozornil na potrebu preukázať ochranu vodných zdrojov Sihoť a Slovanský ostrov počas realizácie a preukázať riešenie ochrany priľahlého obytného územia pred dopravným hlukom. V stanovisku k správe o hodnotení orgán ochrany verejného zdravia konštatuje, že hydrogeologický posudok (Progeo s.r.o. Žilina) nepreukázal ohrozenie zdrojov pitnej vody Sihoť a Slovanský ostrov. Správa predpokladá nárast hluku počas výstavby v 5 etapách – cca 50 NA/deň. Hluk na hranici obytnej zástavby tohto času prekračuje a bude prekračovať prípustné hladiny o cca 10 dB. Protihlukové opatrenia sa nenavrhujú. Problematika hluku bude ďalej riešená v územnom/stavebnom konaní jednotlivých etáp, v rámci posudzovacej činnosti orgánu verejného zdravotníctva podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prístup na stavenisko bude v priebehu výstavby zabezpečený prostredníctvom existujúcej cestnej siete, prostredníctvom ktorej bude stavba veľmi dobre prístupná.

Etapa rekonštrukcie Devínskej cesty bude spojená s lokálnym znečisťovaním ovzdušia v mieste vykonávania stavebných prác a v okolí dopravných trás prevozu zemín a materiálov, najmä vplyvom zvýšenej prašnosti a vyššieho obsahu výfukových plynov z nákladnej dopravy a stavebných mechanizmov. Tento vplyv je hodnotený ako dočasný a krátkodobý, keďže bude pôsobiť iba počas niekoľkých mesiacov výstavby.

Dopravná prevádzka pôsobí negatívne na ovzdušie vplyvom spaľovania uhľovodíkových palív v spaľovacích motoroch dopravných prostriedkov, kde dochádza k tvorbe znečisťujúcich látok (CO, NO_X, VOC, SO_2, PM), vrátane produkcie skleníkových plynov (CO_2, metán, N_2O). Negatívne vplyvy úzko súvisia s realizovanými prepravnými výkonmi a z toho vyplývajúcou spotrebou pohonných látok.

VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a reliéf

Celý posudzovaný úsek Devínskej cesty patrí do horského masívu Malých Karpát, ktorý je v tomto priestore tvorený granitmi až granitoidmi s ojedinelými telesami aplitov a pegmatitov. Pre poznanie geologickej stavby územia, v ktorom sa nachádza projektovaný objekt líniovej stavby rekonštrukcie Devínskej cesty, bolo podľa inžinierskogeologického a hydrogeologického prieskumu, vyhotoveného v decembri 2018 spoločnosťou Progeo spol. s r.o., odvŕtaných tridsaťdva inžinierskogeologických vrtov a osem dynamických penetračných sond (pre poznanie deformačných vlastností zemín v teréne) . Takmer všetkými sondami boli od povrchu terénu overené antropogénne uloženiny heterogénneho zloženia (zo zastúpením zemín hlavne štrkovitého charakteru), v ktorých v podzákladí boli overené fluviálne štrkovité uloženiny – zaradené v zmysle STN 721001 ako hlavne štrk s prímesou jemnozrnnej zeminy triedy G-3, symbol G-F, (lokálne) ako štrk zle zrnený triedy G2 symbol GP a predkvartérne granitoidné podlažie (zastúpené prevažne horninami R3 a R4). Na časti rekonštruovanej Devínskej cesty v k. ú. Devín Obvodný banský úrad v Bratislave eviduje chránené ložiskové územie Devín s určeným dobývacím priestorom Devín, určené na ochranu a využitie výhradného ložiska granodioritu, toho času pre organizáciu SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Odštepný závod Bratislava. Medzi geodynamické javy, ktoré sa na skúmanom území vyskytujú patrí seizmicita, zvetrávanie, svahová erózia a skalné zrútenia (svahové pohyby). V zmysle STN EN 1998-1 sa záujmové územie nachádza v oblasti, kde sa v historicky známom období vyskytla intenzita zemetrasenia 7° makroseizmickej aktivity MSK-64. Po roku 1870 je evidované jedno zemetrasenie s intenzitou 4° MSK-64. Svahová erózia sa sústreďuje do miest zlomov a zahustenia puklinových systémov. Hornina postihnutá čiastočným chemickým zvetrávaním sa v dôsledku premŕzania, insolácie a pôsobenia zrážkovej vody rozpadá a materiál v podobe drobných úlomkov sa pohybuje po svahu smerom k jeho päte (Vlčko et al., 2005). Svahové pohyby - materiál skalných zrútení a sutinové osypy sa hromadia na päte svahu, alebo sa zachytávajú na umelých prekážkach - oporných múroch. Väčšinou ide o úlomkovitý materiál o hrúbke 0,5 až 3 m. K procesu dochádza v dôsledku pôsobenia exogénnych činiteľov a gravitačného rozvoľňovania; v skalných stenách sa tento proces neustále vyvíja. Vážne ohrozených je cca 31 % z celkovej dĺžky ľavej strany komunikácie Devínska cesta (v smere od MČ Devín do MČ Karlova Ves). Tektonické pomery južného okraja granitoidného bratislavského masívu - dve skupiny porúch (strmé a mierne uklonené), sú zrejme produktom rozličných etáp tektogenézy, ale boli často rejuvenizované a využívali sa na relaxáciu napätia v priebehu celej deformačnej histórie masívu. V sledovanom priestore sa evidentne pretínajú až štyri systémy zlomov reprezentujúce dôležité štruktúrne smery (Marko, Uher, 1992).

Spoločnosť AG&E, s.r.o. vykonala v júni 2013 Rekognoskáciu vybraných úsekov Devínskej cesty so zameraním na posúdenie potenciálnych zosuvov a odvalov za účelom návrhu geologických prác a geotechnických opatrení pre sanáciu. V závere posúdenia sa konštatuje: „Stav svahu nad komunikáciou Devínskej cesty považujeme za havarijný, najmä v kategórii skalných úsekov, úsekov s vážnym ohrozením. Ide najmä o riziko zrútenia skál s objemom niekoľko m^3, padanie stromov spolu so zosunutím navážok a zvetraného skalného materiálu“.

Stavebné (rekonštrukčné) práce budú spojené s výkopom a presunom hmôt, v úsekoch, kde budú budované zárubné múry, sa počíta so zásahmi do skalného masívu. Počas prác

zabezpečujúcich stabilitu svahov na ľavej strane Devínskej cesty (v smere od Devína do Karlovej Vsi) môže počas výstavby prísť k odlomeniu skalných masívov.

Vo variante č. 1 a č. 3 pôjde vzhľadom na nižšie výšky zárubných múrov o menšie zásahy do reliéfu a horninového prostredia v porovnaní s variantom č. 2. Výkopová zemina bude použitá na spätné zásypy, resp. pri väčšom objeme bude možné výkopovú zeminu aplikovať aj pri úprave a budovaní úseku cyklotrasy pri Karloveskom ramene. Prípadne, ak vznikne prebytočná zemina, môže byť táto po dohode s Okresným úradom Bratislava a s mestskými časťami Devín a Karlova Ves použitá na rekultivačné práce.

Počas výstavby môžu nastať havarijné situácie, pri ktorých uniknú ropné látky do podložia. Podľa rozsahu havárie je možné uvažovať o potenciálnom významnom negatívnom vplyve. Ak takéto látky do prostredia uniknú, musia byť okamžite odstránené, prepravené v nepriepustných nádobách/kontajneroch.

Počas prevádzky cesty sa vplyvy na reliéf a horninové prostredie neočakávajú.

Očakávané vplyvy z hľadiska geologických pomerov (horninové prostredie, nerastné suroviny) sú hodnotené pre variant č. 1 a č. 3 ako málo významné, priame a pre variant č. 2 ako významné priame vplyvy. Pri výstavbe navrhovanej činnosti sa vo všetkých troch navrhovaných variantoch očakávajú málo významné vplyvy na geologické pomery (reliéf) a počas prevádzky cesty sa u všetkých troch variantoch vplyvy na geologické pomery (reliéf) neočakávajú.

Vplyvy na pôdu

V hodnotenom území a jeho okolí sa nachádzajú okrem lesných pozemkov aj poľnohospodárska pôda (záhrady, trvalé trávne porasty) - kultizeme rigolované, kambizeme na horninách kryštalinika a fluvizeme typické, stredne ťažké.

Počas výstavby bude vo všetkých variantoch riešenia lokálne odstránená pôdna pokrývka, najmä v úsekoch dobudovania cyklotrasy a v niektorých úsekoch, kde budú realizované zárubné múry. V úsekoch, kde budú realizované stavebné práce, bude pôda zhutnená. Významným vplyvom navrhovanej stavby na pôdu je jej trvalý záber, keďže kapacitné možnosti súčasného zastavaného územia sú obmedzené a realizácia zámeru si vyžaduje plochu na špecifickom území vhodnom pre daný účel. V danom prípade sa jedná o parcely, ktoré sú definované ako aj ako trvalý trávny porast, záhrady a lesný pozemok. Z uvedeného vyplýva, že výstavbou dôjde sčasti k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy, ako aj k záberu lesnej pôdy. K tejto problematike je potrebné pristupovať v zmysle platných právnych predpisov. Ochranu poľnohospodárskej pôdy upravuje zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ochranu lesných pozemkov upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov a Vyhláška MP SR č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko pri náhodných havarijných situáciách, resp. dopravných nehodách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo stavebných mechanizmov, automobilov počas prevádzky navrhovanej činnosti a pod.), čím môže dôjsť k bodovému znečisteniu pôdy. Následky znečistenia je možné odstrániť dočasným vyradením znečistenej pôdy z poľnohospodárskeho využívania a následnou biologickou rekultiváciou. Vo všetkých navrhovaných variantoch sa počas výstavby očakávajú lokálne priame málo významné vplyvy, trvalého charakteru.

Počas prevádzky cesty sa vplyvy, ktoré by ohrozovali kvalitu pôdy, neočakávajú.

Vplyvy na ovzdušie, klimatické pomery a zraniteľnosť navrhovanej činnosti voči zmene klímy

Počas výstavby navrhovanej činnosti sa očakáva znečisťovanie ovzdušia vplyvom zvýšenej prašnosti a vyšším obsahom výfukových plynov z nákladnej dopravy na stavbe a

trasách prevozu zemín a materiálov. Primárnymi zdrojmi znečistenia ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami (TZL) sú výrobne zmesí, manipulácia so sypkými materiálmi a zeminami. Sekundárnymi zdrojmi prašnosti sú odkryté plochy, skládky a komunikácie. Vhodným návrhom opatrení na ochranu ovzdušia je možné zabezpečiť splnenie stanovených limitných hodnôt. K zvýšenej koncentrácii prachových častíc bude dochádzať pri teplom a suchom počasí, kedy je eliminované očisťovanie ovzdušia mokrým spádom (zrážkami). Tieto činnosti nebudú mať taký rozsah, aby významne ovplyvnili lokálnu kvalitu ovzdušia. Vplyvy na ovzdušie počas výstavby rekonštrukcie Devínskej cesty sú hodnotené ako málo významné.

Počas prevádzky sa negatívne vplyvy na ovzdušie v porovnaní so súčasným stavom neočakávajú. Ani v súvislosti s kvalitou ovzdušia nepredstavuje prevádzka Devínskej cesty činnosť, ktorá by mala priamy dopad na životné prostredie.

Negatívny dopad na kvalitu ovzdušia má však počas prevádzky cesty obsluha kameňolomu. V prípade neriešenia súčasného nežiaduceho stavu dopravnej obsluhy – prepravy vyťaženého materiálu na vyššiu a environmentálne prijateľnú úroveň, bude prašnosť aj naďalej znižovať kvalitu životného prostredia. Prašnosť je v okolí kameňolomu pre účastníkov dopravy (najmä cyklistov) vysoko negatívnym faktorom. V prípade dobudovania mimoúrovňového prepojenia oboch areálov kameňolomu (nadjazdom nad Devínskou cestou trojpoľovou estakádou dĺžky 60 m alebo podjazdom pod Devínskou cestou dĺžky 45 m), ktoré sú situované po oboch stranách Devínskej cesty, by sa výrazným spôsobom zlepšila kvalita ovzdušia a znížilo by sa riziko poškodzovania vozovky. Zaťaženie prostredia by sa znížilo aj ďalším opatrením, a to presunom intenzity prepravy vyťaženého materiálu z cestnej dopravy na lodnú dopravu. Maximálna ročná ťažba granodioritu v kameňolome totiž dosahuje cca 250 až 300 tis. m^3, čo predstavuje 683 500 – 820 200 ton stavebného kameňa ročne. Presun takéhoto objemu ťažkého materiálu nákladnými automobilmi po Devínskej ceste predstavuje enormnú záťaž cesty a významne negatívne ovplyvňuje kvalitu ovzdušia. Počas jednej pracovnej zmeny je možné očakávať 25 - 40 vjazdov a výjazdov nákladných automobilov do areálu kameňolomu za hodinu, čo predstavuje 200 až 320 jázd za deň. Vzhľadom na lokalizáciu kameňolomu v území s vysokým zastúpením chránených území, prítomnosťou chránených a vzácnych druhov organizmov, biotopov európskeho a národného významu je takáto forma dopravnej obsluhy kameňolomu z hľadiska udržateľného rozvoja a environmentálnej etiky neprijateľná. Vplyv na ovzdušie je preto v súčasnom stave (nulový variant) hodnotený ako veľmi významný, negatívny.

Počas prevádzky možno docieliť znižovanie produkcie exhalátov z cestnej dopravy využívaním menej škodlivých pohonných hmôt a modernizáciou vozidlového parku. Podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší a jej prílohy č. 1, nebude prevádzka navrhovanej činnosti kategorizovaná ako stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia.

Záujmová oblasť je charakterizovaná a zaradená v zmysle Atlasu krajiny SR (podľa Lapin, Faško et al, in Mikloš, 2002) do klimatickej oblasti teplej – priemerne 50 a viac letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C) označenej symbolom T-4 (charakteristika okrsku teplý, mierne suchý s miernou zimou, klimatické znaky január > -3°C, Iz = 0 až -20) pre obdobie dlhého pozorovania od roku 1961 až do 1990. Klimatické pomery lokality zodpovedajú morfologickej situácii územia, relatívnym výškovým rozdielom krajiny, výškovému pásmu a orografickej polohe.

Počas výstavby bude lokálne zvýšená prašnosť, a to v úsekoch výstavby a prepravy materiálov. Tieto činnosti nebudú mať taký rozsah, aby ovplyvnili významne lokálne klimatické podmienky. Vplyvy na klimatické podmienky počas výstavby rekonštrukcie Devínskej cesty sú hodnotené ako málo významné.

Počas prevádzky cesty sa vplyvy na klimatické pomery neočakávajú. V kontexte dopadov klimatickej zmeny nepredstavuje prevádzka Devínskej cesty činnosť, ktorá by mala priamy dopad na životné prostredie.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Podľa záverov inžinierskogeologického a hydrogeologického posudku (PROGEO, spol. s r.o.) v prílohe 9 správy o hodnotení, z hydrogeologického hľadiska prírodné prostredie sa vyznačuje medzizrnovou priepustnosťou. V hodnotenom prostredí sa nachádzajú predovšetkým hrubozrnné zeminy, ktoré sú charakterizované ako dobre až veľmi dobre priepustné pre infiltrované vody. Vzhľadom k uvedenému, súvislú hladinu podzemnej vody nezistili v predmetnom území, ale len jej možnú akumulácia na lokálne nepriepustnom podloží. K prúdeniu podzemných vôd potom dochádza po tomto predkvartérnom podloží v smere k miestnej eróznej báze, ktorou je Karloveské rameno Dunaja. Samotné teleso rekonštrukcie líniovej stavby nepredstavuje bariéru pre prírodný obeh a režim podzemných vôd v území. Podobne sa budú správať i projektované objekty oporných a zárubných múrov, ktoré budú mať základovú škáru v hrubozrnných priepustných zeminách a podopreté budú hĺbkovým zakladaním (pilóty a kotvy) votknutým do predkvartérneho granitoidného podložia. Predkvartérne podložie vystupuje v hĺbkach od cca 4 do 8 m od súčasného terénu. Hladina podzemnej vody bola overená len v jednej sonde VS-11 v úrovni 2,50 m a ustálila sa 1,5 m pod povrchom terénu, čo zodpovedá nadmorskej výške cca 138,96 m n.m. Podľa stanovených kritérií STN EN 206-I pre hodnotenú vodu zo sondy VS-11 je stupeň agresivity prostredia na betóny vyjadrený symbolom „XA1“ – slabo agresívne chemické prostredie. Výpočtom z obsahu voľného CO_2 a zložky HCO_3 ku obsahu katiónov Ca a Mg (tzv. prechodnej tvrdosti) nebola zistená koncentrácia agresívneho CO_2 na železo (0,00 mg/l). Na základe obsahu síranov a chloridov, zaradili agresivitu podzemnej vody na oceľ do II. stupňa – stredná agresivita prostredia. Železné konštrukcie nebude potrebné chrániť zosilenou izoláciou a je možné použiť normálnu izoláciu. V neposlednom rade konštatovali, že technické práce boli realizované v suchom období a pri intenzívnejšej zrážkovej činnosti sa podzemná voda môže vyskytovať častejšie vo forme gravitačnej podzemnej vody tečúcej po blízkych svahoch a železobetónové konštrukcie nebudú mať vplyv na tieto vody ani v prípade použitia kotiev a hĺbkového zakladania. Podľa STN 73 1001, čl. 20/b konštatovali na projektovanom stavenisku zložité základové pomery v dôsledku nerovnomernej základovej pôdy v profile líniovej stavby a antropogénnych navážok. Objekty projektovaných mostných konštrukcii doporučujú založiť hĺbkovo do predkvartérnych granitoidných hornín (granodiority) triedy R3 a R4. Prieskumné územie z hľadiska geodynamickej stability (zosuvy) nevykazuje známky porušenia a priebeh geologických komplexov (smer vrstiev) je pre zakladanie priaznivý.

Počas rekonštrukcie sa očakávajú dočasné negatívne vplyvy na útvar povrchovej vody (Karloveské rameno), a to lokálne, v úsekoch, kde bude dobudovaná cyklotrasa a bude potrebné vybudovať podporné konzoly, resp. vystužiť svah. V daných úsekoch môže prísť dočasne k zmenám fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík, a to k narušeniu dna koryta toku a dnových sedimentov a k zakaľovaniu toku.

Nakoľko bude rekonštrukcia cesty prebiehať vo vrstve nad hladinou podzemnej vody, nepredpokladajú sa ani v jednom variante vplyvy na podzemné vody. Z hľadiska ohrozenia kvality podzemnej vody môžu vzniknúť kritické situácie v prípade havárií, kedy by znečisťujúce látky (napr. ropné látky) prenikli do hĺbky, k hladine podzemnej vody, čím by sa kontaminácia veľmi rýchlo distribuovala a potenciálne by mohla negatívne ovplyvniť aj vodárenské zdroje. Pri dodržiavaní pravidiel bezpečnosti práce je vznik takejto situácie málo pravdepodobný.

Celkovo sú hodnotené vplyvy na hydrologické pomery počas výstavby pre všetky navrhované varianty riešenia ako málo významné, priame a krátkodobé.

Počas prevádzky sa vplyvy na kvalitu a kvantitu povrchových a podzemných vôd neočakávajú. Vplyv na kvalitu vôd môže závisieť od použitia konkrétneho posypového materiálu v rámci zimnej údržby komunikácie. Počas prevádzky cesty bude z povrchu vozovky splachovaná zrážková voda a odpadové vody z topenia snehu pri zimnej údržbe komunikácie. Štandardne sa na zimnú údržbu ciest používajú materiály a látky, ktoré zvyšujú v zložkách životného prostredia hodnoty obsahu mangánu, železa a chloridov. Vzhľadom na lokalizáciu Devínskej cesty, ktorá sa nachádza pri vodárenských zdrojoch, pri vodohospodársky významnom toku, medzi mnohými chránenými územiami by sa mali aplikovať vhodné, málo

invazívne spôsoby zimnej údržby. Posypový materiál na báze $MgCl_2$ je v porovnaní s chloridom sodným vhodnejší na údržbu ciest v chránených územiach; je to ale cudzorodá chemická látka, preto je potrebné jej aplikácii venovať náležitú pozornosť, najmä z hľadiska potenciálneho rizika akumulácie v zložkách životného prostredia. V danom území sa žiada aplikovať spôsob zimnej údržby pomocou inertných materiálov bez použitia soli, ako je navrhnuté v technických opatreniach.

Cieleným odvádzaním vody z priľahlého svahu (v rámci stabilizácie svahu), v úsekoch vybudovania zárubných múrov, bude ovplyvnený prirodzený hydrologický režim. Vo variante č. 1 a č. 3 sa vzhľadom na navrhnuté nižšie zárubné múry v určitých úsekoch očakáva menší vplyv na hydrologický režim v porovnaní s variantom č. 2. Tieto vplyvy sú hodnotené ako málo významné.

Vplyvy na faunu, flóru a biotopy

Vplyvy pozemných komunikácii na biotu možno vo všeobecnosti rozdeliť na:

- primárne (zánik biotopu);
- sekundárne (usmrcovanie živočíchov, fragmentácia biotopov, znečistenie posypovými materiálmi, výfukovými plynmi, hlukom, svetlom, zmena vodného režimu, klímy a pod.);
- terciárne (prenikanie nových /často inváznych/ druhov do okolia, rozvoj sídiel, technickej infraštruktúry atď.).

Vplyvy na faunu

V záujmovom území boli v minulosti, ale aj počas predchádzajúcich sezón vrátane poslednej hniezdnej sezóny v roku 2018, vykonané ornitologické monitoringy, počas ktorých sa v oblasti zistilo hniezdenie viacerých bežných i vzácnejších druhov spevavcov. Doplňujúca štúdia (2.1) k zámeru vychádzala z inventarizačných prieskumov flóry, fauny a biotopov uvedených v zámere. Keďže v inventarizačnom prieskume nebolo podchytené obdobie jarného aspektu, nevyhnutné pre primerané posúdenie, monitoring bol doplnený na jar 2019.

Realizáciou všetkých variantov dôjde k negatívnemu ovplyvneniu týchto druhov v dôsledku výrubu stromov. Aby táto činnosť dotknuté živočíchy neohrozila nad únosnú mieru, ktorá by bola v rozpore so zákonom o ochrane prírody, je nutné pred realizáciou výrubu absolvovať faunistický prieskum.

Realizáciou predloženého zámeru rekonštrukcie cesty dôjde taktiež k negatívnemu ovplyvneniu ďalších skupín živočíchov, najmä drobných cicavcov, obojživelníkov a plazov. K zabezpečeniu ochrany týchto skupín živočíchov je potrebné v častiach mimo zastavaného územia inštalovať zábrany na zamedzenie zbytočnej mortality, napr. obojživelníkov v dôsledku prechodu jedincov cez cestu počas jarnej migrácie. V týchto úsekoch je nutné zabezpečiť dostatočný počet prechodov, ktoré by vhodnou mierou kompenzovali vzniknutý bariérny efekt pre tieto skupiny živočíchov a ktoré by zároveň plnili odvádzaciu funkciu pre zrážkovú vodu stekajúcu z karpatského masívu do inundácie.

Vo vybraných úsekoch je pod existujúcou cestnou komunikáciou vytvorený odtok určený na splavovanie drobných vodných tokov do inundačného územia. Svojou veľkosťou sú zároveň vhodnými podchodmi pre stredne veľké cicavce, ako sú jazvece, bobry, či líšky. Potrebné sú úpravy na sfunkčnenie už existujúceho podchodu pre potreby migrácie zveri.

Z hľadiska chránených živočíchov je odporúčaný variant č. 3, nakoľko v tomto prípade bude rozsah výrubu v mäkkých lužných lesoch najmenší a riziko poškodenia hniezd a hniezdnych dutín bude najmenšie.

Z chránených druhov hmyzu môžu byť ovplyvnené:

Plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*)

Druh je v štádiu larvy aj imága viazaný na stromy s uvoľnenou kôrou, kde obe štádiá prenasledujú drobné bezstavovce. V súčasnosti je druh pomerne bežný v teplých oblastiach Slovenska. Odstránením vhodných stromov môže dôjsť k zasiahnutiu časti populácie. V záujmovom území sa vyskytuje iba malá časť jeho celkovej populácie na Slovensku.

Kováčik fialový *(Limoniscus violaceus)*

Druh je svojim vývojom viazaný na dutiny na báze kmeňa. V rámci Slovenska je rovnomerne rozšírený v nižších teplých pohoriach. Druh môže byť okrajovo zasiahnutý v prípade, že dôjde k odstráneniu stromov s prízemnou dutinou. V záujmovom území sa vyskytuje iba malá časť jeho celkovej populácie na Slovensku.

Roháč obyčajný (*Lucanus cervus*)

Žije prevažne v listnatých, hlavne dubových lesoch. Vhodným biotopom v záujmovom území je pre neho submediteránny dubovo-cerový les v PP Devínska lesostep. Ohrozený je predovšetkým stratou biotopu – vhodných starých stromov s dutinami.

Vzhľadom k tomu, že väčšina zásahov sa bude odohrávať v spodnej časti chráneného územia PP Devínska lesostep, ktoré je z hľadiska chránených druhov skôr okrajové, nebude mať zásah významný vplyv na väčšinu chránených bezstavovcov. Mierne negatívnym vplyvom pri realizácii všetkých variantov v dôsledku straty vhodných mikrohabitatov môžu byť zasiahnuté druhy kováčik fialový (obýva prízemné dutiny), plocháč červený (obýva stromy s uvoľnenou kôrou) a v dôsledku mierneho zásahu do biotopu aj roháč obyčajný. Počas zásahu zrejme dôjde aj k odstráneniu niekoľkých vhodných stromov.

Obojživelníky a cicavce budú negatívne ovplyvnené prerušením migračných trás a zvýšenou hlučnosťou a prašnosťou počas stavebných prác. V súčasnosti v dotknutom území dochádza k častým stretom živočíchov s motorovými vozidlami, keďže cesta predstavuje bariéru a nenachádzajú sa tu žiadne funkčné ekodukty.

Z chránených druhov obojživelníkov môžu byť ovplyvnené:

Kunka žltobruchá (*Bombina bombina*)

Tento malý druh žaby je roztrúsene rozšírený po celom území Slovenska. Rozmnožuje sa v malých dočasných vodných plochách. Ohrozená je hlavne devastáciou prostredia, škodí jej veľkoplošná aplikácia biocídov, miznutie a znečisťovanie vhodných vodných stanovíšť. V záujmovom území bude pri realizácii všetkých variantov nepriamo mierne negatívne ovplyvnená len jej migračná trasa (narušenie migračnej trasy druhu). Po dokončení rekonštrukcie a obnove ekoduktov je možno očakávať mierne pozitívny vplyv na tento druh.

Mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*)

Mlok dunajský žije v nížinných oblastiach západného, východného a ostrovčekovite v južných oblastiach stredného Slovenska. Prevažná väčšina lokalít je v nadmorskej výške od 100 do 200 m. Ohrozený je hlavne stratou biotopov – hlbšie vodné plochy bez ichtyofauny. V záujmovom území bude pri realizácii všetkých variantov dočasne mierne negatívne ovplyvnená jeho migračná trasa (narušenie migračnej trasy druhu). Po dokončení rekonštrukcie a obnove ekoduktov môžeme očakávať mierne pozitívny vplyv na tento druh.

Z chránených druhov cicavcov môžu byť ovplyvnené:

Bobor európsky (*Castor fiber)*

Najväčší európsky hlodavec, v minulosti veľmi vzácny, od roku 1977 sa k nám opäť šíri z Dolného Rakúska. Vhodným biotopom je pre neho krajina s kombináciou stojatých a tečúcich vôd, dôležitý je brehový porast s dostatkom mäkkých lužných drevín (vŕby, topole, jelše). V záujmovom území boli jeho pobytové znaky zaznamenané pozdĺž Karloveského a Devínskeho ramena. Ohrozený bude stratou vhodných biotopov. Pri realizácii variantov č. 1 a 2 je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a významného zásahu do biotopu a pri variante č. 3 mierne negatívneho vplyvu v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a zásahu do biotopu.

Uchaňa čierna (*Barbastela barbastellus*)

Netopier rozšírený v celej Európe, aj na celom území Slovenska, s výnimkou intenzívne obhospodarovaných nížin. V sledovanom území sú známe len údaje z podzemných zimovísk na území Devína a Karlovej vsi (Lehotská 2006). Vzhľadom na možnosť využívania úkrytov v stromoch v letnom období, môže byť tento druh ohrozený plánovaným výrubom. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami.

Netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*)

Typický lesný druh netopiera, ktorý je takmer celý rok viazaný na koruny stromov. Ukrýva sa v dutinách, prípadne búdkach a väčšina populácie v nich pravdepodobne aj zimuje. V záujmovom území sa podarilo tohto netopiera zaznamenať v blízkosti Devínskeho ramena v biotope mäkkého lužného lesa. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*)

Jeden z najvzácnejších druhov netopierov. Je rozšírený hlavne v severnej a strednej Európe, jeho areál je ostrovčekovitý. V lete sa zdržiava v oblastiach s močiarmi alebo pomaly tečúcimi vodami, ako úkryty využíva stromové dutiny. Na zimu migruje na veľké vzdialenosti (aj 300 km) do jaskynných priestorov. V záujmovom území je známy z literatúry (Lehotská 2006). Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Pri realizácii všetkých variantov, je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Netopier vodný (*Myotis daubentonii*)

Jeden z najhojnejších netopierov. Obýva rozsiahly areál od juhozápadnej Európy až po kontinentálnu Áziu. Vyskytuje sa po celom území Slovenska v oblastiach s vodnými tokmi, rybníkmi alebo jazierkami a dostatkom lesnej vegetácie. V lete najčastejšie využíva stromové dutiny, príležitostne obsadzuje aj štrbiny v stavbách. Zimuje prevažne v podzemných priestoroch. V záujmovom území bol zaznamenaný po celej dĺžke Karloveského a Devínskeho ramena. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Nakoľko ide o bežný druh, ovplyvnená bude nepatrná časť populácie na Slovensku. Pri realizácii všetkých variantov, je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Netopier obyčajný (*Myotis myotis*)

Pôvodne jaskynný druh, dnes vo veľkej miere synantropný, častý je výskyt letných kolónií v podkrovných priestoroch. Zimuje v podzemných priestoroch. Loví nad kosenými lúkami alebo v listnatých lesoch s nízkym podrastom, do vzdialenosti až 25 km od kolónie. Druh európskeho významu. Centrom jeho rozšírenia je stredná a južná Európa. Na Slovensku je

pomerne bežný, v rámci záujmového územia bol tento druh zaznamenaný v Devíne (Lehotská, 2006). Pri realizácii všetkých variantov, je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*)

Veľký netopier osídľujúci takmer celú palearktickú oblasť. Na Slovensku je bežný, v lete využíva dutiny v starých stromoch, hlavne v brehových porastoch, vyhľadáva tiež skalné štrbiny alebo priestory v budovách. Z úkrytu vylieta skoro, ešte za šera a loví vo voľnom priestore nad korunami stromov. Na zimoviská migruje na veľké vzdialenosti, až 2000 km. V záujmovom území bol zaznamenaný po celej dĺžke Karloveského a Devínskeho ramena. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Nakoľko ide o bežný druh, ovplyvnená bude nepatrná časť populácie na Slovensku. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Raniak malý (*Nyctalus leisleri*)

Tento menší druh raniaka je tiež rozšírený v palearktickej oblasti, v zóne opadavých a zmiešaných lesov, nie je však taký bežný ako raniak hrdzavý. Je to vyslovene stromový druh osídľujúci vyššie situované stromové dutiny, v ktorých pravdepodobne aj zimuje. V záujmovom území bol zaznamenaný na okrajoch lužného lesa pozdĺž Devínskeho ramena. Tento druh vďaka svojej silnej závislosti na stromových dutinách môže byť výrazne postihnutý stratou úkrytov po výrube. Keďže jeho výskyt na Slovensku je málo zmapovaný, nedá sa skonštatovať, aká časť populácie bude ohrozená. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*)

Na väčšine územia Slovenska aj Európy bežný druh. Je to štrbinový druh, v lete využíva štrbiny v budovách, pivnice a štôlne, prípadne stromové dutiny. Na jeseň je známy masovými preletmi, zimuje v podzemných priestoroch. V záujmovom území bol zaznamenaný v okolí Karloveského a Devínskeho ramena. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Večernica najmenšia (*Pipistrellus pygmaeus*)

Druh veľmi podobný predchádzajúcemu druhu večernica malá, v minulosti nebol odlišovaný. Oproti večernici malej je tento druh oveľa viac viazaný na lesné prostredie, kde sa ukrýva v stromových dutinách a loví na okrajoch lužného lesa. V záujmovom území bol zaznamenaný v okolí Karloveského a Devínskeho ramena, aj na okraji dubového lesa v PP Devínska lesostep. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Večernica parková (*Pipistrellus nathusii*)

Typický druh Európskeho tajgového pásma. V záujmovom území bol zaznamenaný v brehových porastoch lužného lesa v okolí Karloveského a Devínskeho ramena. Ohrozený môže byť stratou úkrytových dutín v dôsledku výrubu v lužnom lese. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*)

Bežný druh netopiera, ktorý sa často vyskytuje v mestskom prostredí, kde loví hmyz v blízkosti pouličného osvetlenia. V záujmovom území bol zaznamenaný v blízkosti Devínskeho ramena aj priamo nad Devínskou cestou v miestach s osvetlením. V prípade intenzívnejšieho osvetlenia cesty počas rekonštrukcie je u tohto druhu zvýšené riziko kolízií s vozidlami. Ovplyvnená bude len malá časť populácie na Slovensku. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Večernica tmavá (*Vespertilio murinus)*

Večernica tmavá obýva veľkú časť palearktickej oblasti, na Slovensku je to pomerne bežný druh. Ako úkryty využíva skalné pukliny, ako aj štrbiny v stavbách. Patrí medzi najčastejšie zaznamenané druhy netopierov v mestskom prostredí. Aj v záujmovom území bol tento druh zaznamenaný v okolí osvetlenia priamo v blízkosti cesty, ale tiež pri Karloveskom a Devínskom ramene. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu nočným osvetlením a stavebnými prácami a rizika straty úkrytových možností po výrube.

Druhy európskeho významu vtákov zaznamenané v sledovanom území:

Muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*)

V listnatých lesoch na Slovensku je pomerne hojný, ak je v poraste dostatok stromových dutín. Najvyššie hustoty dosahuje v riedkych dubových lesoch (ako v PP Devínska lesostep), v ktorých nie je silný podrast a majú veľa dutín. Ohrozený môže byť práve stratou hniezdnych dutín. Pri realizácii variantov č. 1 a 2 je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku významnej straty hniezdnych dutín a pri variante č. 3 mierne negatívneho vplyvu v dôsledku straty časti biotopu.

Tesár čierny (*Dryocopus martius*)

Tento najväčší európsky ďateľ je v strednej Európe bežný hniezdič, ktorý obsadzuje aj fragmentované lesy a malé lesíky. Preferuje staršie topoľové lužné lesy na nížinách. Hniezdi na väčšine územia Slovenska. V záujmovom území môže byť negatívne ovplyvnená malá časť populácie stratou biotopu lužného lesa po výrube. Pri realizácii variantov č. 1 a 2 je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku významnej straty biotopu a pri variante č. 3 mierne negatívneho vplyvu v dôsledku straty časti biotopu.

Včelár lesný (*Pernis apivorus*)

Tento dravec hniezdi najmä v listnatých lesoch, vo vhodných biotopoch obýva celé Slovensko. V záujmovom území bol zaznamenaný len jeho prelet, preto nie je predpoklad ovplyvnenia jeho populácie. Pri realizácii všetkých variantov, je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia druhu počas stavebných prác.

Výr skalný (*Bubo bubo)*

Táto najväčšia európska sova obýva lesné komplexy, staré zárasty a skalnaté biotopy. Hniezdo s dvomi mláďatami výra skalného bolo nájdené na skalnom výklenku na strmom svahu PP Devínska lesostep. V prípade vykonávania stavebných prác počas hniezdneho obdobia môže dôjsť k rušeniu druhu a neúspešnému hniezdeniu, preto je nutné naplánovať stavebné práce na svahoch PP Devínska lesostep do mimohniezdneho obdobia. Pri realizácii všetkých variantov je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu rušenia v období hniezdenia a rušenia druhu počas stavebných prác.

Hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*)

Na Slovensku bolo zaznamenané hniezdenie hrdličky na väčšine územia. Ojedinele bola zaznamená aj v zime. Veľkosť populácie i územie na ktorom sa vyskytuje sú stabilné, v záujmovom území je stratou biotopu ohrozená nepatrná časť populácie. Pri realizácii všetkých variantov, je potenciálne možný mierne negatívny vplyv z dôvodu straty biotopu.

Muchár sivý *(Muscicapa striata*)

Na území Slovenska patrí medzi najrozšírenejšie druhy. Najvyššie hustoty boli zistené v lužných lesoch a potom v dubovo-hrabových lesoch. Populácia je stabilná, v záujmovom území je stratou biotope ohrozená nepatrná časť populácie. Pri realizácii variantov č. 1 a 2, je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku významnej straty biotopu a pri variante č. 3 mierne negatívneho vplyvu v dôsledku miernej straty časti biotopu.

Včelárik zlatý (*Merops apiaster*)

Je to sťahovavý druh, hniezdi na južnom Slovensku v kolóniách okolo 20, maximálne 79 párov. Na hniezdiská prilieta v máji a odlieta v auguste a na začiatku septembra. Na hniezdenie vyžaduje šikmé steny, ako sú brehy vodných tokov a zosuvy. V záumovom území už niekoľko rokov hniezdi jeden pár včelárika – v kolmej sprašovej stene na hranici PP Devínska lesostep. Lokalita je mimo pásma okolo Devínskej cesty, ktoré bude zasiahnuté stavebnými prácami. Nepredpokladá sa pri realizácii všetkých variantov žiadny preukázateľný vplyv, keďže sa do biotopu nezasahuje.

Súčasná cestná komunikácia predstavuje významný bariérový prvok hlavne pre väčšie druhy cicavcov, keďže na celom dotknutom úseku, vrátane mimo zastavaného územia, nie sú vytvorené prechody pre väčšiu zver, tzv. ekodukty. Územie je súčasťou provincionálneho biokoridoru Devínska Kobyla – Devín – Hainburgské kopce a v súčasnosti sú evidované dve hlavné migračné bariéry – Lamačská brána a Devínska cesta. V oboch úsekoch bráni plynulej migrácii živočíchov intenzívne využívaná cestná komunikácia. Vybudovaním dostatočne širokého nadchodu pre zver vo vybranom úseku by sa eliminoval jeden z dvoch významných bariérnych prvkov nachádzajúcich sa v samotnom jadre Alpsko – Karpatského biokoridoru nadregionálneho, provincionálneho a regionálneho významu.

Realizáciou týchto opatrení dôjde k čiastočnému odstráneniu bariérnych prvkov. Vplyv posudzovanej rekonštrukcie na faunu počas výstavby je hodnotený vo všetkých variantoch ako významný negatívny vplyv, zatiaľ čo v prípade prevádzky pri zohľadnení realizácie vhodných ekoduktov, sú hodnotené pre všetky varianty málo významné negatívne vplyvy.

Vplyvy na flóru

Dendrologický prieskum (Basler & Hofmann, Ing. A. Zwillingová, 14.12.2018), v prílohe 8 správy o hodnotení, s názvom „Inventarizácia drevín“, hodnotí dreviny z komplexného sadovníckeho pohľadu, je spracovaný v zmysle platnej legislatívy, okrem sadovníckeho zhodnotenia obsahuje aj spoločenské ohodnotenie drevín, uvádza aj predbežný počet drevín určených na zachovanie a výrub, a predkladá aj návrh náhradnej výsadby. Podľa záverov dendrologického prieskumu bolo v dendrologickom prieskume hodnotených 720 položiek (jednotlivé stromy, porasty, skupinky stromov tesne pri sebe), z ktorých podľa variantov č. 1 a č. 2 je určených na výrub 461. Podľa variantu č. 3 je určených na výrub 483. V nasledujúcich tabuľkách je vyčíslený počet stromov a krovitých porastov určených na výrub:

7.1 Sumarizácia

Variant č. 1 , 2

Počet rúbaných stromov mimo lesa	382	ks
Výmera rúbaných porastov	4832	m2
Celková hodnota drevín	596513,4	€
Počet rúbaných na lesných pozemkoch	70	ks
Výmera rúbaných porastov na les.pozem.	665	m2

Variant č. 3

Počet rúbaných stromov mimo lesa	397	ks
Výmera rúbaných porastov	3862	m2
Celková hodnota drevín	577420,4	€
Počet rúbaných na lesných pozemkoch	81	ks
Výmera rúbaných porastov na les.pozem.	710	m2

Dendrologický prieskum bol spracovaný ako predbežný doklad pre povolenie orgánov ochrany prírody a krajiny k výrubu drevín na podkladoch dokumentácie pre územné rozhodnutie, ktoré boli spracované v predstihu ako podklad pre správu o hodnotení v rámci posudzovania stavby na životné prostredie. Po zapracovaní všetkých pripomienok dotknutých účastníkov a príslušných dotknutých úradov štátnej správy a samosprávy, ktoré budú mať vplyv na definitívne zábery stavby, je potrebné pred vydaním rozhodnutia o umiestnení stavby vypracovať aktualizáciu dendrologického prieskumu, ktorý bude rešpektovať všetky podmienky plynúce z rozhodnutia Okresného úradu Bratislava. Zároveň odporúča, aby boli geodeticky overené informatívne zakreslené dreviny, a aby tak bol geodeticky zameraný reálny stav drevín v perimetri stavby. Príslušný orgán sa podrobne zaoberal daným dendrologickým prieskumom a dospel k celkovému záveru, že podľa prieskumu bol síce vo variante č. 3, oproti variantu č. 1. a č. 2, uvedený väčší výrub, ale v prípade variantu č. 3 dôjde k výrazne menšiemu rozsahu výrubov v biotope lužného lesa *91E0, keďže komunikácia má byť posunutá o niekoľko metrov na sever, čiže ďalej od pásma lužných lesov. Bude menej postihnutý mäkký lužný les, ktorý je v tejto oblasti kľúčovým z hľadiska ochrany prírody. Na niektorých miestach bude cesta viac zarezaná do svahu, preto viac stromov bude vyrúbaných na druhej strane cesty v biotope hrabových lesov, ktorý ale nie je taký vzácny a navyše je hlavne v blízkosti cesty invadovaný agátmi.

Z hľadiska vplyvov na flóru sú najvýznamnejšími vplyvy na chránené druhy a vplyvy na šírenie inváznych druhov.

1. Chránené druhy, ktoré môžu byť významne ovplyvnené plánovanou rekonštrukciou:

Konringia rakúska (*Conringia austriaca*)

Je to jednoročná bylina, terofyt, kvitne od apríla do polovice mája, semená dozrievajú v júni. Klíči na jeseň a vytvára prízemné ružice. Vertikálnym výskytom sa viaže na planárny stupeň. Rastie na kamenistých, výslnných svahoch, v xerotermných travobylinných a lesostepných spoločenstvách (Čeřovský et al. 1999). V skúmanom území sú tieto spoločenstvá reprezentované biotopmi Natura 2000 – *6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží a *40A0 Xerotermné kroviny. Z hľadiska syntaxonomickej klasifikácie radíme lúčne spoločenstvá do zväzov *Allyso-Festucion pallentis, Festucion valesiacae, Bromo pannonici-Festucion pallentis, Cirsio-Brachypodion pinnati* (z triedy *Festuco-Brometea*), *Geranion sanguinei* (trieda *Trifolio-Geranietea sanguinei*) a kroviny do

zväzov *Prunion fruticosae a Berberidion vulgaris* (trieda *Rhamno-Prunetea*) (Feráková 2002, Hegedušová & Valachovič 2015).

V posledných piatich rokoch bola konringia zaznamenaná len sporadicky, populácia na Devínskej lesostepi sa zmenšuje, čo môže byť spôsobené zarastaním kamenistého substrátu trávami a druhom *Euphorbia cyparissias*.

Druh je ohrozený deštrukciou stanovíšť a ich zarastaním prirodzenou sukcesiou. Konringia sa uplatňuje predovšetkým na obnaženom skalnom substráte a v momente, kedy dôjde k sukcesií tráv a bylín z okolitého prostredia, tieto konkurenčne silnejšie druhy limitujú jej rast. V minulosti sa v oblasti Devínskej lesostepi pásli kozy, ktoré spôsobovali neustálu eróziu strmých svahov a tým aj tvorbu sutinového substrátu, ktorý konringii vyhovuje. Po skončení pasenia pred cca piatimi rokmi začali strmé svahy viac zarastať, uplatňujú sa tu najmä trávy (*Brachypodium pinnatum, Bromus sterilis, Melica uniflora* a i.), *Euphorbia cyparissias, Geranium sanguineum a Clematis vitalba*. Dnes už obnovenie pastvy na Devínskej lesostepi z organizačno – bezpečnostných dôvodov neprichádza do úvahy, vhodný typ manažmentu by mohlo byť kosenie.

Počas rekonštrukcie Devínskej cesty bude skalné bralo tvoriace hranicu PR Devínska lesostep sanované technicko-ekologickým postupom. Do výšky troch metrov od vozovky bude vybudovaný oporný múr, vyššie časti brala budú zabezpečené sieťami. Napriek tomu, že bol vybraný variant s ekologickým spôsobom sanácie, vplyv na populáciu kriticky ohrozenej konringie sa nedá vylúčiť. V spodnej časti brala môže dôjsť k priamej likvidácii rastlín počas výstavby oporného múru, vo vyšších častiach bude konringia ohrozená zvýšenou prašnosťou a neskôr po inštalácii sietí môže byť pozmenená mikroklíma (väčšie zatienenie), čo môže mať negatívny vplyv na jej populáciu. Z uvedeného vyplýva nevyhnutnosť zmierňujúcich opatrení smerujúcich k zlepšeniu stavu populácie tohto druhu. *Conringia austriaca* sa v xerotermných biotopoch oblasti Devínskej kobyly a Devínskej lesostepi vyskytuje spolu s ďalšími vzácnymi druhmi ako *Bupleurum rotundifolium, Cucalis platycarpos, Glaucium corniculatum, Cynoglossum hungaricum* a *Papaver dubium ssp. dubium*. Všetky spomenuté druhy ako aj oba biotopy (6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* a 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží), sú ohrozené predovšetkým deštrukciou stanovíšť a ich zarastaním prirodzenou sukcesiou.

Z hľadiska chráneného druhu *Conringia austriaca* je odporúčaný variant č. 3., v ktorom sa ráta s použitím pasívnej ochrany. Pri realizácii variantov č. 1 a 3 je potenciálna možnosť mierne negatívneho vplyvu v dôsledku ohrozenia biotopu jednej z dvoch známych populácií na Slovensku a pri realizácii variantu č. 2 je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku čiastočnej likvidácie biotopu jednej z dvoch známych populácií na Slovensku.

Mak pochybný (*Papaver dubium*)

Je to jednoročná bylina (terofyt), kvitne v máji až júni. Rastie roztrúsene na suchých, xerotermných stráňach, v minulosti ovplyvnených človekom, napr. opustené kameňolomy, zrúcaniny hradov. Sekundárne ho nachádzame aj na ruderálnych stanovištiach – železničných a cestných násypoch, prípadne okrajoch polí v planárnom až kolínnom stupni. *Papaver dubium ssp. dubium* je na Slovensku kriticky ohrozeným druhom (CR) – skratka je z anglického Critically Endangered a je to stupeň ohrozenia podľa červeného zoznamu IUCN. V záujmovom území bol zaznamenaný aj poddruh *Papaver dubium ssp. austromoravicum*, ktorý je v súčasnosti mimo ohrozenia (NT) - skratka je z anglického Nearly Threatened a je to stupeň ohrozenia podľa červeného zoznamu IUCN.

Pri realizácii variantov č. 1 a 3 je potenciálna možnosť mierne negatívneho vplyvu v dôsledku zásahu do biotopu a pri realizácii variantu č. 2 je potenciálna možnosť významného negatívneho vplyvu v dôsledku významného zásahu do biotopu.

2. Inváz̃ne druhy rastlín

Na základe Doplňujúcej štúdie 2.2.5: ŠÍRENIE INVÁZNYCH DRUHOV RASTLÍN A NÁVRHY NA ZMIERNENIE RIZIKA (Bratislavské regionálne ochranárske združenie) v prílohe č. 6 správy o hodnotení, z hľadiska invadovanosti mäkkých lužných lesov, okolie Devínskej cesty je aj v súčasnosti invadované, a preto je treba očakávať pri narušení porastu výrubom, zvýšení pohybu materiálu a osôb najmä počas stavby, zvyšovanie invadovanosti, ktorá povedie k rapídnemu zhoršeniu stavu okolitých biotopov. V súčasnosti sa na území vyskytujú nasledovné inváz̃ne druhy: *Ailanthus altissima, Ambrosia artemisifolia, Aster lanceolatus, Conyza canadensis, Echinocystis lobata, Fallopia japonica, Fraxinus americana a F. pennsylvanica, Impatiens parviflora, Impatiens glandulifera, Negundo aceroides, Budleja davidii a Robinia pseudacacia*. Biotop mäkkého lužného lesa je jeden z najrizikovejších biotopov z hľadiska náchylnosti na invázie nepôvodných rastlín.

V nulovom variante brehové porasty pozdĺž Devínskej cesty pôsobia v súčasnosti ako bariéra na prenikanie inváznych druhov do ďalších porastov mäkkých lužných lesov. Na niektorých miestach sa vyskytujú ohniská inváznych rastlín, ktoré sa bez správneho manažmentu pravdepodobne budú pomaly rozširovať. Kompaktnosť a zatienenie porastov však vytvára rezistenciu voči ich masovému a rapídnemu rozšíreniu.

Vo variantoch č. 1 a č. 2 sa ráta s pomerne masívnym výrubom drevín. Takýto výrub by viedol k presvetleniu porastu a tým pádom k masívnej invázii nepôvodných druhov, najmä *Ailanthus altissima, Ambrosia artemisifolia, Aster lanceolatus, Conyza canadensis, Echinocystis lobata, Fallopia japonica, Fraxinus americana* a *F. pennsylvanica, Impatiens parviflora, Impatiens glandulifera, Negundo aceroides* a *Robinia pseudacacia*, ktoré sa v území už teraz vyskytujú. Takáto situácia nastala aj na začiatku úseku Devínskej cesty (od Devína), kde nešetrná výstavba cyklotrasy viedla k masívnemu rozšíreniu pohánkovca (*Fallopia japonica*). Odkrytím plôch je možný nástup aj ďalších inváznych druhov, ktoré sa v súčasnosti na území nevyskytujú, ale ich ekologické nároky im šírenie v lužných lesoch umožňujú. Územie je exponované silnému tlaku diaspór, ktoré sa šíria dopravou na samotnej Devínskej ceste, ale aj prirodzenými záplavami. Porasty v súčasnosti tomuto tlaku odolávajú, ale výrub túto rezistenciu značne oslabí a dovolí prienik aj ďalších druhov. Môžeme predpokladať rozšírenie druhu *Amorpha fruticosa, Budleja davidii* a na menej vlhkých miestach aj *Ailanthus altissima či Robinia pseudacacia*. Rovnako zvýšená manipulácia s hmotami počas výstavby zvýši tlak diaspór na biotop. Dotknuté brehové porasty biotopu mäkkého lužného lesa v súčasnosti slúžia aj ako ochranná zóna pre biotopy ďalej od cesty. Narušenie kompaktnosti ochrannej zóny preto otvorí cestu aj pre invadovanie týchto doteraz málo invadovaných porastov, ako sa tomu stalo aj v prípade brehového porastu pri nešetrnej výstavbe cyklotrasy na začiatku Devínskej cesty (smer od Devína), ktorý nie je schopný samostatnej obnovy a nechráni vzácny lužný les v PR Slovanský ostrov, kde sa pohánkovec šíri.

Vo variante č. 3 je plánovaný menší výrub v mäkkých lužných lesoch, a preto aj narušenie rezistencie porastu bude menšie. Aj v tomto variante je však riziko šírenia inváznych rastlín vysoké a bude ho treba znížiť náležitými opatreniami.

Ako najmenej rizikový možno považovať variant 0. Tento variant by bol najvhodnejší, najmä ak by boli dodržané zákonné povinnosti majiteľa/obhospodarovateľa pozemkov odstraňovať inváz̃ne druhy a zabraňovať ich šíreniu. Keďže k tomu v súčasnosti nedochádza, môže byť variant č. 3 v súvislosti s navrhovanými opatreniami, monitoringom ďalšieho vývoja šírenia inváznych druhov a schopnosťou efektívne zakročiť v prípade zistenia novej invázie, najlepšie kontrolovaný variant, a preto aj najmenej rizikový.

Vplyvy na biotopy

Podľa Doplňujúcej štúdie 3.2 Primerané posúdenie vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000 podľa „Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov

na územia ústavy Natura 2000 v Slovenkej republike“ (ŠOP SR, 2014), ktorú spracovali zástupcovia spoločnosti Geobotany s.r.o., priamo v záujmovom území boli počas spracovania zámeru navrhovanej činnosti zmapované významnejšie typy biotopov podľa Vyhlášky MŽP SR č. 579/2008 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a podľa Katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002), ďalšie biotopy podľa publikácie Biotopy Slovenska (Ružičková et al., 1996):

Biotopy európskeho významu (Vyhláška MŽP SR č. 579/ 2008 Z.z.)
*91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.1)
91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (Ls 1.2)
*91H0 Teplomilné panónske dubové lesy (Ls3.1)
*40A0 Xerotermné kroviny (Kr6)
*6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (Pi5)
6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*) (Tr1)

Biotopy národného významu
Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské

Ostatné biotopy
Nelesná bylinná vegetácia (NBV)
Nelesná drevinová vegetácia (NDV)
X4 Teplomilná ruderálna vegetácia mimo sídiel
X8 Porasty inváznych neofytov
X9 Porasty nepôvodných drevín.

*91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.1) a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (Ls 1.2)

Biotopy lužných lesov sa nachádzajú prakticky v celom úseku Devínskej cesty, tvoria rôzne široké porasty medzi cestnou komunikáciou a Karloveským a Devínskym ramenom. Kritickou časťou predkladaného zámeru je nevyhnutnosť výrubu drevín v poraste lužných lesov v oblasti medzi Devínskou cestou a ramenami. Tieto porasty sú tvorené z väčšej časti prioritným biotopom Európskeho významu *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, ktorý miestami prechádza do biotopu Európskeho významu 91F0 Lužné dubovo-brestovojaseňové lesy okolo nížinných riek. Biotop na kritických miestach dosahuje šírku len niekoľkých metrov, napriek tomu sa tu nachádza plne vyvinutý bylinný podrast zodpovedajúci vnútornému prostrediu lužného lesa. Tieto porasty predstavujú prirodzenú bariéru oddeľujúcu chránené územia PR Slovanský ostrov a CHA Sihoť od Devínskej cesty, brániacu napr. šíreniu nepôvodných druhov a znečistenia z cesty smerom do chránených území. Porast tiež chráni brehy Karloveského ramena pred eróziou pôdy počas vysokých vodných stavov.

Recentné štúdie (Šibíková et al. 2017) ukazujú, že fragmentácia biotopov lužných lesov spôsobuje úbytok rastlinných druhov typických pre podrast lužného lesa a prenikanie ruderálnych a nepôvodných druhov z okolitého prostredia, čím sa významne mení druhové zloženie podrastu. Okrajový efekt (edge effect) sa v lužnom lese prejavuje na ploche 3 až 15 metrov od hranice porastu (Honnay et al. 2002), v tejto oblasti, tzv. ekotóne dochádza k premiešaniu lesných druhov s druhmi z okolitého prostredia a nemôžeme ju už klasifikovať ako biotop lužného lesa. Nakoľko na dlhých úsekoch popri Devínskej ceste dosahuje lužný les šírku len pár metrov, akýkoľvek zásah do biotopu môže znamenať nielen zmenšenie celkovej plochy biotopu, ale pod vplyvom fragmentácie a edge effektu aj kompletný zánik tohto biotopu. Aj v dôsledku minimálneho výrubu tu môže nastať situácia, kedy šírka porastu už nebude

dostatočná na plnenie funkcií ekosystému lužného lesa a presvetlenie porastu spolu s prenikaním ruderálnych a nepôvodných druhov z okolia budú mať za následok úplný zánik biotopu, zvyšné stromy zostanú len vo forme "stromoradia", pod ktorým nebude vyvinuté typické vnútorné lesné prostredie.

Invázie nepôvodných rastlín predstavuje v súčasnosti jeden z najvýznamnejších faktorov ohrozujúcich biodiverzitu (Kettunen et al. 2009; Pyšek et al. 2012). Spomedzi lesných ekosystémov, práve lužné lesy sú najviac postihnuté inváziami, ako na Slovensku (Medvecká et al. 2018), tak aj v rámci celej Európy (Wagner et al. 2017). Prvenstvo lužných lesov je do istej miery spôsobené prirodzeným režimom v luhoch, kde pod vplyvom záplav pravidelne vznikajú voľné plochy bez vegetácie, na ktorých sa ľahko uchytia nepôvodné rastliny, pre ktoré sú rieky dôležitými cestami šírenia (Richardson et al. 2007; Zajac et al. 2011). Ďalším vplyvom je enormný antropogénny tlak vyvíjaný na ekosystémy lužných lesov hlavne v posledných desaťročiach – výstavba vodných diel a zmeny vodného režimu (Šibíková et al. 2017), intenzívne lesné hospodárstvo preferujúce výsadby monokultúr šlachtených topoľov (Botková et al. 2016) a pod. – dôsledkom čoho je neustále zvyšovanie počtu aj pokryvnosti nepôvodných druhov v lužných lesoch, ktoré bude pravdepodobne v budúcnosti stále pokračovať (Petrášová et al. 2013). Z vedeckých štúdií vyplýva (Martin et al. 2009), že zvýšenie dostupnosti environmentálnych faktorov, napr. svetla alebo živín v podraste vytvára voľnú niku, ktorá je v prvom rade obsadzovaná nepôvodnými druhmi, neofytmi. Z tohto dôvodu sa predpokladá, že pri akomkoľvek výrube v lužnom lese dôjde k presvetleniu porastu a narušeniu pôdneho krytu počas realizácie výrubu a práve na týchto miestach hrozí šírenie inváznych neofytov. Tiež samotné práce na rekonštrukcií cesty nesú so sebou riziko zavlečenia nepôvodných druhov z dôvodu zvýšeného pohybu osôb a mechanizmov v záujmovom území.

Celková plocha biotopu *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.1) v SR je 4200 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 250 ha (Variant 1 a 2), 0,2 ha (Variant 3); podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je 6,4 % (Variant 1 a 2) , 0,04% (Variant 3) a kumulatívna strata biotopu v dotknutých ÚEV je 270 ha (Variant 1 a 2), 0,2 ha (Variant 3).

Celková plocha biotopu 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (Ls 1.2) v SR je 2100 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 20 ha (Variant 1 a 2), <0,1 ha (Variant 3); podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je 0,9 % (Variant 1 a 2) , <0,01 % (Variant3) a kumulatívna strata biotopu v dotknutých ÚEV je 20 ha (Variant 1 a 2), <0,1 ha (Variant 3).

<u>*91H0 Teplomilné panónske dubové lesy (Ls3.1) a *40A0 Xerotermné kroviny (Kr6)</u>

Biotopy sa v rámci skúmaného územia nachádzajú na svahoch chráneného územia PP Devínska lesostep. Porasty teplomilných dubových lesov tu plynule prechádzajú do porastov xerotermných krovín a travinno-bylinných porastov. Tieto biotopy sú ohrozené predovšetkým priamou likvidáciou v dôsledku stavebných prác počas rekonštrukcie a tiež rozrušovaním skalných blokov a následnými zosuvmi strmého svahu nad Devínskou cestou. V dubovo-hrabových a lužných lesoch po oboch stranách Devínskej cesty rastú inváznе neofyty agát biely *(Robinia pseudoacacia)* a pajaseň žliazkatý *(Ailanthus altissima)*, ktoré môžu v dôsledku narušenia stanovišťa stavebnými prácami prenikať aj do biotopu teplomilných dubín.

Celková plocha biotopu *91H0 Teplomilné panónske dubové lesy (Ls3.1) v SR je 10 800 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 0,5 ha; podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je <0,01 % a kumulatívna strata biotopu v dotknutom ÚEV je 0,5 ha.

Celková plocha biotopu *40A0 Xerotermné kroviny (Kr6) v SR je 560 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 0,65 ha; podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je 0,11 % a kumulatívna strata biotopu v dotknutom ÚEV je 0,65 ha.

*6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (Pi5) a 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*) (Tr1)

Biotopy sa nachádzajú hlavne na území prírodnej pamiatky Devínska lesostep. Mnohé lokality sú ohrozené v dôsledku zmien v obhospodarovaní krajiny (po ústupe pasenia) sekundárnou sukcesiou tráv a bylín z okolitých biotopov, ktorej v súčasnosti bránia zamestnanci ŠOP SR pomocou aktívneho manažmentu (kosenie, odstraňovanie náletových drevín a krovín). Ďalším významným faktorom ohrozenia je erózia pôdy, rozrušovanie skalných blokov a zosuvy strmého svahu nad Devínskou cestou ako aj priama likvidácia biotopu počas stavebných prác. Biotop *6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (Pi5) je ohrozený zalesňovaním extrémnych stanovíšť nepôvodnými drevinami, napr. *Pinus nigra* či *Robinia pseudacacia.* V chránených územiach je ohrozený zošľapávaním turistami a následnou eróziou.

Celková plocha biotopu *6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* (Pi5) v SR je 130 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 0,6 ha; podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je 0,4 % a kumulatívna strata biotopu v dotknutom ÚEV je 0,6 ha.

Celková plocha biotopu 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*) (Tr1) v SR je 30 000 ha; plocha ovplyvneného biotopu je 0,6 ha; podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je <0,01% a kumulatívna strata biotopu v dotknutom ÚEV je 0,6 ha.

Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské

Biotop dubovo-hrabových lesov sa nachádza na severnej strane Devínskej cesty, tam kde svah nie je príliš strmý a skalnatý. Tieto lesy tvoria prirodzené prepojenie na masív Devínskej Kobyly a CHKO Malé Karpaty v mieste Fialkového údolia a oblasti východne od kameňolomu. V porastoch je miestami primiešaný inváznydruh agát biely (Robinia pseudoacacia), v stromovej aj krovinovej etáži. Tieto porasty budú počas rekonštrukcie priamo zasiahnuté výrubmi. Variant 1 ráta s menším výrubom v tomto biotope, na úkor lužného lesa na druhej strane cesty. Nakoľko však tento biotop dosahuje v skúmanom území väčšiu šírku ako líniový porast lužného lesa, miestami je súčasťou veľkého lesného komplexu Devínskej Kobyly, porasty nebudú natoľko postihnuté procesom fragmentácie, ako by tomu bolo v prípade lužných lesov. Plánované výruby budú mať v tomto biotope menej negatívny dopad ako by tomu bolo v prípade výrubov na druhej strane cesty v poraste lužného lesa. Rovnako ako v biotope lužného lesa tu hrozí šírenie inváznych druhov rastlín v dôsledku presvetlenia podrastu a narušenia pôdneho krytu počas stavebných prác.

Celková plocha biotopu Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské v SR sa neuvádza; plocha ovplyvneného biotopu je 1,2 ha; podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche v SR je <0,1 % a kumulatívna strata biotopu v dotknutom ÚEV je 1,2 ha.

X4 Teplomilná ruderálna vegetácia mimo sídiel

Tento typ vegetácie sa nachádza po oboch stranách cestnej komunikácie, v tesnej blízkosti cesty a na krajniciach, či miestach kde cesta prechádza cez záhradkárske oblasti. Ohrozená bude priamou likvidáciou počas stavebných prác a následne šírením nepôvodných druhov. Počas prevádzky by mohla byť v prípade používania posypovej soli ohrozená zasoľovaním pôdy a premenou na iný typ spoločenstva.

X8 Porasty inváznych neofytov a X9 Porasty nepôvodných drevín

V hodnotenom území bolo zaznamenaných 10 inváznych neofytov – *Ailanthus altissima, Ambrosia artemisifolia, Aster novi-belgii agg., Conyza canadensis, Echinocystis lobata, Fallopia*

japonica, Impatiens glandulifera, Impatiens parviflora, Negundo aceroides a Robinia pseudoacacia. Z menovaných druhov, veľkou hrozbou je predovšetkým Fallopia japonica, ktorá už v súčasnosti tvorí niekoľko väčších súvislých porastov v blízkosti Devínskej cesty. Po čiastočnej rekonštrukcii a stavbe úseku cyklochodníka pri vstupe do Mestskej časti Devín, pri ktorej vplyvom stavebných prác došlo k presvetleniu porastu lužného lesa, tu vytvorila práve *Fallopia japonica* súvislý porast. *Aster novi-belgii agg., Conyza canadensis* a *Impatiens parviflora* sa uplatňujú hlavne v podraste lužného lesa, kde v prípade preriedenia stromovej etáže môžu vytvoriť monodominantné porasty a limitovať výskyt domácich druhov. *Negundo aceroides* a *Robinia pseudoacacia* rastú v krovinovej aj stromovej etáži lužných lesov, *Robinia pseudoacacia* často aj v dubovo-hrabových lesoch na druhej strane Devínskej cesty. Pre nepôvodné druhy je typické, lepšie znášanie narušených podmienok, ako je to u domácich druhov, preto akékoľvek narušenie porastov výrubmi a stavebnými prácami môže spôsobiť významný nárast pokryvnosti neofytov v území a poškodenie pôvodných biotopov.

Z uvedených variantov bude najmenej ovplyvnený variant č. 3, nakoľko v tomto prípade dôjde k najmenšiemu zásahu do prioritného biotopu európskeho významu *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (Ls1.1). V tomto prípade je predpoklad najmenšieho ovplyvnenia biotopu fragmentáciou a tiež nižšie riziko mohutného šírenia inváznych rastlín. Výrubom bude viac postihnutý biotop národného významu, ktorý dosahuje v skúmanom území väčšiu šírku ako líniový porast lužného lesa, preto porasty nebudú natoľko postihnuté procesom fragmentácie, ako by tomu bolo v prípade lužných lesov. Náchylnosť tohto typu biotopu na invázie nepôvodných rastlín je menšia ako v prípade lužného lesa.

Na základe uvedeného, môže byť vplyv posudzovanej rekonštrukcie z hľadiska poškodenia biotopov počas výstavby hodnotený ako veľmi významný negatívny vplyv v prípade variantov č. 1 a č. 2, a v prípade variantu č. 3 ako významný negatívny vplyv. Počas prevádzky sú všetky varianty ako bez vplyvu. Z hľadiska fragmentácie biotopov je počas výstavby hodnotený variant č.1 ako významný negatívny vplyv a varianty č. 2 a 3 ako majúce málo významný negatívny vplyv. Počas prevádzky sú všetky varianty ako bez vplyvu.

VPLYVY NA KRAJINU

Vplyvy na krajinu a krajinný obraz

Počas výstavby nastanú vo všetkých navrhovaných variantoch zanedbateľné zmeny vo využívaní územia, a teda aj v štruktúre krajiny, krajinnom obraze a scenérii. Tieto vplyvy budú mať lokálny charakter a budú počas výstavby negatívne málo významné a dočasné.

Počas prevádzky cesty sa vplyvy na štruktúru krajiny neočakávajú. Krajinný obraz bude najviac zmenený v úsekoch, kde budú vybudované zárubné múry a nainštalované záchytné siete. V prípade variantu č. 1 a č. 3 sa počíta s vybudovaním zárubných múrov a ich následných „ozelenením“, takýto postup však nie je vo variante č. 2 plánovaný. Variant č. 3 počíta aj s úpravou smerového a výškového vedenia Devínskej cesty, tam kde to priestorové podmienky dovoľujú sa odkláňa od osi existujúcej trasy Devínskej cesty, zväčša vľavo (v smere staničenia) tak, aby cesta, aj po jej rozšírení o cyklocestičku na jej pravej strane, eliminovala záber do chránených území PR Slovanský ostrov, ÚEV Bratislavské luhy a CHVÚ Dunajské luhy a CHA Sihoť aj s jeho ochrannými pásmami hygienickej ochrany vodného zdroja Sihoť. Uvedenou zmenou smerovania zostanú prioritné biotopy Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy zachované na rozdiel od variantov č. 1 a č. 2 v akceptovateľnej miere, čo bude mať vplyv aj na samotné vnímanie krajinného obrazu.

Na základe uvedeného sú hodnotené vplyvy na krajinný obraz pre variant č. 1 ako málo významný pozitívny vplyv, pre variant č. 2 pôjde o málo významný negatívny vplyv a pre variant č. 3 pozitívny vplyv.

Vplyvy na chránené územia

Územia európskeho významu a chránené vtáčie územie (územia súvislej európskej sústavy NATURA 2000)

Údaje o vstupoch:

Záber pôdy

Vzhľadom na to, že rekonštrukcia Devínskej cesty zahŕňa aj dostavanie cyklotrasy a chodníka pre peších, bude na väčšine trasy nový záber pôdy v rôznej šírke. Vo variantoch 1 a 2 je záber pôdy navrhovaný najmä na úkor brehových porastov. Vo variante 3 je cesta posunutá smerom vľavo (v smere staničenia), do masívu Devínskej Kobyly, aby bol minimalizovaný zásah do biotopov lužného lesa, okrem úseku okolo Devínskej lesostepi, kde je posun k skalným biotopom nežiadúci a rekonštrukcia bude riešená zúžením cyklotrasy na minimálnu šírku tak, aby bol aj zásah do brehového porastu minimálny. Riešenie rozšírenia cesty vpravo násypom znamená ďalšie zabratie pôdy. Rozšírenie telesa pomocou násypu - toto riešenie sa bude vykonávať len na miestach, kde to je z hľadiska ochrany prírody možné. Na zvyšku územia budú použité alternatívne riešenia (ideálne prefabrikovaná konzola) na minimalizovanie zásahu do brehového porastu po uvedení činnosti do prevádzky, aj na minimalizovanie šírky manipulačných pásov počas samotnej stavby. Dočasný záber pozemkov predstavujú plochy so stavebným dvorom. Vymedzenie uvedených pozemkov je predpokladané v blízkosti kameňolomu južne od cesty. V týchto miestach sa nenachádzajú žiadne významné biotopy ani druhy. Tieto plochy budú následne náležite zrekultivované. Pri zábere pôdy bude potrebné vykonať určité opatrenia.

Spotreba vody

Nároky na odber vody pri stavebných prácach, súvisiacich s výstavbou, spočívajú hlavne v potrebe technologickej vody (napr. na výrobu betónových zmesí, kropenie staveniska, čistenie mechanizmov), ďalej v potrebe pitnej vody pre zamestnancov stavby a úžitkovej vody pre hygienické účely v rámci stavebného dvora. Keďže sa nepredpokladá zásadná zmena v súčasnom hospodárení s vodou v širšom dotknutom záujmovom území, nemal by tento vstup ovplyvniť európsku sústavu chránených území NATURA 2000. Zo strany BVS, a.s. bola vznesená požiadavka na dobudovanie kanalizácie v úseku Devínskej cesty, ktorá by pokryla potreby novej domovej zástavby v oblasti. V prípade, že kanalizácia bude vybudovaná (vzhľadom ku skutočnosti, že sa jedná o komplikovanú stavbu, ktorá si vyžiada v reálnom čase presnú a špecifickú koordináciu oboch stavieb - navrhovanej činosti a výstavby splaškovej kanalizácie, pričom obe musia byť súčasne nielen realizované, ale aj projektované, preto je možné uvažovať s ňou ako s priestorovou rezervou), je možné očakávať pozitívny vplyv na vodné ekosystémy Karloveského a Devínskeho ramena.

Zásobovanie elektrickou energiou

Tento vstup by nemal ovplyvniť európsku sústavu chránených území NATURA 2000

Zásobovanie plynom

Stavba (rekonštrukcia) nevyžaduje zásobovanie plynom. Preto nie je ani predpoklad ovplyvnenia sústavy chránených území NATURA 2000.

Zásobovanie tepelnou energiou

Stavba (Rekonštrukcia Devínskej cesty) nevyžaduje zásobovanie tepelnou energiou. Preto nie je ani predpoklad ovplyvnenia sústavy chránených území NATURA 2000.

Nároky na suroviny a materiál

Vzhľadom na rozsah stavby sa zabezpečenie všetkých materiálov predpokladá z priľahlých zdrojov bez potreby otvárania nových zemníkov či depónií. Tento vstup by nemal ovplyvniť európsku sústavu chránených území NATURA 2000.

Údaje o výstupoch:

Odpady vznikajúce počas realizácie stavby

Ak budú odpady vzniknuté počas realizácie stavby zlikvidované v súlade s platnou legislatívou, tento výstup by nemal ovplyvniť európsku sústavu chránených území NATURA 2000.

Odpady vznikajúce počas prevádzky

Počas prevádzky cesty bude z povrchu vozovky splachovaná zrážková voda a odpadové vody z topenia snehu pri zimnej údržbe komunikácie. Štandardne sa na zimnú údržbu ciest používajú materiály a látky, ktoré zvyšujú v zložkách životného prostredia hodnoty obsahu mangánu, železa a chloridov. V prípade úniku ropných látok do vody, môžu byť prekročené aj limity organických mikropolutantov (NEL). Znečistenie vôd, pochádzajúcich z cesty, môže výnimočne spôsobiť aj havária na ceste, alebo nevhodná manipulácia s látkami a materiálmi škodiacimi vodám. Keďže sa pri rekonštrukcii ráta so zbieraním vody z cesty a jej následným prečistením odlučovačmi, nemal by tento výstup ovplyvniť európsku sústavu chránených území NATURA 2000. Významný negatívny vplyv na tieto územia, predovšetkým na biotopy rastúce v blízkosti krajnice, môže mať použitie nevhodného posypového materiálu počas zimy.

Plynné emisie vznikajúce počas realizácie stavby

Relevantným zdrojom emisií počas realizácie výstavby budú emisie výfukových plynov dopravných a stavebných mechanizmov, ktorými sa bude realizovať stavebná činnosť a preprava materiálov. Plošným zdrojom budú jednotlivé segmenty staveniska (podľa navrhnutých etáp), resp. úseky cesty, ktoré budú aktuálne rekonštruované. Sekundárne zvýšenie prašnosti môžu vyvolať aj zemné práce. Takéto znečistenia ovzdušia budú dočasné a obmedzené na obdobie rekonštrukcie cesty. Vhodnou organizáciou práce, pravidelnou údržbou mechanizmov, čistením komunikácie a vhodným prekrytím prepravovaného materiálu, je možné obmedziť pôsobenie týchto negatívnych vplyvov.

Plynné emisie vznikajúce počas prevádzky

Počas prevádzky cesty budú vznikať z automobilovej dopravy plynné emisie škodlivých látok. Ich nárast bude súvisieť s nárastom intenzity dopravy, ktorú je možné očakávať vzhľadom na aktuálne a budúce urbanistické záujmy v MČ Devín. Zvýšené množstvo emisií môže mať negatívny vplyv na európsku sústavu chránených území NATURA 2000.

Hluk

Devínska cesta bude zdrojom hluku aj počas výstavby (rekonštrukcie) a aj počas prevádzky. Stavebné práce predstavujú vo všetkých variantoch riešenia hrozbu zvýšenia hladiny hluku v dotknutom území a v jeho okolí. Zvýšenie hlučnosti môže mať negatívny vplyv na európsku sústavu chránených území NATURA 2000, predovšetkým na druhy európskeho významu – vtáky, netopiere, drobné aj veľké cicavce.

Vibrácie

Počas výstavby (rekonštrukcie) budú zdrojom vibrácií stavebné mechanizmy. Vibrácie môžu vznikať aj pri špecifických pracovných procesoch súvisiacich s úpravou nestabilných

svahov. Zvýšenie vibrácií môže mať negatívny vplyv na európsku sústavu chránených území NATURA 2000 prostredníctvom vyrušovania živočíchov (hlavne netopiere). V prípade narušenia nestabilných skalných blokov v dôsledku vibrácií môže dôjsť k zániku úkrytov a úhynu netopierov a k dočasnému zániku biotopov *6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albia 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží.

Umelé osvetlenie

Osvetlenie cesty môže mať negatívny vplyv na európsku sústavu chránených území NATURA 2000. V prípade realizácie stavebných prác aj počas noci a zvýšeniu intenzity osvetlenia môže dôjsť k narušeniu prirodzeného režimu európsky významných druhov netopierov a sov, v dôsledku čoho môžu prichádzať do častejších kolízií s vozidlami a stavebnými mechanizmami.

Záujmové územie je v priamom styku s SKUEV0064 Bratislavské luhy a SKCHVU007 Dunajské luhy. V blízkosti sa nachádza SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV0280 Devínska Kobyla a SKUEV0800 Devínska hradná skala, na tú však navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv.

SKUEV0280 DEVÍNSKA KOBYLA

Rekonštrukciou Devínskej cesty sa nepredpokladá možnosť ovplyvnenia biotopov, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0280 Devínska Kobyla, keďže sa do týchto biotopov v SKUEV0280 Devínska Kobyla nezasahuje, ale nepriamo budú ovplyvnené tieto druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0280 Devínska Kobyla: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) ovplyvnením migračnej trasy druhu (narušenie migračnej trasy druhu), netopiere - netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) rušením druhov v dôsledku nočného osvetlenia, ktoré netopiere láka nad cestu kvôli zvýšenej koncentrácii hmyzu môže dochádzať k ich kolízii s vyššími autami a aj v súvislosti so stavebnými prácami. Vo variantoch č. 1, 2, a 3 sa predpokladá mierne negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na predmety ochrany tohto územia európskeho významu.

SKUEV0064 a SKUEV2064 BRATISLAVSKÉ LUHY

Rekonštrukciou Devínskej cesty budú priamo pri variante č. 1 a 2 (významne negatívne) a pri variatne č. 3 (mierne negatívne) ovplyvnené tieto biotopy, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV064 a SKUEV2064: *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek v dôsledku výrubu, poškodenia biotopu pri rozširovaní cesty, kumulatívneho vplyvu fragmentácie biotopu a šírenia ruderálnych a inváznych druhov, rovnako aj chránené druhy rastlín a živočíchov viazané na tieto biotopy. V prípade variantu č. 1 a 2 pri prioritnom biotope *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, bude významný negatívny vplyv z dôvodu veľmi významnej straty biotopu – 250 ha a rizika šírenia nepôvodných druhov a pri biotope 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, bude významný negatívny vplyv z dôvodu významnej straty biotopu - 20 ha a rizika šírenia nepôvodných druhov. V prípade variantu č. 3 pri biotopoch *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek bol identifikovaný mierne negatívny vplyv v dôsledku výrubu jednotlivých stromov v okrajovej časti biotopu a rizika šírenia nepôvodných druhov. Rekonštrukciou Devínskej cesty budú ovplyvnené tieto druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0064 a v prípade jedného druhu (pozri nižšie) aj SKUEV2064:

- plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)* priamo – pri výrube stromov môže dôjsť k odstráneniu stromov s uvoľnenou kôrou, čo je mikrohabitat obývaný týmto druhom

(možnosť straty vhodného mikrohabitatu);
- roháč obyčajný (*Lucanus cervus)* priamo likvidácia biotopu výrubom (mierny zásah do biotopu);
- mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*) nepriamo - ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu;
- kunka červenobruchá (*Bombina bombina)* nepriamo - ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu
- netopier obyčajný (*Myotis myotis)*, netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini)*, netopier pobrežný (*Myotis dasycneme)*, uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* – budú ovplyvnené nepriamo zničením vhodných úkrytových dutín počas výrubu, stavebnými prácami a nočným osvetlením, ktoré netopiere láka nad cestu kvôli zvýšenej koncentrácii hmyzu;
- bobor vodný (*Castor fiber)* priamo aj nepriamo – zásah do biotopu - likvidáciou biotopu výrubom; ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu v územiach SKUEV0064 a SKUEV2064.

Pri druhoch plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)*, roháč obyčajný (*Lucanus cervus)*, mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina),* netopier obyčajný (*Myotis myotis)*, netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini)*, netopier pobrežný (*Myotis dasycneme)*, uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* v prípade variantov č. 1, 2 a 3., bol identifikovaný mierne negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na tieto predmety ochrany, ale pre druh bobor vodný (*Castor fiber*) v prípade variantov č. 1 a 2 bol identifikovaný významný negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na tento predmet ochrany v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a významného zásahu do jeho biotopu a pri variante č. 3 bol identifikovaný mierne negatívny vplyv rekonštrukcie Devínskej cesty v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a zásahu do biotopu.

SKCHVU007 DUNAJSKÉ LUHY

Možnosť ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany SKCHVU007 Dunajské luhy sa v súvislosti s Rekonštrukciou Devínskej cesty nepredpokladá, keďže na základe podkladov nedochádza k narušeniu populácie druhu, ani biotopu druhu v SKCHVU007 ani v jeho blízkosti, t. j. nebolo identifikované ich ovplyvnenie.

Príslušný orgán na základe podkladov, existujúcich údajov a dostupných informácií vyhodnotil, uviedol a zameral sa na tie druhy a biotopy európskeho významu, ktoré boli v riešenom území získané na základe monitoringu biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany jednotlivých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000 dotknutých realizáciou rekonštrukcie Devínskej cesty a bol u nich identifikovaný možný vplyv navrhovanej činnosti. U ostatných druhov a biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany chránených území NATURA 2000 dotknutých realizáciou navrhovanej rekonštrukcie, nie je predpoklad ovplyvnenia (nebol identifikovaný vplyv). Podrobnejšie hodnotenie spomenutých druhov fauny, flóry a biotopov vrátane vyhodnotenia vplyvov variantov na predmety ochrany dotknutých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000, bolo uvedené v predchádzajúcich kapitolách tohto záverečného stanoviska.

Devínska cesta v súčasnosti tvorí hranicu medzi dotknutými SKUEV0280 Devínska Kobyla a SKUEV0064 Bratislavské luhy, rekonštrukciou cestnej komunikácie nedôjde k zníženiu integrity chránených území oproti súčasnému stavu. Tá je momentálne narušená hlavne absenciou funkčných ekoduktov a intenzívnou automobilovou dopravou. Obe územia európskeho významu sú zároveň biocentrami regionálneho a provinciálneho významu, preto ich integrita a konektivita by mala byť prioritou aj v kontexte územného systému ekologickej stability.

Vplyvy na hodnotené územia európskeho významu počas rekonštrukcie Devínskej cesty v prípade variantov č. 1 a č. 2 sú významné negatívne vplyvy (významné vplyvy, podstatný rozdiel oproti súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante), v prípade

variantu č. 3 je to málo významný negatívny vplyv (málo významný vplyv, malý až minimálny rozdiel voči súčasnému stavu, resp. výhľadovému stavu pri nulovom variante). Počas prevádzky navrhovanej činnosti sú všetky navrhované varianty hodnotené bez vplyvu na predmetné územia európskeho významu. V prípade vplyvu na SKCHVU007 Dunajské luhy boli v prípade všetkých navrhovaných variantov rekonštrukcie Devínskej cesty v správe o hodnotnení uvedený vplyv málo významný negatívny a následne prílohami - doplňujúcimi štúdiami sa nepotvrdilo t. z. neidentifikovalo sa ovplyvnenie druhov, ktoré sú predmetom ochrany tohto územia. V prípade prevádzky sú všetky tieto varianty hodnotené ako bez vplyvu.

Z hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000 ako aj s využitím dostupných informácií vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- realizácia navrhovanej činnosti vo variante č. 1 a č. 2 predstavuje významne negatívny zásah do dvoch biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany sústavy Natura 2000 a bude mať významne negatívny vplyv aj na jeden druh európskeho významu, ktorý je predmetom ochrany území európskeho významu Natura 2000, t. j. s prihliadnutím na hodnotiace tabuľky doplňujúcej štúdie 3.2 bol na troch miestach v prípade prvého variantu-variantu č. 1 (pre druh európskeho významu - *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000) a na troch miestach v prípade druhého variantu – variantu č. 2 (pre druh európskeho významu *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo- topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000) identifikovaný vplyv s hodnotou (-2), čo vylučuje schválenie projektu.
- V prípade realizcácie variantu č. 3 nedochádza k významne negatívnemu vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000. Zaznamenaný bol mierne negatívny vplyv s hodnotou (-1). V tomto prípade je realizácia projektu možná, ale nevyhnutná je realizácia zmierňujúcich opatrení.

Poznámka príslušného úradu

V doplňujúcej štúdii 3.2 boli vyhodnotené aj druhy a biotopy národného významu, ktoré síce boli zaradené do predmetu ochrany dotknutých území sústavy NATURA 2000, bolo identifikované ich ovplyvnenie, ale nie sú predmetom ich ochrany, preto ich príslušný orgán v predchádzajúcom hodnotení neuviedol (vyhodnotil len druhy a biotopy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany). Keďže v rámci realizácie navrhovanej činnosti je možné ovplyvnenie (variant č. 1 a č. 2 predstavujú aj vážne ohrozenie populácií niektorých kriticky ohrozených druhov národného významu.), pre komplexnosť problematiky ich príslušný orgán následne vyhodnotil a uviedol.

Variant č. 1 bude znamenať mierne negatívny vplyv na tieto druhy národného významu: *Conringia austriaca, Papaver dubium ssp. dubium, Eptesicus serotinus, Myotis daubentonii, Nyctalus leisleri, Nyctalus noctula, Pipistrellus nathusi, Pipistrellus pipistrellus, Pipistrellus pygmaeus, Vespertillo murinus, Streptopelia turtur* a významný negatívny vplyv (s hodnotou – 2) na druh *Muscicapa striata* v dôsledku významnej straty biotopu.

Variant č. 2 bude mať mierne negatívny vplyv na tieto druhy národného významu: *Eptesicus serotinus, Myotis daubentonii, Nyctalus leisleri, Nyctalus noctula, Pipistrellus nathusi, Pipistrellus pipistrellus, Pipistrellus pygmaeus, Vespertillo murinus, Streptopelia turtur* a významný negatívny vplyv (s hodnotou – 2) na druhy *Conringia austriaca, Papaver dubium ssp. dubium a Muscicapa striata.*

Variant č. 3 bude znamenať mierne negatívny vplyv na tieto druhy národného významu: *Conringia austriaca, Papaver dubium ssp. dubium, Eptesicus serotinus, Myotis daubentonii, Nyctalus leisleri, Nyctalus noctula, Pipistrellus nathusi, Pipistrellus pipistrellus, Pipistrellus pygmaeus, Vespertillo murinus, Muscicapa striata, a Streptopelia turtur* a na biotop národného

významu *Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské* (výrubom v okrajových častiach biotopu).

Ovplyvnenie druhu *Merops apiaster* vo variantoch č. 1, 2, a 3, ktoré bolo predmetom rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti sa nepredpokladá, keďže do biotopu sa nezasahuje a nebol identikovaný žiadny preukázateľný vplyv. Ovplyvnenie biotopov národného významu Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské v prípade variantu č. 1 a 2 sa nepredpokladá, keďže do biotopu sa nezasahuje a nebol identikovaný žiadny preukázateľný vplyv.

V doplňujúcej štúdii 3.2 je nesprávne vyhodnotená v tabuľke 2 „Možnosť ovplyvnenia biotopov, ktoré sú predmetom ochrany SKÚEV0280 Devínska Kobyla“ kód biotopu *40A0 a 6210 možnosť priameho ovplyvnenia vplyvom zásahu do okrajových častí biotopu v UEV Devínska Kobyla. Nepredpokladá sa priama možnosť ovplyvnenia, keďže navrhovaná činnosť je umiestnená mimo tohto územia európskeho významu a nezasahuje sa do okrajových častí biotopu v ÚEV Devínska Kobyla (podľa obr. 1 doplňujúcej štúdie 3.2 ako aj dostupných informácií). Možná zámena je s provincionálnym biocentrom Devínska Kobyla, ktoré je súčasťou SKUEV0280 Devínska Kobyla a CHKO Malé Karpaty a sú v ňom začlenené maloplošné chránené územia PP Devínska lesostep a PR Fialková dolina a je opísané v prílohe 7 správy o hodnotení – v Doplňujúcej štúdii 2.2.7. na str. 12. Na základe uvedeného v SKUEV0280 Devínska Kobyla, nie je ani predpoklad priameho ovplyvnenia konringie rakúskej a maku pochybného v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti stratou biotopu, ako je uvedené v tabuľke 5.1.1 doplňujúcej štúdie 3.2. Tak isto to platí aj pre biotopy 91 H0, 6210, 6110 a 40A0 v tab. na str. 46 - 51 doplňujúcej štúdie 3.2, ktoré všetky sú predmetom ochrany SKUEV0280 Devínska Kobyla a v prípade biotopu 6210 aj predmetom ochrany SKUEV2064 Bratislavské luhy (pozri tab. na str. 12, kde sa uvádza, že do biotopu sa nezasahuje a nie je možnosť ovplyvnenia), u ktorých sa nepredpokladá ovplyvnenie. Biotopy 91H0, 6210, *6110 a *40A0 v rámci PP Devínska lesostep, budú ovplyvnené.

Ďalej sú v tabuľkách v doplňujúcej štúdii 3.2 uvedené druhy európskeho významu, ktoré nie sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000. Ide o druhy *Bubo bubo, Ficedula albicolis, Dryocopus martius, Pernis apivoris*, ale boli u nich identifikované negatívne vplyvy (pozri predchádzajúce kapitoly), a preto sú vyhodnotené. V prípade variantov č. 1, 2 a 3 bol identifikovaný mierne negatívny vplyv na druhy *Bubo bubo* a *Pernis apivoris.* Pri druhoch *Ficedula albicolis a Dryocopus martius* bol identifikovaný v prípade variantov č. 1 a 2 významný negatívny vplyv s hodnotou - 2 v dôsledku významnej straty biotopu (hniezdnych dutín) a v prípade variantu č. 3 mierne negatívny vplyv z dôvodu straty časti biotopu.

V záverečnom odporúčaní na str. 52 sú uvedené nesprávne súčty v dôsledku zrejemej chyby. Podľa správnosti malo byť vyhodnotené, že v hodnotiacich tabuľkách bol na šiestich miestach (na piatich miestach pre druhy a biotopy európskeho významu a jeden druh národného významu) v prípade prvého variantu a na ôsmich miestach (na piatich miestach pre druhy a biotopy európskeho významu a tri druhy národného významu) v prípade druhého variantu identifikovaný vplyv s hodnotou - 2, čo vylučuje schválenie projektu. Ak by sa mali vyhodnotiť len vplyvy na predmety ochrany dotknutých území NATURA 2000, v konečnom dôsledku by bol na troch miestach (pre druh *Castor fiber* a biotopy *91E0 a 91F0) v prípade prvého variantu a aj v prípade druhého variantu identifikovaný vplyv s hodnotu - 2, čo vylučuje schválenie projektu. Celkovo variant č. 1 a 2 predstavuje významne negatívny zásah do biotopov európskeho významu a vážne ohrozenie populácií kriticky ohrozených druhov národného významu.

<u>Biotopy európskeho významu nachádzajúce sa mimo ÚEV</u>

Priame ovplyvnenie biotopov európskeho významu v dotknutom území, mimo UEV môže byť v týchto biotopoch:

- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae) v Devínskej lesostepi, kde biotop môže byť ovplyvnený stavbou oporných múrov a kotvením pasívnej ochrany;

- 40A0 Xerotermné kroviny v Devínskej lesostepi, kde biotop môže byť ovplyvnený stavbou oporných múrov a kotvením pasívnej ochrany;
- 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy v Devínskej lesostepi, kde biotop môže byť ovplyvnený stavbou oporných múrov a kotvením pasívnej ochrany;
- 6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi* v Devínskej lesostepi, kde biotop môže byť ovplyvnený stavbou oporných múrov a kotvením pasívnej ochrany;

Územia národného významu

Záujmové územie sa nachádza vo viacerých stupňoch ochrany (1. – 5.) podľa zákona OPK pre výskyt viacerých chránených území. Plánovanou rekonštrukciou Devínskej cesty budú ovplyvnené chránené tieto územia národného významu:

- Z veľkoplošných chránených území je to **Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, pre ktorej územie platí 2. stupeň ochrany**.
- Maloplošné chránené územia v kontakte s trasou Devínskej cesty: **Prírodná rezervácia Slovanský ostrov** s 5. stupňom ochrany, zasiahnuté je jej ochranné pásmo so 4. stupňom ochrany, účelom ochrany je zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu, druhov európskeho významu a druhov národného významu; **Prírodná pamiatka Devínska lesostep so 4. stupňom ochrany** (ochranné pásmo s 3. stupňom ochrany), ide o významnú lokalitu kriticky ohrozených druhov rastlín, ktorá je dôležitá z vedecko-výskumného, náučného a biologického hľadiska. Najvýznamnejším botanickým druhom je konringia rakúska (*Conringia austriaca*). Ďalej je to **Prírodná rezervácia Fialková dolina (5. stupeň ochrany**): zachovalé dubovo-hrabové lesy, vzácne druhy rastlín, najmä vstavačovité, ide o významú geologickú, botanickú a zoologickú lokalitu - záber v jej ochrannom pásme (4. stupeň ochrany). **Chránený areál Sihoť (2., 3. st. územnej ochrany),** predmet ochrany: zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu, druhov európskeho významu a druhov národného významu.
- PR Slovanský ostrov a CHA Sihoť sú súčasťou **územia európskeho významu Bratislavské luhy (SKUEV0064)** vyhláseného z dôvodu ochrany biotopov a **chráneného vtáčieho územia SKCHVU007 Dunajské luhy** (najmä Sihoť), ktoré bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov.

Prírodná rezervácia Slovanský ostrov

Predkladaným zámerom rekonštrukcie Devínskej cesty bude na viacerých miestach ovplyvnené ochranné pásmo rezervácie. Toto ochranné pásmo je tvorené biotopom mäkkého, miestami prechodného až tvrdého lužného lesa a plní dôležité funkcie. Lesný porast, oddeľujúci Devínske rameno od cestnej komunikácie, pôsobí ako prirodzená bariéra pre vstup ruderálnych a synantropných druhov z cestnej krajnice do porastu. Bráni tiež prenikaniu nepôvodných a inváznych druhov rastlín z okolitých presvetlených, ruderalizovaných plôch do lesov Slovanského ostrova. Porast lužného lesa plní tiež stabilizačnú a pôdoochrannú funkciu v období vysokých vodných stavov, zabraňuje nadmernej erózií brehov a splachovaniu pôdy a následnému zazemňovaniu Devínskeho ramena. Zatienením vozovky bráni jej prehrievaniu a znižuje tak celkové dopady cestnej komunikácie na mikroklímu ochranného pásma a rezervácie.

Počas výstavby hlavným negatívnym vplyvom rekonštrukcie Devínskej cesty na Prírodnú rezerváciu Slovanský ostrov bude jednoznačne priamy zásah do ochranného pásma rezervácie na viacerých miestach. Vo všetkých variantoch je podľa dendrologického prieskumu (príloha 8) plánovaný rovnaký výrub drevín v líniovom poraste lužného lesa PR Slovanský ostrov, ktorý oddeľuje cestnú komunikáciu od Devínskeho ramena. Z komplexného hľadiska v prípade variantu č. 3 dôjde v mäkkých lužných lesoch k výrazne menšiemu rozsahu výrubov, preto z

hľadiska minimalizácie vplyvu na PR Slovanský ostrov sa odporúča tento variant. Počas prevádzky zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti. V prípade, že sa počas výstavby nepodarí efektívne zabrániť šíreniu inváznych druhov, počas prevádzky bude toto šírenie ďalej pokračovať. Z hľadiska fauny bude zvýšený pohyb návštevníkov pôsobiť ako stresový faktor na niektoré druhy živočíchov.

Chránený areál Sihoť

Predmetné maloplošné chránené územie nemá ochranné pásmo, pozdĺž Devínskej cesty hraničí priamo s cestnou komunikáciou. Predmetom ochrany sú Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (*91E0), Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (91F0) nachádzajúce sa na ostrove Sihoť a na oboch brehoch Karloveského ramena a vodné biotopy ramena – prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition (3150) a Nižinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion (3260), druhy európskeho významu a druhy národného významu. Ostrov Sihoť predstavuje tiež významný vodárenský zdroj.

Počas výstavby navrhovanej činnosti hlavným negatívnym vplyvom rekonštrukcie Devínskej cesty na CHA Sihoť bude priamy zásah do biotopov jeho lužného lesa na viacerých miestach. Vo všetkých variantoch je plánovaný výrub drevín v líniovom poraste lužného lesa, ktorý oddeľuje cestnú komunikáciu od Karloveského ramena. V prípade variantu č. 3 dôjde k výrazne menšiemu rozsahu výrubov v CHA Sihoť. Počas prevádzky navrhovanej činnosti zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti. V prípade, že sa počas výstavby nepodarí efektívne zabrániť šíreniu inváznych druhov, počas prevádzky bude toto šírenie ďalej pokračovať. Z hľadiska fauny bude zvýšený pohyb návštevníkov pôsobiť ako stresový faktor na niektoré druhy živočíchov.

Prírodná pamiatka Devínska lesostep

Predmetom ochrany daného územia sú biotopy *91H0 Teplomilné panónske dubové lesy, *40A0 Xerotermné kroviny, *6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi a 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae). Vyskytujú sa tu xerotermné fytocenózy s kriticky ohrozenou konringiou rakúskou (Conringia austriaca). Prírodná pamiatka Devínska lesostep je súčasťou JZ svahov masívu Devínskej Kobyly so strmými svahmi, krovinami i skupinami lúčok.

Počas výstavby navrhovanej činnosti, vzhľadom na potrebu stabilizácie strmých svahov, bude počas rekonštrukcie priamo zasiahnutý okraj prírodnej pamiatky (ďalej len „PP“), skalné steny nad Devínskou cestou. Počas samotných prác tu bude zvýšená prašnosť a hlučnosť, čo bude mať negatívny dopad na flóru a faunu v PP. Skalná štrbinová vegetácia bude miestami odstránená úplne. Predpokladaný výskyt konringie rakúskej *(Conringia austriaca)* sa vykonaným botanickým prieskumom (apríl 2019) nepotvrdil. V súčasnosti nie je známa presná poloha stanoviska chránenej rastliny. V posledných rokoch bol jej výskyt zaznamenaný len sporadicky a jej populácia na Devínskej lesostepi sa postupným zarastaním svahu inými druhmi zmenšuje. Predpokladá sa vplyv na celú (a možno jedinú na Slovensku) populáciu chránenej rastliny konringia rakúska (*Conringia austriaca)* rastúcej na skalnatom brale PP Devínska lesostep. Podobne závažný negatívny vplyv môže mať stavba aj na kriticky ohrozený druh mak pochybný *(Papaver dubium ssp. dubium).* Hniezdo s dvoma mláďatami výra skalného *(Bubo bubo)* bolo nájdené na skalnom výklenku na strmom svahu PP Devínska lesostep. V prípade vykonávania stavebných prác počas hniezdneho obdobia môže dôjsť k rušeniu druhu a neúspešnému hniezdeniu, preto je nutné naplánovať stavebné práce na svahoch PP Devínska lesosteop do mimohniezdneho obdobia. V PP je plánovaný výrub drevín. Podľa dendrologického prieskumu (príloha 8) v prípade variantu č. 3, dôjde k menšiemu rozsahu výrubov.

Negatívne ovplyvnenie počas prevádzky navrhovanej činnosti nie sú predpokladané.

Prírodná rezervácia Fialková dolina

Prírodná rezervácia je súčasťou CHKO Malé Karpaty, južný cíp rezervácie zasahuje tesne k priestoru, ktorý bude ovplyvnený rekonštrukciou Devínskej cesty. Predmetom ochrany je biotop Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské a vzácne druhy rastlín, najmä vstavačovité. Ide o významnú geologickú, botanickú a zoologickú lokalitu, ktorá je využívaná aj na migráciu živočíchov vrátane veľkých cicavcov najmä medzi masívom Malých Karpát a porastmi lužných lesov v PR Slovanský ostrov.

Územie prírodnej rezervácie Fialková dolina nebude počas výstavby navrhovanej činnosti bezprostredne zasiahnuté výrubom stromov ani stavebnými prácami. Negatívne môže byť ovplyvnené prašnosťou a hlukom počas stavebných prác a potenciálnym šírením inváznych rastlín z plôch narušených výstavbou, ktoré sú v tesnej blízkosti rezervácie. Môže dôjsť k rušeniu fauny a dočasnému obmedzeniu využívania tejto migračnej trasy. Dočasný negatívny vplyv je možný za predpokladu realizácie ekoduktu vo Fialkovej doline (v navrhovanom riešení v lokalite Dolné Gronáre) pri jeho výstavbe. Pozitívny vplyv možno očakávať po prevádzke ekoduktu (využívaním ekoduktu migrujúcou zverou sa minimalizujú ich kolízie s chodcami a cyklistami).

Počas prevádzky bude zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov), čo spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti a častejšie kolízie s migrujúcou zverou.

CHKO Malé Karpaty

CHKO Malé Karpaty hraničí priamo s Devínskou cestou. Nachádza sa tu biotop Ls 2.1 Dubovo-hrabové lesy karpatské, ktoré sú rôzneho veku a na niektorých miestach s prímesou invázneho agátu bieleho (*Robinia pseudoacacia*).

Počas výstavby okrajová časť CHKO Malé Karpaty, biotop dubovo-hrabových lesov, bude priamo zasiahnutý výrubom. Lesný porast je súčasťou väčšej lesnej plochy, preto líniový výrub na hranici porastu, ktorý je podľa dendrologického prieskumu (príloha 8) rozsiahlejší, nebude mať z hľadiska fragmentácie významný vplyv. Po odstránení časti stromov dôjde k presvetleniu porastu, čo môže spôsobiť šírenie inváznych rastlín do porastu. Územie bude tiež negatívne ovplyvnené prašnosťou a hlukom počas stavebných prác a zvýšeným rušením fauny.

Počas prevádzky zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti a častejšie kolízie s migrujúcou zverou.

Z hľadiska chránených území ako najvhodnejší vychádza variant č. 3. Počas výstavby budú pri všetkých variantoch prevažovať negatívne vplyvy, avšak pri variante č. 3 dôjde na základe údajov z dendrologického prieskumu a projektu náhradnej výsadby (príloha 8 správy o hodnotení) celkovo k najmenšiemu výrubu drevín v týchto chránených územiach. Preto varianty č. 1 a č. 2 sú hodnotené ako veľmi významný negatívny vplyv a variant č. 3 ako významný negatívny vplyv. Počas prevádzky je pri všetkých variantoch (vrátane nulového) zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov a častejšie kolízie s migrujúcou zverou. Realizáciou vhodných ekoduktov však tieto kolízie budú minimalizované (zlepšenie oproti nulovému variantu). Vplyv na chránené územia počas prevádzky je preto hodnotený ako málo významný negatívny vplyv.

Vplyvy na ekologickú stabilitu a prvky územného systému ekologickej stability (ďalej len „ÚSES“)

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy (SAŽP, 1994) v dotyku s riešeným územím alebo priamo v záujmovom území sa nachádza 5. Provinciálne biocentrum Devínska Kobyla s lesnými, skalnými a lesostepnými spoločenstvami,

pričom ide o významnú lokalitu z hľadiska ochrany prírody a z vedeckého a náučného aspektu. Ďalej je to 32. Regionálne biocentrum ostrov Sihoť – zahŕňa aj Karloveské rameno Dunaja a predstavujú ho lužné lesy a vodné spoločenstvá, 33. Regionálne biocentrum Slovanský ostrov (nazývaný aj Sedláčkov ostrov) tvorený lužnými lesmi a vodnými spoločenstvami. V blízkosti prechádza XIII. Provinciálny biokoridor Dunaj, ktorý zahŕňa vodný tok Dunaja a priľahlé mokraďové spoločenstvá a lužné lesy (vodný tok Dunaj a jeho brehové porasty poskytujú podmienky pre migráciu druhov fauny, ktoré sú viazané na vodné prostredie) a priamo daným územím prechádza IV. Provinciálny biokoridor Devínska kobyla – Devín – Hainburgské kopce, ktorý predstavuje migračnú cestu xerotermofilnej bioty cez Devínsku bránu.

5. Provinciálne biocentrum Devínska Kobyla

Biocentrum Devínska Kobyla je súčasťou SKUEV0280 Devínska Kobyla a CHKO Malé Karpaty a sú v ňom začlenené maloplošné chránené územia PP Devínska lesostep a PR Fialková dolina.

Vplyvy počas výstavby: Vzhľadom na potrebu stabilizácie strmých svahov, bude počas rekonštrukcie priamo zasiahnutý okraj predmetného provinciálneho biocentra, skalné steny nad Devínskou cestou. Počas samotných prác tu bude zvýšená prašnosť a hlučnosť, čo bude mať negatívny dopad na flóru a faunu v predmetnom biocentre. Skalná štrbinová vegetácia bude miestami odstránená úplne. Pred začatím prác bude potrebný monitoring kriticky ohrozeného druhu *Conringia austriaca*, ktorý by mal pokračovať aj v priebehu rekonštrukcie a po jej ukončení. Územie PR Fialková dolina nebude bezprostredne zasiahnuté výrubom stromov ani stavebnými prácami. Negatívne môže byť ovplyvnené prašnosťou a hlukom počas stavebných prác a potenciálnym šírením inváznych rastlín z plôch narušených výstavbou, ktoré sú v tesnej blízkosti biocentra. Môže dôjsť k rušeniu fauny a dočasnému obmedzeniu využívania tejto migračnej trasy. Okrajová časť biocentra, biotop dubovo-hrabových lesov bude priamo zasiahnutý výrubom, špecifikovaným v dendrologickom posudku.

Počas prevádzky: Zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti a častejšie kolízie s migrujúcou zverou. Po vybudovaní funkčných ekoduktov predpokladáme výrazne pozitívny vplyv na biocentrum Devínska Kobyla, ako aj na okolité biocentrá a na nadregionálnej úrovni predpokladáme zlepšenie funkcie Alpsko-Karpatského biokoridoru.

32. Regionálne biocentrum ostrov Sihoť

Biocentrum ostrov Sihoť je tvorené chráneným územím CHA Sihoť a je súčasťou územia európskeho významu SKUEV0064 a SKUEV2064 Bratislavské luhy a chráneného vtáčieho územia SKCHVU007 Dunajské luhy. Nachádza na území ohraničenom nadregionálnym hydrickým biokoridorom – hlavným tokom Dunaja a Karloveským ramenom. V záujmovom území sa nachádza chránený areál Sihoť, ktorý pozdĺž Devínskej cesty hraničí priamo s cestnou komunikáciou.

Počas výstavby hlavným negatívnym vplyvom rekonštrukcie Devínskej cesty na biocentrum ostrov Sihoť bude priamy zásah do biotopov lužného lesa. Vo všetkých predložených variantoch je plánovaný výrub drevín v líniovom poraste lužného lesa, ktorý oddeľuje cestnú komunikáciu od Karloveského ramena. V prípade variantu č. 3 dôjde k výrazne menšiemu rozsahu výrubov. Z hľadiska fauny využívajúcej biocentrum dôjde počas stavebných prác k sťaženým podmienkam pre migráciu medzi biocentrom a okolitými porastmi. Prepojenie biocentra a hydrického biokoridoru nebude rekonštrukciou zasiahnuté.

Počas prevádzky zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti. V prípade, že sa počas výstavby nepodarí efektívne zabrániť šíreniu inváznych druhov, počas prevádzky bude toto šírenie ďalej pokračovať. Z hľadiska fauny bude zvýšený pohyb návštevníkov pôsobiť ako stresový faktor na

niektoré druhy živočíchov. Po sfunkčnení ekoduktov v rámci rekonštrukcie dôjde k zlepšeniu podmienok pre migráciu medzi biocentrom ostrov Sihoť a biocentrom Devínska Kobyla.

33. Regionálne biocentrum Slovanský ostrov

Biocentrum Slovanský ostrov sa územne zhoduje s chráneným územím PR Slovanský ostrov a jej ochranným pásmom. Nachádza na území ohraničenom nadregionálnym hydrickým biokoridorom – hlavným tokom Dunaja a Devínskym ramenom. Je súčasťou siete chránených území európskeho významu v rámci SKUEV0064 Bratislavské luhy a chráneného vtáčieho územia SKCHVU007 Dunajské luhy.

Počas výstavby hlavným negatívnym vplyvom rekonštrukcie Devínskej cesty na biocentrum Slovanský ostrov bude jednoznačne priamy zásah do lužných lesov ochranného pásma rezervácie PR Slovanský ostrov. Vo všetkých variantoch je podľa dendrologického prieskumu (príloha 8) plánovaný rovnaký výrub drevín v líniovom poraste lužného lesa PR Slovanský ostrov, ktorý oddeľuje cestnú komunikáciu od Devínskeho ramena. Z komplexného hľadiska v prípade variantu č. 3, dôjde v mäkkých lužných lesoch k výrazne menšiemu rozsahu výrubov. Z hľadiska fauny využívajúcej biocentrum dôjde počas stavebných prác k sťaženým podmienkam pre migráciu medzi biocentrom a okolitými porastmi. Prepojenie biocentra a hydrického biokoridoru nebude rekonštrukciou zasiahnuté.

Zvýšený pohyb návštevníkov (cyklistov, chodcov) spôsobí zvýšené riziko zavlečenia nepôvodných druhov do oblasti. V prípade, že sa počas výstavby nepodarí efektívne zabrániť šíreniu inváznych druhov, bude počas prevádzky toto šírenie ďalej pokračovať. Z hľadiska fauny bude zvýšený pohyb návštevníkov pôsobiť ako stresový faktor na niektoré druhy živočíchov. Po sfunkčnení ekoduktov v rámci rekonštrukcie dôjde k zlepšeniu podmienok pre migráciu medzi biocentrom Slovanský ostrov a biocentrom Devínska Kobyla.

Prvky ÚSES nachádzajúce sa v záujmovom území je potrebné vnímať nie len na lokálnej úrovni, ale aj v kontexte celého Slovenska a priľahlých krajín. Predmetné záujmové územie, v ktorom sa nachádza niekoľko biocentier regionálneho významu predstavuje na úrovni Slovenska biocentrum nadregionálneho významu. Dôležitým prvkom zasahujúcim do územia je biokoridor nadregionálneho významu tvorený CHKO Malé Karpaty (Generel územného systému ekologickej stability, SAŽP 2000), časť PR Fialková dolina susedí bezprostredne s Devínskou cestou. Tento významný koridor je súčasťou Karpatského oblúka a umožňuje migráciu zveri na veľké vzdialenosti. Práve v záujmovom území sa stretáva tento biokoridor s hydrickým biokoridorom nadregionálneho významu – hlavným tokom Dunaja a priľahlými ramenami. Na druhej strane Dunaja pokračuje nadregionálny biokoridor v podobe lesných ekosystémov národného parku Donau-Auen. Tok Dunaja nepredstavuje prekážku pre veľké cicavce a tieto využívajú oblasť na migráciu medzi Karpatským oblúkom a oblasťou Álp. Tu sa napája na významný biokoridor nadnárodného významu – Alpsko-Karpatský biokoridor. Z uvedeného vyplýva, že záujmová oblasť je kľúčovou z hľadiska funkčnosti nadregionálnych biokoridorov a práve Devínska cesta predstavuje v súčasnosti jedinú významnú prekážku.

Na základe zhrnutia poznatkov o prvkoch územného systému ekologickej stability zasadených do širšieho kontextu je možné konštatovať, že počas výstavby bude vplyv všetkých variantov prakticky rovnaký – významný negatívny vplyv.

Počas prevádzky môže byť za najvhodnejší označený variant č. 3, ktorý v najväčšej miere zachováva integritu biocentier a spôsobuje najmenšiu fragmentáciu biocentier regionálneho významu - ostrov Sihoť a Slovanský ostrov. Po zapracovaní konkrétnych návrhov na umiestnenie rôznych typov ekoduktov špecifikovaných v doplňujúcej štúdii a odkonzultovaných aj v zmysle záznamu z ústneho pojednávania, je predpoklad výrazne pozitívneho vplyvu na konektivitu krajiny v dotknutom území. V prípade variantov č. 1 a č. 2 je hodnotený vplyv na prvky ÚSES ako málo významný pozitívny vplyv (+ 1) a v prípade variantu č. 3 ako pozitívny vplyv (+ 2).

VPLYVY NA URBÁNNY KOMPLEX A VYUŽÍVANIE ZEME

V prípade navrhovaných variantov je celá plocha určená na realizáciu navrhovanej činnosti, keďže už v súčasnosti je dlhodobo využívaná na účely prepravy. Navrhovaná činnosť sa nebude významne podieľať na vplyve na urbánny komplex, keďže už v danom území táto činnosť dlhodobo existuje, dôjde len k jej rekonštrukcii a zefektívneniu.

Dotknutí budú najviac účastníci dopravy a cyklisti. Dočasným zvýšením počtu dopravnej a stavebnej techniky v jednotlivých úsekoch Devínskej cesty (hluk, prašnosť, vibrácie) bude znížená kvalita života, ale vzhľadom na nízky počet bytových domov v dotknutom území je tento vplyv málo významný. Zároveň ide o lokalitu, ktorá je aj v súčasnosti zaťažená hlukom a emisiami z dopravy. Príspevok negatívneho dopadu na obyvateľov a na aktivity obyvateľov vyplývajúci z používania stavebnej techniky, prepravy materiálov a z pracovných aktivít súvisiacich s rekonštrukciou cesty bude minimálny. Preto uvedené predpokladané vplyvy sú hodnotené ako málo významné a dočasné.

Rekonštrukcia cesty môže potenciálne ovplyvniť už existujúcu infraštruktúru a inžinierske siete. Vplyv je hodnotený ako málo významný. V prípade odhalenia inžinierskych sietí je potrebné tieto predpísaným spôsobom zabezpečiť proti ich poškodeniu.

Počas prevádzky cesty sa negatívne vplyvy na infraštruktúru neočakávajú.

VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY, VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÉ A PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ, VPLYVY NA VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Na základe súčasných poznatkov nie je predpoklad dopadu výstavby alebo prevádzky navrhovaného vedenia na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská, paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

KUMULATÍVNE VPLYVY

Na základe posúdenia vplyvov pôsobiacich v území dotknutom rekonštrukciou Devínskej cesty je možné konštatovať, že sa nepredpokladajú žiadne významné kumulatívne negatívne vplyvy na životné prostredie a obyvateľstvo.

Kumulatívnemu vplyvu fragmentácie a šírenia inváznych rastlín budú vystavené predovšetkým biotopy *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, rovnako aj chránené druhy rastlín a živočíchov viazané na tieto biotopy. V dôsledku kumulatívnych vplyvov môže dôjsť v najužších miestach, kde porast dosahuje šírku len 4 - 5 metrov, k úplnému zániku predmetu ochrany a k premene biotopu na ruderálne stanovište, či porast inváznych neofytov. Pozitívne kumulatívne vplyvy možno predpokladať po vybudovaní a spriechodnení ekoduktov v dôsledku migrácie živočíchov, v prípade dobudovania (samostatného segregovania) chýbajúceho úseku medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13 v rámci rekonštrukcie Devínskej cesty sa prepojí medzinárodná cyklotrasa Eurovelo 6 a Eurovelo 13 a ak by sa podarilo skoordinovať vybudovanie splaškovej kanalizácie spolu s realizáciou navrhovanej činnosti čo sú dve rôzne investície, eliminoval by sa prípadný únik splaškových vôd do chránených území.

VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Napriek tomu, že Devínska cesta sa nachádza v blízkosti štátnej hranice Slovenskej republiky s Rakúskom, nepredpokladá sa, že rozsah a charakter činnosti vyplývajúci z rekonštrukcie cesty bude mať závažný vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice. V kontexte dobudovania (samostatného segregovania) cyklotrasy v rámci rekonštrukcie Devínskej

cesty sa očakáva pozitívny vplyv posudzovanej činnosti na medzinárodnú cyklodopravu, dobuduje sa chýbajúci úsek medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 13 a prepojí sa medzinárodná cyklotrasa Eurovelo 6 a Eurovelo 13. Očakáva sa aj pozitívny vplyv v prípade vybudovania ekoduktu v súvislosti s migráciu zveri medzi Karpatským oblúkom a oblasťou Álp, pričom tok Dunaja nepredstavuje prekážku pre veľké cicavce.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Záujmové územie je v priamom styku s SKUEV0064 Bratislavské luhy a SKCHVU007 Dunajské luhy. V blízkosti sa nachádza SKUEV2064 Bratislavské luhy, SKUEV0280 Devínska Kobyla a SKUEV0800 Devínska hradná skala, na tú však navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv.

SKUEV0280 DEVÍNSKA KOBYLA

Rekonštrukciou Devínskej cesty sa nepredpokladá možnosť ovplyvnenia biotopov, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0280 Devínska Kobyla, keďže sa do týchto biotopov v SKUEV0280 Devínska Kobyla nezasahuje, ale nepriamo budú ovplyvnené tieto druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0280 Devínska Kobyla: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) ovplyvnením migračnej trasy druhu (narušenie migračnej trasy druhu), netopiere - netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*) a uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) rušením druhov v dôsledku nočného osvetlenia, ktoré netopiere láka nad cestu kvôli zvýšenej koncentrácii hmyzu môže dochádzať k ich kolízii s vyššími autami a aj v súvislosti so stavebnými prácami. Vo variantoch č. 1, 2, a 3 sa predpokladá mierne negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na predmety ochrany tohto územia.

SKUEV0064 a SKUEV2064 BRATISLAVSKÉ LUHY

Rekonštrukciou Devínskej cesty budú priamo pri variante č. 1 a 2 (významne negatívne) a pri variatne 3 (mierne negatívne) ovplyvnené tieto biotopy, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV064 a SKUEV2064: *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek v dôsledku výrubu, poškodenia biotopu pri rozširovaní cesty, kumulatívneho vplyvu fragmentácie biotopu a šírenia ruderálnych a inváznych druhov, rovnako aj chránené druhy rastlín a živočíchov viazané na tieto biotopy. V prípade variantu č. 1 a 2 pri prioritnom biotope *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, bude významný negatívny vplyv z dôvodu veľmi významnej straty biotopu – 250 ha a rizika šírenia nepôvodných druhov a pri biotope 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, bude významný negatívny vplyv z dôvodu významnej straty biotopu - 20 ha a rizika šírenia nepôvodných druhov. V prípade variantu č. 3 pri biotopoch *91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek bol identifikovaný mierne negatívny vplyv v dôsledku výrubu jednotlivých stromov v okrajovej časti biotopu a rizika šírenia nepôvodných druhov. Rekonštrukciou Devínskej cesty budú ovplyvnené tieto druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany SKUEV0064 a v prípade jedného druhu (pozri nižšie) aj SKUEV2064:

- plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)* priamo – pri výrube stromov môže dôjsť k odstráneniu stromov s uvoľnenou kôrou, čo je mikrohabitat obývaný týmto druhom (možnosť straty vhodného mikrohabitatu);
- roháč obyčajný (*Lucanus cervus)* priamo likvidácia biotopu výrubom (mierny zásah do biotopu);

- mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*) nepriamo - ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu;
- kunka červenobruchá (*Bombina bombina)* nepriamo - ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu;
- netopier obyčajný (*Myotis myotis)*, netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini)*, netopier pobrežný (*Myotis dasycneme)*, uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* – budú ovplyvnené nepriamo zničením vhodných úkrytových dutín počas výrubu, stavebnými prácami a nočným osvetlením, ktoré netopiere láka nad cestu kvôli zvýšenej koncentrácii hmyzu;
- bobor vodný (*Castor fiber)* priamo aj nepriamo – zásah do biotopu - likvidáciou biotopu výrubom; ovplyvnením (narušením) migračnej trasy druhu v územiach SKUEV0064 a SKUEV2064.

Pri druhoch plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)*, roháč obyčajný (*Lucanus cervus)*, mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina)*, netopier obyčajný (*Myotis myotis)*, netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini)*, netopier pobrežný (*Myotis dasycneme)*, uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)* v prípade variantov č. 1, 2 a 3., bol identifikovaný mierne negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na tieto predmety ochrany, ale pre druh bobor vodný (*Castor fiber*) v prípade variantov č. 1 a 2 bol identifikovaný významný negatívny vplyv navrhovanej rekonštrukcie na tento predmet ochrany v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a významného zásahu do jeho biotopu a pri variante č. 3 bol identifikovaný mierne negatívny vplyv rekonštrukcie Devínskej cesty v dôsledku narušenia migračnej trasy druhu a zásahu do biotopu.

SKCHVU007 DUNAJSKÉ LUHY

Možnosť ovplyvnenia druhov, ktoré sú predmetom ochrany SKCHVU007 Dunajské luhy sa v súvislosti s Rekonštrukciou Devínskej cesty nepredpokladá, keďže na základe podkladov nedochádza k narušeniu populácie druhu, ani biotopu druhu v SKCHVU007 ani v jeho blízkosti, t. j. nebolo identifikované ich ovplyvnenie.

Príslušný orgán na základe podkladov, existujúcich údajov a dostupných informácií vyhodnotil, uviedol a zameral sa na tie druhy a biotopy európskeho významu, ktoré boli v riešenom území získané na základe monitoringu biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany jednotlivých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000 dotknutých realizáciou rekonštrukcie Devínskej cesty a bol u nich identifikovaný možný vplyv navrhovanej činnosti. U ostatných druhov a biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany chránených území NATURA 2000 dotknutých realizáciou navrhovanej rekonštrukcie, nie je predpoklad ovplyvnenia (nebol identifikovaný vplyv). Podrobnejšie hodnotenie spomenutých druhov fauny, flóry a biotopov vrátane vyhodnotenia vplyvov variantov na predmety ochrany dotknutých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000, bolo uvedené v predchádzajúcich kapitolách tohto záverečného stanoviska.

Z hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, ako aj s využitím dostupných informácií vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- realizácia navrhovanej činnosti vo variante č. 1 a č. 2 predstavuje významne negatívny zásah do dvoch biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany sústavy Natura 2000 a bude mať významne negatívny vplyv aj na jeden druh európskeho významu, ktorý je predmetom ochrany území európskeho významu Natura 2000, t. j. s prihliadnutím na hodnotiace tabuľky doplňujúcej štúdie 3.2 bol na troch miestach v prípade prvého variantu-variantu č. 1 (pre druh európskeho významu - *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000) a na troch miestach v prípade druhého variantu – variantu č. 2 (pre druh európskeho významu *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo- topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom

ochrany dotknutých území NATURA 2000) identifikovaný vplyv s hodnotou (- 2), čo vylučuje schválenie projektu.

- V prípade realizácie variantu č. 3 nedochádza k významne negatívnemu vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000. Zaznamenaný bol mierne negatívny vplyv s hodnotou (- 1). V tomto prípade je realizácia projektu možná, ale nevyhnutná je realizácia zmierňujúcich opatrení.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je najvhodnejší nulový variant, teda súčasný stav nepodporujúci aktivity, ktoré majú negatívne dopady na záujmy ochrany prírody, t. j. neovplyvňujú negatívne vzácne druhy organizmov, neatakujúci predmety ochrany v lokalitách dotknutých navrhovanou činnosťou patriacich do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nulový variant však nie je vhodný z dôvodu havarijného stavu komunikácie, nestability územia, a s tým spojeným zosuvom a pádom skalných blokov na cestné teleso. Degradácia vozovky Devínskej cesty tvorí spolu s vysokou nestabilitou priľahlého svahu veľmi rizikovú až životy ohrozujúcu zónu, najmä z pohľadu obyvateľov dotknutých mestských častí, ktorí využívajú Devínsku cestu ako hlavnú prístupovú komunikáciu k obydliam, resp. k rekreačným objektom, ale aj z hľadiska cyklistov a aj z aspektu návštevníkov smerujúcich k prírodným, turistickým, historickým a vzdelávacím lokalitám a objektom v Devíne a v Devínskej Novej Vsi. A aj v prípade nulového variantu sa predpokladá postupné šírenie inváznych druhov do biotopov území Európskej sústavy NATURA 2000 a tiež sa predpokladá málo významný negatívny vplyv na územia európskeho významu sústavy NATURA 2000. Preto na základe komplexného posúdenia vplyvov na životné prostredie, keďže variant č. 3 (na rozdiel od variantov č. 1 a č. 2) eliminuje záber do lokalít dotknutých navrhovanou činnosťou patriacich do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, je najvhodnejší z hľadiska dopadu na biotopy sústavy NATURA 2000 a minimalizuje negatívne dopady na predmety ich ochrany, a aj orgány ochrany prírody preferovali resp. považovali variant č. 3 za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení za realizovateľný, možno považovať tento variant za predpokladu splnenia podmienok uvedených **v kapitole VI.3.** tohto záverečného stanoviska za optimálny.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní, podkladov, ako i stavu životného prostredia dotknutého územia, predpokladaných pozitívnych i negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a navrhnutých opatrení na zmiernenie jej možných negatívnych vplyvov, pri ktorom sa zvážil súčasný stav prírodného prostredia a charakter navrhovanej činnosti, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledkov verejného prerokovania, konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní a záverov správy o hodnotení, odborného posudku, doplňujúcich štúdií a s využitím dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole **VI.3.** tohto záverečného stanoviska a rešpektovania odsúhlaseného variantu v kapitole **VI.2.** tohto záverečného

stanoviska. Neurčitosti, ktoré sa môžu vyskytnúť v procese povoľovania podľa osobitných predpisov bude potrebné riešiť v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v rámci jednotlivých stupňov povoľovania navrhovanej činnosti.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ podľa zákona o posudzovaní, príslušný orgán **súhlasí** s realizáciou navrhovanej činnosti "Rekonštrukcia Devínskej cesty" vo variante č. 3 uvedeného v správe o hodnotení navrhovanej činnosti a popísaného v tomto záverečnom stanovisku, so zvážením preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, na základe všetkých dostupných podkladov, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov a na základe vlastných zistení s využitím dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci, sa určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

ÚZEMNOPLÁNOVACIE OPATRENIA

Preukázať súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou.

TECHNICKÉ OPATRENIA

- Pre etapu prípravy ďalších stupňov projektovej dokumentácie a realizácie činnosti určujeme technické opatrenia:
  - v kritickom úseku Devínskej cesty, min. medzi PP Devínska lesostep a PR Slovanský ostrov, zvážiť možnosť použitia ako opornej konštrukcie ľahké lávky pre pás cyklotrasy;
  - pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (napr. zemné práce), využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií (napr. zariadenia na výrobu, úpravu a hlavne dopravu prašných materiálov bude treba prekryť, práce vykonávať primeraným spôsobom a primeranými prostriedkami);
  - pred plánovanými stavebnými prácami s predpokladanými vysokými hladinami A zvuku (viac ako 70 dB v najbližšom vonkajšom chránenom priestore), informovať obyvateľov o plánovanom čase ich uskutočňovania;
  - stavebné práce vyznačujúce sa vyššími hodnotami hladiny A zvuku (viac ako 70 dB v najbližšom vonkajšom chránenom priestore) vykonávať len v doobedňajších hodinách;
  - ak to postup prác a technológia výstavby umožňuje, používať mobilné protihlukové zásteny;
  - stavebné činnosti, pri vykonávaní ktorých dochádza k prenosu vibrácií do podložia a šíreniu štrukturálneho hluku do okolitého prostredia (napr. narážanie pilót a pod.), nahradiť inými technologickými postupmi, napr. vŕtaním;
  - vykonávať priebežné merania hluku zo stavebnej činnosti v najbližšom dotknutom chránenom vonkajšom priestore; v prípade prekračovania prípustných hodnôt určujúcej veličiny v zmysle platnej legislatívy, operatívne navrhnúť možné technicko-organizačné opatrenia na zníženie hlukovej záťaže v sledovanom chránenom vonkajšom prostore;

- na vozovku je pre zníženie hluku vhodné aplikovať asfaltovú zmes s nízkou hlučnosťou (tzv. LA asfalt);
- po ukončení výstavby cesty je nutné zabezpečiť, aby dočasné zábery stavby na poľnohospodárskej pôde boli do jedného roka zrekultivované;
- vybudovať v mieste zastávok MHD prechody pre chodcov;
- odpady, ktoré vzniknú pri realizácii resp. počas prevádzky hodnotenej činnosti budú zaradené do príslušných kategórií a druhov v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov;
- nakladanie s odpadmi bude zabezpečované v súlade s právnymi požiadavkami platnými v oblasti odpadového hospodárstva (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov);
- odpady budú odovzdané na ďalšie nakladanie s ním len organizácii na to oprávnenej;
- používať inertný posypový materiál počas zimnej údržby;
- zabezpečiť všestrannú ochranu povrchových a podzemných vôd, ochranu ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob;
- zabezpečiť pri výstavbe, aby nasadené stroje a strojné zariadenia neznečisťovali povrchové a podzemné vody lokality a nezhoršovali ich kvalitu;
- doložiť hydraulický výpočet, ktorý preukáže dostatočnú kapacitu a účinnosť ORL, kanalizácie a ostatných vodných stavieb;
- kanalizáciu nadimenzovať pre návalové dažde aj v súvislosti s klimatickými zmenami v zmysle príslušných platných predpisov, na základe aktualizovaných podkladov Slovenského hydrometeorologického ústavu;
- zabezpečiť, aby existujúca vzrastlá zeleň v okolí dotknutej lokality bola počas realizácie zámeru rešpektovaná v plnom rozsahu;
- pred vydaním rozhodnutia o umiestnení stavby vypracovať aktualizáciu dendrologického prieskumu, ktorý bude rešpektovať všetky podmienky plynúce z rozhodnutia Okresného úradu Bratislava; zároveň sa odporúča, aby boli geodeticky overené informatívne zakreslené dreviny a aby tak bol geodeticky zameraný reálny stav drevín v perimetri stavby; aktualizovaný dendrologický prieskum predložiť ŠOP SR;
- pri náhradnej výsadbe a sadovníckych úpravách vysádzať stanovištne pôvodné druhy miestnej proveniencie; výber druhov konzultovať so ŠOP SR;
- v prípade, že bude potvrdené hniezdenie výra skalného v PP Devínska lesostep, realizovať práce súvisiace so sanáciou skalného masívu mimo jeho hniezdnej sezóny (hniezdna sezóna pre druh výr skalný je v mesiacoch február až jún); aktuálny stav hniezdenia bude potvrdený pracovníkmi ŠOP SR;
- pred začiatkom odstraňovania porastov identifikovať a zabezpečiť odstránenie hlavných ohnísk výskytu nepôvodných druhov rastlín (inváznych alebo invázne sa správajúcich) v záujmovom území, teda pozdĺž celej trasy rekonštruovaného úseku Devínskej cesty; v odstraňovaní týchto druhov pokračovať aj počas a po ukončení rekonštrukcie, pričom je potrebné na uvoľnené miesta bezprostredne dosádzať stanovištne pôvodné druhy – konzultácia so ŠOP SR; prípadný chemický spôsob odstraňovania skonzultovať kvôli vodnému zdroju;
- pravidelné kosenie travinnobylinných biotopov a odstraňovanie náletových drevín na území PP Devínska lesostep a NPP Devínska hradná skala zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej osoby (ŠOP SR) a v súlade s § 29 písm. b) zákona OPK, príp. obnoviť pasenie kôz a oviec v týchto územiach podľa odporúčaní ŠOP SR (v rámci kompenzačných opatrení po zásahu do biotopov Devínskej lesostepi);
- zabezpečiť náhradné pestovanie chráneného druhu rastliny *Conringia austriaca* prostredníctvom špecializovanej organizácie (semená konringie sú uskladnené v semennej banke MSB Kew, Veľká Británia) a po ukončení stavebných prác po dohode so ŠOP SR prostredníctvom odborne spôsobilých osôb vysadiť časť rastlín naspäť na lokalitu a časť vysiať (získané semená z pestovania v kultúre); v prípade priaznivých podmienok na lokalite NPP Devínska hradná skala, príp. v pohorí Burda (konzultovať so

ŠOP SR), založiť populáciu konringie aj tam; zabezpečiť pravidelný monitoring populácie a dosádzanie rastlín až do dosiahnutia stabilizácie populácie;
- výrub drevín realizovať mimo hniezdneho obdobia;
- v spolupráci so ŠOP SR identifikovať a ponechať v maximálnej možnej miere staré stromy na dožitie s ponechaním aj po odumretí, ako opatrenie na zmiernenie negatívneho vplyvu navrhovanej činnosti na druhy a biotopy európskeho a národného významu (najmä pre hmyz, vtáky, netopiere) v lesných porastoch v ÚEV Bratislavské luhy (SKUEV0064) a v ÚEV Devínska Kobyla (SKUEV0280) – napr. vyhlásením bezzásahovej zóny a taktiež vyznačiť v spolupráci so ŠOP SR minimálne 100 ks starých stromov v nižších stupňoch ochrany v SKUEV0064 Bratislavské luhy, podľa programu starostlivosti o lesy určených na výrub a preveriť možnosť ich zachovania a na základe toho zabezpečiť žiadateľom ich dožitie aj s ponechaním po odumretí na mieste rastu. Z rovnakého dôvodu je navrhnuté osadenie búdok pre vtáky a netopiere, ktorých počet a rozmiestnenie určí ŠOP SR;
- prekonzultovať so ŠOP SR a ponechať vyrúbané (aspoň staré stromy) pôvodných druhov ako mŕtve drevo na miestach určených ŠOP SR (hmyz, huby, ...)
- orezanie niekoľkých stromov druhu javor poľný na okrajoch Devínskej lesostepi, po dohode so ŠOP SR, ktoré po orezaní stromov skôr vytvoria dutiny v spodných častiach a vytvorí sa tak nový biotop pre bezstavovce a tuto skutočnosť (orez drevín ako zmierňujúce opatrenie) písomne oznámiť Okresnému úradu Bratislava minimálne 10 dní vopred;
- sfunkčniť existujúce podchody pre obojživelníky a drobné cicavce, vybudovať nové podchody pre malé a stredné cicavce, napr. pri CHA Sihoť;
- vybudovať ekodukt pre migráciu aj veľkých druhov cicavcov nad Devínskou cestou; pri príprave navrhovaného ekoduktu spolupracovať so ŠOP SR a rešpektovať TECHNICKÉ PODMIENKY *TP 04/2013* – MIGRAČNÉ OBJEKTY PRE VOĽNE ŽIJÚCE ŽIVOČÍCHY (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, 2013);
- všetky stavebné práce realizovať z cesty a nie vstupom mechanizmov do porastu;
- založiť sieť trvalých monitorovacích plôch na zasiahnutých lokalitách, aby bolo možné kvantifikovať výsledný vplyv na šírenie nepôvodných druhov a vyhodnotiť úspešnosť vykonaných opatrení;
- minimalizovať rozsah výrubu drevín v porastoch medzi Devínskou cestou a Devínskym ramenom;
- pri realizácií výrubov odstrániť len nevyhnutné stromy, preferovanie orezu pred výrubom a zachovanie krovinovej etáže v čo najväčšej miere;
- pravidelne udržiavať ekodukty – predovšetkým čistenie podchodov pre obojživelníky, malé a stredné cicavce;
- minimalizovať odstránenie vegetácie zo skalných brál, ktorá tu plní stabilizačnú funkciu;
- v prípade nálezu dutinových stromov zabezpečiť chiropterologický prieskum zameraný na možnú prítomnosť netopierov v dutinách – prieskum vykonať tesne pred realizáciou výrubu;
- pred realizáciou výrubu zabezpečiť entomologický prieskum chránených druhov dotknutých stromov a ornitologický prieskum dotknutých stromov;
- v závislosti od výsledkov entomologického, ornitologického a chiropterologického prieskumu je nutné zabezpečiť realizáciu vhodných kompenzačných opatrení za zaniknuté hniezda, resp. hniezdne dutiny, vrátane dutín, ktoré netopiere využívajú na zimovanie alebo prechodný pobyt; mieru opatrení je nutné prekonzultovať so zástupcami ŠOP SR;
- vo vybraných úsekoch, resp. mimo zastavanej oblasti inštalovať zábrany pre obojživelníky zamedzujúce úhynu prechádzajúcich jedincov počas jarnej migrácie;
- sfunkčniť už existujúce odtoky na odvádzanie vodných bystrín z karpatského masívu do inundačného územia, aby mohli slúžiť ako podchod pre stredne veľké cicavce;

- na lokalite NPP Devínska hradná skala a NPR Devínska Kobyla obnoviť/revitalizovať xerotermné biotopy - najmä odstránením náletových a inváznych drevín; kosením, prípadne pasením - manažmentové opatrenia dohodnúť so ŠOP SR;
- inštalovať búdky pre ďatle, iné dutinové hniezdiče a netopiere podľa ornitologického a chiropterologického prieskumu a doplnenia dendrologického posudku;
- sanáciu skalného masívu realizovať technicko-ekologickými prostriedkami (napr. panely s perforáciou na uchytenie rastlín) a s výškou oporného múru max. 3 m a zabezpečiť pasívnu ochranu (v prípade ohrozenia jedincov chránenej rastliny konringie rakúskej prispôsobiť výšku múru podľa odporúčaní ŠOP SR);
- s ohľadom na environmentálne citlivé územie, ktorým vedie Devínska cesta, odporúčame preferovať v rámci MHD vozidlá s elektrickým pohonom.

TECHNOLOGICKÉ OPATRENIA

- na ochranu komunikácie pred opadávajúcimi skalami a odlučnosťou skalného masívu je vhodné aplikovať kombináciu pasívnej a aktívnej ochrany, realizačné postupy a aplikáciu stabilizačných metód v konkrétnych úsekoch Devínskej cesty je potrebné konzultovať s pracovníkmi ŠOP SR, najmä tie úseky, ktoré sú z inžinierskogeologického hľadiska vyhodnotené ako vysoko rizikové a zároveň sa v týchto úsekoch nachádzajú chránené územia, chránené druhy, či vzácne biotopy;
- pri výstavbe zárubných múrov preferovať železobetónové múry kvôli menším priestorovým nárokom v porovnaní s gabionmi, materiál na zárubné múry je potrebné konzultovať s pracovníkmi ŠOP SR;
- pri výbere materiálov pre železobetónové zárubné múry prihliadať na ekologické povrchy, napr. na perforáciu panelov vhodnú na uchytenie rastlín;
- v miestach, kde je dostatočný priestor medzi krajnicou komunikácie a svahom, je možné pasívnu ochranu realizovať gabionovými opornými konštrukciami, ktoré budú doplnené o záchytné oceľové siete dimenzované na dynamické namáhanie;
- rekonštrukciu vozovky riešiť technicky spolu s cyklotrasou.

ORGANIZAČNÉ OPATRENIA

Počas rekonštrukcie bude nevyhnutná úzka spolupráca investora, dodávateľa stavby a dotknutých mestských častí, s cieľom minimalizovať nepriaznivé vplyvy výstavby na obyvateľstvo územia. Na vyhradených úsekoch bude potrebná dohoda v rámci zabezpečenia plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky (obmedzenie rýchlosti, vjazdu a pod.), ako aj bezpečnosti a zmiernenie negatívnych vplyvov na kvalitu života dotknutého obyvateľstva (napr. vylúčenie prejazdov v blízkosti obydlí v nočných hodinách, počas sviatkov a pod.).

Hlavným cieľom organizačných a prevádzkových opatrení je predchádzať nepredvídaným situáciám, najmä haváriám, pracovným a prevádzkovým poruchám, resp. iným škodám, nadmernému vzniku odpadov a zosúladiť pracovné a technologické postupy s platnou legislatívou a príslušnými technickými normami. Ide hlavne o vypracovanie plánu organizácie výstavy (POV), havarijných plánov i povodňových plánov, manipulačných a prevádzkových poriadkov, organizačných smerníc na ochranu zdravia a bezpečnosti, prípadne ďalších. Súčasťou plánov je aj materiálno-technické vybavenie na ich realizáciu.

Jedná sa o štandardné dodržiavanie platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov, súvisiacich s výstavbou a prevádzkou navrhovaného druhu činnosti.

Medzi organizačné opatrenia zaradiť aj nasledovné:

- vyvinúť snahu, aby sa rekonštrukcia Devínskej cesty koordinovala (projekčne, realizačne) s vybudovaním splaškovej kanalizácie (po preverení možnosti odkanalizovania územia v km 2,700 – 3,900 vzhľadom k polohe kanalizácie a prerokovaní výsledku preverovania možnosti odkanalizovania s BVS, a.s.);
- koordinácia ostatných projektov vodárenskej infraštruktúry;

- stavebné práce organizovať spôsobom, aby nebola úplne vylúčená cestná premávka;
- odporúča sa, aby investor prostredníctvom obce uskutočnil celoplošnú kampaň obyvateľov v záujmovom území s výzvou na odstraňovanie inváznych druhov rastlín na svojich pozemkoch v zmysle zákona o ochrane prírody, prípadne iných osobitných predpisov.
- celoročne obmedziť rýchlosť na 50 km/hod.

INÉ OPATRENIA

V rámci iných opatrení je potrebné v etape ďalších stupňov prípravy stavby, počas rekonštrukcie a prevádzky zabezpečiť ako iné opatrenie:

- Vypracovať projekt monitoringu jednotlivých zložiek životného prostredia (podľa kapitoly **VI.4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy**)

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy.

Pre sledovanie predpokladaných vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia je potrebné spracovať projekt monitoringu, ktorý by mal obsahovať návrh na monitorovanie abiotických a biotických zložiek životného prostredia. Predmetom záujmu monitoringu budú tie zložky životného prostredia, u ktorých realizácia navrhovanej zmeny činnosti vo vybranom variante spôsobuje zmenu kvantifikovateľných charakteristík. Na základe identifikovaných vplyvov a ich predpokladanej miery pôsobenia na životné prostredie a navrhnutých zmierňujúcich opatrení v správe o hodnotení sa navrhuje monitoring v tomto rozsahu:

- Pred začiatkom prác je potrebné vykonať monitoring nepôvodných druhov v dotknutom území, identifikovať porasty predstavujúce potenciálne nebezpečné zdroje semennej banky nepôvodných druhov.
- Založiť sieť trvalých monitorovacích plôch na zasiahnutých lokalitách, aby bolo možné kvantifikovať výsledný vplyv na šírenie nepôvodných druhov a vyhodnotiť úspešnosť vykonaných opatrení.
- Vykonať monitoring vybraných chránených druhov rastlín a živočíchov v PP Devínska lesostep po dohode so ŠOP SR.
- Pravidelný monitoring aktuálneho rozšírenia inváznych rastlín. Monitoring aj eradikáciu inváznych rastlín bude potrebné vykonávať dlhodobo (nebudú stačiť 3 roky) a na uvoľnené miesta sa požaduje bezprostredne dosádzať stanovištne pôvodné druhy miestnej proveniencie po konzultácii so ŠOP SR podľa daných podmienok a možností prednostne na uvoľnenú brehovú líniu pozdĺž plánovanej rekonštrukcie cesty, kde bolo identifikované najväčšie riziko.
- Monitoring výskytu druhu *Conringia austriaca.*
- Monitoring vyústťovaných vôd do Karloveského ramena (realizovať min. 2x ročne).

Z hľadiska väzby na povoľujúci proces by mala byť funkčnosť monitoringu podmienkou vydania rozhodnutí v jednotlivých krokoch povoľovacieho procesu.

Podľa § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní ten, kto realizuje navrhovanú činnosť je povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti so zákonom o posudzovaní, s rozhodnutiami vydanými podľa zákona o posudzovaní a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Ďalej je potrebné uviesť, že na základe ustanovení § 39 ods. 2 zákona o posudzovaní ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, ktorá bola predmetom posudzovania vplyvov podľa zákona o posudzovaní je povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy pozostávajúcej najmä zo: - systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;

- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v § 39 odseku 1 zákona o posudzovaní a v povolení navrhovanej činnosti;

- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania určí povoľujúci orgán v súlade s týmto záverečným stanoviskom k navrhovanej činnosti.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania v zmysle § 39 ods. 4 zákona o posudzovaní ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona o posudzovaní sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení navrhovanej činnosti, je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladenie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení navrhovanej činnosti v súlade s požiadavkami uvedenými v § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní a v povolení navrhovanej činnosti. To sa vzťahuje aj na dopravu, kde na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ podľa zákona o posudzovaní bol odsúhlasený variant v kapitole **VI. 2.**, v ktorom nie je zahrnuté mimoúrovňové napojenie kameňolomu, ale navrhovateľ bude v poprojektovej analýze povinný sledovať a vyhodnocovať vplyvy navrhovanej činnosti aj v tomto úseku, a v prípade, že vplyvy budú nepriaznivejšie, bude povinný navrhnúť opatrenia (napr. mimoúrovňové napojenie kameňolomu v zmysle zámeru navrhovanej činnosti po preverení a vyhodnotení tejto možnosti v súčinnosti s prevádzkovateľom kameňolomu).

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou.

K správe o hodnotní navrhovanej činnosti predložilo svoje stanoviská 15 zainteresovaných subjektov procesu posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti:

- **Združenie domových samospráv** *(e-mailová komunikácia zo dňa 28. 12. 2018, potvrdená aj prostredníctvom podania do elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 31. 12. 2018);*
- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave** *(číslo listu: HŽP/15824/2018 zo dňa 28. 12. 2018, doručený dňa 02. 01. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP1/2019/000098/CSV zo dňa 02. 01. 2019, doručený dňa 03. 01. 2019);*
- **Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor cestnej infraštruktúry** (*číslo listu: 06665/2019/SCDPK/00806 zo dňa 07. 01. 2019, doručený dňa 08. 01. 2019);*
- **Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava** *(číslo listu: MAGS OSRMT 58840/18-501634, OSRMT 1345/18, EIA č. 47 zo dňa 09. 01. 2019, doručený dňa 24. 01. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, oddelenie civilnej ochrany a krízového riadenia** *(číslo listu: OU-BA-OKR1-2019/018734 zo dňa 09. 01. 2019, vytvorený a schválený dňa 11. 01. 2019);*
- **Vodohospodárska výstavba, š.p.** *(číslo listu: 5/2100/2018 zo dňa 14. 01. 2019, doručený dňa 28. 02. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP2/2019/018124/DOK zo dňa 15. 01. 2019, doručený dňa 18. 01. 2019);*
- **Mestská časť Bratislava – Devín** *(číslo listu: 187/153/2019/KP zo dňa 17. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia** *(číslo listu: OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 17. 01. 2019, doručený dňa 18. 01. 2019);*

- **Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.** *(číslo listu: 01/19/ab/6040300 zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 31. 01. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, oddelenie pozemných komunikácií** *(číslo listu: OU-BA-OCDPK2-2018/019908 zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP1-2019/018410-KUK zo dňa 18. 01. 2019, doručený dňa 21. 01. 2019);*
- **Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky** *(číslo listu: ŠOP SR / 7-004/2019 zo dňa 25. 01. 2019, doručený dňa 05. 02. 2019);*
- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny** *(číslo listu: 2431/2019-6.3, 10573/2019 zo dňa 04. 03. 2019, doručený dňa 08. 03. 2019).*

V čase pripomienkovania správy o hodnotení navrhovanej činnosti príslušný orgán dňa 07. 01. 2019 zaslal prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom), ako aj poštovej prepravy dňa 08. 01. 2019 Združeniu domových samospráv odpoveď listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ-o zo dňa 07. 01. 2019, v ktorej citoval § 32 ods. 1 a 2 (1. veta) a § 34 ods. 4 správneho poriadku a na záver uviedol, že v tomto štádiu pripomienkovania a prerokovávania predloženej správy o hodnotení pred doručením stanovísk povoľujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu, dotknutej obce a verejnosti (dotknutej verejnosti) je vykonávanie konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní nenáležité. **Združenie domových samospráv** svoju žiadosť o konzultácie dňa 07. 01. 2019 doplnilo prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) a potvrdilo aj cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 07. 01. 2019. Dňa 11. 01. 2019 Združenie domových samospráv zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy (e-mailom) a potvrdilo aj cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 14. 01. 2019 ďalšiu žiadosť o konzultácie – doplnenie.

V rámci konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ boli k správe o hodnotení doručené stanoviská Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (list č. ŠOP SR / 7-004/2019 zo dňa 25. 01. 2019), Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody, biodiverzity a krajiny (list č. 2431/2019-6.3 10573/2019 zo dňa 04. 03. 2019), Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (list č. OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 17. 01. 2019), Okresného úradu Bratislava odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP1-2019/018410-KUK zo dňa 18. 01. 2019), ktoré obsahovali požiadavku na dopracovanie primeraného posúdenia podľa uplatnených pripomienok a doplnenie informácií. Keďže bol nedostatočne zistený stav chránených druhov rastlín a živočíchov v chránených územiach, vplyv navrhovanej činnosti na ne nemohol byť adekvátne vyhodnotený a následne komplexne navrhnuté zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s. (listom č. 01/19/ab/6040300 zo dňa 18. 01. 2019) doručila dve zásadné pripomienky, ktoré sa týkajú kompenzačných opatrení a vybudovania ekoduktu, ktoré je potrebné vyhodnotiť a zohľadniť. Nakoľko v rámci predmetného konania sa zistilo, že viaceré dôležité informácie absentujú, predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na predmety ochrany chránených území patriacich do sústavy Natura 2000 neboli vyhodnotené dostatočne a dôsledne podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v Slovenskej republike, s cieľom zistiť presne a úplne skutočný stav veci podľa § 32 správneho poriadku a doplniť podklad pre rozhodnutie do tej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodnutie, v súlade s § 32 ods. 1 správneho poriadku vyzval príslušný orgán navrhovateľa o dopracovanie primeraného posúdenia a doplnenia dôležitých informácií v zmysle požiadaviek uvedených v predmetných stanoviskách do 120 dní od doručenia výzvy č. OU-BA- OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA-vyz dňa 12. 03. 2019.

Navrhovateľ reagoval na predmetnú výzvu a doručil dňa 05. 06. 2019 príslušnému orgánu listom č. 451/2019/LL zo dňa 04. 06. 2019 tri doplňujúce štúdie:

- Doplňujúca štúdia 3.1 Správa z monitoringu druhov európskeho a národného významu v období jarného aspektu, pre účely primeraného posúdenia vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000;
- Doplňujúca štúdia 3.2 Primerané posúdenie vplyvu rekonštrukcie Devínskej cesty na sústavu Natura 2000 podľa „Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územie sústavy Natura 2000 v SR“, ŠOP SR, 2014;
- Doplňujúca štúdia 3.3 Návrh konkrétnych zmierňujúcich opatrení k plánovanej rekonštrukcii Devínskej cesty.

Informáciu o nových podkladoch zaslal príslušný orgán všetkým zainteresovaným subjektom predmetného procesu posudzovania prostredníctvom listu č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–ŽOS zo dňa 17. 06. 2019, v ktorom ich žiadal o zaujatie stanoviska.

Združenie domových samospráv zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej správy zo dňa 22. 06. 2019 a doručilo aj podľa § 19 ods.1 správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 24. 06. 2019 svoje „Vyjadrenie k podkladom a návrh nových dôkazov podľa § 33 ods.2 Správneho poriadku“.

Príslušný orgán zaslal dňa 02. 07. 2019 prostredníctvom poštovej prepravy pozvánku na ústne pojednávanie (a aj elektronicky prostredníctvom e-mailu) všetkým zainteresovaným subjektom listom č. OU-BA-OSZP1-2019/010444/ANJ/EIA–poz. zo dňa 27. 06. 2019, za účelom vykonania konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 23. 07. 2019 na Okresnom úrade Bratislava, Tomášikova 46, Bratislava o 10^{00} hodine, čím vyhovel predchádzajúcim požiadavkám Združenia domových samospráv, MŽP SR, ako aj odporúčaniam ŠOP SR na zvolanie konzultácie. Združenie domových samospráv zaslalo prostredníctvom elektronickej poštovej správy (e-mailu) dňa 26. 08. 2019 a doručilo aj elektronicky prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy dňa vyjadrenie k podkladom rozhodnutia a záznamu z konzultácie.

K doplňujúcim štúdiám predložilo svoje stanoviská 18 zainteresovaných subjektov procesu posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti (Združenie domových samospráv sa vyjadrilo viackrát a orgán ochrany verejného zdravia doručil dve stanoviská):

- **Združenie domových samospráv**, prostredníctvom elektronickej poštovej prepravy, zaslanej dňa 27. 06. 2019 a následne potvrdilo dňa 01. 07. 2019 podľa § 19 ods.1 správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy; prostredníctvom elektronickej poštovej správy zo dňa 22. 06. 2019 a doručenej aj podľa § 19 ods.1 správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na Ústrednom portáli verejnej správy dňa 24. 06. 2019 a prostredníctvom elektronickej poštovej správy (e-mailu) dňa 26. 08. 2019 a doručilo aj elektronicky prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy dňa 26. 08. 2019;
- **Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave** *(číslo listu: HŽP/11021/2019 zo dňa 24. 06. 2019, doručený dňa 25. 06. 2019) a (číslo listu: HŽP/11528/2019 zo dňa 24. 07. 2019, doručený dňa 25. 07. 2019);*
- **Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Odbor cestnej infraštruktúry** (*číslo listu: 06665/2019/SCDPK/54224 zo dňa 01. 07. 2019, doručený dňa 04. 07. 2019;*
- **Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava** *(číslo listu: MAGS OSRMT 48318/19-373145, OSRMT 686/18, EIA č. 47-pokrač. zo dňa 03. 07. 2019, doručený dňa 11. 07. 2019);*
- **Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.,** (číslo listu: 01/19/ab/6040300 zo dňa 04. 07. 2019, doručený dňa 09. 07. 2019);
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP2-2019/0080451/DOK zo dňa 08. 07. 2019, doručený dňa 10. 07. 2019);*

- **Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepný závod Bratislava** *(číslo listu: CS SVP OZ BA 197/2019/59/60 zo dňa 08. 07. 2019, doručený dňa 15. 07. 2019);*
- **Obvodný banský úrad v Bratislave** *(číslo listu: 19-1532/2019 zo dňa 09. 07. 2019, doručený dňa 19. 07. 2019);*
- **Aliancia proti povodniam občianske združenie** *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019) spolu s doložením listu zo dňa 25. 07. 2019;*
- **Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky** *(číslo listu: ŠOP SR /7-011/2019 zo dňa 24. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019 a 31. 07. 2019;*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia** *(číslo listu: OU-BA-OSZP3/2019/019729/FID/IV-EIA-suhr. zo dňa 26. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019);*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP1-2019/077862-LAJ zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019);*
- **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny** *(číslo listu: 2431/2019-6.3 zo dňa 26. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019 a 01. 08. 2019;*
- **Mgr. Martin Galát** *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019);*
- **Ing. Zuzana Šubová** *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*
- **DEVÍNSKA CESTA, o.z.** *(list zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 26. 07. 2019)*
- **Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja** *(číslo listu: OU-BA-OSZP1/2019/082860/CSV zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 29. 07. 2019);*
- **Mestská časť Bratislava – Devín** *(číslo listu: 130/2336/2019/Vo zo dňa 25. 07. 2019, doručený dňa 29. 07. 2019).*

V žiadnom stanovisku neboli vznesené zásadné pripomienky, ktoré by bránili realizácii navrhovanej činnosti. Príslušný orgán na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní a všetkých dostupných podkladov konštatuje, že žiaden subjekt posudzovania vpyvov na životné prostredie nevyslovoval nesúhlas s celkovou rekonštukciou Devínskej cesty, pripomienky sa týkali konkrétnych návrhov na jeho dopracovanie resp. na podmienky realizácie činnosti a niektoré pripomienky boli motivované požiadavkami platnej legislatívy smerované ako upozornenia, alebo odporúčania do ďalších stupňov prípravy dokumentácie k navrhovanej činnosti. Všetky relevantné doručené písomné stanoviská k správe o hodnotení, ako aj k doplňujúcim štúdiám, príslušný orgán zvážil a oprávnené požiadavky vyplývajúce z týchto stanovísk sú premietnuté do kapitoly **VI.3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti“** a **VI.4. „Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy“** tohto záverečného stanoviska. Vyhodnotenie všetkých bodov stanovísk zainteresovaných subjektov vrátane stanovísk doručených dotknutou verejnosťou s uvedením rozhodnutia o akceptovaní, resp. neakceptovaní predložených písomných stanovísk, je pre prehľadnosť uvedené v kapitole **III.4. „Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení“** tohto záverečného stanoviska.

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 37 ods. 1, 4 a 5 zákona o posudzovaní Okresným úradom Bratislava, odborom starostlivosti o životné prostredie, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, na základe komplexného posúdenia

navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní a všetkých dostupných podkladov (zámeru navrhovanej činnosti, rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, správy o hodnotení, výsledkov verejného prerokovania, odborného posudku, doplňujúcich štúdií, konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní, iných podkladov, ako aj stanovísk od zainteresovaných subjektov, vrátane dotknutej verejnosti) počas celého procesu posudzovania pre navrhovanú činnosť, s využitím dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania, za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci. Vypracovanie a vydanie záverečného stanoviska príslušným orgánom prebiehalo v pomerne dlhšom časovom horizonte vzhľadom na zložitosť prípadu (komplikovaný proces, rozsiahle dokumentácie, ktoré bolo treba dôsledne analyzovať a vyhodnotiť, získavanie dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania, stanoviská s množstvom pripomienok a požiadaviek od orgánov štátnej správy, samosprávy, organizácií ako aj dotknutej verejnosti, s ktorými bolo potrebné sa podrobne zaoberať a komplexne ich vyhodnotiť v rozhodnutí), ako aj na súčasnú situáciu, ktorá zasiahla aj samotné správne konanie. Komplexné, úplné a čo najobjektívnejšie záverečné stanovisko nebolo možné teda s ohľadom na rozsah a závažnosť uplatnených pripomienok, ako aj na ostatné horeuvedené skutočnosti vykonať v zákonom o posudzovaní stanovenej lehote. Záverečné stanovisko je osobitným aktom rozhodnutia orgánu štátnej správy, ktoré musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a celkového hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti v procese posudzovania jej vplyvov na životné prostredie uskutočnenom podľa zákona o posudzovaní, v ktorom mal navrhovateľ rovnako ako rezortný orgán, dotknuté orgány, dotknutý samosprávny kraj, dotknuté obce, povoľujúce orgány i dotknutá verejnosť príležitosť uplatniť svoje práva a účinne obhajovať svoje záujmy a príslušný orgán ho vydal s ohľadom na všetky uplatnené pripomienky a po komplexnom zhodnotení vplyvov a požiadaviek na ochranu životného prostredia a zdravia vyplývajúcich z osobitných predpisov. Pri zverejňovaní informácií a dokumentácií v súlade so zákonom o posudzovaní, príslušný orgán postupoval podľa ustanovení zákona o posudzovaní, pričom dané informácie boli verejnosti dostupné. Príslušný orgán, Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, dôsledne analyzoval každú pripomienku a všetky stanoviská doručené od zainteresovaných subjektov vrátane dotknutej verejnosti v rámci celého procesu posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti. Vyhodnotenie všetkých bodov stanovísk zainteresovaných subjektov vrátane stanovísk doručených dotknutou verejnosťou s uvedením rozhodnutia o akceptovaní, resp. neakceptovaní predložených písomných stanovísk, je pre prehľadnosť uvedené v kapitole **III.4. „Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení“** tohto záverečného stanoviska. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté v kapitole **VI.3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti“ ,** ako aj v kapitole **VI.4. „Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy“** tohto záverečného stanoviska. V procese posudzovania navrhovanej činnosti boli identifikované určité nepresnosti v dokumentáciách (správe o hodnotení navrhovanej činnosti, v doplňujúcich štúdiách, ako aj v odbornom posudku), ktoré bolo možné vyhodnotiť na základe doručených stanovísk, podkladov, verejne dostupných informácií a poznania v čase rozhodovania.

Keďže to vyžadovala povaha veci, príslušný orgán vykonal konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní, čím vyhovel požiadavkám Združenia domových samospráv, MŽP SR, ako aj odporúčaniam ŠOP SR na konzultácie. Výsledkom konzultácie bolo oboznámenie prítomných s doterajším a nasledujúcim priebehom konania k navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“, predovšetkým oboznámenie s doplňujúcimi štúdiami k navrhovanej činnosti, upozornenie prítomných na možnosť podania resp. doručenia stanoviska do 26. 07. 2019 na príslušný orgán Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja a zaslanie záznamu zúčastneným subjektom prostredníctvom e-mailu uvedeného na prezenčnej listine.

Združenie domových samospráv sa pred písomným upovedomením príslušného orgánu o podkladoch rozhodnutia a možnosti sa k nim vyjadriť opakovanie vyjadrovalo k podkladom

rozhodnutia a navrhlo aj nové dôkazy podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku. Spôsob vyhodnotenia a zohľadnenia týchto stanovísk Združenia domových samospráv je uvedený v kapitole **III.4. „Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení“** tohto záverečného stanoviska.

Príslušný orgán listom č. OU-BA-OSZP1-2020/007937-097 s názvom **„Rekonštrukcia Devínskej cesty“- upovedomenie o podkladoch rozhodnutia a možnosti sa k nim vyjadriť** zo dňa 31. 01. 2020 poskytol možnosť účastníkom konania a zúčastneným osobám vo veci „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, na čo im určil lehotu 7 pracovných dní odo dňa doručenia tejto písomnosti. Za týmto účelom mohli využiť práva účastníkov konania a ich zástupcov a zúčastnených osôb v zmysle ustanovení § 23 správneho poriadku nazerať na Okresnom úrade Bratislava, odbore starostlivosti o životné prostredie, oddelení ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava do spisu v predmetnej veci, robiť si z neho výpisy, odpisy a dostať kópie spisu. Okrem upovedomenia o podkladoch rozhodnutia v liste príslušný orgán uviedol, že v záverečnom stanovisku príslušný orgán podrobnejšie vyhodnotí proces posudzovania vplyvov predmetnej navrhovanej činnosti (vrátane doručených stanovísk). Na predmetné upovedomenie o podkladoch rozhodnutia a možnosti sa k nim vyjadriť nereagoval žiaden z účastníkov konania to znamená, že právo nahliadania do spisu, ako aj vyjadrenia sa k podkladom rozhodnutia nevyužil ani jeden z účastníkov konania.

Príslušný orgán posúdil vplyvy navrhovanej činnosti na všetky relevantné zložky životného prostredia vrátane zdravia. Komplexne sú zhodnotené v kapitole **IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA** záverečného stanoviska. Príslušný orgán zvážil aj všetky pripomienky subjektov a konštatoval, že boli dostatočne identifikované vplyvy z navrhovanej činnosti. Pri hodnotení vplyvov navrhovanej činosti na životné prostredie boli vzaté do úvahy všetky predpokladané vplyvy a porovnané varianty riešenia a nulový variant. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať v navrhovanom variante, ak budú splnené opatrenia na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov (kapitola **VI.3.**) a za vykonania štandardných opatrení počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. V rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Z posúdenia podkladov a vlastného zisťovania nevyplýva žiaden zásadný problémový okruh, ktorý by limitoval odsúhlasenie navrhovanej činnosti. Predpokladané negatívne vplyvy sú teda pre preferovaný variant č. 3 zmierniteľné vhodne navrhnutými environmentálnymi opatreniami. Na základe podkladov možno konštatovať, že z hľadiska regulácie funkčného využitia a intenzity využitia riešeného územia predložený zámer „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ je v súlade s ÚPN, čo bude potrebné preukázať v rámci povoľovacieho konania. Keďže navrhovaná činnosť je predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny (Okresného úradu Bratislava, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja) vydaného rozhodnutím č. OU-BA-OSZP1-2016/49496-ROP zo dňa 6.7.2016, v ktorom sa konštatuje, že daná činnosť môže mať významný negatívny vplyv na Chránené vtáčie územie Dunajské luhy a Územie európskeho významu Bratislavské luhy, príslušný orgán veľkú pozornosť venoval vyhodnoteniu vplyvov na územia súvislej európskej sústavy NATURA 2000 dotknutých realizáciou rekonštrukcie Devínskej cesty. Na základe podkladov, dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania za účelom zistenia presného a úplného skutočného stavu veci vyhodnotil, uviedol a zameral sa na tie druhy a biotopy európskeho významu, ktoré boli v riešenom území získané na základe

monitoringu biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany jednotlivých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000 dotknutých realizáciou rekonštrukcie Devínskej cesty a bol u nich identifikovaný možný vplyv navrhovanej činnosti. U ostatných druhov a biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany chránených území NATURA 2000 dotknutých realizáciou navrhovanej rekonštrukcie nie je predpoklad ovplyvnenia (nebol identifikovaný vplyv). Podrobnejšie hodnotenie spomenutých druhov fauny, flóry a biotopov vrátane vyhodnotenia vplyvov variantov na predmety ochrany dotknutých území súvislej európskej sústavy NATURA 2000 bolo uvedené v kapitolách **IV.** a **V.** tohto záverečného stanoviska. Z hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, ako aj s využitím dostupných informácií vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- realizácia navrhovanej činnosti vo variante č. 1 a č. 2 predstavuje významne negatívny zásah do dvoch biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany sústavy Natura 2000 a bude mať významne negatívny vplyv aj na jeden druh európskeho významu, ktorý je predmetom ochrany území európskeho významu Natura 2000, t. j. s prihliadnutím na hodnotiace tabuľky doplňujúcej štúdie 3.2 bol na troch miestach v prípade prvého variantu-variantu č. 1 (pre druh európskeho významu - *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000) a na troch miestach v prípade druhého variantu – variantu č. 2 (pre druh európskeho významu *Castor fiber* a biotopy európskeho významu – * 91E0 Lužné vŕbovo- topoľové a jelšové lesy a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území NATURA 2000) identifikovaný vplyv s hodnotou (- 2), čo vylučuje schválenie projektu.
- V prípade realizácie variantu č. 3 nedochádza k významne negatívnemu vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000. Zaznamenaný bol mierne negatívny vplyv s hodnotou (- 1). V tomto prípade je realizácia projektu možná, ale nevyhnutná je realizácia zmierňujúcich opatrení.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je najvhodnejší nulový variant, teda súčasný stav nepodporujúci aktivity, ktoré majú negatívne dopady na záujmy ochrany prírody, t. j. neovplyvňujú negatívne vzácne druhy organizmov, neatakujúci predmety ochrany v lokalitách dotknutých navrhovanou činnosťou patriacich do európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nulový variant však nie je vhodný z dôvodu havarijného stavu komunikácie, nestability územia, a s tým spojeným zosuvom a pádom skalných blokov na cestné teleso. Degradácia vozovky Devínskej cesty tvorí spolu s vysokou nestabilitou priľahlého svahu veľmi rizikovú až životy ohrozujúcu zónu, najmä z pohľadu obyvateľov dotknutých mestských častí, ktorí využívajú Devínsku cestu ako hlavnú prístupovú komunikáciu k obydliam, resp. k rekreačným objektom, ale aj z hľadiska cyklistov a aj z aspektu návštevníkov smerujúcich k prírodným, turistickým, historickým a vzdelávacím lokalitám a objektom v Devíne a v Devínskej Novej Vsi. A aj v prípade nulového variantu sa predpokladá postupné šírenie inváznych druhov do biotopov území Európskej sústavy NATURA 2000 a tiež sa predpokladá málo významný negatívny vplyv na územia európskeho významu sústavy NATURA 2000. Ako environmentálne vhodný sa javí variant č. 3, ktorý rieši rekonštrukciu Devínskej cesty vrátane stabilizácie svahu a dobudovania cyklotrasy tak, aby boli aplikované technické a technologické postupy zabezpečujúce ochranu obyvateľov, vytvoria sa podmienky pre kvalitnú a bezpečnú automobilovú cyklistickú a aj pešiu dopravu a minimalizujú sa negatívne dopady na prírodné prostredie a na predmety ochrany prírody v chránených územiach. Ak sa pozrieme na samotný proces posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktorý bol uskutočnený na základe predpokladaných významných negatívnych vplyvov na územia sústavy Natury 2000 a predmetov jej ochrany, vrátane chránených území národného významu, práve variant č. 3 predstavuje pre prírodu najmenšie riziko. Neboli pri ňom na rozdiel od ďalších dvoch variantov identifikované tak významné negatívne vplyvy, ktoré by stavbu znemožnili. Preto na základe komplexného posúdenia vplyvov na životné prostredie, keďže variant č. 3 (na rozdiel od

variantov č. 1 a č. 2) eliminuje záber do lokalít dotknutých navrhovanou činnosťou patriacich do európskej sústavy chránených území NATURA 2000, je najvhodnejší z hľadiska dopadu na biotopy sústavy NATURA 2000 a minimalizuje negatívne dopady na predmety ich ochrany, a aj orgány ochrany prírody preferovali resp. považovali variant č. 3 za predpokladu dodržania navrhovaných opatrení za realizovateľný, možno považovať tento variant za predpokladu splnenia podmienok uvedených **v kapitole VI.3.** tohto záverečného stanoviska za optimálny a akceptovateľný. V rámci predmetného variantu sa na základe výsledkov posudzovania navrhovanej činnosti (stanoviska BVS, a.s. k správe o hodnotení, výsledku konzultácie, odborného posudku a doručených stanovísk k doplňujúcim štúdiám), určilo zváženie preferencie navrhovanej lokality pre ekodukt - Fialkova dolina.

Na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní, podkladov, ako i stavu životného prostredia dotknutého územia, predpokladaných pozitívnych i negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a navrhnutých opatrení na zmiernenie jej možných negatívnych vplyvov, pri ktorom sa zvážil súčasný stav prírodného prostredia a charakter navrhovanej činnosti, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledkov verejného prerokovania, konzultácií podľa § 63 zákona o posudzovaní a záverov odborného posudku a doplňujúcich štúdií s využitím dostupných informácií, zásadných skutočností a poznania v čase rozhodovania za účelom zistiť presne a úplne skutočný stav veci, príslušný orgán rozhodol tak, ako je uvedené v kapitole **VI.1.** a odsúhlasil variant uvedený v kapitole **VI.2.** tohto rozhodnutia (záverečného stanoviska).

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou

Všetky oboznámené a zainteresované subjekty procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie mali možnosť predložiť stanoviská, prípadne určiť podmienky, pričom možnosť podať stanovisko mala aj verejnosť. Všetky predložené písomné písomné stanoviská, ktoré obsahovali odôvodnené pripomienky boli akceptované a zapracované do záverečného stanoviska v jeho rôznych častiach. Akceptovanie, ako aj neakceptovanie konkrétnych pripomienok, a teda aj odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vrátane odôvodnených pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou je zdôvodnené priamo za jednotlivými stanoviskami zainteresovaných subjektov v kapitole **III.4. „Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení“** tohto záverečného stanoviska ako aj v kapitole **VI.5.** tohto záverečného stanvoiska**.** Konkrétne opodstatnené podmienky sú zohľadnené pri návrhu nápravných opatrení uvedených v kapitole **VI.3. „Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti“** a pripomienky týkajúce sa monitoringu sú zapracované v kapitole **VI.4. „Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy“** tohto záverečného stanoviska. Vznesené pripomienky bude možné uplatniť v ďalších konaniach prípravy navrhovanej činnosti. Správa o hodnotení, doplňujúce štúdie, odborný posudok a záverečné stanovisko sa zaoberalo jednotlivými okruhmi problémov a akceptovalo ich ďalšie a podrobnejšie rozpracovanie v rámci následných povoľovacích konaní. V konaniach o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov má dotknutá verejnosť postavenie účastníka konania. V týchto konaniach je teda priestor na predloženie námetov zo strany verejnosti. Z doručených stanovísk ako aj odborného posudku vyplýva, že žiaden pripomienkujúci subjekt posudzovania vplyvov na životné prostredie

nevyslovoval nesúhlas s rekonštrukciou Devínskej cesty, ani nedal zamietavé stanovisko k realizácii navrhovanej činnosti ako celku.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Bratislava
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Ing. Jana Malíková

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Okresný úrad Bratislava
odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Branislav Gireth, vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 08. 02. 2021

IX. INFORMÁCIA PRE POVOĽUJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona o posudzovaní verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní.

Verejnosť podľa § 3 písm. r) zákona o posudzovaní je jedna fyzická osoba, právnická osoba, alebo viac fyzických a právnických osôb alebo ich organizácie alebo skupiny.

Mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia je podľa § 3 písm. t) zákona o posudzovaní občianske združenie, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca verejnoprospešné služby okrem tej, ktorú založil štát alebo nadácia založená na účel tvorby alebo ochrany životného prostredia, alebo zachovania prírodných hodnôt.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona o posudzovaní a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona o posudzovaní, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2 zákona o posudzovaní, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa § 24 odseku 3 zákona o posudzovaní alebo odseku 4 zákona o posudzovaní, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

V rámci procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia Devínskej cesty“ na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bola identifikovaná nasledovná dotknutá verejnosť:

1. Združenie domových samospráv, P. O. BOX č. 218, 850 00 Bratislava
2. Cyklokoalícia, Karadžičova 6, 821 08 Bratislava
3. Andrej Shadura, Páričkova 13, 821 08 Bratislava
4. Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29
5. Aliancia proti povodniam, občianske združenie, Devínska cesta 104/B, 841 04 Bratislava
6. DEVÍNSKA CESTA, o. z., Devínska cesta 92, 841 04 Bratislava
7. Mgr. Martin Galát, Medená 91/4, 811 02 Bratislava
8. Ing. Zuzana Šubová, Pri Lesostepi 5, 841 10 Bratislava – Devín

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku (rozhodnutiu) je možné podať odvolanie podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov právo podať odvolanie proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Účastníci konania vrátane verejnosti v súlade s § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov majú právo podať odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkom konania na Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3.

Vo vzťahu k verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 tohto zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Rozdeľovník:
Doručuje sa (prostredníctvom poštovej prepravy):

Účastníci konania (resp. v bode 1. *aj navrhovateľ)/dotknutá verejnosť(body* 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9.*):*

1. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1 (zasiela sa splnomocnencovi: Generálny investor Bratislavy, Záporožská 5, 852 92 Bratislava 5)
2. Združenie domových samospráv, P. O. BOX č. 218, 850 00 Bratislava
3. Cyklokoalícia, Karadžičova 6, 821 08 Bratislava
4. Andrej Shadura, Páričkova 13, 821 08 Bratislava
5. Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s., Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29
6. Aliancia proti povodniam, občianske združenie, Devínska cesta 104/B, 841 04 Bratislava
7. DEVÍNSKA CESTA, o. z., Devínska cesta 92, 841 04 Bratislava
8. Mgr. Martin Galát, Medená 91/4, 811 02 Bratislava
9. Ing. Zuzana Šubová, Pri Lesostepi 5, 841 10 Bratislava – Devín

Dotknutá obec:

10. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava
11. Mestská časť Bratislava – Devín, Kremeľská 39, 841 10 Bratislava
12. Mestská časť Bratislava – Karlova Ves, Nám. sv. Františka 8, 842 62 Bratislava

Dotknutý samosprávny kraj:

13. Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, P.O.BOX 106, 820 05 Bratislava

Rezortný orgán:

14. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Nám. slobody 6, P.O.BOX. 100, 810 05 Bratislava

Dotknuté orgány/štátne orgány a organizácie ochrany prírody a krajiny a orgán štátnej vodnej správy a iné:

15. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava 15
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Odbor štátnej správy ochrany prírody, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
17. Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava
18. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
19. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3
20. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany a prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava 3
21. Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
22. Okresný úrad Bratislava, Pozemkový a lesný odbor, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
23. Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
24. Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
25. Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava

26. Obvodný banský úrad v Bratislave, Mierová 19, 821 05 Bratislava
27. Hasičský a záchranný útvar Hlavného mesta SR Bratislavy, Radlinského 6, 811 07 Bratislava
28. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hl. m. so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, P.O.BOX 26, 820 09 Bratislava 29
29. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, sekcia územného plánovania, sekcia komunikácií, životného prostredia a stavebných činností, Primaciálne nám. 1, 814 99 Bratislava
30. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28 B, 974 01 Banská Bystrica
31. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Správa CHKO Ponitrie a Dunajské luhy - pracovisko Bratislava, Karloveská 63, 841 04 Bratislava
32. Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., OZ Bratislava, Karloveská 2, 842 17 Bratislava
33. Vodohospodárska výstavba, štátny podnik, Karloveská 2, P. O. BOX 45, 842 04 Bratislava

Povoľujúci orgán/orgán štátnej vodnej správy:

34. Mestská časť Bratislava – Devín, stavebný úrad, Kremeľská 39, 841 10 Bratislava
35. Mestská časť Bratislava – Karlova Ves, stavebný úrad, Nám. sv. Františka 8, 842 62 Bratislava
36. Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1
37. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Tomáškova 46, 832 05 Bratislava 3